

SAVA
ZAVAROVALNA
SKUPINA

DRUG ZA DRUGEGA. SRCE ZA SVET.

**Poročilo o solventnosti
in finančnem položaju**

Zavarovalne skupine Sava, za leto 2023

Ljubljana, april 2024

Uprava Save Re, d.d.

Marko Jazbec, predsednik uprave

Polona Pirš Zupančič, članica uprave

Peter Skvarča, član uprave

David Benedek, član uprave

KAZALO VSEBINE

Povzetek	6
A. Poslovanje in rezultati.....	12
A.1 Poslovanje	13
A.2 Rezultati pri sklepanju zavarovanj in pozavarovanj.....	19
A.3 Naložbeni rezultati	23
A.4 Rezultati pri drugih dejavnostih	26
A.5 Druge informacije.....	27
B. Sistem upravljanja	28
B.1 Splošne informacije o sistemu upravljanja.....	29
B.2 Zahteve glede sposobnosti in primernosti.....	39
B.3 Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti.....	42
B.4 Sistem notranjega nadzora.....	49
B.5 Funkcija notranje revizije	51
B.6 Aktuarska funkcija	53
B.7 Zunanje izvajanje.....	55
B.8 Druge informacije.....	57
C. Profil tveganj skupine.....	58
C.1 Zavarovalno tveganje	62
C.2 Tržno tveganje	76
C.3 Kreditno tveganje	83
C.4 Likvidnostno tveganje	86
C.5 Operativno tveganje.....	88
C.6 Druga pomembna tveganja.....	91
C.7 Druge informacije.....	97
D. Vrednotenje za namene solventnosti.....	98
D.1 Sredstva	102
D.2 Zavarovalno-tehnične rezervacije	108
D.3 Druge obveznosti.....	120
D.4 Alternativne metode vrednotenja.....	122
D.5 Druge informacije.....	123
E. Upravljanje kapitala	124
E.1 Lastna sredstva.....	127
E.2 Zahtevani solventnostni kapital in zahtevani minimalni kapital.....	131

E.3	Uporaba podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, temelječega na trajanju, pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala	136
E.4	Razlika med standardno formulo in kakršnim koli uporabljenim notranjim modelom.....	137
E.5	Neskladnost z zahtevanim minimalnim kapitalom in neskladnost z zahtevanim solventnostnim kapitalom.....	138
E.6	Druge informacije.....	139
Priloga A – Slovar izbranih strokovnih izrazov in načinov izračuna		140
Priloga B – Kvantitativni obrazci		143
S.32.01.22	Podjetja v okviru skupine.....	144
S.02.01.02	Bilanca stanja	148
S.05.01.02	Premije, škode in odhodki po vrstah poslovanja	150
S.05.02.04	Premije, škode in odhodki po državah.....	153
S.23.01.22	Lastna sredstva	155
S.25.01.22	Zahtevani solventnostni kapital – za podjetja, ki uporabljajo standardno formulo	158

Splošne informacije

Zneski v preglednicah poročila so prikazani v tisoč EUR. Poročilo sta obravnavala in potrdila uprava in nadzorni svet obvladujoče družbe. Poročilo o solventnosti in finančnem položaju skupine je bilo pregledano tudi s strani revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o., ki je pripravila tudi Poročilo neodvisnega revizorja o zagotovitvi.

Zaradi prehoda na nova računovodska standarda MSRP 17 in MSRP 9 se računovodski podatki v A.2 in A.3 razlikujejo od poročanih v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju za leto 2022.

Kosmate premije so v skladu z določili MSRP 17 definirane kot obračunane kosmate premije brez premije za ponovno vzpostavitev pozavarovalnega kritja (angl. reinstatement premium), ker po vsebini ta ne spada med premijske denarne tokove, temveč med škodne. Za leto 2022 je kosmata premija podana na enak način in zato ni enaka poročanju v skladu z MSRP 4. Posledično se podatek o premijah za 2022 razlikuje od podatka, poročanega v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju Zavarovalne skupine Sava za leto 2022.

Povzetek

Uvod

V letu 2023 so se nadaljevale zaostrene geopolitične razmere. Nadaljevala se je tudi ruska vojaška agresija proti Ukrajini. Dodatno se je v tem letu začel vojaški konflikt med Izraelom in Hamasom. Za Zavarovalno skupino Sava je bila ob začetku vojaškega konflikta preverjena izpostavljenost in ugotovljeno je bilo, da skupina nima materialnih izpostavljenosti na omenjenem območju. Napete razmere med Kitajsko in Tajvanom so se v letu 2023 nadaljevale in krepile. Grožnjo svetovni stabilnosti predstavlja tudi tesnejše sodelovanje med Rusijo, Iranom in Severno Korejo. V naslednjem letu bodo volitve v kar 40 državah sveta, volilni izid in spremembe v vladajočih političnih strankah pa lahko pomembno vplivajo na geopolitično okolje.

Leto 2023 so zaznamovale tudi ujme, ki so zajele Slovenijo in nekatere druge države, kjer je skupina prisotna. V poletnih mesecih je val neurij in poplav v regiji povzročili veliko materialno škodo. Kosmate škode skupine zaradi teh dogodkov so znašale 88,3 milijona EUR, z upoštevanjem pozavarovalne zaščite pa so ti dogodki na rezultat skupine vplivali v višini 27,4 milijona EUR. Povečana škodna pogostost, nepredvidljive makroekonomske razmere in geopolitični konflikti, so vplivali tudi na ceno in pripravljenost pozavarovateljev za obnovo določene vrste pozavarovalne zaščite. To se je odsevalo v povečanem tveganju nakupa ustrezne pozavarovalne zaščite. Kljub temu je Sava Re zagotovila ustrezno pozavarovalno zaščito za poslovno leto 2024 po sprejemljivi ceni in ugodnih pogojih.

Na finančni rezultat zavarovalnic in poslovanje pokojninskih družb in družbe za upravljanje je pozitivno vplivalo ugodno dogajanje na finančnih trgih, s čimer so se povečali obrestni prihodki, višina sredstev v upravljanju in vplačila v sklade. Ugodno dogajanje na finančnih trgih je prav tako izboljšalo donos naložbenega portfelja skupine.

Septembra 2023 sta bonitetni agenciji S&P Global Ratings in AM Best potrdili Savi Re in Zavarovalnici Sava bonitetno oceno »A« (s stabilno srednjeročno napovedjo).

Zavarovalna skupina Sava je kljub zaostrenim razmeram leto zaključila z dobrimi finančnimi rezultati in solventnostnim položajem. Skupina bo tudi v prihodnje skrbno spremljala tveganja, zlasti v povezavi z makroekonomskimi in geopolitičnimi razmerami.

Predstavitev Zavarovalne skupine Sava

Zavarovalna skupina Sava je ena večjih zavarovalnih skupin s sedežem v jugovzhodni Evropi. Na dan 31. 12. 2023 so zavarovalniški del skupine sestavljale pozavarovalnica in osem zavarovalnic s sedežem v Sloveniji in državah regije Adria. Poleg (po)zavarovalnic sestavljajo skupino še druge nezavarovalne družbe, s področja pokojnin, upravljanja premoženja in asistenčnih storitev.

V skupini je približno 3.000 zaposlenih (izračunano po ekvivalentu polnega delovnega časa). Zavarujemo in pozavarujemo vse zavarovalne vrste ter strankam ponujamo:

- spoštljiv, pošten in iskren odnos,
- strokovnost,
- etično in pregledno poslovanje,
- dostopnost in odzivnost,
- odgovornost.

Sava Re na mednarodnih pozavarovalnih trgih deluje že več kot 40 let, na slovenskem zavarovalnem trgu pa prek nekdanje Zavarovalnice Tilia že od leta 1998. Na druge trge nekdanje Jugoslavije smo vstopili s prevzemi šestih zavarovalnic med letoma 2006 in 2009 ter ustanovitvijo dveh življenjskih zavarovalnic v letu 2008. Poslovanje skupine na domačem trgu se je v letu 2013 dodatno okrepilo s prevzemom 100 % deleža Zavarovalnice Maribor. V letih 2015 in 2018 je skupina vstopila na slovenski

in makedonski pokojninski trg, v letu 2018 pa še na slovenski trg asistenčnih storitev. V letu 2019 je Sava Re postala 85-odstotna lastnica Save Infond, ki se ukvarja z upravljanjem finančnih skladov. V letu 2020 je skupina prek pridružene družbe ZTSR vstopila na slovenski trg zdravstvenih storitev z nakupom Diagnostičnega centra Bled. Z nakupom Vite v letu 2020 je skupina izboljšala svoj tržni položaj v Sloveniji, saj se po tržnem deležu v zavarovalni dejavnosti uvršča na drugo mesto. V letu 2023 je Sava Re v Severni Makedoniji ustanovila družbo Vita S Holding (MKD), ki se ukvarja z zdravstveno dejavnostjo, in kupila srbsko družbo ASP (SRB), ki opravlja storitve razvoja in vzdrževanja osrednjih IT-sistemov. Izvedeni prevzemi za skupino pomenijo povečan obseg poslovanja in omogočajo izkoriščanje sinergij.

Glavne prednosti Zavarovalne skupine Sava so poznavanje trga v širši regiji, zanesljivost, odzivnost, prožnost, predanost delu in finančna moč. S stalnim izboljševanjem stikov presegamo pričakovanja strank, skrbno, iskreno in spoštljivo gradimo medsebojne odnose ter smo dejavni v odnosu do okolja.

Naše glavno vodilo je dolgoročno sodelovanje z zavarovanci in partnerji, da v dobrem in slabem skupaj dosežemo zastavljene cilje.

Poslovanje in rezultati¹

Zavarovalna skupina Sava je v letu 2023 kljub skromnejšemu poslovanju Zavarovalnice Sava po izjemnih neurjih in poplavah presegla načrtovan čisti dobiček, in sicer zaradi dobre razpršenosti področij poslovanja.

Zavarovalna skupina Sava je v letu 2023 dosegla močno organsko rast v vseh odsekih poslovanja in na vseh trgih. Obseg poslovanja je povečala na 910,1 milijona EUR, kar je za 14,4 % več kot v letu prej in za 13,8 % več od načrta. K rasti so največ prispevale kosmate premije premoženjskih zavarovanj, ki so na trgih EU zrasle za 19,5 %, na trgih zunaj EU pa za 21,7 %. Rast je bila dosežena tudi pri življenjskih zavarovanjih, na domačem trgu za 7,5 %, na tujih trgih pa za 13,6 %. Pri pozavarovanju je skupina nadalje izboljševala sestavo portfelja, saj je bila dosežena 19,4-odstotna rast kosmatih premij neproportionalnih pogodb.

Kljub znatnemu vplivu škod zaradi poletnih ujm, ki so pomembno prizadele Zavarovalnico Sava, je skupina s čistim dobičkom v višini 64,7 milijona EUR in donosnostjo lastniškega kapitala 10,8 % presegla načrt, saj so ugodneje od načrtov poslovali drugi poslovni odseki, v katerih skupina deluje. Pomembno je k preseganju načrta prispevalo poslovanje Save Re na mednarodnih pozavarovalnih trgih. Rast cen pozavarovalnih kritij zadnjih nekaj let, prestrukturiranje pozavarovalnega portfelja s ciljem izboljšanja dobičkonosnosti in odsotnost večjih škod so bili dodatni dejavniki večjega preseganja načrta dobička. Poleg navedenega je k preseganju načrta močno prispeval rezultat iz naložbenja. Skupina je zaradi rasti obrestnih mer dosegla 2,1-odstotno donosnost naložb, kar je 0,6 odstotne točke več od načrtovane. Pomembno boljše od načrta so leto 2023 zaključile tudi družbe v skupini, ki upravljajo finančno premoženje. Gibanje kapitalskih trgov in povečan obseg prilivov v sklade sta vplivala na dosežen rezultat. Vsi ti dejavniki so tako ublažili velik negativen vpliv neurij in poplav.

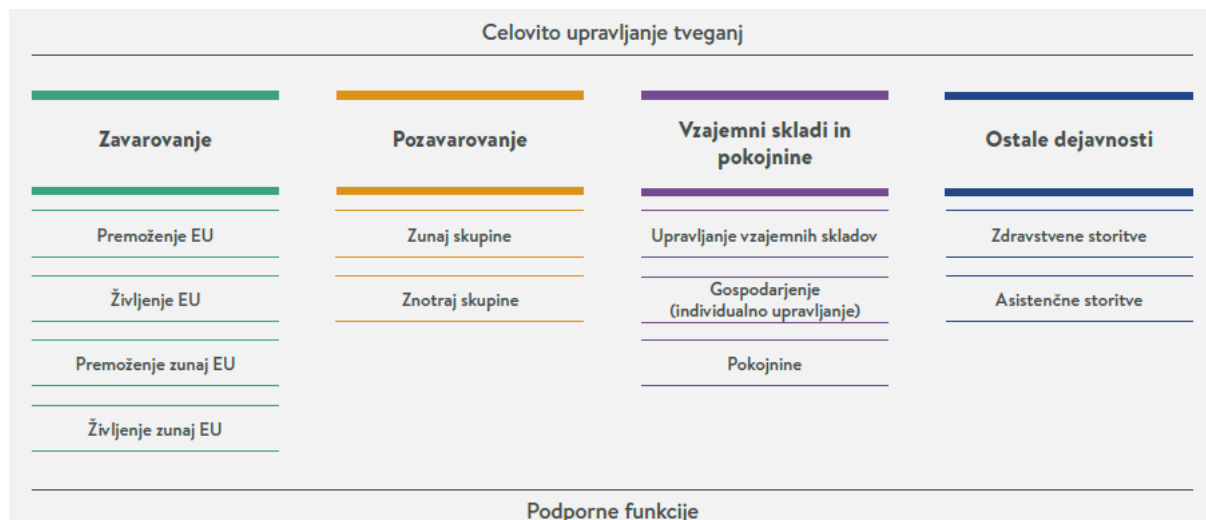
Skupina je bila uspešna tudi pri uresničevanju temeljnih strateških usmeritev. Nadaljevanje postavljanja stranke v središče poslovanja in optimizacija poslovnih procesov zagotavljata predvsem pohitritev in poenostavitev poslovnih procesov in izboljšav storitev na vseh stičnih točkah našega odnosa s strankami. Poleg tega se je trajnostno poslovanje vse bolj organizacijsko vpenjalo v poslovanje družb v skupini. Kultura trajnosti se sistematično nadgrajuje tudi pri zaposlenih, s čimer želi skupina dajati zgled širši skupnosti.

¹ Opisani so rezultati poslovanja Zavarovalne skupine Sava na podlagi izkazov MSRP, zato podatki niso enaki kot v preračunih v skladu s Solventnostjo II.

Strateške usmeritve Zavarovalne skupine Sava

Strategija Zavarovalne skupine Sava opredeljuje strateške cilje na dva načina, in sicer na podlagi treh ključnih usmeritev v strateškem obdobju 2023–2027 in ključnih vsebinskih stebrov skupine.

Ključni stebri skupine

Za obdobje 2023–2027 je skupina sprejela strategijo, ki nadaljuje začrtano smer s tremi ključnimi usmeritvami:

- Postavitev stranke v središče bo skupina še okrepila, tako da bodo stranka, njene želje in potrebe še bolj postavljene v ospredje poslovanja. Za ta namen si je skupina zadala tri cilje. Prvi cilj je stranki prilagojena komunikacija, ki se doseže z integracijo vseh komunikacijskih poti po centraliziranem sistemu upravljanja odnosov s stranko. Drugi cilj je vzpostavitev hibridnega modela prodaje, ki bo prodajni mreži omogočal, da se ukvarja s kompleksnejšimi zavarovanji in svetovanjem strankam. Tretji cilj pa je vzpostavitev samooskrbnih storitev, kot so portali za stranke, spletna mesta, mobilne aplikacije in podobno, ki bodo izboljšali procese prodaje, reševanja škod in drugih storitev za stranke.
- Z optimizacijo poslovnih procesov si je skupina zadala dva ključna cilja: pohitriti in poenostaviti storitve za stranke, pa tudi interne procese. S tem bo hkrati dosežena stroškovna učinkovitost poslovanja, ki bo zaradi spremenjenih makroekonomskih okoliščin v naslednjem strateškem obdobju igrala še pomembnejšo vlogo kakor v preteklosti. Za uresničitev te strateške usmeritve bosta izvedena celovit pregled procesov in prepoznavna možnosti izboljšav, v nadaljevanju se bodo procesi preoblikovali, novim procesom pa se bo po potrebi prilagodila tudi organizacija.
- Trajnostno delovanje bo skupina uresničevala v vseh ključnih sklopih, tako z vidika okolja in družbe kot tudi sistema upravljanja. Še naprej bo podpirala globalne trajnostne usmeritve in bo osredotočena na cilje, povezane s podnebnimi spremembami ter skrbjo za zdravje in dobro počutje strank, zaposlenih in širše skupnosti.

Dolgoročni vrednostno opredeljeni cilji v strategiji so:

- v petletnem obdobju bomo dosegli donosnost kapitala (brez rezerve za pošteno vrednost) med 9,5 % in 10,5 %,
- stopnja kapitaliziranosti na ravni Zavarovalne skupine Sava bo v obdobju 2023–2027 med 170 % in 210 % solventnostnega količnika (optimalna raven kapitala),
- premoženjska (po)zavarovanja bodo dosegala kombinirani količnik, ki ne presega 95 %,
- donosnost naložbenega portfelja skupine brez stroškov podrejenega dolga bo do leta 2027 rastoče dosegla 2,2 %.

Sistem upravljanja

Družbe v skupini imajo vzpostavljen sistem upravljanja, ki je dobro opredeljen in vključuje:

- ustrezno organiziranost, vključno z organi vodenja, ključnimi funkcijami in odbori,
- celovit sistem upravljanja tveganj,
- sistem notranjih kontrol.

Na ravni skupine delujejo štiri ključne funkcije: aktuarska funkcija, funkcija spremljanja skladnosti poslovanja, funkcija upravljanja tveganj in funkcija notranje revizije. Prav tako delujeta odbor za upravljanje tveganj skupine in aktuarski odbor skupine.

Za učinkovito upravljanje tveganj ima skupina vzpostavljen model treh obrambnih linij z jasno razdelitvijo odgovornosti in nalog med njimi:

- Prva obrambna linija vključuje vse organizacijske enote, ki opravljajo poslovno dejavnost (sklepanje (po)zavarovanj, obravnava škod, naložbe, računovodstvo, kontroling in druge).
- Druga obrambna linija vključuje funkcijo upravljanja tveganj, aktuarsko funkcijo, funkcijo spremljanja skladnosti in odbor za upravljanje tveganj.
- Tretjo obrambno linijo izvaja notranja revizija.

Profil tveganj

Skupina kapitalsko zahtevo izračunava v skladu s standardno formulo Solventnosti II, ki je opredeljena v Delegirani uredbi Komisije (EU) (2015/35) (standardna formula). V profilu tveganj skupine prevladuje tveganje premoženjskih zavarovanj, velika pa je tudi izpostavljenost tržnemu tveganju. Drugim vrstam tveganj je skupina nekoliko manj izpostavljena: tveganju življenjskih zavarovanj, tveganju zdravstvenih zavarovanj, tveganju neplačila nasprotne stranke in operativnemu tveganju. Poleg omenjenim tveganjem, ki so vključena tudi v standardno formulo, je skupina izpostavljena likvidnostnemu tveganju, zaradi zahtevnega notranjega in zunanjega okolja pa tudi različnim strateškim tveganjem.

Naslednja preglednica prikazuje zahtevani solventnostni kapital skupine v skladu s standardno formulo (SCR skupine) po modulih tveganj.

Zahtevani solventnostni kapital skupine po modulih tveganj²

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
SCR skupine (= 4 + 5 + 6)	337.171	310.079
(6) Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje	7.919	7.648
(5) Kapitalske zahteve za preostala podjetja	7.146	6.390
(4) SCR, izračunan na podlagi konsolidiranih podatkov družb, ki se v skladu s Solventnostjo II konsolidirajo³ (= 1 + 2 + 3)	322.106	296.041
(3) Prilagoditev za TP in DT ⁴	-5.481	-9.159
(2) Operativno tveganje	24.414	22.702
(1) Zahtevani osnovni solventnostni kapital (BSCR)	303.173	282.499
<i>Vpliv diverzifikacije tveganj</i>	<i>-140.508</i>	<i>-135.748</i>
<i>Vsota posameznih tveganj</i>	<i>443.681</i>	<i>418.246</i>
Tržno tveganje	119.568	119.530
Tveganje neplačila nasprotne stranke	20.844	23.242
Tveganje življenjskih zavarovanj	44.598	49.739
Tveganje zdravstvenih zavarovanj	39.803	32.500
Tveganje premoženjskih zavarovanj	218.869	193.235

² V kapitalskih zahtevah za druge finančne sektorje sta vključeni družbi Sava pokojninska in Sava Infond. V kapitalskih zahtevah za preostala podjetja so za leto 2022 vključene družbe G21, DCB in Sava penzisko, za leto 2023 pa DCB, Sava penzisko in Vita S Holding.

³ V skladu s Solventnostjo II se konsolidirajo zavarovalne družbe in družbe za pomožne storitve.

⁴ Prilagoditev zaradi možnosti pokrivanja izgub s hkratnim zmanjšanjem zavarovalno-tehničnih rezervacij in zaradi odloženih davkov.

Vrednotenje za namene solventnosti

Za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov skupine v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) uporabljamo popolno konsolidacijo za vse družbe v skupini, razen za pridruženo družbo DCB, ki je v konsolidacijo vključena po kapitalski metodi.

Za pripravo vrednotenja bilance stanja v skladu s Solventnostjo II pa se v skladu s točko (a) prvega odstavka 335. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) (2015/35) (Delegirana uredba) konsolidirajo vse (po)zavarovalnice v skupini in vse družbe za pomožne storitve, družbi Sava pokojninska in Sava Infond se obravnavata v skladu s točko (e) prvega odstavka 335. člena Delegirane uredbe, za odvisni družbi Sava penzisko društvo in Vita S Holding ter pridruženo družbo DCB pa se uporablja točka (f) prvega odstavka 335. člena Delegirane uredbe.

V naslednji preglednici so razvidne prilagoditve postavk bilance stanja v skladu z MSRP, izvedene pri vrednotenju za namene solventnosti. Prikazan je kapital v skladu z MSRP in primerni lastni viri sredstev skupine v skladu s Solventnostjo II.

Prilagoditve kapitala v skladu z MSRP pri vrednotenju bilance stanja po Solventnosti II

v tisoč EUR	31. 12. 2023
Kapital v skladu z MSRP⁵	584.495
Razlika pri vrednotenju sredstev	-70.146
Razlika pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij	111.314
Razlika pri vrednotenju drugih obveznosti	-11.618
Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	-27.121
Prilagoditev za manjšinske deleže	-318
Odbitki za udeležbe v drugih finančnih subjektih	-13.028
Podrejene obveznosti, ki so del osnovnih lastnih virov sredstev	58.703
Skupni osnovni lastni viri sredstev po odbitkih	632.281
Skupni lastni viri sredstev v drugih finančnih sektorjih	13.028
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine	645.309

Iz preglednice je razvidno, da so primerni lastni viri sredstev v skladu s Solventnostjo II znatno višji od kapitala v skladu z MSRP.

Upravljanje kapitala

Skupina želi z ustreznim upravljanjem kapitala zagotoviti, da ima vedno na voljo zadostno višino lastnih virov sredstev za pokrivanje svojih obveznosti in izpolnjevanje zakonskih zahtev glede kapitala. Pri tem mora biti struktura primernih lastnih virov sredstev, ki zagotavljajo kapitalsko ustreznost, skladna z zakonodajo. Višina lastnih virov sredstev mora biti zadostna tudi za doseganje strateških in operativnih ciljev skupine.

Dodelitev lastnih virov sredstev na poslovne dejavnosti mora biti takšna, da skupina zagotavlja ustrezno donosnost lastniškega kapitala.

Skupina pripravlja svoj poslovni in strateški načrt na podlagi strategije prevzemanja tveganj in v njej določene pripravljenosti za prevzem tveganj. Med pripravo poslovnega in strateškega načrta preveri, ali je načrt v skladu s pripravljenostjo za prevzem tveganj, ter načrt po potrebi ustrezno prilagodi. Hkrati stremi k čimbolj učinkoviti uporabi kapitala.

V spodnji preglednici je prikazana kapitalska ustreznost skupine. Poleg SCR je prikazan tudi minimalni zahtevani kapital (MCR).

⁵ Kapital v skladu z MSRP je prilagojen za izločitev družb Sava pokojninska, Sava penzisko društvo in Sava Infond.

Kapitalska ustreznost skupine

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
SCR skupine	337.171	310.079
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine	645.309	566.020
<i>Od tega prvi razred</i>	<i>586.606</i>	<i>509.730</i>
<i>Od tega drugi razred</i>	<i>58.703</i>	<i>56.290</i>
<i>Od tega tretji razred</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Solventnostni količnik skupine	191 %	183 %
Minimalni zahtevani kapital (MCR) skupine	155.432	142.515
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje MCR skupine	604.664	525.592
<i>Od tega prvi razred</i>	<i>573.578</i>	<i>497.089</i>
<i>Od tega drugi razred</i>	<i>31.086</i>	<i>28.503</i>
<i>Od tega tretji razred</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
MCR količnik skupine	389 %	369 %

Skupina ima na dan 31. 12. 2023 večino primernih lastnih virov sredstev za pokrivanje SCR skupine uvrščenih v prvi kakovostni razred. Poleg tega ima v primernih lastnih virih sredstev tudi podrejene obveznosti, ki se uvrščajo v drugi kakovostni razred.

Na dan 31. 12. 2023 je skupina izpolnjevala zakonske zahteve o višini in kakovosti kapitala za pokrivanje SCR skupine in MCR skupine, saj je njen solventnostni količnik znatno presegal zakonsko zahtevanih 100 % in je znašal 191 %, MCR količnik pa 389 %. V strategiji prevzemanja tveganj skupine za obdobje 2023–2027 je določen ciljni solventnostni količnik skupine v razponu 170–210 %. Iz tega sledi, da je skupina dobro kapitalizirana tudi v skladu z notranjimi merili.

A. Poslovanje in rezultati

A.1 Poslovanje

Naziv in pravna oblika obvladujoče družbe

Sava Re, d.d.

Dunajska cesta 56

1000 Ljubljana

Slovenija

Sestava skupine

Sava Re, ki je v Zavarovalni skupini Sava (v nadaljevanju skupina) obvladujoča družba, se ukvarja z dejavnostjo pozavarovanja. Skupino poleg Sava Re sestavljajo ena kompozitna zavarovalnica v Sloveniji s podružnico na Hrvaškem (Zavarovalnica Sava), ena življenjska zavarovalnica v Sloveniji (Vita), dve življenjski zavarovalnici zunaj Slovenije (Sava živотно osiguranje (SRB), Illyria Life (RKS)) in štiri premoženjske zavarovalnice zunaj Slovenije (Sava neživотно osiguranje (SRB), Sava osiguruvanje (MKD), Illyria (RKS) in Sava osiguranje (MNE)).

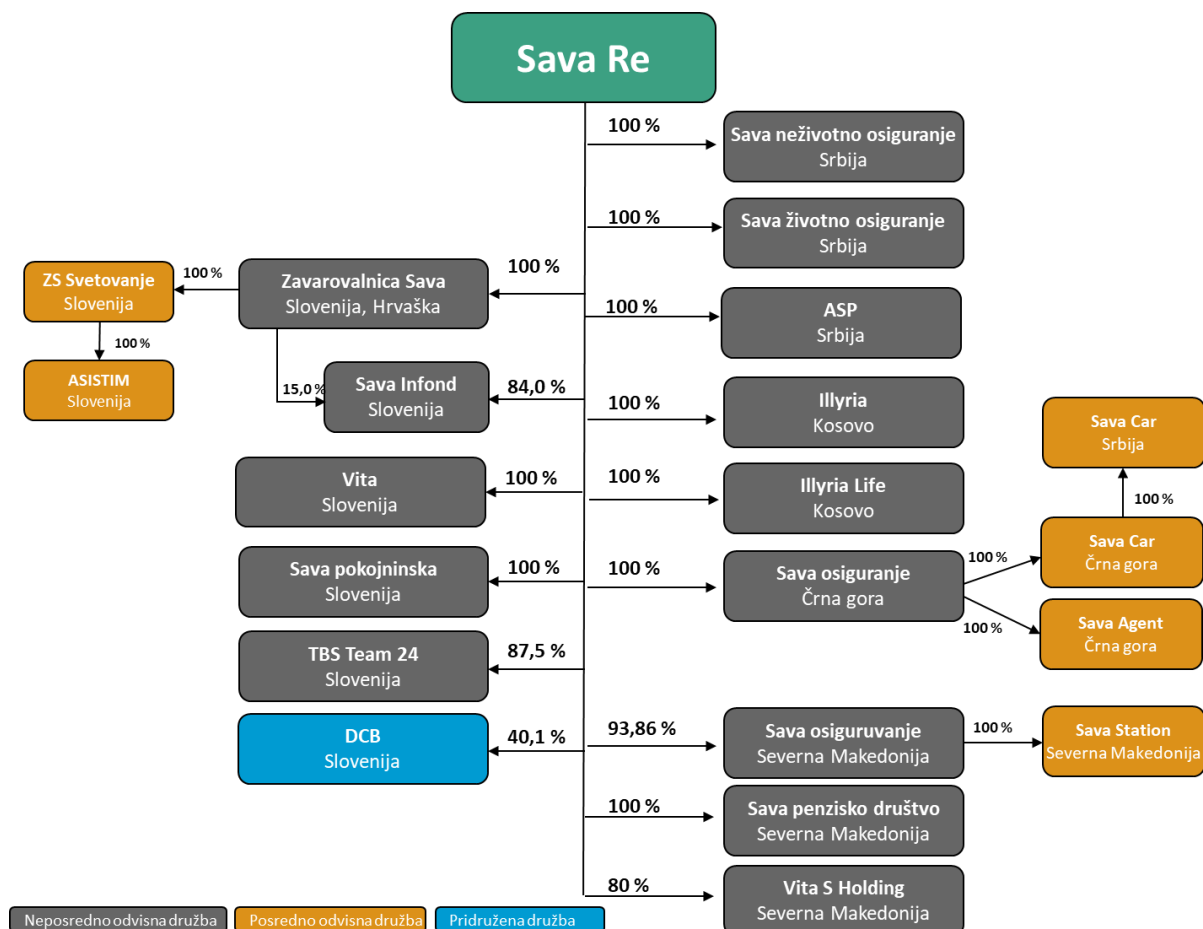
Poleg naštetih (po)zavarovalnic skupino sestavljajo še:

- Sava pokojninska (SVN): pokojninska družba v Sloveniji;
- Sava penzisko društvo (MKD): pokojninska družba v Severni Makedoniji, ki upravlja pokojninske sklade 2. in 3. stebra;
- Sava Infond (SVN): odvisna družba skupine, ki se ukvarja z upravljanjem finančnih skladov;
- TBS Team 24 (SVN): družba, ki se ukvarja z organizacijo asistenc v povezavi z avtomobilskimi, zdravstvenimi in domskimi zavarovanji;
- DCB (SVN): pridružena družba Sava Re, ki se ukvarja z bolnišnično zdravstveno dejavnostjo;
- Vita S Holding (MKD): odvisna družba, ki se ukvarja z zdravstveno dejavnostjo;
- ASP (SRB): odvisna družba, ki opravlja storitve razvoja in vzdrževanja osrednjih IT-sistemov;
- G2I (GBR)⁶: pridružena družba Sava Re, ki se ukvarja s prodajo avtomobilskih zavarovanj na spletu.

Na spodnji sliki je prikazana sestava skupine.

⁶ Družba je bila v letu 2023 prodana.

Sestava skupine na dan 31. 12. 2023⁷

V prilogi B Kvantitativni obrazci so v obrazcu S.32.01.22 Podjetja v okviru skupine prikazane podrobnosti vseh družb v Zavarovalni skupini Sava, v naslednjih preglednicah pa navajamo podatke vseh družb skupine, v katerih je Sava Re neposredno udeležena.

Odvisne in pridružene družbe na dan 31. 12. 2023

	Zavarovalnica Sava (SVN)	Sava neživotno osiguranje (SRB)	Illyria (RKS)	Sava osiguranje (MKD)	Sava osiguranje (MNE)
Sedež	Ulica Eve Lovše 7, 2000 Maribor, Slovenija	Bulevar vojvode Mišića 51, 11040 Beograd, Srbija	Sheshi Nëna Terezë 33, 10000 Priština, Kosovo	Železnička 41, Opština Centar, PF 133, 1000 Skopje, Severna Makedonija	Ulica Svetlane Kane Radević br. 1, 81000 Podgorica, Črna gora
Glavna dejavnost	dejavnost zavarovanja	dejavnost zavarovanja (premoženjska zavarovanja)	dejavnost zavarovanja (premoženjska zavarovanja)	dejavnost zavarovanja (premoženjska zavarovanja)	dejavnost zavarovanja (premoženjska zavarovanja)
Osnovni kapital (EUR)	68.417.377	6.314.464	7.228.040	3.820.077	4.033.303
Nominalna vrednost skupnega kapitalskega deleža vseh družb v skupini (EUR)	68.417.377	6.314.464	7.228.040	3.585.524	4.033.303
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 93,86 %	Sava Re: 100,0 %
Poslovni izid v letu 2023 (EUR)	26.313.921	1.177.260	1.025.462	-40.791	3.585.668

⁷ V sliki so prikazani lastniški deleži. Pri družbah Sava Infond in DCB so deleži glasovalnih pravic drugačni od lastniških deležev. V letnem poročilu skupine so razkritja za vse družbe v skupini, tako za lastniške deleže kot za deleže glasovalnih pravic.

■ POROČILO O SOLVENTNOSTI IN FINANČNEM POLOŽAJU 2023

Upravljske povezave	odvisna zavarovalnica	odvisna zavarovalnica	odvisna zavarovalnica	odvisna zavarovalnica	odvisna zavarovalnica
	Illyria Life (RKS)	Sava živотно osiguranje (SRB)	Sava pokojninska (SVN)	TBS Team 24 (SVN)	Sava penzisko društvo (MKD)
Sedež	Sheshi Nëna Terezë 33, 10000 Priština, Kosovo	Bulevar vojvode Mišića 51, 11040 Beograd, Srbija	Ulica Eve Lovše 7, 2000 Maribor, Slovenija	Ulica Eve Lovše 7, 2000 Maribor, Slovenija	Majka Tereza 1, 1000 Skopje, Severna Makedonija
Glavna dejavnost	dejavnost zavarovanja (življenjska zavarovanja)	dejavnost zavarovanja (življenjska zavarovanja)	dejavnost pokojninskih skladov	organizacija asistenčnih storitev	dejavnost upravljanja finančnih skladov
Osnovni kapital (EUR)	3.285.893	4.326.664	6.301.109	8.902	2.110.791
Nominalna vrednost skupnega kapitalnega deleža vseh družb v skupini (EUR)	3.285.893	4.326.664	6.301.109	7.789	2.110.791
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 87,5 %	Sava Re: 100,0 %
Poslovni izid v letu 2023 (EUR)	1.074.443	640.302	506.936	1.516.776	2.247.309
Upravljske povezave	odvisna zavarovalnica	odvisna zavarovalnica	odvisna pokojninska družba	odvisna družba	odvisna pokojninska družba
	DCB (SVN)	Sava Infond (SVN)	Vita (SVN)	Vita S Holding (MKD)	ASP (SRB)
Sedež	Pod skalo 4, 4260 Bled, Slovenija	Ulica Eve Lovše 7, 2000 Maribor, Slovenija	Trg republike 3, 1000 Ljubljana, Slovenija	Ul. Dimche Mirchev 20, Opština Centar, 1000 Skopje, Severna Makedonija	Bulevar kralja Aleksandra 17, 11000 Beograd, Srbija
Glavna dejavnost	bolnišnična zdravstvena dejavnost	upravljanje finančnih skladov	dejavnost zavarovanja (življenjska zavarovanja)	nespecializirana trgovina na debelo	razvoj programske opreme
Osnovni kapital (EUR)	379.123	1.460.524	7.043.900	1.320.026	1.129
Nominalna vrednost skupnega kapitalnega deleža vseh družb v skupini (EUR)	189.562	1.460.524	7.043.900	1.056.021	1.129
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini	Sava Re: 40,1 % / 50,0 %	Sava Re: 84,00 % / 84,85 % Zavarovalnica Sava: 15,00 % / 15,15 %	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 80,0 %	Sava Re: 100,0 %
Poslovni izid v letu 2023 (EUR)	3.957.023	4.144.562	8.980.780	-10.941	86.564
Upravljske povezave	pridružena družba	odvisna družba	odvisna zavarovalnica	odvisna družba	odvisna družba

V nadaljevanju so prikazani podatki obvladujoče družbe Sava Re, saj njen nadzorni organ nadzoruje tudi Zavarovalno skupino Sava, revizor pa revidira računovodsko poročilo skupine in izda poročilo neodvisnega revizorja o sprejemljivem zagotovitlu za poročilo o solventnosti in finančnem položaju skupine.

Ime in kontaktni podatki nadzornega organa, odgovornega za finančni nadzor obvladujoče družbe

Agencija za zavarovalni nadzor
Trg republike 3
1000 Ljubljana
Tel.: + 386 1 2528 600
Faks: + 386 1 2528 630
e-naslov: agencija@a-zn.si

Ime in kontaktni podatki zunanjega revizorja obvladujoče družbe

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija
Telefon: +386 1 307 28 00
Faks: +386 1 307 29 00

V letu 2022 je bila z družbo Deloitte revizija, d.o.o., Dunajska cesta 165, 1000 Ljubljana, sklenjena pogodba za revizijo računovodskih izkazov v obdobju 2022–2024.

Družba Deloitte je tako revidirala računovodske izkaze Sava Re in Zavarovalne skupine Sava za poslovni leti 2022 in 2023. Revizijo vseh odvisnih družb so v letih 2022 in 2023 izvajali lokalni revizorji iste revizijske družbe.

Opis imetnikov kvalificiranih deležev v družbi na dan 31. 12. 2023

Delničar	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu	Delež v glasovalnih pravicah
InterCapital Securities Ltd. – skrbniški račun	3.295.534	19,1 %	21,3 %
SDH, d. d.	3.043.883	17,7 %	19,6 %
Republika Slovenija	2.392.436	13,9 %	15,4 %
Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD)	1.071.429	6,2 %	6,9 %
Modra zavarovalnica, d.d.	714.285	4,1 %	4,6 %

Vir: Centralni register vrednostnih papirjev KDD d.d.

Opomba:

Sava Re je na podlagi 235.a člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) začela redno izvajanje postopka identifikacije delničarjev, ki so pri posrednikih vpisani kot imetniki delnic in niso posredniki (končni delničarji). Nazadnje je postopek izvedla 2. 10. 2023. Iz prejetih informacij izhaja, da je bila na ta dan Croatia osiguranje d.d. imetnica 2.439.852 delnic POSR, Adris grupa d.d. pa imetnica 838.197 delnic POSR.

Pomembne vrste poslovanja in pomembna geografska območja, na katerih skupina posluje⁸

Med vrstami poslovanja skupine so v letu 2023 prevladovala:

- zavarovanja in proporcionalna pozavarovanja drugih motornih vozil,
- zavarovanja in proporcionalno pozavarovanja avtomobilske odgovornosti,
- požarna zavarovanja in proporcionalna pozavarovanja ter zavarovanja in proporcionalna pozavarovanja druge škode na premoženju in
- življenjska zavarovanja, vezana na enote investicijskih skladov.

Skupaj so predstavljala 69,1 % v sestavi skupne kosmate premije (2022: 68,5 %).

⁸ V tem podglavju so prikazani konsolidirani podatki v skladu z vrednotenjem Solventnosti II, ki ne vključujejo Save pokojninske in Save penzijskega društva, zato podatki niso enaki kot v skladu z MSRP vrednotenjem.

Kosmate premije za pomembne vrste poslovanja

v tisoč EUR	2023	2022	Indeks
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje drugih motornih vozil	190.964	151.656	125,9
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	165.853	136.884	121,2
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	143.742	132.692	108,3
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	108.245	97.453	111,1
Druge vrste poslovanja	271.927	238.531	114,0
Skupaj	880.730	757.217	116,3

Skupina posluje na trgu Republike Slovenije in trgih po celotnem svetu. V naslednji preglednici so prikazani trgi, na katerih je skupina v letu 2023 prejela največ premije.

Kot je razvidno iz preglednice, skupina največ premije prejme iz Slovenije, držav Adria regije ter Kitajske in Južne Koreje.

Pomembne države, v katerih skupina posluje

v tisoč EUR	Kosmata premija v letu 2023	Kosmata premija v letu 2022	Indeks
Slovenija	655.532	551.807	118,8
Srbija	49.157	37.375	131,5
Kosovo	21.703	20.527	105,7
Črna gora	20.665	17.389	118,8
Severna Makedonija	20.434	17.404	117,4
Kitajska	10.765	10.882	98,9
Južna Koreja	10.361	11.182	92,7

Pomembnejši dogodki v letu 2023

Večji škodni dogodki

Poleti 2023 je Slovenijo in nekatere druge države, v katerih je skupina prisotna, zajel val neurij in poplav, ki so povzročili veliko materialno škodo. Kosmate škode skupine zaradi teh dogodkov so znašale 88,3 milijona EUR, z upoštevanjem pozavarovalne zaščite pa so ti škodni dogodki na rezultat skupine vplivali v višini 27,4 milijona EUR.

Spremembe v upravi in nadzornem svetu

Spremembe v članstvu v upravi in nadzornem svetu so opisane v poglavju **Napaka! Vira sklicevanja ni bilo mogoče najti.** *Organi upravljanja.*

Drugi pomembnejši dogodki

- Junija 2023 je zasedala 39. skupščina delničarjev.
- Septembra 2023 sta bonitetni agenciji S&P Global Ratings in AM Best potrdili Savi Re in Zavarovalnici Sava bonitetno oceno »A« (s stabilno srednjeročno napovedjo).

Pomembnejši dogodki po datumu poročanja

- Sava Re je 22. 2. 2024 podpisala pogodbo o nakupu 2,5-odstotnega poslovnega deleža v družbi TBS Team 24. Po izvedenem zaključku transakcije je Sava Re 27. 2. 2024 postala imetnica 90-odstotnega poslovnega deleža.

Razlika med obsegom konsolidirane MSRP bilance stanja in konsolidirane SII-bilance stanja

Za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov skupine v skladu z MSRP v skupini uporabljamo popolno konsolidacijo za vse njene družbe, razen za pridruženo družbo DCB, ki je v konsolidacijo vključena po kapitalski metodi. Za pripravo vrednotenja bilance stanja v skladu s Solventnostjo II pa se v skladu s točko 1 (a) 335. člena Delegirane uredbe konsolidirajo vse (po)zavarovalnice v skupini in vse družbe za pomožne storitve, družbi Sava pokojninska in Sava Infond se obravnavata v skladu s točko 1 (e) 335. člena Delegirane uredbe, za Savo penzisko društvo, Vito S Holding ter pridruženo družbo DCB pa se uporablja točka 1 (f) 335. člena Delegirane uredbe.

A.2 Rezultati pri sklepanju zavarovanj in pozavarovanj

Podatki o poslovanju za leto 2023 s primerljivimi podatki za leto 2022 so pripravljene v skladu z MSRP 17 in MSRP 9, ki sta začela veljati 1. 1. 2023.

Dodatna nezgodna zavarovanja prikazujemo v poslovnem odseku življenjskih zavarovanj, pri poročanju v skladu s Solventnostjo II pa pri zavarovalni vrsti Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka.

Povzetek izkaza poslovnega izida

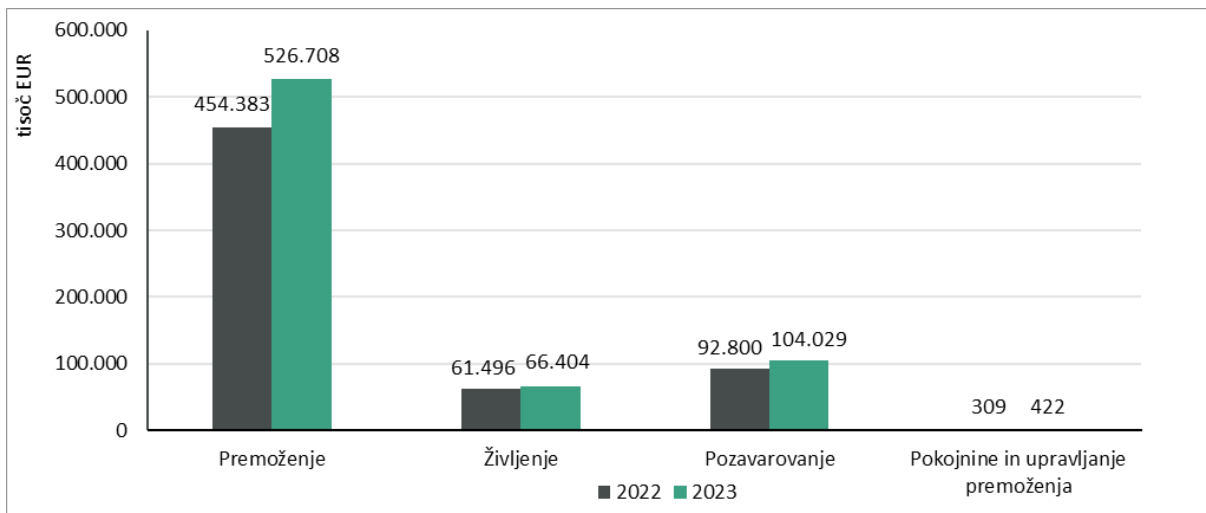
v tisoč EUR	2023	2022	Indeks
Zavarovalni prihodki	697.563	608.988	114,5
Zavarovalni odhodki	-657.126	-537.511	122,3
Odhodki za škode	-465.474	-368.310	126,4
Stroški poslovanja	-189.565	-165.031	114,9
Nedobičkonosne pogodbe	-2.086	-4.170	50,0
Rezultat pred pozavarovanjem	40.437	71.477	56,6
Rezultat iz pozavarovanja	43.040	4.596	936,4
Zavarovalni rezultat	83.478	76.073	109,7
Rezultat iz naložbenja	27.923	6.536	427,2
Finančni rezultat iz zavarovalnih pogodb	-13.304	-9.141	145,5
Čisti prihodki/odhodki iz tečajnih razlik	1.193	1.837	64,9
Finančni rezultat	15.812	-768	-
Prihodki iz nezavarovalnih dejavnosti	25.551	21.405	119,4
Drugi stroški	-51.015	-44.383	114,9
Prihodki od naložb v odvisne in pridružene družbe	2.286	2.280	100,3
Drugi čisti prihodki/odhodki	3.501	3.895	89,9
Poslovni izid pred obdavčitvijo	79.613	58.502	136,1
Odhodek za davek	-14.956	-11.579	129,2
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	64.657	46.923	137,8

	2023	2022	Sprememba
Kombinirani količnik	93,1 %	92,6 %	+0,5 o. t.
Škodni količnik	64,5 %	64,4 %	+0,1 o. t.
Stroškovni količnik	28,6 %	28,2 %	+0,4 o. t.
Donosnost naložbenega portfelja	2,1 %	0,6 %	+1,5 o. t.
Donosnost lastniškega kapitala	10,8 %	8,3 %	+2,5 o. t.

Rezultat pred pozavarovanjem je bil za 31,0 milijona EUR nižji kot v predhodnem letu, kar je odraz velikega obsega škodnih dogodkov, povezanih s poletnimi ujмами. Pozavarovalna zaščita je vpliv teh škod na **zavarovalni rezultat** znatno omilila, poleg tega pa je skupina tudi pomembno povečala zavarovalne prihodke, pri čemer je oboje vplivalo na boljši zavarovalni rezultat kot v predhodnem letu. Prav tako je pomembno dejstvo, da je bil zavarovalni rezultat v letu 2022 pod vplivom inflacije in posledično večjih odhodkov za škode.

Zavarovalni prihodki so se povečali za 88,6 milijona EUR zaradi rasti premij, predvsem pri premoženjskih zavarovanjih, kjer so se povečali za 72,3 milijona EUR zaradi povišanja cen kot posledice škodne inflacije in tudi zaradi organske rasti. V odseku pozavarovanje so se prihodki povečali za 11,2 milijona EUR zaradi rasti premije neproporcionalnih pozavarovanj. Pri življenjskih zavarovanjih, kjer so se prihodki povečali za 4,9 milijona EUR, pa na povečanje poleg rasti kosmatih premij vpliva sprememba sestave portfelja v korist rizičnim produktom, ki imajo v primerjavi z zavarovanji z varčevalno sestavino večji delež premij, ki se všteva v zavarovalne prihodke.

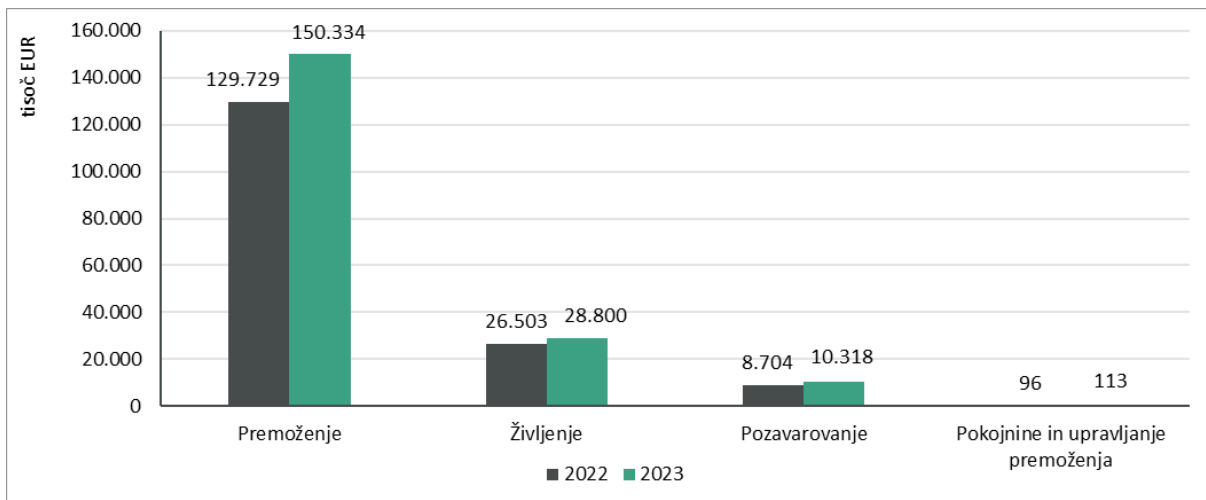
Zavarovalni prihodki po odsekih

Odhodki za škode so se glede na leto 2022 povečali za 97,2 milijona EUR, pri čemer glavnina povečanja, 82,9 milijona EUR, izhaja iz premoženjskega odseka in je predvsem posledica poletnih ujm v Sloveniji, na Hrvaškem in v Srbiji.

Stroški poslovanja so se v letu 2023 povečali za 24,5 milijona EUR. Povečali pa so se tudi stroški pridobivanja za 12,1 milijona EUR zaradi večjega obsega prodaje in administrativni stroški za 12,4 milijona EUR, predvsem zaradi večjega obsega poslovanja in splošnih dvigov cen zaradi inflacije.

Stroški poslovanja po odsekih

Odhodki od nedobičkonosnih pogodb so se pomembno zmanjšali (za 2,1 milijona EUR oziroma 50,0 %). V letu 2022 je bilo v življenjskem odseku teh odhodkov več, saj je zaradi posodobitve predpostavk o smrtnosti del portfelja prešel iz dobičkonosnega v nedobičkonosnega, v letu 2023 pa so se odhodki nedobičkonosnih pogodb zmanjšali zaradi izboljšane dobičkonosnosti premoženjskih zavarovanj.

Rezultat iz pozavarovanja je v letu 2023 kazal večji presežek, kar je posledica različnega obsega škod v obeh letih, ki so sprožile pozavarovalno zaščito. V letu 2023 je bilo namreč teh škod zaradi poletnih ujm bistveno več kakor v letu pred tem.

Rezultat iz naložbenja je znašal 27,9 milijona EUR in je v primerjavi s preteklim letom višji za 21,4 milijona EUR. Posledično je višja tudi donosnost naložbenega portfelja, ki je znašala 2,1 %. Na boljši rezultat so vplivali predvsem večji obrestni prihodki zaradi vlaganja po višjih obrestnih merah in čista pozitivna sprememba poštene vrednosti naložb, izkazanih prek poslovnega izida.

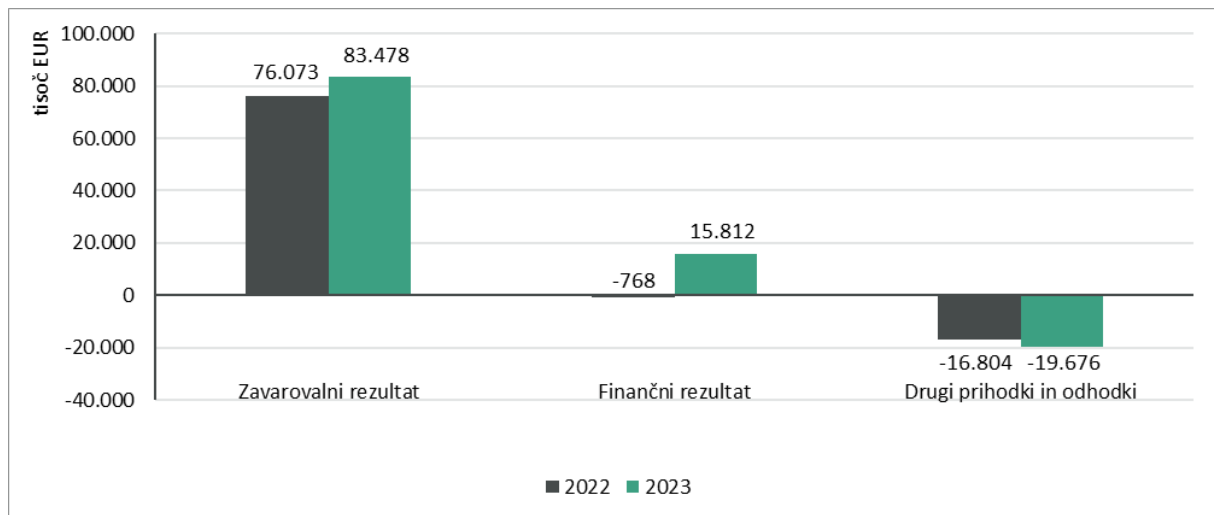
Prihodki iz nezavarovalnih dejavnosti so se povečali za 4,1 milijona EUR in so znašali 25,6 milijona EUR. Glavnina teh prihodkov so prihodki od upravljanja premoženja (19,6 milijona EUR), ki so se povečali za 1,6 milijona EUR zaradi večje vrednosti sredstev v upravljanju pokojninskih skladov, pa tudi skladov družbe za upravljanje vzajemnih skladov. Drugi del (6,0 milijona EUR) predstavljajo predvsem prihodki od asistenčnih storitev, ki so se povečali za 2,5 milijona EUR zaradi večjega obsega asistenčnih primerov in podražitev zaradi prilagoditve inflaciji.

Drugi stroški so se povečali za 6,6 milijona EUR in so znašali 51,0 milijona EUR. Sestavljeni so iz nepripisljivih stroškov (29,4 milijona EUR) in stroškov družb, ki ne opravljajo zavarovalne dejavnosti (21,6 milijona EUR). Razlog je predvsem v povečanju stroškov dela, povečanju škod asistenčnih primerov zaradi večjega obsega škod in inflacije ter povečanja stroškov IT-storitev.

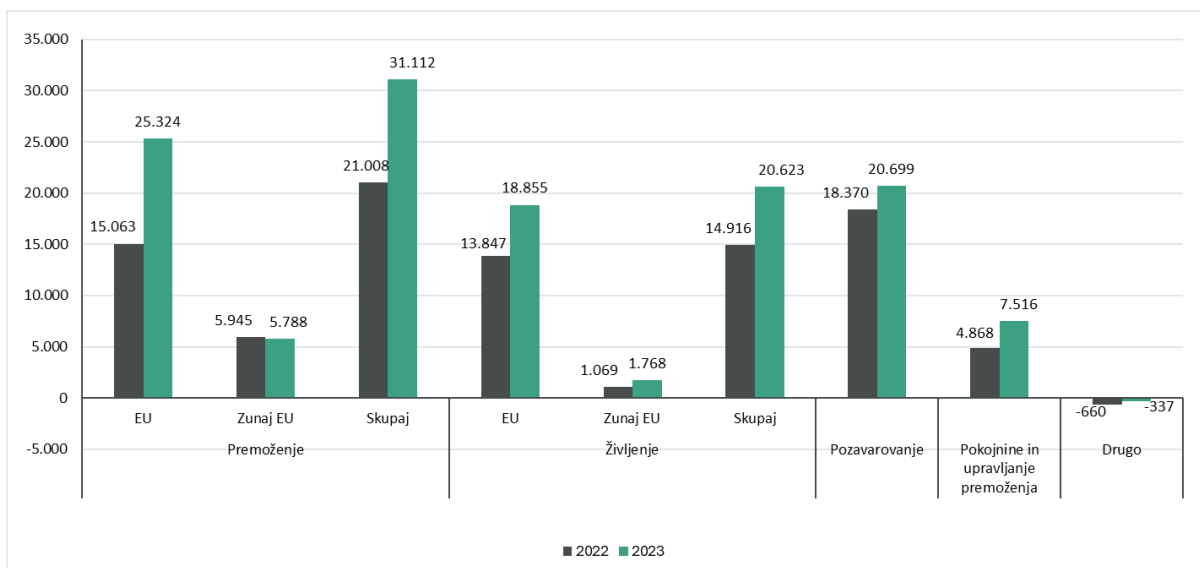
Kombinirani količnik se je nekoliko poslabšal tako zaradi škodnega kot stroškovnega količnika. Višina **škodnega količnika** je posledica slabšega škodnega dogajanja na trgih zunaj EU zaradi poletnih ujm, nekaj večjih škod in škodne inflacije in večjega škodnega dogodka v odseku pozavarovanje v začetku leta 2023. Gibanje **stroškovnega količnika** je predvsem posledica izrednega prihodka v letu 2022. Brez tega bi stroškovni količnik za leto 2022 znašal 28,5 %.

Poslovni izid pred obdavčitvijo se je v letu 2023 povečal za 21,1 milijona EUR in je znašal 79,6 milijona EUR. Na to je najbolj vplivalo izboljšanje finančnega rezultata zaradi ugodnih razmer na finančnih trgih, delno pa tudi zaradi že predhodno pojasnjene zavarovalnega rezultata. Vsi odseki so leto 2023 zaključili z višjim poslovnim izidom pred obdavčitvijo kakor v letu 2022, v absolutnem smislu se je najbolj povečal poslovni izid v odseku premoženje (10,1 milijona EUR povečanja), odsek življenje se je izboljšal za 5,7 milijona EUR, odsek pozavarovanje za 2,3 milijona EUR, odsek pokojnine in upravljanje premoženja za 2,6 milijona EUR in odsek drugo za 0,3 milijona EUR. Skladno z rastjo poslovnega izida pred obdavčitvijo je zrasel tudi **čisti poslovni izid obračunskega obdobja**, in sicer za 17,7 milijona EUR. Posledično se je okrepila donosnost lastniškega kapitala, ki je znašala 10,8 %.

Sestava poslovnega izida pred obdavčitvijo

Sestava poslovnega izida pred obdavčitvijo po odsekih

Rezultat odseka premoženja in življenja se je povečal predvsem pri poslih za območje EU držav. Odsek pozavarovanja je dosegel boljši rezultat kot prejšnje leto, velik del zavarovalnega rezultata pa se nanaša na posle, sklenjene za območje Azije. Rezultat odseka pokojnin in upravljanja premoženja

Podrobnejši opis poslovanja po odsekih je opisan v poslovnem delu letnega poročila skupine.

A.3 Naložbeni rezultati

Skupina spremlja naložbeni rezultat po segmentih poslovanja. Donos in donosnost spremljamo po tipih naložb, pa tudi po vrstah prihodkov in odhodkov. V naslednjih preglednicah so tako prikazani prihodki, odhodki in donos po tipih naložb ter po vrstah prihodkov in odhodkov.

Prihodki in odhodki naložb po vrstah

v tisoč EUR	1. 1.–31. 12.	
Prihodki in odhodki naložb po vrstah v EUR	2023	2022
Prihodki od obresti po efektivni obrestni meri	20.603	15.438
Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVTPL	9.487	10.275
Dobički pri odtujitvah FVTPL	139	363
Dobički pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	67	1.308
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	1.090	1.312
Sprememba pričakovanih kreditnih izgub (ECL)	1.029	1.356
Ostali prihodki	4.637	4.841
Skupaj prihodki naložbenega portfelja	37.052	34.892
Sprememba poštene vrednosti FVTPL naložb	6.527	22.055
Izgube pri odtujitvah FVTPL naložb	165	358
Izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	881	1.715
Slabitve ostalih naložb	0	0
Sprememba pričakovanih kreditnih izgub (ECL)	739	1.028
Ostali odhodki	818	3.200
Skupaj odhodki naložbenega portfelja	9.129	28.356
Rezultat iz naložbenja	27.923	6.536
Donos naložb v pridružene družbe	2.286	2.280
Donos naložbenega portfelja	30.209	8.816

Prihodki naložb so v letu 2023 znašali 37,1 milijona EUR in so v primerjavi z istim obdobjem lani višji za 2,2 milijona EUR. V sestavi prihodkov naložbenega portfelja je največ prihodkov od obresti po efektivni obrestni meri, ki so v letu 2023 znašali 20,6 milijona EUR (55,6 % skupnih finančnih prihodkov) in so v primerjavi z istim obdobjem lani višji za 5,2 milijona EUR.

Odhodki naložbenega portfelja so bili v letu 2023 glede na leto 2022 nižji za 19,2 milijona EUR. V primerjavi z enakim obdobjem lani so bili za 15,5 milijona EUR nižji odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti FVTPL in so znašali 6,5 milijona EUR (2022: 22,1 milijona EUR).

Konsolidirani donos naložbenega portfelja

v tisoč EUR	2023	2022	Absolutna razlika
Donos finančnih naložb	27.023	5.539	21.484
Donos naložb v pridružene družbe	2.286	2.280	6
Donos naložbenih nepremičnin	900	997	-96
Rezultat iz naložbenja	27.923	6.536	21.387
Donos naložbenega portfelja	30.209	8.816	21.394

Donos naložbenega portfelja v letu 2023 znaša 30,2 milijona EUR. V letu 2023 je imela skupina višji donos kot v letu 2022, predvsem zaradi ugodnejših razmer na finančnih trgih kot leto poprej. Na višji donos so vplivali predvsem višji prihodki od obresti ter višji neto učinki spremembe poštene vrednosti naložb, razporejenih v računovodsko kategorijo naložb vrednotenih po poštenu vrednosti preko poslovnega izida. Podatki v tabeli Prihodki in odhodki naložb po vrstah v EUR se razlikujejo od podatkov v tabeli v nadaljevanju Donos po vrstah naložb zaradi neto tečajnih razlik, ki v zgornji tabeli niso upoštevane.

Donos po vrstah naložb

v tisoč EUR	Prihodki/ odhodki za obresti	Sprememba poštene vrednosti in dobički/izgube pri odtujitvah FVTPL	Dobički/izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Slabitve naložb	Positivne/ negativne tečajne razlike	Sprememba pričakovanih kreditnih izgub (ECL)	Ostali prihodki/ odhodki	Skupaj	Prihodki/odhodki pri pridruženih družb
Naložbe merjene po odplačni vrednosti	2.586	0	0	0	0	-1.729	-59	-6	793	
Dolžniški instrumenti	1.671	0	0	0	0	-11	-9	-1	1.650	
Denar in denarni ustrezniki	114	0	0	0	0	-1.704	0	0	-1.590	
Depoziti in potrdila o vlogah	738	0	0	0	0	-14	-67	-5	653	
Posojila	63	0	0	0	0	0	17	0	80	
Naložbe merjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	781	2.934	0	426	0	-335	5	2.336	6.147	
Za trgovanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Dolžniški instrumenti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Lastniški instrumenti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ostale naložbe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Razporejeni v to skupino	781	2.934	0	426	0	-335	5	2.336	6.147	
Dolžniški instrumenti	781	1.409	0	0	0	0	5	0	2.195	
Lastniški instrumenti	0	1.942	0	426	0	-335	0	-4	2.028	
Ostale naložbe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Naložbe v infrastrukturne sklade	0	0	0	0	0	0	0	2.047	2.047	
Naložbe v nepremičninske sklade	0	-416	0	0	0	0	0	293	-123	
Izvedeni instrumenti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Naložbe merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	18.031	0	-813	665	0	-3.453	343	-72	14.701	2.286
Dolžniški instrumenti	18.031	0	-813	0	0	-3.453	343	-11	14.097	
Lastniški instrumenti	0	0	0	665	0	0	0	50	714	2.286
Ostale naložbe	0	0	0	0	0	0	0	-110	-110	
Terjatve	0	0	0	0	0	0	0	-136	-136	
Terjatve	0	0	0	0	0	0	0	-136	-136	
Naložbene nepremičnine	0	0	0	0	0	0	0	902	902	
Naložbene nepremičnine	0	0	0	0	0	0	0	902	902	
Skupaj	21.398	2.934	-813	1.090	0	-5.516	289	3.025	22.407	2.286

Skupina nerealizirane dobičke in izgube naložb, ki jih v računovodskih izkazih vodi v skupini FVOCI, prikazuje v bilančni postavki akumuliranega drugega vseobsegajočega donosa finančnih naložb. V naslednji preglednici je prikazano gibanje akumuliranega drugega vseobsegajočega donosa finančnih naložb.

Gibanje akumuliranega drugega vseobsegajočega donosa iz finančnih naložb

v EUR	2023	2022
Stanje 1. 1.	-120.776	11.697
Sprememba poštene vrednosti	51.125	-160.520
Prenos negativnega akumuliranega drugega vseobsegajočega donosa iz finančnih naložb v IPI zaradi slabitve	0	0
Prenos iz akumuliranega drugega vseobsegajočega donosa iz finančnih naložb v IPI zaradi prodaje	661	-1.078
Odloženi davek	-7.283	29.125
Stanje 31. 12.	-76.272	-120.776

Akumuliran drugi vseobsegajoči donos iz finančnih naložb se je v letu 2023 zvišal glede na preteklo leto predvsem zaradi rasti cen dolžniških vrednostnih papirjev.

Skupina nima naložb v listinjenje.

A.4 Rezultati pri drugih dejavnostih

Drugi prihodki in drugi odhodki

Drugi prihodki zajemajo prihodke od naložbenih nepremičnin (počitniške kapacitete), prihodke v zvezi z osnovnimi sredstvi, izredne prihodke od obresti, druge prihodke, ki se ne nanašajo neposredno na zavarovalno dejavnost, ter prihodke od prodaje pri nezavarovalnih družbah (kamor spada tudi upravljanje premoženja, kot so prihodki od vstopne in izstopne provizije in prihodki od upravljske provizije ter prihodki od asistenčnih storitev). Skupina je v letu 2023 realizirala 16,9 milijona EUR drugih prihodkov (2022: 12,7 milijona EUR).

Drugi odhodki zajemajo postavke, ki se ne nanašajo za zavarovalne posle: popravke drugih terjatev, neposredne poslovne odhodke iz naložbenih nepremičnin, odhodke iz slabitve neopredmetenih osnovnih sredstev in druge izredne odhodke. Skupina je v letu 2023 realizirala 26,5 milijona EUR drugih odhodkov (2022: 19,9 milijona EUR).

Najemne pogodbe

Skupina ustvarja manjši del prihodkov iz najemnih pogodb. Gre za oddajo lastniških nepremičnin v poslovni namen. Najemne pogodbe so v bilanci stanja skupine izkazane med sredstvi (naložbene nepremičnine), prihodki od najemnin pa so med trajanjem najema pripoznani skladno z najemnimi pogodbami.

Iz oddaje v najem naložbenih nepremičnin je skupina v letu 2023 ustvarila 1,4 milijona EUR prihodkov (2022: 1,4 milijona EUR). Stroški vzdrževanja naložbenih nepremičnin so vključeni v najemno ceno oziroma jih skupina zaračuna najemnikom. Stroški, ki jih je krila skupina, so v letu 2023 znašali 110 tisoč EUR (2022: 203 tisoč EUR).

Pomembni posli in transakcije med družbami znotraj skupine

V nadaljevanju so predstavljeni sklopi pomembnih transakcij med družbami v skupini.

Prihodki in odhodki iz poslovanja z družbami v skupini

v tisoč EUR	2023	2022
Prihodki iz zavarovalnih storitev	63.775	57.961
Odhodki iz zavarovalnih storitev	-92.996	-62.206
Finančni rezultat iz zavarovalnih pogodb	-1.074	-833
Ostali obratovalni stroški	-465	-334
Prihodki od dividend	30.642	51.923
Prihodki od obresti	71	63
Skupaj	-47	46.574

Naložbe in terjatve do družb v skupini

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Posojila, dana družbam v skupini	2.342	1.031
Druge kratkoročne terjatve	75	51
Skupaj	2.417	1.082

Med obveznostmi do družb v skupini so uvrščene le druge kratkoročne obveznosti, ki so na 31. 12. 2023 znašale 183 tisoč EUR (31. 12. 2022: 157 tisoč EUR).

A.5 Druge informacije

Skupina v zvezi s poslovanjem in uspešnostjo nima drugih pomembnih informacij.

B. Sistem upravljanja

B.1 Splošne informacije o sistemu upravljanja

B.1.1 Upravljanje Zavarovalne skupine Sava

V Zavarovalni skupini Sava so organi vodenja in nadzora obvladujoče družbe odgovorni za ustrezno upravljanje in nadzor v celotni skupini ter za zagotovitev takega okvira upravljanja, ki ustreza strukturi, poslom in tveganjem skupine kot celote in njenih posameznih družb.

Sistem upravljanja v posamezni družbi v Zavarovalni skupini Sava je sorazmeren naravi, obsegu in zahtevnosti poslov družbe. Posamezna družba v skupini določi sistem upravljanja, ki je optimalen zanjo in za skupino. Če to dopušča lokalna zakonodaja in je sorazmerno naravi, obsegu in zahtevnosti poslov posamezne družbe, ta praviloma oblikuje enotirni sistem upravljanja. Obvladujoča družba v skupini, Zavarovalnica Sava, Vita, Sava pokojninska, Infond in DCB imajo vzpostavljen dvotirni sistem upravljanja.

Obvladujoča družba celovito upravlja skupino tako, da je poslovna strategija postavljena od zgoraj navzdol, pri čemer se upoštevajo vidiki skupine kot celote, pa tudi vidiki posamezne družbe v skupini. Za optimalno kapitaliziranost skupine in odpornost proti nepredvidenim dogodkom se kapital in kapitalska ustreznost na ravni skupine prav tako upravljata po načelu od zgoraj navzdol.

Skupina ima vzpostavljeno sistematično upravljanje tveganj, ki zajema upravljanje tveganj na ravni posamezne družbe, ustrezno spremljanje tveganj posamezne družbe v obvladujoči družbi, pa tudi upravljanje tveganj na ravni skupine. Pri zadnjem se upoštevajo medsebojni vplivi tveganj posameznih družb, in sicer predvsem koncentracija tveganj in druga pomembna tveganja, ki so povezana z delovanjem skupine. Strategija prevzemanja tveganj določa pripravljenost za prevzem tveganj znotraj skupine kot celote in na ravni posameznega poslovnega segmenta.

Organi vodenja ali nadzora posamezne odvisne družbe v Zavarovalni skupini Sava ravnajo v skladu z enakimi vrednotami in politikami korporativnega upravljanja kakor obvladujoča družba, razen če ni z zakonskimi zahtevami, nadzorniškimi zahtevami ali določili glede sorazmernosti določeno drugače. Zato organi vodenja ali nadzora posamezne odvisne družbe v skupini, v okviru svojih odgovornosti za upravljanje družbe, pri prenosu politik skupine preverijo potrebne prilagoditve lokalni zakonodaji in morebitne druge potrebne prilagoditve. Družbe v skladu z opredeljenimi postopki v politikah skupine tako določijo prilagoditve teh politik in zagotovijo, da odvisna družba z njimi ne bi kršila veljavnih zakonskih oziroma podzakonskih predpisov ali pravil varnega in skrbnega poslovanja.

Nadzor posamezne družbe v Zavarovalni skupini Sava

Za zagotavljanje preglednega in učinkovitega upravljanja in nadzora poslovanja odvisnih družb v skupini je nadzor obvladujoče družbe nad odvisnimi družbami razdeljen na tri dele, in sicer na:

- upravljavski nadzor (ki se izvaja z organi upravljanja),
- poslovni nadzor (ki se izvaja z nosilci poslovnih funkcij),
- dodaten nadzor (ki se izvaja z nosilci ključnih funkcij).

Komunikacija med družbami v Zavarovalni skupini Sava

Sava Re kot obvladujoča družba dvakrat letno organizira strateško konferenco skupine, na kateri se obravnavajo strateške smernice za načrtovanje poslovanja družb v skupini, novosti, ki se načrtujejo znotraj posameznih poslovnih funkcij, ter izidi tekočega poslovanja posamezne družbe. Strateški konferenci sta tako namenjeni izboljšanju komunikacije o strategijah in usmeritvah v skupini na ravni poslovodstev.

V skupini so večkrat letno organizirana izobraževanja z različnih področij poslovanja, katerih namen je poenotenje poslovnih procesov v skupini ter prenos znanja, korporativne kulture in dobrih praks poslovanja.

B.1.2 Organi upravljanja

Skupščina

Skupščina je najvišji organ družbe, s katerim njeni delničarji uresničujejo svoje pravice v zadevah družbe.

Pristojnosti skupščine posamezne družbe so določene z zakonodajno ureditvijo posamezne države in statutom posamezne družbe. Pristojnosti skupščine so razmejene v tri vsebinske sklope:

- kadrovske odločitve (imenovanje in odpoklic članov nadzornega sveta, upravnega odbora, nadzornega odbora, podelitev razrešnice članom organov vodenja ali nadzora, glasovanje o nezaupnici, imenovanje zunanjega revizorja);
- poslovne odločitve (potrditev letnega poročila, če o njem dokončno ne odločijo organi vodenja ali nadzora, uporaba bilančnega dobička, dajanje soglasij k posameznim poslovnim odločitvam na predlog poslovodstva);
- temeljne odločitve v družbi (sprejetje in spremembe statuta, ukrepi za povečanje in zmanjšanje osnovnega kapitala, prenehanje družbe in statusna preoblikovanja).

Skupščina delničarjev posamezne družbe v skupini je praviloma sklicana najmanj enkrat letno, najpozneje v roku, ki je določen v zakonodajni ureditvi posamezne države. Lahko je sklicana tudi v drugih primerih, določenih z zakonodajno ureditvijo posamezne države in statutom posamezne družbe, ter takrat, ko je to v interesu družbe. Skupščino praviloma sklicuje poslovodstvo posamezne družbe. Zakonodajna ureditev posamezne države določa, v katerih primerih jo lahko skličejo tudi drugi organi družbe oziroma delničarji sami.

Podrobnosti o sklicu skupščine posamezne družbe, pravicah delničarjev v povezavi s skupščino, pogojih udeležbe na skupščini in uresničevanju glasovalnih pravic so določene v zakonodajni ureditvi posamezne države ter v statutu in poslovniku o delu skupščine posamezne družbe. Usmeritve za vsebinsko pripravo na skupščino posamezne odvisne družbe so podrobneje urejene tudi v pravilniku o upravljanju in nadzoru Zavarovalne skupine Sava.

Organ nadzora (nadzorni svet, upravni odbor, nadzorni odbor, odbor direktorjev idr.)

V nadaljevanju uporabljeni izraz nadzorni svet je splošen izraz za organ nadzora.

Pravila, ki so določena za nadzorni svet v dvotirnem sistemu, veljajo tudi za nadzorni odbor, upravni odbor ali odbor direktorjev v enotirnem sistemu, razen če ni določeno drugače.

Nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov družbe v celotnem poslovnem letu, v skladu s sprejeto poslovno strategijo in finančnim načrtom družbe. Pri tem ravna v skladu z zakonodajno ureditvijo države, statutom in drugimi akti družbe.

Sestaja se najmanj petkrat letno, običajno po preteku posameznega trimesečja poslovnega leta, ko obravnava letna in medletna poročila o poslovanju, ena seja pa je namenjena potrjevanju planskih dokumentov. Upravni odbor, nadzorni odbor ali odbor direktorjev v družbah z enotirnim sistemom se običajno sestaja tudi pogosteje. Nadzorni svet za posamezno leto pripravi rokovnik sej nadzornega sveta in njegovih komisij, s katerim določi predvidene datume in vsebine posameznih sej, predvsem tistih, ki so obvezne zaradi zahtev za javne objave rezultatov poslovanja oziroma so običajne glede na dosedanjo prakso.

Število članov nadzornega sveta mora zadoščati minimalnim zahtevam, ki jih določa zakonodajna ureditev posamezne države, v katerih je družba registrirana. To število je sorazmerno naravi, obsegu in zahtevnosti poslov posamezne družbe. Nadzorni svet je sestavljen tako, da se zagotovita odgovoren nadzor in sprejemanje odločitev v korist družbe.

Vsaka družba v skupini si prizadeva, da je pri sestavi nadzornega sveta upoštevana razpršenost strokovnega znanja, izkušenj in veščin, ki se med posameznimi člani nadzornega sveta med seboj dopolnjujejo, tako da je nadzorni svet homogena celota in je zagotovljeno smotno in preudarno nadziranje družbe.

Način delovanja nadzornega sveta je podrobneje urejen z notranjim aktom posamezne družbe.

Nadzorni svet Save Re v letu 2023

V letu 2023 se je spremenila sestava nadzornega sveta. Andreju Gorazdu Kunstku in Editi Rituper, dotedanjima članoma nadzornega sveta, predstavnikoma delavcev družbe, je 12. 6. 2023 potekel mandat. Svet delavcev je za štiriletno mandatno obdobje ponovno imenoval Edito Rituper, za drugega predstavnika delavcev v nadzornem svetu pa je bil imenovan Blaž Garbajs, ki mu je bil mandat člana podeljen prvič. Oba imenovana člana nadzornega sveta sta mandat nastopila 13. 6. 2023.

S potekom mandata v nadzornem svetu je Andreju Gorazdu Kunstku potekel mandat tudi v dveh komisijah nadzornega sveta. Na njegovo mesto je nadzorni svet za novo članico v svoji komisiji za imenovanja in prejemke imenoval Edito Rituper, za novega člana v revizijski komisiji pa Blaža Garbajsa. Nadzorni svet je za dodatnega člana v svoji komisiji za imenovanja in prejemke konec decembra imenoval tudi Blaža Garbajsa.

Nadzorni svet je v letu 2023 deloval v sestavi: Davor Ivan Gjivoje, jr., predsednik, Keith William Morris, namestnik predsednika, ter člani Klemen Babnik, dr. Matej Gomboši, Andrej Gorazd Kunstek (do 12. 6. 2023), Edita Rituper in Blaž Garbajs (od 13. 6. 2023).

Sestava nadzornega sveta v letu 2023

Član	Naziv	Nastop mandata	Trajanje mandata
Davor Ivan Gjivoje, jr.	predsednik	8. 3. 2021	8. 3. 2025
Keith William Morris	namestnik predsednika	17. 7. 2021	17. 7. 2025
Klemen Babnik	član	17. 7. 2021	17. 7. 2025
Matej Gomboši	član	17. 7. 2021	17. 7. 2025
Andrej Gorazd Kunstek	član, predstavnik delavcev	12. 6. 2019	12. 6. 2023
Edita Rituper	članica, predstavnica delavcev	13. 6. 2023	13. 6. 2027
Blaž Garbajs	član, predstavnik delavcev	13. 6. 2023	13. 6. 2027

Komisije nadzornega sveta

Nadzorni svet posamezne družbe v skupini lahko skladno z zakonodajo, kodeksom in dobro prakso imenuje eno ali več komisij oziroma odborov, ki obravnavajo vnaprej določena področja, analizirajo določena vprašanja, pripravljajo predloge sklepov nadzornega sveta, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge ter s tem strokovno podpirajo delo nadzornega sveta. Ne glede na imenovanje komisije je odločanje v pristojnosti kolegijske odgovornosti nadzornega sveta.

V Savi Re so oblikovane štiri komisije nadzornega sveta:

- revizijska komisija,
- komisija za tveganja,
- komisija za imenovanja in prejeme,
- komisija za oceno sposobnosti in primernosti.

Opis pomembnejših nalog posamezne komisije nadzornega sveta in njihova sestava sta podrobneje opredeljena v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju Save Re, d.d., za leto 2023⁹ (PSFP Save Re za leto 2023) v razdelku B.1.1 Organi upravljanja.

Delovna področja in sestavo komisij nadzorni svet določi s posebnim sklepom ob upoštevanju določil veljavne zakonodaje, priporočil kodeksa upravljanja javnih delniških družb in notranjih aktov družbe.

Posamezna komisija ima lahko svoj poslovnik. Če ga nima, se za vprašanja sklepčnosti, odločanja in vsa druga procesna vprašanja smiselno uporablja poslovnik o delu nadzornega sveta.

Organ vodenja (poslovodstvo, uprava, generalni direktor, izvršni direktor)

V nadaljevanju uporabljeni izraz uprava je splošen izraz za organ vodenja.

Pravila, ki so določena za upravo v dvotirnem sistemu, veljajo tudi za generalnega direktorja ali izvršnega direktorja v enotirnem sistemu, če ni določeno drugače.

Uprava vodi, zastopa in predstavlja družbo v pravnem prometu. S svojim delom, znanjem in izkušnjami si prizadeva za dolgoročni uspeh družbe z zagotavljanjem kar najboljšega vodenja in upravljanja tveganj. Opredeljuje in določa cilje, vrednote, poslanstvo, vizijo in strategijo poslovanja posamezne družbe. Optimalnost poslovanja dosega z zagotavljanjem primerne sestave zaposlenih in skrbnim ravnanjem s finančnimi viri. Pri tem upošteva zakonodajno ureditev posamezne države, statut in druge akte posamezne družbe.

Uprava posamezne družbe v skupini je praviloma veččlanska in je sestavljena strokovno z namenom zagotovitve sprejemanja odločitev v korist družbe ter skrbnega in odgovornega izpolnjevanja njenih ciljev. Število članov uprave je sorazmerno naravi, obsegu in zahtevnosti poslovanja posamezne družbe, pri čemer morajo biti jasno določene pristojnosti posameznega člana in zagotovljena ustrezna ločitev odgovornosti. Če lokalna zakonodaja dopušča enočlansko upravo, mora biti v taki družbi pri sprejemanju odločitev poslovodstva upoštevano načelo štirih oči. Vsaka družba si prizadeva, da je pri sestavi uprave upoštevana razpršenost strokovnega znanja, izkušenj in veščin, ki se med posameznimi člani uprave med seboj dopolnjujejo, tako da je uprava homogena celota in je zagotovljeno smotno in preudarno vodenje družbe. Pristojnosti posameznih članov uprave in način delovanja veččlanskega organa so urejeni z notranjim aktom posamezne družbe (akt o upravi ali/in poslovnik o delu uprave).

Uprava deluje v skladu z visokimi etičnimi standardi in upošteva interese vseh skupin deležnikov.

Uprava posamezne družbe redno (najmanj enkrat v četrtletju) izčrpno in točno poroča nadzornemu svetu družbe o:

- izvajanju poslovne politike in drugih načelnih vprašanj poslovanja,
- donosnosti družbe, še zlasti donosnosti lastniškega kapitala,
- poteku poslovanja, še zlasti o prometu, finančnem položaju in plačilni sposobnosti,
- poslih, ki lahko pomembneje vplivajo na donosnost in plačilno sposobnost družbe ter
- vseh pomembnih tveganjih, ki so oziroma bi lahko pomembneje vplivala na kapitalno ustreznost družbe.

⁹ Poročilo PSFP Save Re za leto 2023 je bilo javno objavljeno 5. 4. 2024 na spletni strani Save Re.

Uprava Save Re v letu 2023

Uprava je v letu 2023 delovala v sestavi: Marko Jazbec, predsednik, ter člani Polona Pirš Zupančič, Peter Skvarča in David Benedek (slednji od 22. 3. 2023).

Povprečna starost članov uprave je bila 50,4 leta. Vsi člani uprave so državljani Republike Slovenije.

Sestava uprave v letu 2023

Ime in priimek	Marko Jazbec	Polona Pirš Zupančič	Peter Skvarča	David Benedek
Funkcija	predsednik	član	član	član (od 22. 3. 2023)
Področje dela v upravi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ koordinacija dela uprave ▪ splošne, kadrovsko-organizacijske in pravne zadeve ▪ odnosi z javnostmi (PR) ▪ skladnost poslovanja ▪ notranja revizija ▪ upravljanje strateških naložb v zavarovalnih družbah v Sloveniji (od 22. 3. 2023) ▪ informacijska tehnologija ▪ trajnostni razvoj 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ korporativne finance ▪ strateško načrtovanje in kontroling ▪ računovodstvo ▪ odnosi z vlagatelji (IR) ▪ upravljanje kapitala in tveganj ▪ aktuariat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ razvoj in sklepanje pozavarovanj v skupini in zunaj nje ▪ pozavarovalna zaščita (retrocesija) za posle v skupini in zunaj nje ▪ razvoj pozavarovalnih procesov in tehnologije ▪ tehnična obdelava pozavarovanj ▪ upravljanje strateških naložb v odvisne družbe zunaj Slovenije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ finančno poslovanje in upravljanje finančnih naložb ▪ upravljanje strateških naložb v pokojninskih družbah in družbah za upravljanje (DZU) ▪ upravljanje strateških naložb v družbah, ki izvajajo zdravstveno dejavnost ▪ upravljanje vseobsegajočega sodelovanja s poslovnimi bankami oziroma bančnimi skupinami na ravni skupine
Prvo imenovanje	12. 5. 2017	14. 1. 2018	19. 6. 2020	22. 3. 2023
Konec mandata	13. 5. 2027	15. 1. 2028	19. 6. 2025	22. 3. 2028

Nadzorni svet Save Re je 25. 4. 2022 za novo mandatno obdobje za članico uprave Save Re znova imenoval Polono Pirš Zupančič, ki ji je petletni mandat potekel 14. 1. 2023. Novi petletni mandat članice uprave je začel teči 15. 1. 2023.

David Benedek je bil 5. 12. 2022 imenovan za člana uprave Save Re, petletni mandat pa je nastopil 22. 3. 2023. Po nastopu mandata Davida Benedeka je uprava Save Re svoje delo nadaljevala v štiričlanski sestavi.

B.1.3 Upravljanje tveganj

Sistem upravljanja tveganj je eden ključnih gradnikov sistema upravljanja. Vodstvo obvladujoče družbe skupine in vodstva posameznih družb v skupini morajo zagotoviti, da imata skupina kot celota in njena posamezna družba organiziran učinkovit sistem upravljanja tveganj, katerega temelj je ustrezna organizacijska struktura. Pri tem se upoštevajo velikost, narava in kompleksnost tveganj, ki jim je skupina oziroma posamezna družba izpostavljena.

Več o upravljanju tveganj skupine je zapisano v razdelku [B.3 Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti](#) tega poročila.

B.1.4 Ključne funkcije v sistemu upravljanja tveganj

Obvladujoča družba ima na ravni skupine vzpostavljene štiri funkcije, ki jih veljavna zakonodaja opredeljuje kot ključne v sistemu upravljanja (ključne funkcije): aktuarsko funkcijo, funkcijo upravljanja tveganj, funkcijo spremljanja skladnosti poslovanja in funkcijo notranje revizije. Ključne funkcije so vključene v sistem upravljanja skupine ter poleg vloge ključne funkcije skupine praviloma opravljajo vlogo ključne funkcije obvladujoče družbe in imajo dostop do vseh informacij, podatkov in poročil, potrebnih za nemoteno opravljanje funkcije.

V obvladujoči družbi so ključne funkcije organizirane kot službe sistema upravljanja tveganj ter so neposredno podrejene upravi obvladujoče družbe in vključene v procese odločanja.

Glavne naloge nosilca posamezne ključne funkcije na ravni skupine so:

- usklajevanje razvoja enotne metodologije dela ključne funkcije v družbah v skupini;
- skrb za pripravo ustreznih krovnih politik za posamezno ključno funkcijo ter praviloma tudi za pripravo strokovnih usmeritev pri sprejemanju posameznih področnih operativnih predpisov v družbah v skupini;
- skrb za dosledno upoštevanje enotnih standardov delovanja posamezne ključne funkcije v družbah v skupini;
- usklajevanje in izvajanje skupnih nalog in dejavnosti;
- usmerjanje in nadzor izvajanja ključne funkcije v vseh družbah v skupini (usklajevanje načrtovanja dela in spremljanje poročil ključne funkcije družb v skupini);
- izobraževanje in izmenjava dobrih praks med posameznimi ključnimi funkcijami v skupini;
- nosilec ključne funkcije spremljanja skladnosti na ravni skupine koordinira pripravo in sprejemanje politik in pravilnikov med obvladujočo in odvisnimi družbami v skupini.

Ob upoštevanju načela sorazmernosti so tudi v sistem upravljanja posameznih družb v skupini v organizacijsko sestavo in procese odločanja vgrajene ključne funkcije. Te opravljajo svoje naloge neodvisno druga od druge in od drugih organizacijskih enot družbe. Ključne funkcije so neposredno podrejene upravi. Kadar se njihova dejavnost ne izvaja v samostojni organizacijski enoti, mora biti zagotovljeno, da ima nosilec ključne funkcije vedno neposreden dostop do uprave družbe.

V organizacijsko sestavo in procese odločanja so ključne funkcije vgrajene zaradi okrepitev strukture treh obrambnih linij v sistemu upravljanja tveganj skupine (tri obrambne linije so opisane v razdelku [B.3.1 Organizacija upravljanja tveganj](#)). Vse štiri ključne funkcije med seboj sodelujejo in si medsebojno redno izmenjujejo informacije, ki jih potrebujejo za svoje delo.

Nosilec ključne funkcije praviloma ne sme hkrati opravljati in nadzirati istih delovnih nalog. Organizacija dela mora biti taka, da delo različnih obrambnih linij poteka ločeno. Nosilec ključne funkcije ne sme biti član nadzornega sveta ali njegovih komisij v nobeni družbi v skupini – s tem se zmanjša možnost nastopa nasprotja interesov. Morebitno nasprotje interesov mora nosilec ključne funkcije nemudoma razkriti upravi.

Če so v skladu z načelom sorazmernosti posamezni ključni funkciji dodeljene druge dejavnosti in naloge, morajo biti zagotovljeni ustrezni notranji ukrepi in mehanizmi za upravljanje morebitnega nasprotja interesov pri opravljanju dejavnosti te ključne funkcije. Ukrepi in mehanizmi za izogibanje položajem, ki bi lahko privedli do nasprotja interesov, so podrobneje opredeljeni v notranjem aktu, ki ureja delovanje posamezne ključne funkcije.

Ne glede na organizacijsko umeščenost vsake od ključnih funkcij v posamezni družbi, so te neposredno umeščene tudi v strukturo ključnih funkcij skupine. Tako je zagotovljena neposredna povezava med ključno funkcijo posamezne odvisne družbe in ključno funkcijo skupine ter omogočen neposreden pretok informacij znotraj druge in tretje obrambne linije, kar omogoča celovito in dosledno upravljanje tveganj v skupini.

Nadomeščanje nosilcev ključnih funkcij

Kadar nosilec ključne funkcije iz katerega koli razloga začasno ne more opravljati svojih nalog, je treba zanj v kratkem času zagotoviti začasno zamenjavo ali nadomeščanje. Pogoje, metode in postopke začasne zamenjave nosilca ključne funkcije v okoliščinah, ko ne more opravljati nalog, za katere je pooblaščen, podrobneje ureja interna politika razvoja kadrov in zagotavljanja nasledstev skupine.

Dejavnosti posamezne ključne funkcije

Ključne funkcije opravljajo naloge, ki jih določa zakon, ki ureja zavarovalništvo in na njem temelječi predpisi.

Dejavnosti funkcije upravljanja tveganj so podrobno opisane v razdelku [B.3.1 Organizacija upravljanja tveganj](#), dejavnosti aktuarske funkcije v razdelku [B.6 Aktuarska funkcija](#), dejavnosti funkcije spremljanja skladnosti poslovanja v razdelku [B.4.2 Funkcija spremljanja skladnosti](#), dejavnosti funkcije notranje revizije pa v razdelku [B.5 Funkcija notranje revizije](#).

Poročanje nosilcev ključnih funkcij

Nosilec ključne funkcije v posamezni odvisni družbi poroča dvosmerno, in sicer:

- organom vodenja ali nadzora družbe in, če je tako določeno, revizijski komisiji oziroma komisiji za tveganja,
- področnim odborom, če to zahteva zakonodajna ureditev države ali notranji akti družbe,
- nosilcu posamezne ključne funkcije na ravni skupine.

Podrobnejši obseg, način in obdobje poročanja za posamezno ključno funkcijo določa notranji akt, ki ureja njeno delovanje.

Sodelovanje nosilcev ključnih funkcij

Nosilci ključnih funkcij, ki pokrivajo raven skupine in obvladujoče družbe, se redno sestajajo (praviloma enkrat mesečno), si izmenjujejo mnenja, obravnavajo aktualno problematiko in posebnosti poslovanja v tekočem obdobju. Prav tako medsebojno usklajujejo letne načrte dela tistih nosilcev, ki so jih dolžni pripraviti v skladu z veljavno zakonodajo ali internimi akti, si izmenjujejo ugotovitve posameznih pregledov poslovanja oziroma ugotovitve ter priporočila s področja dela posameznega nosilca funkcije ter letna oziroma druga poročila o delu posameznega nosilca. V skladu z veljavno zakonodajo in internimi akti o ugotovitvah ter o spremljavi danih priporočil poročajo organom vodenja in nadzora.

Nosilci ključnih funkcij, ki pokrivajo raven skupine in obvladujoče družbe, enkrat letno podajo skupno izjavo, da z dolžno skrbnostjo in v skladu s pravili stroke izvajajo dejavnosti, ki zagotavljajo, da spremljajo vsa ključna tveganja, ki jim je ali bi jim lahko bila skupina izpostavljena pri svojem poslovanju, in da je sistem upravljanja tveganj učinkovit.

B.1.5 Odbori v sistemu upravljanja

Uprava obvladujoče družbe po potrebi s svojim sklepom oblikuje odbore, ki pokrivajo raven skupine in obvladujoče družbe. Prav tako uprava posamezne odvisne družbe v skupini po potrebi oblikuje odbore s svojim sklepom. Odbori imajo posvetovalno vlogo. Obravnavajo vnaprej določena področja, pripravljajo predloge sklepov uprave, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge, ter tako strokovno podpirajo delo uprave.

Odbori so sestavni del sistema upravljanja skupine in posamezne družbe. Ukvarjajo se z vprašanji z različnih področij, na primer: upravljanje tveganj, upravljanje sredstev in obveznosti, aktuarstvo, upravljanje kakovosti podatkov, informacijska varnost, notranja revizija, nagrajevanje.

Pristojnosti, pooblastila in sestava odborov so opredeljeni v notranjih aktih, ki jih sprejme uprava posamezne družbe, ki je oblikovala tak odbor.

Na ravni skupine ima Sava Re vzpostavljene naslednje odbore:

- Odbor za upravljanje tveganj,
- Aktuarski odbor,

- Odbor za procesne rešitve in projekte,
- Odbor za usmerjanje razvoja in informatike,
- Odbor za upravljanje inovacij,
- Odbor za arhitekturo informacijskih sistemov Zavarovalne skupine Sava,
- Odbor za rezervacije Zavarovalne skupine Sava.

Opis glavnih nalog posameznega odbora je podrobneje opredeljen v PSFP Save Re za leto 2023 v razdelku B.1.4 *Odbori v sistemu upravljanja*.

B.1.6 Informacije o politiki prejemkov

Politika prejemkov Zavarovalne skupine Sava določa okvir za načrtovanje, izvajanje in spremljanje sistemov in programov prejemkov, ki podpirajo dolgoročno strategijo in politiko obvladovanja tveganj skupine.

V skladu s Politiko prejemkov Zavarovalne skupine Sava imajo vse EU (po)zavarovalne družbe in družba za upravljanje finančnih naložb v skupini sprejeto in implementirano politiko prejemkov. Ostale družbe imajo, upoštevajoč politiko prejemkov skupine, področje prejemkov urejeno z internimi akti.

Politika prejemkov zasleduje konkurenčen in učinkovit ter hkrati pregleden in notranje pravičen sistem prejemkov. Ključna načela te politike so oblikovana na podlagi načel etičnega in trajnostnega ravnanja in poslovanja.

Glavna načela politike prejemkov so:

- jasno in pregledno upravljanje,
- zanesljivo in učinkovito upravljanje tveganj,
- skladnost z zakonskimi zahtevami in načeli dobrega poslovanja,
- spremljanje in prilagajanje tržnim trendom in praksam,
- trajnostno plačilo za trajnostno poslovanje,
- motiviranje in zadržanje zaposlenih.

Družbe v skupini pri oblikovanju sistemov in programov prejemkov sledijo naslednjim smernicam:

- oblikovanje uravnotežene sestave prejemkov,
- zagotavljanje neposredne povezave med plačilom in rezultati,
- upoštevanje večletnega pogleda na uspešnost in uskladitev spremenljivega dela prejemkov s trajnostjo poslovnih izidov skozi čas,
- zagotavljanje, da sistem spodbud vzdržuje skladnost s svojimi mehanizmi, organizacijskimi procesi in nagrajevanim ravnanjem oziroma vedenjem.

Družbe v skupini pri oblikovanju sistema plač in nagrajevanja sledijo naslednji sestavi prejemkov:

- osnovna plača,
- spremenljivi del plače,
- druge ugodnosti in spodbude,
- prejemki ob prenehanju pogodbe o zaposlitvi.

Osnovna plača je določena glede na vlogo in položaj zaposlenega, vključno s profesionalnimi izkušnjami, odgovornostjo, zahtevnostjo dela in lokalnim položajem na trgu dela. Razpon osnovnih plač za vsa delovna mesta je določen v notranjih aktih posamezne družbe.

Variabilni del plače je odvisen od poslovne uspešnosti družbe in individualne uspešnosti posameznika oziroma pri vodjih tudi od uspešnosti področja, ki ga vodi. Ta del plače motivira in nagrajuje najuspešnejše zaposlene, ki izjemno prispevajo k trajnostnemu rezultatu, izpolnjujejo oziroma presegajo dogovorjena pričakovanja, krepijo dolgoročne odnose s strankami in ustvarjajo prihodke. Variabilni del plače za delovno uspešnost posameznika je vezan na uresničitev vnaprej predvidenih

osebni ciljev in drugih nalog na način, ki je skladen s pričakovanim vedenjem oziroma sposobnostmi. Variabilni del plače za poslovno uspešnost je vezan na poslovni kazalec oziroma kombinacijo poslovnih kazalcev uspešnosti družbe in/ali skupine. Skupni variabilni del plače se praviloma lahko giblje med 0 in 30 % skupnih letnih prejemkov, razen na delovnih mestih v neposredni prodaji, kjer je večji del prejemkov vezan na uspešnost prodaje. Finančni položaj družbe se ob izplačilu variabilnega dela plače ne sme spustiti pod določen prag. Sistem je fleksibilen, vključno z možnostjo neizplačila variabilnega dela.

Sistem in program variabilnega dela plače uprave obravnava, določi in odobri nazorni svet. Variabilni del plače uprave temelji na izpolnjevanju ciljev uprave in uspešnosti družbe kot celote oziroma skupine, h kateri družba spada.

Sestava in višina variabilnega dela plače po posameznih organizacijskih ravneh je določena v notranjih aktih posamezne družbe v skupini.

Vrste in obseg morebitnih **dodatnih ugodnosti in spodbud** so določeni v notranjih pravilih posamezne družbe. Zaposleni imajo možnost vključitve v kolektivno dodatno pokojninsko varčevanje.

Dodatni **prejemki ob prenehanju pogodb o zaposlitvi** (razen tistih, ki so izplačani v skladu z zakonom in pogodbo o zaposlitvi – odpravnine) so vezani na dolgoročne dosežke. Poskrbljeno je, da je izključena možnost izplačil dodatnih prejemkov ob morebitnem neuspehu.

Družbe v skupini nimajo izdanih posojil v razmerju do zaposlenih niti do članov uprave in nadzornega sveta in iz tega naslova v letu 2023 ni bilo transakcij.

Družbe v skupini nimajo vpeljanega sistema nagrajevanja z delnicami in/ali opcijami.

Družbe v skupini nimajo dodatne upokojitvene sheme.

B.1.7 Poslovanje s povezanimi osebami

Družbe v Zavarovalni skupini Sava vse transakcije med povezanimi osebami izvajajo v okviru tržnih pogojev in z nadomestitvijo nastalih stroškov, povezanih z opravljanjem storitev. V okviru posameznih transakcij se pojavljajo kot ponudnik in uporabnik storitev družbe znotraj Zavarovalne skupine Sava za povečanje uspešnosti poslovanja skupine kot celote.

V okviru vsakoletnega izvajanja funkcijske analize se z določitvijo tveganj in uporabljenih sredstev opredeli prevzeto tveganje po posameznih funkcijah, ki se izvajajo za potrebe upravljanja odvisnih družb. Funkcije, ki jih obvladujoča družba izvaja, obsegajo predvsem strateško postavljanje usmeritev, usklajevanje, nadziranje oziroma kontroliranje in analiziranje in praviloma niso predmet zaračunljivih storitev.

Upravljalvske in poslovne funkcije, povezane z upravljanjem in nadzorom skupine in povezanih družb, se načeloma ne zaračunavajo.

Operativne transakcije, ki so predmet presoje z vidika transakcij s povezanimi osebami, se povezanim osebam zaračunavajo po metodi primerljivih prostih cen na podlagi notranje ali zunanje primerjave, če to ni mogoče, pa tudi z nadomestitvijo nastalih stroškov, povezanih z opravljanjem storitev.

Podrobneje je sistem transakcij s povezanimi osebami opredeljen v internem pravilniku o transfernih cenah. Obveznost poročanja odvisnih družb o transakcijah s povezanimi osebami je opredeljena v Pravilniku za finančno obvladovanje poslovanja družb v Zavarovalni skupini Sava. Skladno s smernicami OECD za določanje transfernih cen, Zakonom o davčnem postopku, Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb in internim pravilnikom o transfernih cenah družba enkrat letno pripravi poročilo o transfernih cenah (splošna dokumentacija) in poročilo o transfernih cenah (posebna dokumentacija), v katerih so podrobneje predstavljene vse transakcije s povezanimi osebami, metodologija določanja transfernih cen, analize primerljivosti transakcij in druga vsebina, predpisana s prej omenjenimi zakoni.

Pomembne transakcije s povezanimi osebami

V nadaljevanju navajamo pomembne transakcije s povezanimi osebami, ki so:

- lastniki in z njimi povezana podjetja,
- ključno vodstveno osebje: uprava, nadzorni svet, komisije nadzornega sveta ter zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe,
- odvisne in pridružene družbe.

Med pomembne transakcije se v letu 2023 uvrščajo:

- skupni zasluški članov uprave, nadzornega sveta in njegovih komisij ter zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe v višini 4,9 milijona EUR (2022: 4,5 milijona EUR)¹⁰in
- dana posojila odvisnim družbam, ki so na dan 31. 12. 2023 znašala 2,8 milijona EUR (2022: 1,5 milijona EUR).

Obvladujoča družba je v letu 2023 izplačala dividende v višini 24,8 milijona EUR (2022: 23,2 milijona EUR). Vse transakcije s povezanimi osebami so podrobno razkrite v letnem poročilu skupine v razdelku 17.10 *Razkritja o poslovanju s povezanimi osebami*.

¹⁰ Razkritje se nanaša na obvladujočo družbo Savo Re.

B.2 Zahteve glede sposobnosti in primernosti

Družbe v skupini skladno z zahtevami veljavne zakonodaje zagotavljajo, da so osebe, ki družbo vodijo in nadzirajo, ustrezno usposobljene in primerne za strokovno vodenje, upravljanje in njeno nadzorovanje. Družbe s tem namenom opravljajo vrednotenje sposobnosti in primernosti osebja: članov uprave, članov nadzornega sveta, članov komisij nadzornega sveta, ključnih direktorjev, nosilcev ključnih funkcij in osebja, ki nadzira posamezne dejavnosti, oddane zunanjim izvajalcem. Proces vrednotenja se izvede pred imenovanjem na funkcijo, obdobjno v rednih časovnih razmikih po imenovanju in kadar nastopijo okoliščine, zaradi katerih je treba opraviti vnovično vrednotenje sposobnosti in primernosti navedenih oseb.

Poleg tega, da ima zadevno osebje ustrezno usposobljenost, izkušnje in znanje (sposobnost), mora imeti še dober ugled in kazati integriteto v svojih dejanjih (primernost).

Ocena primernosti obsega oceno poštenosti in finančne trdnosti osebe na podlagi ustreznih dokazov o njenem značaju, osebnem vedenju in poslovnem ravnanju, vključno z morebitnimi kazenskimi, finančnimi in nadzornimi vidiki, ne glede na jurisdikcijo.

Za zadevno osebje velja dolžnost obveščanja o novih dejstvih in okoliščinah oziroma spremembah informacij, ki so bile predložene za začetno oceno primernosti. Organ, pristojen za oceno sposobnosti in primernosti (ustrezno sestavljena komisija za oceno sposobnosti in primernosti), presodi, ali so nova dejstva in okoliščine oziroma spremenjene informacije take, da zahtevajo ponoven postopek ocene sposobnosti in primernosti.

Kadrovska funkcija od zadevnih oseb vsaj enkrat letno zahteva lastno pisno izjavo. Taka izjava potrjuje upoštevanje trenutnih standardov sposobnosti in primernosti zadevne osebe, vključno z zavezo, da kadrovska funkcija nemudoma obvesti o vseh okoliščinah, ki bi lahko vplivale na oceno njene sposobnosti in primernosti.

V letu 2023 so bili v družbah skupine znotraj EU izvedeni celotni postopki ocene sposobnosti in primernosti vseh novih zadevnih oseb in letni pregled, na osnovi letnih izjav že ocenjenih zadevnih oseb.

Zahteve glede sposobnosti zadevnega osebja

Organ nadzora in njegove komisije

Pri oceni usposobljenosti članov organa nadzora družb v skupini in morebitnih njegovih komisij se upošteva znanje, pridobljeno z izobraževanjem in praktičnimi izkušnjami. Pri ocenjevanju usposobljenosti se proučijo te zahteve:

- izobrazba,
- zadostne strokovne izkušnje,
- splošno znanje in izkušnje.

Organ nadzora je sestavljen tako, da se zagotovita odgovoren nadzor in sprejemanje odločitev v korist družbe oziroma skupine. Pri sestavi se upoštevajo strokovno znanje, izkušnje in veščine, ki se med posameznimi člani organa nadzora med seboj dopolnjujejo. Organ nadzora, gledan kot celota, mora biti zadostno usposobljen. Posamezni njegovi člani s poglobljenim strokovnim znanjem lahko, zlasti na podlagi dodelitve odgovornosti za posamezno področje, nadomestijo manj poglobljeno znanje drugih članov organa nadzora na tem področju.

Organ vodenja

Pri oceni usposobljenosti članov organa vodenja posamezne družbe v skupini se upošteva znanje, pridobljeno z izobraževanjem in delovnimi izkušnjami, ocena usposobljenosti pa se izvede na podlagi dodeljene odgovornosti člana in ob upoštevanju teh zahtev:

- izobrazba,
- zadostne strokovne izkušnje,
- znanje in izkušnje na področjih: poznavanje trga, poznavanje poslovne strategije in poslovnega modela, poznavanje sistema upravljanja zavarovalnice oziroma družbe, poznavanje finančne in aktuarske analize, poznavanje zakonodajnih okvirov zahtev regulatorja.

Organ vodenja, gledan kot celota, mora biti zadostno usposobljen. Njegovi člani morajo imeti ustrezne izkušnje in znanje z zgoraj navedenih področij, odvisno od svojih delovnih področij. Posamezni člani organa vodenja s poglobljenim strokovnim znanjem lahko, zlasti na podlagi dodelitve odgovornosti za posamezno področje, nadomestijo manj poglobljeno znanje drugih članov na tem področju.

Nosilci ključnih funkcij v sistemu upravljanja tveganj

Pri oceni usposobljenosti nosilcev ključnih funkcij v sistemu upravljanja tveganj se upošteva znanje, pridobljeno z izobraževanjem in delovnimi izkušnjami. Pri tem se ocena izvede na podlagi dodeljene odgovornosti za posamezno ključno funkcijo. Pri ocenjevanju usposobljenosti se proučijo te zahteve:

- izobrazba, vključno z dodatnimi usposabljanji, pridobljenimi zahtevanimi licencami ali specialističnimi izpiti,
- zadostne strokovne izkušnje, pomembne za posamezno ključno funkcijo,
- splošno znanje in izkušnje.

Ostalo zadevno osebje (drugi ključni direktorji in osebe, ki nadzirajo določene dejavnosti, oddane zunanjim izvajalcem)

Pri oceni usposobljenosti članov ostalega zadevnega osebja se upoštevajo znanja, pridobljena z izobraževanjem in delovnimi izkušnjami. Pri tem se ocena usposobljenosti izvede, upoštevaje dodeljene odgovornosti za posamezno področje. V postopku ocenjevanja usposobljenosti se proučijo vse naslednje zahteve:

- izobrazba,
- zadostne strokovne izkušnje, pomembne za določeno področje odgovornosti,
- splošna znanja in izkušnje.

Zahteve glede primernosti zadevnega osebja

Osebna zanesljivost in ugled

Da je zagotovljeno zanesljivo in preudarno upravljanje posamezne družbe v skupini in skupine, mora imeti zadevno osebje poleg ustrezne usposobljenosti tudi dober ugled in odsevati integriteto v svojih dejanjih. Zadevna oseba se šteje za primerno, če ni razlogov za drugačno domnevo. Okoliščine, ki vzbujajo utemeljen dvom o primernosti, so škodljive za ugled zadevne osebe in posledično za ugled družbe oziroma skupine.

Ocena osebne zanesljivosti in ugleda se oblikuje na podlagi informacij, pridobljenih z zbiranjem dokumentacije za izvedbo postopka ocene sposobnosti in primernosti.

Neodvisnost zadevnega osebja

Zadevno osebje je zaradi narave poslovnih odnosov lahko izpostavljeno nasprotju interesov. Če pri delu posamezne zadevne osebe nastopi nasprotje interesov, mora zadevna oseba to razkriti in delovati naprej v interesu družbe oziroma skupine. Če pa to ni mogoče, mora o tem obvestiti organ vodenja oziroma organ nadzora, če se nasprotje interesov zazna pri članu organa vodenja ali članu organa nadzora.

Časovna razpoložljivost

Člani organa nadzora in njegovih komisij morajo poleg celovitega poslovnega znanja, ustrezne osebne integritete, poslovne etičnosti in neodvisnosti potrditi tudi, da so časovno razpoložljivi oziroma bodo med opravljanjem funkcije časovno razpoložljivi.

Postopek ocene sposobnosti in primernosti

Postopek ocene sposobnosti in primernosti vodijo posebne komisije, katerih podrobno sestavo določa krovni notranji akt. V postopku ocene zadevnega osebja jim kadrovska funkcija družbe pomaga pri opravljanju operativnih nalog, kot so pridobivanje, pošiljanje, obdelava in shranjevanje dokumentov ter rezultatov ocene sposobnosti in primernosti.

Komisije na podlagi zbranih dokumentov in izjav presojujejo o sposobnosti in primernosti ter izdajo oceno za zadevno osebo. Na podlagi ugotovljene ocene lahko določijo tudi potrebne dodatne ukrepe za zagotovitev ustrezne usposobljenosti zadevne osebe. Pri organih vodenja in nadzora komisije presojujejo tudi o sposobnosti celotnega organa.

B.3 Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti

Vodstvo obvladujoče družbe se zaveda, da je upravljanje tveganj ključno za doseganje poslovnih in strateških ciljev ter dolgoročno zagotavljanje solventnosti skupine. Zato stalno nadgrajuje sistem upravljanja tveganj v vseh družbah skupine in na ravni skupine.

Zavedanje posamezne družbe v skupini o tveganjih, ki jim je izpostavljena, je bistveno za njeno varnost in finančno stabilnost ter hkrati za finančno stabilnost skupine. Za vzpostavitev dobrih praks v povezavi z upravljanjem tveganj v skupini spodbujamo kulturo upravljanja tveganj z ustrezno opredeljenim nagrajevanjem zaposlenih, njihovim usposabljanjem in vzpostavljenim notranjim obveščanjem na ravni posamezne družbe in skupine.

Zavarovalna skupina Sava ima vzpostavljeno strategijo prevzemanja tveganj, ki opredeljuje pripravljenost za prevzem tveganj v skupini, in politike, ki pokrivajo celoten okvir upravljanja tveganj, lastne ocene tveganj in solventnosti (ORSA) ter upravljanja posamezne kategorije tveganj. Posamezna družba v skupini na podlagi usmeritev strategije prevzemanja tveganj v skupini in politik skupine vzpostavi lastno strategijo prevzemanja tveganj in politike družbe, ki upoštevajo njihove posebnosti in lokalno zakonodajo. Ustreznost strategije prevzemanja tveganj in politik redno preverjamo.

Sistem upravljanja tveganj v posamezni družbi v skupini in na ravni skupine se stalno izpopolnjuje. Pri tem je poudarek predvsem na:

- postavljanju jasno izražene pripravljenosti za prevzem tveganj v okviru strategije prevzemanja tveganj in na podlagi tega operativnih limitov,
- razvoju modelov za vrednotenje tveganj ter nadgradnji ORSE,
- vključitvi ORSE in strategije prevzemanja tveganj v okvir poslovnega načrtovanja in določanja poslovne strategije,
- vključevanju procesov upravljanja tveganj v poslovne procese,
- vzpostavitvi primernih standardov upravljanja tveganj v vseh družbah v skupini glede na obseg, naravo in kompleksnost poslov ter s tem povezanimi tveganji.

B.3.1 Organizacija upravljanja tveganj

Sistematično upravljanje tveganj vključuje ustrezno organizacijsko strukturo in jasno razmejene odgovornosti.

Za učinkovito delovanje sistema upravljanja tveganj v skupini sta primarno odgovorni uprava Save Re in uprava posamezne odvisne družbe. Skupina pri upravljanju tveganj uporablja model treh obrambnih linij, ki vključuje jasno razdelitev odgovornosti in nalog posamezne linije:

- Prva obrambna linija vključuje vse organizacijske enote, ki opravljajo poslovno dejavnost (razvoj, prodaja, trženje in upravljanje zavarovanj, zagotavljanje zavarovalnih storitev, finančno poslovanje, računovodstvo, kontroling, kadrovska služba in druge dejavnosti).
- Druga obrambna linija vključuje tri ključne funkcije (funkcija upravljanja tveganj, aktuarska funkcija, funkcija spremljanja skladnosti poslovanja) in odbor za upravljanje tveganj, če je ta v družbi vzpostavljen.
- Tretjo obrambno linijo pokriva funkcija notranje revizije.

Sistem upravljanja tveganj v skupini je postavljen od zgoraj navzdol, pri čemer se upoštevajo posebnosti posamezne družbe.

Nadzorni svet posamezne družbe odobri strategijo prevzemanja tveganj, politiko upravljanja tveganj in daje soglasje k imenovanju ključnih funkcij v sistemu upravljanja tveganj. Prav tako obravnava tekoča poročila s področja upravljanja tveganj. Znotraj nadzornega sveta je v obvladujoči družbi vzpostavljena

še komisija za tveganja, ki mu zagotavlja strokovno podporo v povezavi z upravljanjem tveganj v družbi in skupini.

Uprava posamezne družbe ima ključno vlogo in končno odgovornost za učinkovitost vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj ter njihovo usklajenost s standardi skupine in veljavno zakonodajo. Pri tem ima predvsem naslednje odgovornosti:

- določitev strategije prevzemanja tveganj ter odobritev meja dovoljenega tveganja in operativnih limitov,
- sprejetje politik znotraj sistema upravljanja tveganj,
- odgovornost za implementacijo učinkovitih procesov upravljanja tveganj,
- spremljanje poslovanja z vidika tveganj in upoštevanje tveganj pri sprejemanju poslovnih odločitev,
- imenovanje nosilcev ključnih funkcij.

V **prvo obrambno linijo** posamezne družbe v skupini so vključeni vsi zaposleni v družbi, ki so odgovorni za operativno izvajanje delovnih nalog tako, da se tveganja odpravljajo ali zmanjšujejo. Dodatno so za spremljanje in merjenje posameznih tveganj iz registra tveganj zadolženi še skrbniki tveganj. Vodstvo posameznih področij poskrbi, da je operativna izvedba procesov, za katere so odgovorni, izvedena tako, da se tveganja ustrezno zmanjšujejo, ter da so upoštevani okviri, določeni v strategiji prevzemanja tveganj. Prva obrambna linija je zadolžena tudi za spremljanje in merjenje tveganj, pripravo podatkov za redno poročilo o tveganjih za posamezno področje ter prepoznavanje novih tveganj.

V **drugi obrambni liniji** ima posamezna družba oziroma skupina vzpostavljene tri ključne funkcije: aktuarsko funkcijo, funkcijo upravljanja tveganj in funkcijo spremljanja skladnosti poslovanja. Poleg tega imajo večje družbe v skupini vzpostavljen odbor za upravljanje tveganj. Člane tega odbora in nosilce ključnih funkcij imenuje uprava, k imenovanju nosilcev ključnih funkcij poda soglasje tudi nadzorni svet. Posamezna družba zagotavlja neodvisnost ključnih funkcij, ki so organizirane kot službe sistema upravljanja tveganj in so podrejene neposredno upravi. Njihove vloge in odgovornosti so opredeljene v politiki posamezne ključne funkcije in politiki upravljanja tveganj, kjer je opredeljena funkcija upravljanja tveganj. Funkcija upravljanja tveganj je podrobneje opisana v nadaljevanju tega razdelka, ostale ključne funkcije v sistemu upravljanja tveganj pa so podrobneje opredeljene v razdelkih B.4.2 *Funkcija spremljanja skladnosti*, B.5 *Funkcija notranje revizije* in B.6 *Aktuarska funkcija* tega poročila.

Funkcija upravljanja tveganj posamezne družbe je odgovorna predvsem za vzpostavitev učinkovitega sistema upravljanja tveganj in usklajevanje že vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj v družbi oziroma skupini. Vključena je v vse faze procesa prepoznavanja, ocenjevanja, spremljanja in upravljanja tveganj ter poročanja o njih. Prav tako je vključena v pripravo strategije prevzemanja tveganj in v določanje mej dovoljenih tveganj. Funkcija upravljanja tveganj posamezne družbe o tveganjih redno poroča odboru za upravljanje tveganj (če je ta v družbi vzpostavljen), upravi, nadzornemu svetu, komisiji za tveganja (družba Sava Re) in funkciji upravljanja tveganj skupine. S slednjo pri svojem delu stalno sodeluje. Poleg tega daje podporo upravi pri odločanju (vključno pri odločitvah, povezanih s strateškimi zadevami, kot so na primer strategija družbe, združitve in prevzemi ter večji projekti in naložbe). Naloge, pristojnosti, odgovornosti in pooblastila nosilca funkcije upravljanja tveganj posamezne družbe oziroma skupine, predvidene postopke dela ter obveznosti, obdobje in naslovnike poročanja podrobneje ureja politika upravljanja tveganj te družbe oziroma skupine.

V drugi obrambni liniji poleg ključnih funkcij v nekaterih družbah deluje tudi **odbor za upravljanje tveganj**. Odbor za upravljanje tveganj Sava Re obravnava tveganja tako na ravni družbe kot tudi na ravni skupine. V odbor so vključeni predstavniki ključnih področij prve in druge obrambne linije glede na profil tveganj družbe, na Savi Re pa tudi uprava družbe. Posamezni člani odbora za upravljanje tveganj so zadolženi za skrbništvo tveganj na področju, ki ga pokrivajo v družbi in po poslovni liniji v skupini. Na seje odbora so vključeni tudi nosilci ostalih ključnih funkcij sistema upravljanja tveganj. Odbor je odgovoren predvsem za spremljanje profila tveganj družbe oziroma skupine, analizo poročil o tveganjih in pripravo priporočil upravi.

Tretjo obrambno linijo izvaja funkcija notranje revizije. Ta je za Zavarovalnico Sava, Sava pokojninsko družbo, Savo Infond in od 22. 1. 2021 dalje tudi za družbo Vita organizirana kot izločen posel v Savi Re, druge družbe pa imajo notranjo revizijo vzpostavljeno v družbi. Notranja revizija deluje na ravni posamezne družbe in na ravni skupine popolnoma neodvisno od poslovnih področij in drugih funkcij. V sistemu upravljanja tveganj je funkcija notranje revizije odgovorna za neodvisno analizo in preverjanje učinkovitosti vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj in notranjih kontrol.

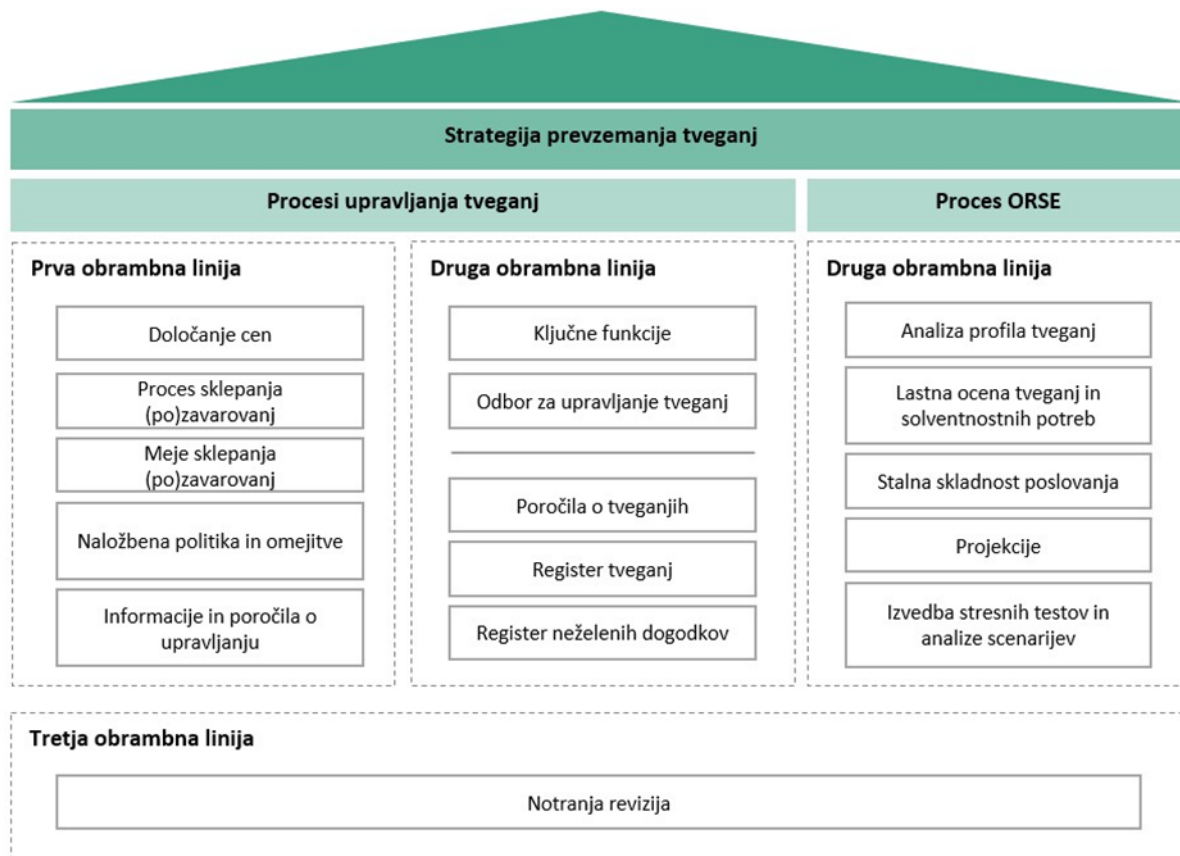
Dobre prakse modela upravljanja tveganj in organizacije upravljanja tveganj v Savi Re se prenašajo tudi na druge družbe v skupini.

B.3.2 Sestavni deli sistema upravljanja tveganj

Upravljanje tveganj je vključeno v vse faze poslovnega upravljanja in je sestavljeno iz naslednjih ključnih elementov:

- strategije prevzemanja tveganj,
- procesov upravljanja tveganj znotraj prve in druge obrambne linije ter
- procesa ORSE.

Na naslednji sliki so prikazani sestavni deli sistema upravljanja tveganj v skupini.

Strategija prevzemanja tveganj

Skupina želi pri poslovanju slediti poslovni strategiji in izpolnjevati ključne strateške cilje ter ob tem ohranjati ustrezno raven kapitala. S tem namenom je skupina sprejela strategijo prevzemanja tveganj Zavarovalne skupine Sava za strateško obdobje 2023–2027. Dokument na ravni skupine določa:

- pripravljenost za prevzem tveganj po poslovnih segmentih,
- nabor ključnih kazalnikov in njihovih omejitev ter tolerance ter

- nabor operativnih kazalnikov, ki se uporabljajo po posameznih poslovnih segmentih za tekoče spremljanje tveganj.

Glavna področja, na katerih temelji pripravljenost za prevzem tveganj, so:

- solventnostni količnik,
- dobičkovnost poslovnih segmentov ter njihova sprejemljiva nihajnost (toleranca),
- kazalniki likvidnosti.

Na podlagi pripravljenosti za prevzem tveganj skupine posamezna družba v skupini določi lastno strategijo prevzemanja tveganj, meje dovoljenega tveganja in operativne limite. Meje dovoljenega tveganja so meje posamezne kategorije tveganj, vključene v profil tveganj posamezne družbe v skupini, in določajo dopustna odstopanja od načrtovanih vrednosti. Te meje so določene na podlagi izsledkov analize občutljivosti, stresnih testov in scenarijev ter strokovne presoje.

Posamezna družba v skupini določi operativne limite, na primer omejitve pri sklepanju (po)zavarovanj in naložbene meje, s čimer zagotovi, da se dejavnosti prve obrambne linije opravljajo z upoštevanjem vidika pripravljenosti za prevzem tveganj. Poleg tega posamezna družba v skupini zagotavlja, da so za kršitve operativnih limitov dobro opredeljene in vzpostavljene eskalacijske poti in ukrepi vodstva.

Za redno spremljanje usklajenosti s strategijo prevzemanja tveganj je v posamezni družbi skupine za vsako kategorijo tveganj določen minimalen nabor mer tveganja, ki omogoča spremljanje trenutnega profila tveganj in kapitalskega položaja posamezne družbe v skupini in skupine. V posamezni družbi v skupini in na ravni skupine se te mere tveganj redno spremljajo.

Procesi upravljanja tveganj

Procesi upravljanja tveganj so neločljivo povezani in vključeni v osnovne procese, ki se izvajajo znotraj posamezne družbe v skupini in na ravni skupine. V upravljanje tveganj so vključene vse organizacijske enote.

Glavni procesi upravljanja tveganj so:

- prepoznavanje tveganj,
- ocenjevanje (merjenje) tveganj,
- spremljanje tveganj,
- določanje ustreznih ukrepov za obvladovanje tveganj (upravljanje tveganj) in
- poročanje o tveganjih.

Procesi upravljanja tveganj potekajo v vseh treh obrambnih linijah sistema upravljanja tveganj. Vloge posamezne obrambne linije so določene s politiko upravljanja tveganj. Procesi upravljanja tveganj so vključeni tudi v sistem odločanja. Vse pomembne poslovne in strateške odločitve se ovrednotijo tudi z vidika tveganj.

Prepoznavanje tveganj

V procesu prepoznavanja tveganj posamezna družba v skupini prepozna tveganja, ki jim je izpostavljena. Ključna tveganja, ki so zbrana v registru tveganj posamezne družbe in sestavljajo njen profil tveganj, se redno preverjajo in po potrebi dopolnijo z novimi tveganji. Enako poteka tudi prepoznavanje tveganj na ravni skupine.

Prepoznavanje tveganj v posamezni družbi v skupini in na ravni skupine poteka od zgoraj navzdol in obratno. Prepoznavanje tveganj od zgoraj navzdol poteka preko funkcije upravljanja tveganj, odbora za upravljanje tveganj in uprave posamezne družbe v skupini. Gre za prepoznavanje novih in nastajajočih tveganj na podlagi spremljanja pravnega in poslovnega okolja, tržnega razvoja in gibanja ter strokovnega znanja. Ta pristop se uporablja predvsem pri strateških tveganjih, kot sta tveganje ugleda in regulatorno tveganje.

Prepoznavanje od spodaj navzgor poteka s strani posameznih organizacijskih enot in skrbnikov tveganj (prve obrambne linije). Prepoznano tveganje posamezna družba v skupini oziroma skupina kategorizira ter ustrezno vključi v procese spremljanja, merjenja, upravljanja in poročanja. Družbe v skupini vodijo tudi register neželenih dogodkov, s pomočjo katerega lahko prepoznajo nova tveganja, predvsem operativna.

Prepoznavanje tveganj se izvaja ves čas, pri vseh večjih projektih in poslovnih pobudah, kot so uvedba novega produkta, vlaganje v nov razred naložb, prevzemi in drugo. Poleg tega družbe v skupini in skupina praviloma enkrat letno izvedejo tudi redni pregled celotnega registra tveganj.

Ocenjevanje tveganj

V skupini je vzpostavljeno redno ocenjevanje vseh tveganj, ki jim je posamezna družba oziroma skupina izpostavljena. Pri njihovem merjenju uporabljamo kvantitativne in kvalitativne metode, ki se stalno nadgrajujejo. Na ravni skupine deluje razvojni center za modeliranje, ki razvija lastne kvantitativne modele za vrednotenje tveganj v celotni skupini.

Tveganja v okviru skupine tako merimo s:

- standardno formulo Solventnosti II,
- izračunom lastne ocene solventnostnih potreb v lastni oceni tveganj in solventnosti (ORSA),
- analizami občutljivosti in scenariji,
- kvalitativnim ocenjevanjem tveganj v registru tveganj,
- uporabo različnih mer tveganj, ki omogočajo poenostavljeno merjenje in spremljanje trenutnega profila tveganj.

Spremljanje tveganj

Spremljanje tveganj poteka na več ravneh: na ravni posamezne organizacijske enote in skrbnikov tveganj, v službi za upravljanje tveganj, na odboru za upravljanje tveganj (če ta obstaja) ter na ravni uprave, komisije za tveganja nadzornega sveta (na Savi Re) in nadzornega sveta posamezne družbe v skupini. Prav tako se profil tveganj družb v skupini spremlja na ravni skupine z vidika vpliva na profil tveganj skupine. Za spremljanje tveganj je določen standardni nabor mer tveganj, ki ga družbe v skupini redno spremljajo. Poleg tveganj se spremljajo in nadzorujejo tudi ukrepi za obvladovanje tveganj. Spremljajo se tudi neželeni dogodki in uvedba korektivnih ukrepov za preprečevanje ponovitve posameznega dogodka.

Obvladovanje tveganj

Uprava posamezne družbe v skupini je odgovorna za obvladovanje tveganj ter uporabo različnih tehnik in ukrepov v ta namen. Pri svojih odločitvah upošteva vidik stroškov in koristi posameznega ukrepa ter morebitna priporočila odbora za upravljanje tveganj oziroma ključnih funkcij.

Če nastane potreba po sprejetju novega ukrepa, s katerim bi omejili posamezno tveganje, zadevna družba izvede analizo tega ukrepa, pri čemer upošteva vidik gospodarnosti. Odpravljanje ali zmanjševanje posameznega tveganja mora biti stroškovno ugodnejše od pričakovanih posledic morebitne uresničitve tveganja, ob upoštevanju verjetnosti uresničitve in finančnih posledic.

Posamezna družba v skupini in skupina že pri poslovnem načrtovanju preveri, kako poslovna strategija vpliva na njen solventnostni položaj, in sicer z regulatornega vidika ter z vidika ORSE. Če se znotraj poslovnega leta sprejemajo odločitve, ki bistveno vplivajo na profil tveganj in niso bile ovrednotene z vidika tveganj pri poslovnem načrtovanju, zadevna družba ovrednoti vpliv odločitev na svoj profil tveganj in kapitalsko ustreznost ter preveri usklajenost s pripravljenostjo za prevzem tveganj. Če bi poslovna odločitev pomembno vplivala tudi na profil tveganj skupine, se ovrednoti še vpliv na profil tveganj in kapitalsko ustreznost skupine. Če poslovna odločitev ni skladna s pripravljenostjo za prevzem

tveganj oziroma je meja dovoljenega tveganja presežena, družba odstopanje dokumentira in sprejme ustrezne ukrepe za uskladitev stanja.

Poročanje o tveganjih

V večini družb v skupini in na ravni skupine je vzpostavljeno tudi redno poročanje o tveganjih. Skrbniki tveganj poročajo o posameznih kategorijah tveganj funkciji upravljanja tveganj, in sicer vnaprej določen nabor pomembnih mer tveganja in kvalitativne informacije. Na podlagi tega funkcija upravljanja tveganj skupaj s skrbniki tveganj pripravi poročilo o tveganjih, ki prikazuje celoten profil tveganj zadevne družbe oziroma skupine. Poročilo najprej obravnava odbor za upravljanje tveganj (če ta v družbi obstaja), nato pa še uprava, komisija za tveganja (Sava Re) in nadzorni svet družbe. Funkcija upravljanja tveganj posamezne družbe poročilo posreduje tudi funkciji upravljanja tveganj skupine.

Lastna ocena tveganj in solventnosti (ORSA)

Poleg navedenih procesov upravljanja tveganj skupina izvaja ORSO, ki je opredeljena v politiki o lastni oceni tveganj in solventnosti. ORSA je proces, ki vključuje ugotovitev razlik med profilom tveganj skupine in predpostavkami standardne formule, izračun lastne ocene solventnostnih potreb, projekcije kapitalske ustreznosti, izvedbo analiz občutljivosti in scenarijev ter vzpostavitev povezave med profilom tveganj in upravljanjem kapitala. V ORSI se ocenijo vsa pomembna merljiva in nemerljiva tveganja, ki bi lahko vplivala na delovanje skupine z ekonomskega in zakonodajnega vidika.

ORSO izvajajo tudi vse družbe v skupini, za katere velja zakonodaja Solventnost II, v omejenem obsegu pa tudi nekatere druge zavarovalne družbe. Na ravni skupine poteka celovit proces ORSE in enotno poročanje Agenciji za zavarovalni nadzor v okviru skupnega poročila Zavarovalnice Sava, Save Re in Zavarovalne skupine Sava. Družba Vita svoje poročilo ORSA poroča ločeno.

Osnova za pripravo ORSE skupine je poslovni in strateški načrt skupine ob hkratnem upoštevanju trenutnega profila tveganj ter načrtovanih prihodnjih sprememb. Namen izvedbe ORSE je predvsem razumevanje lastnega profila tveganj in standardne formule ter analiziranje vpliva sprememb profila tveganj v naslednjih treh letih na kapitalsko ustreznost. V času celotne priprave ORSE je dejavno vključena uprava obvladujoče družbe, ki potrdi izhodišča za pripravo ORSE skupine, obravnava ORSO ter jo kritično presoja in formalno odobri.

Proces ORSE je zelo obsežen in se izvaja velik del leta. Na podlagi vhodnih podatkov iz poslovnega in strateškega načrta ter strategije prevzemanja tveganj, izračunamo SCR skupine ter ovrednotimo bilanco stanja in primerne lastne vire sredstev skupine v skladu s Solventnostjo II v naslednjem triletnem obdobju. Na podlagi projekcij preverimo stalno skladnost z zakonodajnimi zahtevami glede kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij. Preverimo tudi skladnost s strategijo prevzemanja tveganj.

Na podlagi rezultatov analize primernosti standardne formule za profil tveganj skupine, skupina pripravi izračun lastne ocene solventnostnih potreb za prihodnje triletno obdobje ter kvalitativno oziroma kvantitativno ovrednoti tudi tveganja, ki niso zajeta v standardni formuli. V procesu ORSE izvedemo tudi analize občutljivosti in analizo izbranih scenarijev, ki so za skupino relevantni glede na njen trenutni in načrtovani profil tveganj.

Rezultate ORSE upoštevamo v ostalih procesih, predvsem v procesih upravljanja kapitala in upravljanja tveganj. ORSA je vključena v proces odločanja in omogoča, da se ključne odločitve in poslovna strategija sprejemajo z upoštevanjem tveganj in z njimi povezanimi kapitalskimi zahtevami. Na podlagi rezultatov ORSE preverjamo tudi skladnost poslovne strategije s strategijo prevzemanja tveganj. Tako je vzpostavljena povezava med poslovno strategijo, prevzetimi kratko-, srednje- in dolgoročnimi tveganji ter kapitalskimi zahtevami, ki izvirajo iz teh tveganj, in upravljanjem kapitala.

Na podlagi izračunov pripravljamo skupno poročilo ORSA, ki poleg ORSE Save Re in Zavarovalne skupine Sava vključuje tudi ORSO Zavarovalnice Sava. Del poročila ORSA, ki se nanaša na Savo Re in skupino

obravnava odbor za upravljanje tveganj in potrdi uprava obvladujoče družbe, z njim se seznanj tudi komisija za tveganja nadzornega sveta in nadzorni svet Save Re. Skupno poročilo ORSA se po potrditvi na upravi obvladujoče družbe poroča Agenciji za zavarovalni nadzor.

Za skupino se celotna ORSA praviloma izvede enkrat letno. V primeru večjih sprememb profila tveganj ali primernih lastnih virov sredstev, ki niso bile načrtovane v poslovnem oziroma strateškem načrtu, skupina glede na opredeljena merila izvede izredno ORSO.

ORSA je predmet vsakoletnih nadgradenj in izboljšav tako z vidika vrednotenja tveganj kot tudi z vidika integracije ORSE v procese, ki potekajo v skupini, predvsem integracije v poslovno odločanje.

B.4 Sistem notranjega nadzora

B.4.1 Sistem notranjih kontrol

Sistem notranjih kontrol v skupini je namenjen prepoznavanju, merjenju, spremljanju in obvladovanju tveganj na vseh ravneh poslovanja, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim je ali bi jim lahko bila skupina oziroma posamezna družba v skupini izpostavljena pri svojem poslovanju. Hkrati ta sistem zagotavlja skladnost poslovanja z notranjimi pravili ter izpolnjevanje zakonskih zahtev in zahtev drugih predpisov glede upravljanja tveganj.

Pomembno je, da zaposleni razumejo pomen notranjih kontrol in so dejavno vključeni v postopke njihovega izvajanja. Postopki poročanja ustrezni ravni vodstva glede morebitnih težav, odstopanj, neskladnosti z etičnim kodeksom družbe ali drugih kršitev politik ali nezakonitih dejanj, morajo biti nedvoumni, predstavljeni vsem zaposlenim in jasno zapisani v dokumentih, razpoložljivih vsem zaposlenim.

Sistem notranjih kontrol skupine je opredeljen v politiki notranjih kontrol Zavarovalne skupine Sava in Save Re, katere cilj je učinkovit in zanesljiv sistem notranjih kontrol. Politika določa temeljna načela, strukturo in nosilce nalog tega sistema v skupini kot sestavni del sistema korporativnega upravljanja skupine.

Vsako leto se v obvladujoči družbi izvede redni letni pregled registra notranjih kontrol, redno četrletno oziroma letno (glede na periodo ocenjevanja tveganj) pa v okviru registra tveganj se ocenjuje tudi delovanje notranjih kontrol za omejevanje tveganj. Letni pregled registra notranjih kontrol izvajajo tudi odvisne družbe, četrletno oziroma letno pa se poleg tveganj v družbah ocenjujejo tudi notranje kontrole. Na ravni skupine se pri izboljšavah sistema notranjih kontrol uporablja tudi register neželenih dogodkov. Register neželenih dogodkov je uveden v obvladujoči družbi in v odvisnih družbah kot del nadgradnje sistema notranjih kontrol. Funkcija upravljanja tveganj posamezne družbe spremlja reševanje neželenih dogodkov in uvedbo novih notranjih kontrol, s katero se zmanjšuje uresničitev teh dogodkov. Družbe v poročilu o tveganjih in na druge načine poročajo o neželenih dogodbah.

B.4.2 Funkcija spremljanja skladnosti

Funkcija spremljanja skladnosti posamezne družbe v skupini in skupine je ena od štirih ključnih funkcij v sistemu upravljanja tveganj. Funkcija spremljanja skladnosti je kot notranja kontrolna funkcija del druge obrambne linije v sistemu treh obrambnih linij znotraj upravljanja tveganj. Njena glavna naloga je obvladovanje tveganj, ki izhajajo iz neskladij z zakonodajo. Praviloma je samostojen organizacijski del, ki je funkcionalno in organizacijsko ločen od drugih poslovnih funkcij družbe ter je neposredno podrejen upravi. Funkcija spremljanja skladnosti skupine v obvladujoči družbi deluje v okviru kabineta uprave in skladnosti poslovanja. Čeprav se dejavnost funkcije spremljanja skladnosti ne izvaja v okviru samostojne organizacijske enote, je zagotovljeno, da ima nosilec funkcije spremljanja skladnosti vedno neposreden dostop do uprave družbe. Nosilcu funkcije spremljanja skladnosti so dodane druge dejavnosti in naloge, zato so v družbi zagotovljeni ustrezni interni ukrepi za odpravo morebitnega nasprotja interesov pri izvajanju dejavnosti funkcije spremljanja skladnosti.

Nosilca funkcije spremljanja skladnosti posamezne družbe pooblasti uprava s soglasjem nadzornega sveta posamezne družbe.

Naloge nosilca funkcije spremljanja skladnosti so predvsem, da:

- spremlja in redno ocenjuje primernost in učinkovitost rednih postopkov in ukrepov, sprejetih za odpravljanje morebitnih pomanjkljivosti na področju skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami;

- svetuje in pomaga pri uskladitvi poslovanja družbe z obveznostmi, ki jih določajo predpisi, in z drugimi zavezami;
- ocenjuje možne vplive sprememb v pravnem okolju na poslovanje družbe z vidika skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami ter o tem obvešča tako poslovodstvo družbe kot tudi posamezne organizacijske enote ter poslovne in ključne funkcije;
- opredeljuje in ocenjuje tveganja glede skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami, po potrebi predlaga priporočila in usmeritve za obvladovanje tveganj skladnosti;
- seznanja poslovodstvo in organ nadzora družbe s skladnostjo poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami in oceno tveganja glede skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami;
- se povezuje z vodstvenimi delavci in jim svetuje glede vprašanj skladnosti poslovanja;
- sodeluje pri izmenjavi vprašanj s področja skladnosti poslovanja, dobrih praks in izkušenj na ravni obvladujoče družbe z drugimi kontrolnimi funkcijami in funkcijo nadzora;
- koordinira pripravo in sprejemanje politik in pravilnikov s področja spremljanja skladnosti med obvladujočo in odvisnimi družbami v skupini;
- koordinira pripravo pripomb v družbi na spremembe predpisov s področja zavarovalstva;
- sodeluje pri vzpostavitvi in dopolnjevanju programov skladnosti poslovanja na določenih zaključenih področjih, vključno z notranjimi kontrolami za skladnost poslovanja, ob upoštevanju potreb in zmožnosti procesov ter razpoložljivih virov, glede na zahteve posebne zakonodaje ali drugih predpisov ter dejavnike širšega poslovnega in strokovnega okolja (npr. sprejetih zavez iz pogodb, deklaracij ter drugih kolektivnih aktivnosti za dvigovanje standardov poštenega poslovanja v širšem okolju);
- pripravi predlog letnega načrta spremljanja skladnosti poslovanja za identifikacijo in oceno pglavitnih tveganj skladnosti poslovanja, s katerimi se srečuje, ter ga uskladi z nosilcem funkcije spremljanja skladnosti na ravni skupine in posreduje poslovodstvu in organu nadzora;
- pripravi obdobja poročila in jih posreduje poslovodstvu družbe, organu nadzora družbe, nosilcu funkcije v posamezni odvisni družbi pa tudi nosilcu funkcije spremljanja skladnosti na ravni skupine;
- pripravi poročila o svojih ugotovitvah v posameznih pregledih skladnosti in jih posreduje poslovodstvu družbe;
- spremlja izvajanja priporočil iz poročil o pregledih skladnosti.

B.5 Funkcija notranje revizije

Notranje revidiranje v družbah v skupini izvajajo samostojne enote notranje revizije, ki so organizacijsko neposredno podrejene upravi ter funkcionalno in organizacijsko ločene od drugih organizacijskih delov. Administrativno poročajo upravi, funkcijsko pa nadzornemu svetu in revizijski komisiji (v družbah, kjer je ustanovljena). S tako organizacijo je zagotovljena samostojnost in organizacijska neodvisnost njihovega delovanja.

Sava Re, d.d., v skladu z Zakonom o zavarovalništvu na podlagi pogodb o izločenem poslu za nedoločen čas izvaja ključne funkcije notranje revizije družb Zavarovalnica Sava, Vita, Sava pokojninska, ter Sava Infond. V družbah, kjer se izvaja izločen posel notranje revizije, je imenovan nosilec ključne funkcije notranje revizije izmed zaposlenih v Službi notranje revizije Save Re.

Funkcija notranje revizije je kot notranja kontrolna funkcija del tretje obrambne linije v sistemu upravljanja tveganj družbe.

Naloge notranje revizije so predvsem, da:

- na podlagi ocen tveganj vzpostavi stalen in celovit nadzor nad poslovanjem družbe oziroma skupine z namenom preverjanja in ocenjevanja, ali so procesi upravljanja tveganj, kontrolnih postopkov in upravljanja družbe oziroma skupine ustrezni ter ali delujejo tako, da se zagotavlja doseganje teh pomembnih ciljev družbe oziroma skupine:
 - ◆ uspešno in učinkovito poslovanje družbe oziroma skupine,
 - ◆ poslovna in finančna uspešnost ter varovanje sredstev pred izgubo,
 - ◆ zanesljivo, pravočasno ter pregledno notranje in zunanje računovodsko in neračunovodsko poročanje,
 - ◆ skladnost z zakoni in drugimi predpisi ter notranjimi pravili;
- presoja ali upravljanje informacijske tehnologije v družbi oziroma skupini podpira ter pomaga strategiji in ciljem družbe oziroma skupine;
- ocenjuje tveganja prevar in način njihovega obravnavanja v družbi oziroma skupini (vendar se ne pričakuje, da bi imel strokovno znanje osebe, katere glavna naloga je odkrivati in raziskovati prevare);
- svetuje;
- opravlja druge naloge, ki jih notranji reviziji nalaga zakonodaja.

Notranja revizija opravlja notranje revidiranje poslovanja v skladu s hierarhijo pravil notranjega revidiranja, ki jo sprejema Slovenski inštitut za revizijo na podlagi zakona, ki ureja revidiranje, in pisnimi pravili delovanja notranje revizije. Funkcija notranje revizije deluje skladno s sprejeto politiko notranje revizije, ki opredeljuje namen, pristojnost, odgovornost in naloge notranje revizije. Prav tako določa položaj notranje revizije, vključno z naravo razmerja funkcijske odgovornosti vodje notranje revizije organu nadzora, daje pooblastila za dostop do zapisov, zaposlenih, prostorov in opreme, pomembnih za izvajanje posla, ter opredeljuje področje in dejavnosti notranje revizije.

Funkcija notranje revizije predloži upravi, revizijski komisiji nadzornega sveta in nadzornemu svetu letni načrt dela in letno poročilo o delovanju službe notranje revizije.

Nosilko funkcije notranje revizije družbe Sava Re in skupine je imenovala uprava Save Re s soglasjem nadzornega sveta ob predhodnem mnenju revizijske komisije in je hkrati direktorica službe notranje revizije.

Notranja revizija mora biti neodvisna, notranji revizorji morajo biti pri svojem delu nepristranski in brez predsodkov, izogibati pa se morajo tudi vsakemu navzkrižju interesov. Direktorica notranje revizije mora organu nadzora najmanj enkrat letno potrditi organizacijsko neodvisnost notranje revizije v okviru letnega poročanja o delu notranje revizije.

Služba notranje revizije v obvladujoči družbi določi usmeritev za enotno metodologijo dela funkcije notranje revizije v odvisnih družbah, skrbi za koordinirano delovanje, razvoj enotne metodologije dela ter nadzor nad strokovno kvaliteto dela funkcij notranje revizije v skupini. Notranja revizija v skupini se izvaja po enotnih postopkih, ki jih predpisujejo standardi in so podrobneje opredeljeni v internih operativnih metodoloških navodilih za delo službe notranje revizije. Od leta 2021 dalje je uvedena notranja revizija skupine (Group Internal Audit) na ravni celotne skupine. To predstavlja visoko raven rednega spremljanja razvoja in kakovosti funkcij notranje revizije odvisnih družb, prav tako pa je to podlaga za podajo celovitega mnenja uspešnosti in učinkovitosti delovanja sistema notranjih kontrol in upravljanja tveganj posameznih družb in skupine.

Funkcija notranje revizije obvladujoče družbe na podlagi politike upravljanja skupine zagotovi tudi vključenost odvisnih družb v obseg delovanja, da zagotovi pokritost ključnih tveganj na ravni skupine (tudi v primeru lastne notranje revizije v odvisni družbi).

Služba notranje revizije obvladujoče družbe izvaja svojo funkcijo na ravni skupine na več načinov:

- sledenje novostim in spremembam v zakonodaji in standardih ter skrb za implementacijo sprememb v interne akte, ki urejajo delovanje notranje revizije;
- nudenje strokovne pomoči pri implementaciji sprememb metodologije in drugih usmeritev s področja notranje revizije;
- koordinacija priprave letnih načrtov dela funkcij notranje revizije in strategije dela funkcij notranje revizije v obliki skupnih delavnic;
- izvajanje notranjih revizij v odvisnih družbah na podlagi ocene ključnih tveganj skupine;
- sodelovanje pri zahtevnejših revizijah v odvisnih družbah, kadar je tako dogovorjeno z odvisno družbo;
- strokovna pomoč pri pripravi operativnih načrtov izvajanja posameznih notranjerevizijskih poslov za posamezna strokovna področja;
- skupna izobraževanja notranjih revizorjev skupine;
- redni sestanki notranjih revizorjev skupine;
- izvajanje pregleda kakovosti delovanja funkcije notranje revizije odvisne družbe.

Notranji revizorji obvladujoče družbe lahko izvajajo samostojne revizije v odvisnih družbah ali izredne revizije na podlagi tveganj, o katerih presoja obvladujoča družba v skupini, ali pa sodelujejo pri posameznih zahtevnejših revizijskih poslih v odvisnih družbah. Letni načrt obvladujoče družbe na podlagi ocene ključnih tveganj skupine vsebuje predloge revizijskih poslov, ki jih bo notranja revizija obvladujoče družbe izvedla v odvisni družbi. Prav tako letni načrt obvladujoče družbe z vidika notranje revizije skupine (Group Internal Audit) vsebuje podrobnejši pregled načrtovanih revizijskih poslov odvisnih družb.

Letno poročilo o delu notranje revizije obvladujoče družbe povzema ugotovitve letnih poročil funkcij notranje revizije posameznih družb v skupini.

B.6 Aktuarska funkcija

Aktuarska funkcija je administrativni pojem in zajema vse izvajalce, kadar opravljajo aktuarske naloge druge obrambne linije, ki so podrobneje opisane v nadaljevanju razdelka. Izvajalci aktuarske funkcije so zaposleni na področjih aktuarske funkcije v aktuarskih službah družb skupine in opravljajo tudi aktuarske naloge prve obrambne linije. Aktuarska funkcija sicer deluje kot druga obrambna linija v sistemu upravljanja tveganj, zato je organizirana tako, da ena oseba ne sme hkrati opravljati (prva linija) in nadzirati (druga linija) istih delovnih nalog.

Za izvajanje aktuarske funkcije družbe je odgovoren nosilec aktuarske funkcije. Kompozitna zavarovalnica in skupina lahko ločeno imenujeta nosilce aktuarske funkcije za premoženjska, življenjska in zdravstvena zavarovanja, obvladujoča družba pa lahko tudi ločeno imenuje nosilca aktuarske funkcije družbe (nosilec aktuarske funkcije pozavarovanj) in nosilca ali nosilce aktuarske funkcije skupine. Aktuarska funkcija skupine skrbi za usklajeno delovanje aktuarskih funkcij v Zavarovalni skupini Sava in razvoj enotne metodologije.

Nosilci aktuarskih funkcij družb v skupini delujejo tudi v aktuarskem odboru skupine. Ta odbor med svojimi nalogami sprejema tudi odločitve kot predloge sklepov in priporočil upravi obvladujoče družbe, drugim ključnim funkcijam skupine in odboru za upravljanje tveganj skupine, kar izvaja skladno s poslovnikom, ki je priložen politiki aktuarske funkcije skupine. Člani aktuarskega odbora so s strani posamezne družbe zadolženi, da informacije o zadevnih dogovorih pošljejo ustreznim organom družbe.

Zavarovalne družbe v Sloveniji so v letu 2024 ustanovile tudi odbor za rezervacije. Odbor je ustanovljen z namenom zagotovitve sistematičnega pregleda procesa oblikovanja in gibanja predpostavk, ki se uporabljajo pri izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij posamezne družbe v okviru vseh zavezujočih standardov, t.j. Solventnost II in MSRP, ter podajanja strokovnih mnenj in predlogov poslovodstvu družbe v povezavi z oblikovanjem predpostavk, ki so uporabljene pri izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij, z namenom učinkovitega upravljanja posamezne družbe. Vloga odbora za rezervacije je podpora poslovodstvu družbe pri razumevanju ustreznosti uporabljenih predpostavk za izračun rezervacij ter razumevanju vpliva gibanja rezervacij in uporabljenih predpostavk na finančni izkaz družbe.

Naloge aktuarske funkcije posamezne družbe v skupini so predvsem:

- usklajevanje izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij in zagotavljanje, da so te rezervacije v skladu z veljavnimi predpisi;
- zagotovitev ustreznosti metod, modelov in predpostavk za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij tako, da izražajo ključna tveganja in so dovolj stabilni;
- ocena ustreznosti in kakovosti podatkov za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij ter priporočila za prilagoditev procesov z namenom izboljšanja kakovosti podatkov;
- primerjava najboljših ocen SII rezervacij z izkustvi ter ob morebitnih odstopanjih predlog spremembe predpostavk in modelov vrednotenja;
- nadzor uporabe približkov pri izračunu najboljših ocen SII rezervacij;
- preverjanje ustreznosti politike prevzemanja zavarovalnih tveganj in izdaja mnenj o ustreznosti višine zavarovalnih premij ob upoštevanju vseh povezanih tveganj in vplivov sprememb portfelja, opcij in garancij, antiselekcije, inflacije in pravnih tveganj;
- preverjanje ustreznosti ureditve pozavarovanja;
- sodelovanje pri vpeljavi in izvajanju sistema upravljanja tveganj, zlasti pri razvoju, uporabi in spremljanju ustreznosti modelov za izračun kapitalskih zahtev za zavarovalna tveganja ter izvedbi ORSE;
- vsaj enkrat letno izdelava pisnega poročila, ki ga predloži organu upravljanja (poslovodstvu), organu nadzora in lokalnemu nadzorniku; v poročilu se dokumentirajo upravljanje in rezultati zgoraj navedenih nalog ter jasno opredelijo morebitne pomanjkljivosti s priporočili, kako te pomanjkljivosti odpraviti;

- sodelovanje v odboru za upravljanje tveganj družbe.

Naloge aktuarske funkcije skupine so predvsem:

- smiselno opravljanje zgoraj naštetih nalog na ravni skupine, pri čemer se povzemajo in usklajujejo ugotovitve poročil aktuarskih funkcij posameznih družb;
- izdaja mnenja o ustreznosti pozavarovanja skupine kot celote;
- vsaj enkrat letno izdelava pisnega poročila, ki se predloži upravi in nadzornemu svetu obvladujoče družbe; v poročilu se dokumentirajo opravljanje in rezultati zgoraj navedenih nalog ter jasno opredelijo morebitne pomanjkljivosti in priporočila, kako jih odpraviti;
- usklajevanje delovanja aktuarskih funkcij posameznih družb tako, da se omogoča delovanje aktuarske funkcije skupine;
- podpora aktuarskim funkcijam posameznih družb v skupini;
- usklajevanje smernic prevzema v (po)zavarovanje in oblikovanja zavarovalno-tehničnih rezervacij, zapisanih v politiki upravljanja zavarovalnih tveganj skupine;
- organiziranje sestankov aktuarskega odbora skupine;
- sodelovanje v odboru za upravljanje tveganj skupine.

V skladu s politiko upravljanja tveganj je aktuarska funkcija v drugi obrambni liniji dejavno vključena tudi v postavljanje in izvajanje sistema upravljanja tveganj.

B.7 Zunanje izvajanje

Izločeni posel je funkcija oziroma aktivnost (po)zavarovalnice (ali druge družbe Zavarovalne skupine Sava), dana v zunanje izvajanje, ki je ključna oziroma pomembna za poslovanje (po)zavarovalnice (ali druge družbe Zavarovalne skupine Sava).

Obvladujoča družba je v skladu z določili veljavnega zakona o zavarovalništvu sprejela politiko izločenih poslov skupine, s katero ureja zunanje izvajanje funkcij oziroma aktivnosti, ključnih oziroma pomembnih za poslovanje družb v skupini. Politika ureja pripravo pogodb o izločenih poslih, njihovo izvajanje in dokumentiranje ter zagotavljanje delovanja družbe skladno z veljavnimi predpisi in smernicami, ki urejajo izločene posle. Politika opisuje tudi postopek in odgovornosti pri predaji funkcije oziroma aktivnosti v zunanje izvajanje ter določa standarde upravljanja in nadzora procesov prenosa funkcije oziroma aktivnosti v zunanje izvajanje. Opredeljuje še register izločenih poslov, ki zajema vse pogodbe, ki so štete kot izločeni posli, in določa način dokumentiranja za celoten proces odločanja, način zbiranja potrebnih dokumentov in podpisovanja pogodb. V skladu s politiko mora imeti vsak izločeni posel svojega skrbnika. Njegova glavna naloga je nadzor nad izvajanjem izločenega posla. Vsi izvajalci izločenih poslov se s podpisom pogodbe zavežejo poslovati v skladu z veljavno zakonodajo in sodelovati z lokalnim nadzornikom, ki ga mora družba obvestiti o svoji nameri še pred sklenitvijo pogodbe o izločenem poslu.

Posamezna družba je v celoti odgovorna za svoje izločene funkcije oziroma aktivnosti in odgovornosti ni mogoče prenesti na izvajalce storitev oziroma prevzemnike posla. Družba v skupini mora pred odločitvijo o izločitvi funkcije oziroma aktivnosti oceniti in dokumentirati vpliv, ki ga bo povzročila takšna izločitev. Pogodbo o izločenem poslu lahko družba sklene samo pod pogoji, ki jih določajo veljavni predpisi.

Izločevanje poslov ali funkcij na izvajalce znotraj skupine

Izvajanje funkcije notranje revizije

Sava Re na podlagi pogodb o izločenem poslu, sklenjenih za nedoločen čas, od 1. 2. 2018 izvaja ključno funkcijo notranje revizije za družbi Zavarovalnica Sava in Sava pokojninska, od 1. 1. 2020 tudi za Savo Infond, od 22. 1. 2021 pa še za družbo Vita.

Izvajanje funkcije spremljanja skladnosti poslovanja

Od 1. 1. 2021 Sava Re za družbo Sava pokojninska na podlagi pogodbe o izločenem poslu, sklenjene za nedoločen čas, izvaja ključno funkcijo spremljanja skladnosti poslovanja.

Izvajanje izločenega posla gospodarjenja s finančnimi instrumenti

Sava pokojninska je s 1. 7. 2021 izločila posel gospodarjenja s finančnimi instrumenti na Savo Infond, s 1. 1. 2022 pa sta na Savo Infond posel gospodarjenja s finančnimi instrumenti izločili še Sava Re in Zavarovalnica Sava.

Izvajanje funkcije informacijske tehnologije

Družbe v skupini sicer uporabljajo svojo infrastrukturo, ki pa jo v določenem delu (varnost, sekundarna lokacija ipd.) kombinirajo z najemom storitve pri eni od družb v skupini, ki upravlja s centralno infrastrukturo.

Od 1. 2. 2019 je izvajanje sistemskih informacijskih in telekomunikacijskih storitev Sava pokojninske za nedoločen čas preneseno na Zavarovalnico Sava; z 18. 2. 2020 je izvajanje sistemskih informacijskih in telekomunikacijskih storitev ter storitev upravljanja informacij na Zavarovalnico Sava prenesla še Sava Infond.

Od 1. 7. 2021 je izvajanje neprekinjenega poslovanja programske in strojne opreme za program IN2 iz Save Infond za nedoločen čas preneseno na Savo pokojninsko.

Od 31. 1. 2022 je izvajanje neprekinjenega poslovanja programske in strojne opreme za program Simcorp Dimension iz Save Infond za nedoločen čas preneseno na Savo Re in Zavarovalnico Sava.

Izločevanje poslov ali funkcij na izvajalce zunaj skupine

Od 28. 12. 2012 je izvajanje IT storitev Vite za nedoločen čas preneseno na družbo NLB d.d., Trg republike 2, 1000 Ljubljana.

Od 28. 12. 2012 je izvajanje storitev arhiviranja dokumentov Vite preneseno na družbo Mikrocop, informacijski inženiring in storitve, d. o. o., Industrijska cesta 1, 1000 Ljubljana.

Od 10. 3. 2014 je izvajanje storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti Vite preneseno na NLB Skladi, upravljanje premoženja, d. o. o., Tivolska cesta 48, 1000 Ljubljana.

S 30. 3. 2020 je Vita izvajanje aktivnosti distribucije zavarovalnih produktov prenesla na NLB, d.d., Trg republike 2, 1000 Ljubljana. Pogodba se je začela izvajati s 1. 6. 2020, po izpolnitvi vseh odložnih pogojev.

S 1. 4. 2019 je Zavarovalnica Sava izvajanje aktivnosti, vezane na obdelavo škodnih primerov, nastalih v okviru dovoljenega neposrednega opravljanja zavarovalnih poslov na območju Združenega kraljestva, prenesla na družbo WNS ASSISTANCE LIMITED, Acre House, 11/15 William road, London, NW1 3ER, Združeno kraljestvo. Pogodba se je iztekla, vendar se uporablja do izpolnitve vseh obveznosti do zavarovancev.

Z 18. 11. 2019 je Zavarovalnica Sava izvajanje aktivnosti, vezane na obdelavo škodnih primerov, povezanih s plovili, v okviru dovoljenega neposrednega opravljanja zavarovalnih poslov na območju Norveške oziroma v drugih državah, prenesla na družbo Risk Point, Hammerensgade 4, DK-1267, København, Kraljevina Danska. Pogodba se je iztekla, vendar se uporablja do izpolnitve vseh obveznosti do zavarovancev.

S 5. 6. 2019 je Sava Infond izvajanje notranjih kontrol glede pravilnosti izvedbe postopkov prodaje, izvedenih na vpisnem mestu, za nedoločen čas predala v izvajanje družbi NKBM d.d., Ulica Vita Kraigherja 4, 2000 Maribor.

Sava Infond je z 31. 8. 2020 za nedoločen čas oddala aktivnost sistemske podpore in vzdrževanja računalniške opreme v zunanje izvajanje družbi LANcom d.o.o., Tržaška cesta 63, Maribor.

S 1. 1. 2021 je Sava pokojninska družba za nedoločen čas izvajanje aktuarske funkcije prenesla na KR-TEAM, poslovno svetovanje, Martina Krücken, s. p., Pašnica 6, 3272 Rimske Toplice.

Obe družbi v Republiki Srbiji (Sava osiguranje in Sava životno osiguranje) sta imeli skupaj v letu 2023 evidentiranih 11 izločenih poslov, vse s področja informacijskih in asistenčnih storitev.

B.8 Druge informacije

Ocena primernosti sistema upravljanja skupine glede na naravo, obseg in kompleksnost tveganj

Zavarovalna skupina Sava ima vzpostavljen pregleden in primeren sistem upravljanja, ki temelji na sistemu upravljanja tveganj.

Politika upravljanja skupine določa pogloblitve usmeritve upravljanja posameznih družb v skupini, pa tudi skupine kot celote, ob upoštevanju ciljev, poslanstva, vizije in vrednot skupine. Namen politike je opredeliti temelje sistema upravljanja, osnovna pravila upravljanja v skupini, osnovna pravila korporativnega upravljanja in pregledno organizacijsko strukturo z opredeljenimi, preglednimi in doslednimi notranjimi razmerji glede odgovornosti in pristojnosti v sistemu upravljanja. Upravljanje družbe je kombinacija postopkov in struktur, ki jih uprava in nadzorni svet ter njegove komisije uporabljajo za obveščanje, usmerjanje, upravljanje in spremljanje delovanja družbe za doseganje njenih ciljev. Politika je bila nazadnje pregledana in dopolnjena oziroma spremenjena v novembru 2023.

Pravila sistema upravljanja skupine so predmet rednega letnega pregleda. Nosilec pregleda je funkcija spremljanja skladnosti skupine, ki skupaj s funkcijo notranje revizije skupine preverja skladnost politike upravljanja z drugimi politikami v sistemu upravljanja ter z zakonodajo, drugimi notranjimi akti in predpisi. Pri preverjanju in ocenjevanju učinkovitosti okvira korporativnega upravljanja nosilec pregleda daje poudarek spremembam notranjih in zunanjih dejavnikov, ki vplivajo na skupino.

Da ima skupina primeren sistem upravljanja, potrjuje tudi notranja revizija korporativnega upravljanja, ki je bila nazadnje izvedena v letu 2022 v skoraj vseh družbah skupine. Služba notranje revizije je ocenila ustreznost, uspešnost in učinkovitost upravljanja tveganj ter sistema notranjih kontrol pri korporativnem upravljanju kot dober.

C. Profil tveganj skupine

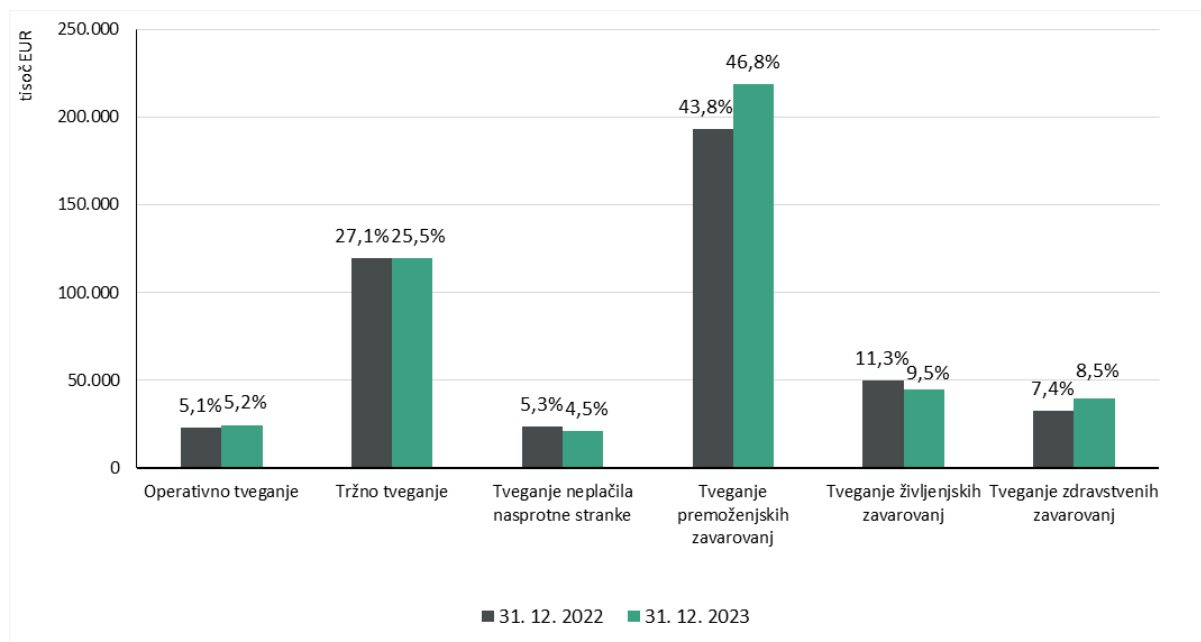
Skupina je pri svojem delovanju izpostavljena različnim vrstam tveganja. Ta dokument ne upošteva izčrpnega seznama vseh možnih tveganj, temveč predstavlja tveganja, ki jih je mogoče razumno predvideti v času priprave tega dokumenta. Tveganja skupine se prepoznajo, merijo, upravljajo, spremljajo in o njih se poroča v skladu s procesi, opisanimi v razdelku [B.3 Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti](#). Kategorije tveganj, ki jim je skupina izpostavljena so:

- zavarovalna tveganja,
- tržna tveganja,
- kreditna tveganja,
- likvidnostna tveganja,
- operativna tveganja,
- strateška tveganja.

V podrazdelkih, ki sledijo, je vsaka kategorija tveganj obravnavana ločeno. Obravnavana so vsa tveganja, ki smo jih zaznali v času priprave dokumenta. Višino zavarovalnih, tržnih, kreditnih in operativnih tveganj v skupini redno merimo z uporabo standardne formule, druga (pa tudi operativna), ki so težje merljiva pa merimo z metodami, opisanimi pri posamezni kategoriji tveganj.

Na naslednjem grafu je prikazan profil tveganj skupine v skladu s standardno formulo.

Nediverzificiran SCR po modulih tveganj¹¹

Prevladujoča tveganja skupine v skladu s standardno formulo so tveganja premoženjskih zavarovanj in tržna tveganja, ostale kategorije tveganj pa so manjše. Tveganje premoženjskih zavarovanj se je v letu 2023 povečalo predvsem zaradi rasti portfelja in premijskih stopenj, povečanja rezervacij za škode ter spremembe pozavarovalnega programa za posel znotraj skupine. Tržna tveganja so ostala na primerljivi ravni, nekoliko pa so se spremenila razmerja med podmoduli.

Na ravni skupine so v skladu s standardno formulo poleg SCR po modulih tveganj vključene tudi kapitalske zahteve za finančne institucije (Sava pokojninska družba in Sava Infond), ki se obravnavajo v skladu z ustreznimi sektorskimi predpisi ter kapitalske zahteve za preostale družbe v skupini (Sava penzisko društvo in Vita S Holding ter pridružena družba DCB)¹².

¹¹ Delež posameznega modula tveganj je izračunan kot delež v vsoti vseh modulov tveganj (vključno z operativnimi tveganji).

¹² V letu 2022 je bila v okviru pridruženih družb vključena tudi družba G2I, družba Vita S Holding pa se je skupini pridružila v letu 2023 in je zato v izračun vključena le v letu 2023.

Glavni izsledki ORSE 2024

Skupina vsakoletno izvede ORSO, ki jo v prvem četrtletju poroča tudi Agenciji za zavarovalni nadzor. ORSA vsebuje analizo vplivov poslovnega načrta in projekcij poslovanja na profil tveganj, pregled ustreznosti merjenja tveganj s standardno formulo, pripravo projekcij kapitalске ustreznosti v skladu s standardno formulo in projekcij izračunov lastne ocene solventnostnih potreb, analizo učinkov različnih scenarijev ter določitev možnih ukrepov vodstva. Tveganja, ki jih je težko kvantificirati, so v ORSI kvalitativno obravnava.

Podlaga za izvedbo ORSE 2024 (o kateri smo regulatorju poročali v marcu 2024) je bil poslovni načrt skupine, ki je bil potrjen v decembru 2023. Rezultati ORSE 2024 so pokazali robusten solventnostni položaj skupine ter visoko kapitalsko ustreznost. Solventnostni količnik skupine se bo, upoštevajoč finančni načrt in projekcije poslovanja, gibal v območju optimalne kapitaliziranosti, določenem s strategijo prevzemanja tveganj, oziroma sprejemljivo nad njim, tako v primeru standardne formule kot v primeru izračuna lastne ocene solventnostnih potreb. Metodologija izvedbe lastne ocene solventnostnih potreb je opisana pri posameznem tveganju v nadaljevanju.

Znotraj ORSE 2024 je bilo za skupino izvedenih tudi več relevantnih scenarijev. Skupina je vpliv povečanih makroekonomskih tveganj na svoje poslovanje in solventnost analizirala s finančnim scenarijem. Scenarij ima precejšnje učinke na poslovanje in solventnostni položaj skupine, vendar je solventnostni položaj skupine dovolj robusten, da solventnost skupine tudi v primeru realizacije scenarija (upoštevajoč uporabljene predpostavke scenarija) ostane znatno nad regulatorno višino. Izsledki finančnega scenarija so podrobneje opisani v razdelku [C.2.4 Upravljanje tveganja](#) tega poročila. Poleg že omenjenega scenarija smo vključili tudi scenarije na področju tveganj prehoda in fizičnih tveganj zaradi podnebnih sprememb, izsledki katerih so opisani v razdelku [C.6.3 Trajnostna tveganja in tveganja podnebnih sprememb](#). Posamezni scenarij sicer lahko znatno vpliva na solventnostni položaj skupine, a se nobeden od izvedenih scenarijev ni izkazal za tako hudega, da bi solventnostni količnik skupine padel pod območje optimalne kapitaliziranosti skupine.

Vpliv spremenjenih makroekonomskih in geopolitičnih razmer na profil tveganj skupine

Geopolitične razmere so ostale negotove tudi v letu 2023. Nadaljevala se je vojna med Rusijo in Ukrajino, začel se pa je tudi vojaški konflikt med Izraelom in Hamasom. Zavarovalna skupina Sava nima materialnih izpostavljenosti na omenjenem območju. Nadaljevale in krepile so se tudi napete razmere med Kitajsko in Tajvanom, prav tako pa grožnja svetovni stabilnosti predstavlja tudi globlje sodelovanje med Rusijo, Iranom in Severno Korejo. V naslednjem letu bodo volitve v kar 40 državah sveta, volilni izid in spremembe v vladajočih političnih strankah pa lahko pomembno vplivajo na geopolitično okolje.

Makroekonomsko okolje je bilo v letu 2023 ugodnejše kot v letu 2022. Donosi delnic in obveznic so presegli pričakovanja. Ameriško gospodarstvo se je izkazalo za odporno in se kljub visokim dvigom obrestnih mer uspelo izogniti recesiji, v tretjem četrtletju pa je celo doseglo gospodarsko rast nad pričakovanji, v višini 2,9 %¹³. V Evropi rasti BDP ni bilo¹⁴, medtem ko je Slovenija dosegla v 2023 1,6 % rast BDP, v ostalih državah, kjer je skupina prisotna pa so bile rasti še nekoliko višje¹⁵.

Hkrati je bila v letu 2023 zaznana močna dezinflacija. Zaradi omejevalne monetarne politike centralnih bank v evrskem območju, ZDA in drugih razvitih državah se inflacija znižuje. Posledično se lahko pričakuje konec zviševanja obrestnih mer.

V letu 2023 se je vpliv škodne inflacije na zavarovalne produkte nadaljeval v manjši meri kot v predhodnem letu. Spremljanje tveganja upada dobičkonosnosti premoženjskih zavarovanj zaradi

¹³ <https://tradingeconomics.com/united-states/gdp-growth-annual>

¹⁴ <https://tradingeconomics.com/euro-area/gdp-growth-annual>

¹⁵ Vir: UMAR, Ekonomsko ogledalo, št. 1/2024, Mednarodni denarni sklad, World Economic Outlook, oktober 2023, www.statista.com

učinkov škodne inflacije pri avtomobilskih zavarovanjih in zavarovanjih ožjega premoženja je bilo integrirano v redno spremljanje o tveganjih. Posodobljeni so bili ceniki produktov, kjer so bili zaznani učinki škodne inflacije, s ciljem zagotavljanja zadostne premije za izpolnjevanje obveznosti iz zavarovalnih pogodb. Škodna inflacija je vplivala tudi na pozavarovalne trge, kjer smo v letu 2023 zaznali dvigovanje zavarovalnih vsot, hkrati pa se je pojavilo zviševanje samopridržajev. Tako na domačem kakor tudi na mednarodnih pozavarovalnih trgih so na obnovo pozavarovalnih pogodb v letu 2023 vplivali še drugi dejavniki (povečana škodna pogostost na nekaterih trgih, makroekonomske razmere, geopolitični konflikti, vztrajanje visokih cen na trgu), zaradi česar se je nadaljevalo zaostrovanje pogojev kritja in s tem bolj zahtevna obnova pozavarovalne zaščite. Kljub oteženim razmeram je skupina uspela pridobiti ustrezno pozavarovalno zaščito. Dvig cen in zaostritev pogojev na pozavarovalnih trgih sta po drugi strani ugodno vplivala na sprejete pozavarovalne posle.

Morebitna sistemska tveganja se nenehno spremljajo z namenom sprejetja pravočasnih ukrepov. Izpostavljenost tovrstnim tveganjem se zmanjšuje med drugim z zagotavljanjem razpršitve naložbenega portfelja in zadostnega deleža visoko likvidnih sredstev za zagotavljanje izrednih potreb po likvidnosti. Solventnostni količnik skupine je bil kljub spremenjenim razmeram v letu 2023 visok in v skladu z notranjimi merili, prav tako skupina na 31. 12. 2023 izkazuje ustrezen solventnostni količnik (bolj podroben opis kapitalске ustreznosti je naveden v razdelku [E. Upravljanje kapitala](#)).

Podnebne spremembe in z njimi povezana tveganja

Podnebne spremembe so resno tveganje za družbo in gospodarstvo, hkrati pa tudi za dejavnost zavarovalnic in pozavarovalnic. Spremljanje tveganj podnebnih sprememb je za skupino, predvsem na daljši rok, ključnega pomena, saj je skupina zaradi značilnosti in narave poslovanja (kritje škod kot posledica naravnih nesreč, vlaganje v finančne naložbe) tem tveganjem neizogibno izpostavljena.

V poletju 2023 je Slovenijo in nekatere druge države, v katerih je skupina prisotna, zajel val neurij in poplav, ki so povzročili veliko materialno škodo. Kosmate škode zaradi teh dogodkov so znašale 88,3 milijona EUR, z upoštevanjem pozavarovalne zaščite pa so ti škodni dogodki na rezultat skupine vplivali v višini 27,4 milijona EUR.

Zaradi povečanja števila in jakosti katastrofalnih škodnih dogodkov se na ravni skupine še naprej nenehno spremlja tveganja podnebnih sprememb. Tveganja bolj podrobno obravnavamo v razdelku [C.6.3 Trajnostna tveganja in tveganja podnebnih sprememb](#).

C.1 Zavarovalno tveganje

Zavarovalno tveganje izvira iz (po)zavarovalnih poslov: sklepanja (po)zavarovanj ter izvajanja (po)zavarovalnih pogodb in poslov, ki so v neposredni zvezi s (po)zavarovalnimi posli. Povezano je z nevarnostmi, ki so krite s (po)zavarovalnimi pogodbami, pa tudi s spremljajočimi postopki, in izvira iz negotovosti, neločljivo povezane s pojavom, obsegom in časom nastanka obveznosti. V nadaljevanju se izraz zavarovanja uporablja tudi za sprejeta pozavarovanja.

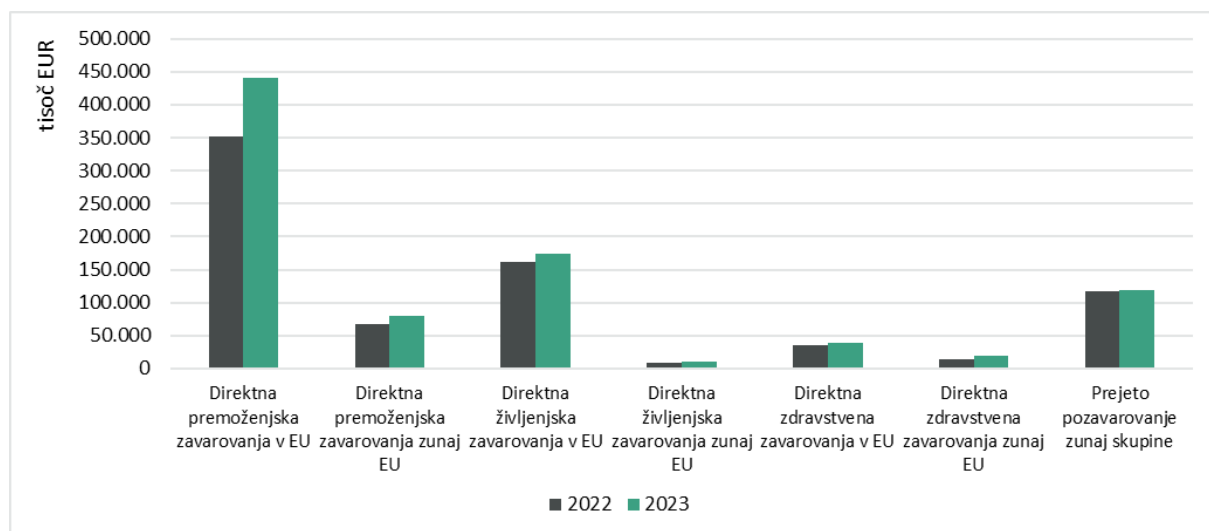
Zavarovalna tveganja v splošnem delimo na:

- tveganja premoženjskih zavarovanj,
- tveganja življenjskih zavarovanj, v okviru katerih se obravnavajo tudi rente, ki izvirajo iz premoženjskih zavarovanj in
- tveganja zdravstvenih zavarovanj.

Skupina trži vse tri vrste zavarovanj in je posledično izpostavljena vsem trem vrstam tveganj.

V nadaljevanju je prikazana kosmata obračunana premija glede na vrsto posla, ločeno za družbe skupine znotraj in zunaj EU. Več o izpostavljenosti je zapisano v poglavju, ki sledi.

Struktura kosmatih obračunanih premij skupine

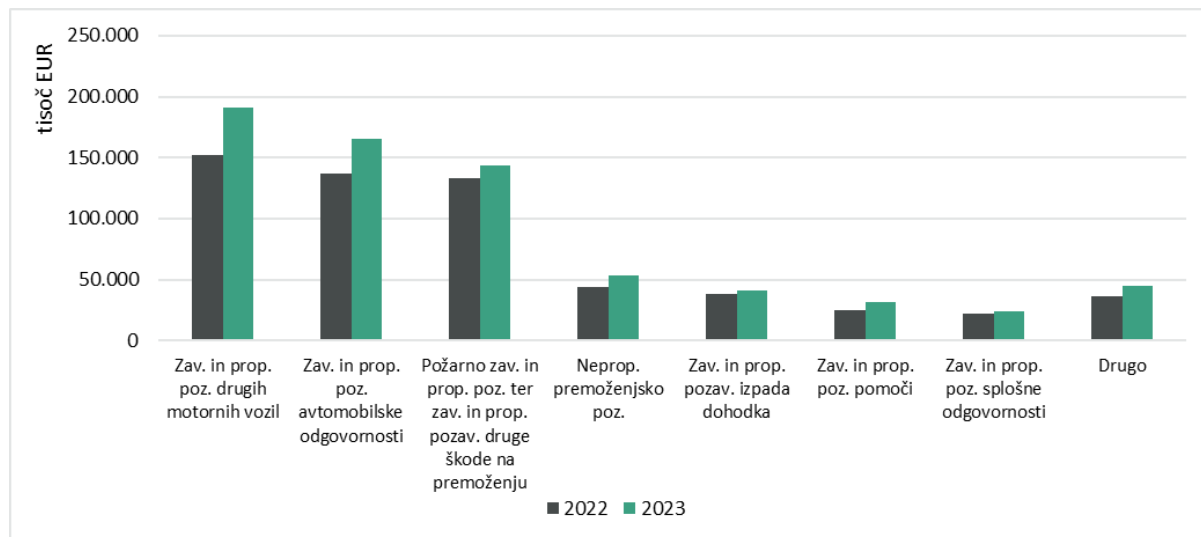

C.1.1 Tveganje premoženjskih zavarovanj

Izpostavljenost tveganju

V nadaljevanju so prikazane konsolidirane kosmate premije premoženjskih zavarovanj za pomembne vrste poslovanja. Struktura kosmatih obračunanih premij premoženjskih zavarovanj skupine se v letu 2023 ni bistveno spremenila.

Konsolidirane kosmate obračunane premije za največje vrste premoženjskih zavarovanj

Tveganje premoženjskih zavarovanj delimo na:

- **Premijsko tveganje** je tveganje, da obračunana premija ne zadostuje za kritje obveznosti, ki bodo nastale s sklenitvijo (po)zavarovalne pogodbe. To tveganje je odvisno od številnih dejavnikov, kot so neustrezna ocena dogajanja na trgu, slaba ocena škodnega dogajanja, uporaba neustreznih statističnih podatkov, zavestna določitev prenizke premije za posamezne zavarovalne vrste zaradi pričakovanih kompenzacijskih učinkov pri drugih zavarovalnih vrstah oziroma neustrezna ocena vpliva zunanjih makroekonomskih dejavnikov, ki se med trajanjem lahko bistveno spremenijo, pri določenih zavarovalnih vrstah pa tudi neustrezna ocena okoljskih dejavnikov, ki vključujejo tudi podnebne spremembe. Sem uvrščamo:

- ♦ tveganje pri sprejemu rizikov v zavarovanje,
- ♦ cenovno tveganje in
- ♦ tveganje nastanka nepričakovanega obsega škod.

V skladu s sestavo portfelja skupine k premijskemu tveganju največ prispevajo avtomobilska (po)zavarovanja ter (po)zavarovanja premoženja (v ožjem pomenu: požarna in druga škodna zavarovanja in povezana zavarovanja obratovalnega zastoja).

- **Tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij** je tveganje, da zavarovalno-tehnične rezervacije bodisi ne zadoščajo za pokrivanje vseh obveznosti, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb zaradi neustreznih metod, neustreznih, nepopolnih in netočnih podatkov, neučinkovitih postopkov in kontrol ali neustrezne strokovne presoje, bodisi pride do napake pri poročanju, posledica katere so nezanesljive informacije o finančnem položaju skupine. Sem uvrščamo:

- ♦ tveganje razpoložljivosti in točnosti podatkov,
- ♦ tveganje uporabe neustreznih metod ali predpostavk,
- ♦ tveganje napak v izračunu,
- ♦ tveganje kompleksnosti uporabljenih orodij v procesu, ki vodijo k zavajajočim rezultatom.

Pri presoji ustreznosti rezervacij se upoštevajo tudi trajnostna tveganja, ki vključujejo tudi tveganja, povezana s podnebnimi spremembami.

Podobno kakor pri premijskem tveganju k tveganju nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij največ prispevajo avtomobilska (po)zavarovanja in premoženjska (po)zavarovanja (v ožjem pomenu: požarna in druga škodna zavarovanja in povezana zavarovanja obratovalnega zastoja), pri katerih so najboljše ocene rezervacij zaradi večletne usmerjenosti skupine k tem poslom tudi strukturno najboljše.

- **Tveganje katastrof** vključuje pojav katastrofalnih dogodkov, ki se pojavljajo redko, vendar so finančni učinki posledic previsoki, da bi jih lahko pokrili s sicer ustrezno visoko premijo in dotlej ustrezno visoko oblikovanimi rezervacijami. Uresničilo bi se lahko ob ekstremnih dogodkih oziroma večjem številu katastrofalnih škod v krajšem obdobju. Tveganje vključuje tudi preveliko geografsko zgoščenost tveganj. Skupina ima geografsko razmeroma dobro razpršen portfelj, malo večja je zgoščenost tveganj v Sloveniji, kar dodatno uravnavamo s programom retrocesije. Razmeroma visoka kapitalska zahteva za tveganje katastrof premoženjskih zavarovanj izhaja iz agregacije velikega števila zahtev za različne manjše naravne nevarnosti in regije ter različne katastrofalne dogodke, ki jih povzroči človek.
- **Tveganje predčasne prekinitve pogodb** je tveganje izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti, ki izhajajo iz sprememb v ravni ali nepredvidljivosti predčasne prekinitve polic. Skupina ni pomembno izpostavljena tej vrsti tveganja.
- **Trajnostna tveganja**, med katere uvrščamo tudi tveganja podnebnih sprememb, ki v zadnjem času postajajo vse bolj aktualna, zato jim v skupini namenimo več pozornosti. V zvezi z njimi izvajamo kvalitativno ocenjevanje, analizo izpostavljenosti in analizo dolgoročnejših scenarijev ter spremljamo napredek pri njihovem modeliranju. Ugotovitve na tem področju nato uporabimo tudi pri določanju zavarovalnih premij, oblikovanju predpostavk za izračun najboljše ocene rezervacij ter sklepanju zadostne pozavarovalne zaščite, da tveganja ostajajo znotraj pripravljenosti za prevzem tveganj.

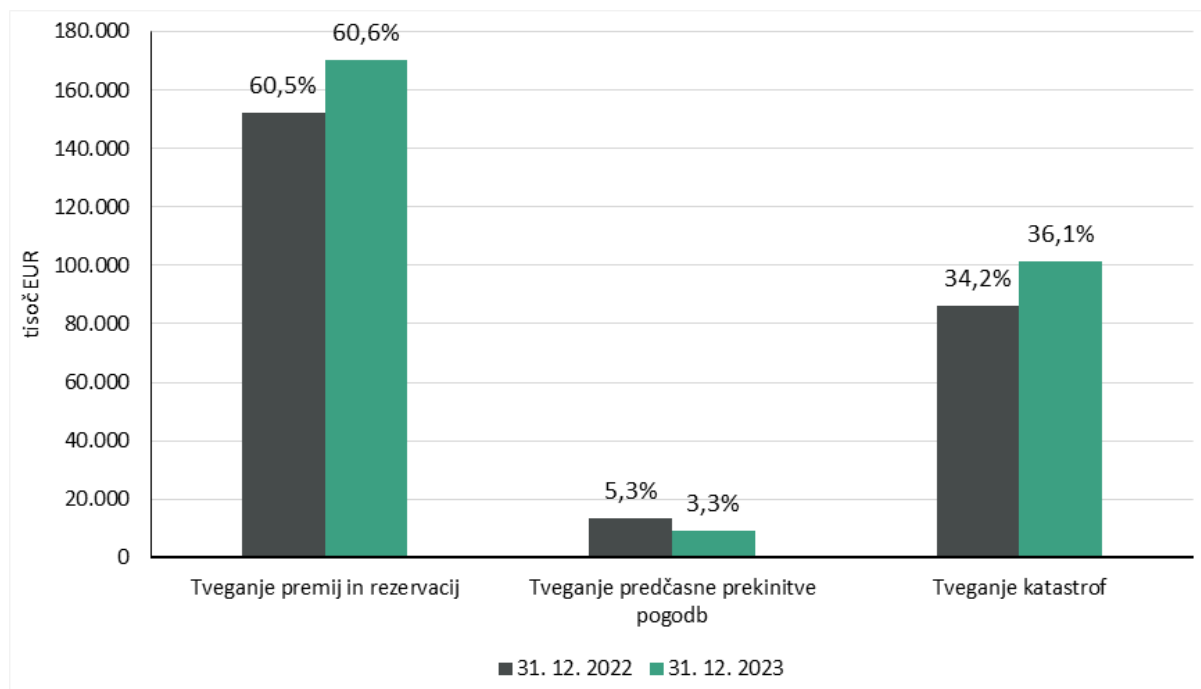
Druga zavarovalna tveganja, na primer tveganje ekonomskega okolja in tveganje obnašanja zavarovalcev, so sicer lahko pomembna, vendar se njihov vpliv posredno upošteva že v zgoraj naštetih tveganjih premoženjskih zavarovanj.

Merjenje tveganja

Skupina za kvantitativno oceno tveganja premoženjskih zavarovanj uporablja standardno formulo. Pri tem ne uporablja parametrov, specifičnih za skupino, v skladu s členom 104(7) Direktive 2009/138/ES.

Na naslednjem grafu je prikazano tveganje premoženjskih zavarovanj skupine v skladu s standardno formulo po podmodulih tveganja. Prikazan delež posameznega podmodula je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja premoženjskih zavarovanj.

Nediverzificirano tveganje premoženjskih zavarovanj po podmodulih tveganja¹⁶

Na dan 31. 12. 2023 je zahtevani solventnostni kapital v skladu s standardno formulo za tveganja premoženjskih zavarovanj znašal 218,9 milijona EUR (31. 12. 2022: 193,2 milijona EUR), kar predstavlja 46,8 % (31. 12. 2022: 43,8 %) vsote SCR vseh modulov tveganj¹⁷. Največji delež v nediverzificiranem tveganju premoženjskih zavarovanj ima tveganje premij in rezervacij, visoko je tudi tveganje katastrof. Tveganje predčasne prekinitve pogodb premoženjskih zavarovanj je razmeroma nizko.

Na dan 31. 12. 2023 se je kapitalska zahteva za tveganja premoženjskih zavarovanj povečala tako zaradi višjega tveganja premij in rezervacij, kot tudi zaradi višjega tveganja katastrof. Povečanje tveganja premij in rezervacij je predvsem posledica rasti portfelja in rasti premijskih stopenj, večjih naravnih katastrof v letu 2023 ter škodne inflacije, povečanje kapitalske zahteve za tveganje katastrof pa je predvsem posledica rasti portfelja ter spremembe pozavarovalnega programa za posel znotraj skupine. Relativno majhno ostaja tveganje predčasne prekinitve, ki se je nekoliko zmanjšalo zaradi spremembe metodologije izračuna tega tveganja za posel sprejetih pozavarovanj.

Skupina za kvantitativno oceno zavarovalnih tveganj uporablja tudi lastno oceno solventnostnih potreb (v okviru ORSE), kjer tveganje premij in rezervacij ocenjuje z uporabo parametrov, specifičnih za posamezno podjetje (USP). Pri izračunu za skupino uporabljamo uteženo povprečje USP-jev posameznih družb v skupini. Lastna ocena solventnostnih potreb je za tveganje premij in rezervacij znatno nižja od izračuna v skladu s standardno formulo, posledično je lastna ocena solventnostnih potreb za tveganje premoženjskih zavarovanj glede na standardno formulo nižja.

Poleg kvantitativnega merjenja izpostavljenosti tveganju premoženjskih zavarovanj, posamezna družba v skupini četrtletno spremlja svojo izpostavljenost še z različnimi kazalniki tveganj. Določene kazalnike spremljamo tudi na ravni skupine. Na podlagi teh informacij posamezna družba v skupini oziroma skupina pravočasno zazna morebitne spremembe, kar vodstvu omogoča pravočasno ukrepanje.

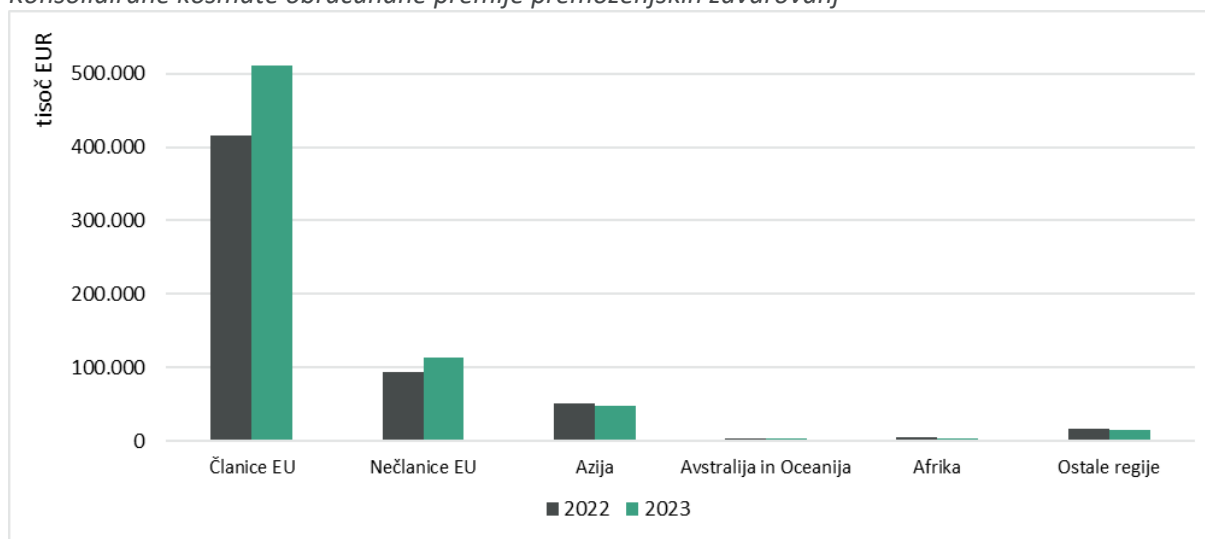
¹⁶ Delež posameznega podmodula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja.

¹⁷ Upoštevana je vsota SCR vseh modulov tveganj vključno z operativnim tveganjem.

Koncentracija tveganja

Naslednji graf prikazuje sestavo kosmate obračunane premije požarnih in drugih škodnih zavarovanj in proporcionalnih pozavarovanj ter neproporcionalnih premoženjskih pozavarovanj po regijah. Skupina ustvari največ premije v članicah EU, predvsem v Sloveniji, kjer poslujejo direktne zavarovalnice skupine. Glede na leto 2022 so se kosmate premije v državah članicah EU povečale, nekoliko so se povečale tudi premije v državah Evrope, ki niso članice EU. Razpršitev kosmatih premij sicer ostaja primerljiva z letom 2022.

Konsolidirane kosmate obračunane premije premoženjskih zavarovanj

Na ravni skupine je izpostavljenost naravnim nesrečam največja v regijah, kjer družbe skupine sklepajo premoženjska (po)zavarovanja (v ožjem pomenu). Izrazito največja kosmata agregatna izpostavljenost iz naslova naravnih katastrof je tako koncentrirana v Sloveniji. Skupina ima za zmanjševanje tveganja katastrof sklenjen pozavarovalni program in posledično po posameznem dogodku krije največ znesek prioritete (podrobneje opredeljeno v nadaljevanju), ostalo pa je preneseno na pozavarovatelje. Višine kosmate agregatne izpostavljenosti v Sloveniji za posamezne nevarnosti so prikazane v spodnji tabeli.

Višine kosmate agregatne izpostavljenosti v Sloveniji za posamezne nevarnosti

v tisoč EUR ¹⁸	2023	2022
Poplava	15.060.648	12.891.510
Potres	18.566.047	15.159.157
Vihar in toča	56.534.206	53.163.175

Skupina je za primer morebitne naravne katastrofe, in sicer za neposredno sprejete posle v skupini in posebej za sprejete pozavarovalne posle zunaj skupine, zaščiten z neproporcionalnimi kritji samopridržaja (CAT XL). Še pred delovanjem neproporcionalne zaščite je portfelj potresnih zavarovanj cedentov skupine zaščiten s kvotno retrocesijo. Tako bi skupina ob hujšem dogodku utrpela škodo največ v višini prioritete CAT XL kritja, povečano za premijo za obnovitev kritja. Na ta način je največja čista izpostavljenost katastrofalnemu dogodku portfelja omejena s samopridržajem ter v okviru kapacitete pozavarovalnega kritja.

Pozavarovalni program se je glede na leto poprej prilagodil spremembam sprejetih poslov. Zaradi večjega obsega portfelja je bilo potrebno na nekaterih kritjih dvigniti kapaciteto kritij, dodatno pa je zaradi večjega obsega katastrofalnih dogodkov prišlo tudi do dviga pozavarovalnih premijskih stopenj in tudi do dviga nekaterih lastnih deležev. S tem se je tveganje katastrof nekoliko povišalo.

¹⁸ Podatki so pripravljene na dan 30. 6. posameznega leta.

Upravljanje tveganja

Skupina upravlja zavarovalna tveganja z:

- ustaljenimi postopki za prevzem v kritje, ki obsegajo procedure in pooblastila za sklepanje zavarovanj z višjimi zavarovalnimi vsotami ter proces sklepanja zavarovalnih pogodb v skladu z notranjimi smernicami oziroma individualni prevzem tveganj z visoko izpostavljenostjo,
- določitvijo limitov sklepanja,
- geografsko razpršitvijo,
- ustrezno aktuarsko cenovno politiko pri oblikovanju in spremljavi produkta, ter
- ustreznim programom pozavarovanja.

Skupina zavarovalnih tveganj ne zmanjšuje z namenskimi družbami (angl. special purpose vehicle – SPV) ali tehnikami za zmanjševanje (angl. hedging).

Poleg navedenega skupina spremlja tudi vpliv analiz občutljivosti na višino tveganja. V izračunu na dan 31. 12. 2023 smo testirali vpliv **povečanja mere obsega za tveganje premije** premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj, ki se izvajajo na podobnih osnovah kot premoženjsko zavarovanje (v nadaljevanju NSLT-zdravstvenih zavarovanj) **za 10 %** na višino tveganja premij in rezervacij ter na višino celotnega SCR. Ob 10-odstotnem povečanju mere obsega premij se solventnostni količnik skupine zniža za 4,7 odstotne točke.

Analizirali smo tudi vpliv **povečanja mere obsega za tveganje rezervacij** premoženjskih in NSLT-zdravstvenih zavarovanj **za 10 %** na višino tveganja premij in rezervacij ter na višino celotnega SCR. Ob 10-odstotnem povečanju mere obsega rezervacij se solventnostni količnik skupine zniža za 3,0 odstotne točke.

Vpliv analiz občutljivosti na primerne lastne vire sredstev, SCR in solventnostni količnik skupine

v tisoč EUR	Primerni lastni viri sredstev skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	SCR skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	Solventnostni količnik skupine	Razlika glede na osnovno vrednost
Osnovne vrednosti na dan 31. 12. 2023	645.309		337.171		191 %	
Povečanje mere obsega tveganja premije premoženjskih in NSLT-zdravstvenih zavarovanj	645.309	0	345.653	-8.482	187 %	-5 o. t.
Povečanje mere obsega tveganja rezervacij premoženjskih in NSLT-zdravstvenih zavarovanj	645.309	0	342.592	3.061	188 %	-3 o. t.

Spodaj podrobneje navajamo obvladovanje tveganj za posamezno tveganje premoženjskih zavarovanj.

Premijsko tveganje

Večina sprejetih (po)zavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj se obnavlja vsako leto, kar omogoča sprotno prilagajanje zavarovalnih pogojev in cen morebitnim neugodnim gibanjem škodnih rezultatov za celotne zavarovalne vrste, prav tako pa tudi za posamezne večje zavarovance. Skupina je tako ob povečevanju inflacije že sprejela ukrepe povečanja cen pri avtomobilskih zavarovanjih in zavarovanjih ožjega premoženja. Prav tako so se zaradi poslabševanja makroekonomskih razmer ter intenzivnejših naravnih katastrof v zadnjih letih v letu 2023 še dodatno povečale pozavarovalne premijske stopnje, kar izboljšuje obvladovanje premijskih tveganj sprejetih pozavarovanj.

Cenovno tveganje se v skupini omejuje s pripravo podrobnih analiz trga, spremljanjem informacij iz okolja (mediji, konkurenca, stranke) ter zakonodajnih zahtev ter z opazovanjem gibanja škod v preteklosti (celotnega zavarovalnega trga) in napovedmi za prihodnost. Družba Sava Re pri obligatornih proporcionalnih pozavarovalnih pogodbah sledi usodi cedentov, medtem ko je pri neproporcionalnih in fakultativnih pogodbah odločitev o prevzemu tveganja v pozavarovanje na strani Save Re. Iz

navedenega izhaja, da je za obvladovanje tega tveganja ključno preverjanje prakse obstoječih in prihodnjih cedentov ter analiza dogajanja na posameznem trgu in v posamezni zavarovalni vrsti. Kritje se tako lahko prevzame le z upoštevanjem notranjih smernic za sprejemanje tveganj v pozavarovanje, pri čemer morajo biti rezultati na podlagi razpoložljivih informacij in postavljenih cen ter drugih relevantnih pogodbenih določil skladni s ciljnim kombiniranimi količniki. Primernost cen pa skupina preverja z modeliranjem in drugimi podrobnimi pregledi dobičkonosnosti.

Tveganje pri sprejemu tveganj v (po)zavarovanje pomeni napačno ocenjevanje največje pričakovane škode (PML). Za zmanjševanje tega tveganja so v skupini pripravljene smernice za določanje PML, ocene PML se izvedejo timsko, pozavarovalni program pa krije tudi napake pri postavljanju PML.

Tveganje nastanka nepričakovanega obsega škod se v skupini nadzoruje s poglobljenim ocenjevanjem tveganj pri sprejemanju v zavarovanje ter z omejevanjem pooblastil za sklepanje (po)zavarovanj in razvijanjem IT-podpore, ki omogoča natančen pregled nad akumulacijami škod. Tudi to tveganje se lahko pri sprejetih pozavarovanjih obvladuje s posebnimi določili proporcionalnih pozavarovalnih pogodb, ki omejujejo udeležbo pozavarovalca v nepričakovanih škodah, pri neproporcionalnih pogodbah pa se ne prevzemajo neomejeni intervali kritja. Velikega pomena pri zmanjševanju tega tveganja sta tudi vsakoletno preverjanje ustreznosti pozavarovalne zaščite z uporabo različnih analiz občutljivosti in scenarijev ter ustrezno določanje samopridržajev. Lastni deleži in pozavarovalna zaščita za posamezna tveganja so v letu 2023 ostali na podobnih ravneh kot predhodnem letu.

Tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij

Družbe v skupini imajo za obvladovanje tveganja zavarovalno-tehničnih rezervacij vzpostavljene dobre postopke in učinkovite kontrole za izračun rezervacij v skladu s predpisi MSRP in predpisi Solventnosti II. Poleg tega se vsako leto izvede analiza ustreznosti oblikovanih zavarovalno-tehničnih rezervacij v predhodnih letih, na podlagi katere se analizirajo vsi glavni vzroki za morebitne neustrezne višine teh rezervacij. Vse tako pridobljene izkušnje se nato uporabijo pri oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij v prihodnosti.

Na podlagi dokumentiranja in razumevanja postopka izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij se opredelijo in opišejo morebitna tveganja, kot so:

- razpoložljivost in točnost podatkov,
- primernost metod in predpostavk,
- napake v izračunu,
- podpora procesa v informacijskem sistemu in orodjih.

Za vsako opredeljeno tveganje se vzpostavi kontrola za njegovo ublažitev. Opišejo se vzpostavljene kontrole, ki zagotavljajo kakovost podatkov in zmanjšujejo tveganja, povezana z izračuni obveznosti iz zavarovalnih pogodb. Zasnovo in operativno učinkovitost kontrol preverimo najmanj enkrat letno oziroma ob večjih spremembah postopka ali metod oziroma modelov, uporabljenih za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Kontrole zajemajo:

- uskladitev podatkov o zavarovalno-tehničnih postavkah s finančnimi evidencami družbe,
- medsebojni strokovni pregled aktuarskih metod in predpostavk,
- opredeljene kontrole o upravljanju sprememb za IT-orodja, uporabljena v postopku,
- pregled aktuarske funkcije in potrditev zabeleženih zneskov obveznosti iz zavarovalnih pogodb.

Postopek izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij se redno potrjuje. Pri bistvenih spremembah v postopku, metodologiji ali modelih, uporabljenih za oblikovanje zavarovalno-tehničnih rezervacij, se validacija izvede v skladu s časovnim razporedom poročanja.

Tveganje predčasne prekinitve pogodb

Ocenjujemo, da je tveganje za skupino manj pomembno, saj je velika večina sklenjenih premoženjskih zavarovanj enoletnih in jih brez privolitve družbe oziroma zavarovalca na drugi strani med letom ni mogoče prekiniti (razen če stranka ne plača zavarovalne premije, ko predmet zavarovanja ni več v lasti zavarovalca ali pa je bil zaradi škodnega dogodka uničen). Prav tako je večina sprejetih pozavarovanj enoletnih. Dodatno pri tovrstnih pogodbah obvladujemo tveganje predvsem z negovanjem dobrih poslovnih odnosov z zavarovalci in cedenti ter s podrobnim proučevanjem tržnih razmer.

Tveganje katastrof

Skupina obvladuje tveganje katastrof s premišljenim sprejemanjem rizikov v zavarovanje, preverjanjem koncentracije rizikov pri produktih, ki so vezani na kritje naravnih nesreč in požarnih rizikov večjih kompleksov, z geografsko razpršitvijo in ustrezno retrocesijsko zaščito za naravne nesreče in nesreče, ki jih povzroči človek.

Skupina ima za morebitno naravno katastrofo sklenjeno neproporcionalno zaščito samopridržaja (CAT XL), posebej za posle v skupini in posebej za sprejete pozavarovalne posle zunaj nje. Še pred delovanjem neproporcionalne zaščite je portfelj v Sloveniji zaščiten s proporcionalno retrocesijo, in sicer ekcedentnim kritjem, ki zagotavlja zaščito na ravni posameznih rizikov (vključno z napako PML), in s kvotnim kritjem potresnih zavarovanj. Tako bi skupina ob hujšem dogodku utrpela škodo največ v višini prioritete CAT XL kritja, povečano za premijo za obnovitev kritja. V primeru nadaljnjih koriščenj kritja delujejo pogodbeno določila o obnovitvah kritja oziroma bi se skupina zaščitila z novim kritjem za preostalo dobo trajanja, kar je običajen instrument, razpoložljiv na mednarodnem pozavarovalnem trgu, katerega cena je zaradi krajšega obdobja izpostavljenosti praviloma nižja od prvotnega kritja. Na ta način solventnost skupine niti ob morebitnem večjem številu katastrofalnih dogodkov v enem letu ne bi bila ogrožena.

Skupina obravnava tudi scenarije in njihov vpliv na poslovanje in solventnostni položaj. Pri določitvi scenarijev izhajamo iz lastnega profila tveganj ter poskušamo prepoznati, kateri dogodki bi lahko pomembno vplivali na poslovanje in kapitalsko ustreznost, pri čemer upoštevamo tudi verjetnost uresničitve.

Tveganje katastrof je za skupino zelo pomembno tveganje. Zato skupina v procesu ORSE vsako leto testira scenarij katastrof ter njihov vpliv na solventnost. Skupina je v okviru ORSE 2024 tveganje katastrof obravnavala v dveh podnebnih scenarijih, ki sta opisana v podrazdelku [C.6.3 Trajnostna tveganja in tveganja podnebnih sprememb](#).

C.1.2 Tveganje življenjskih zavarovanj

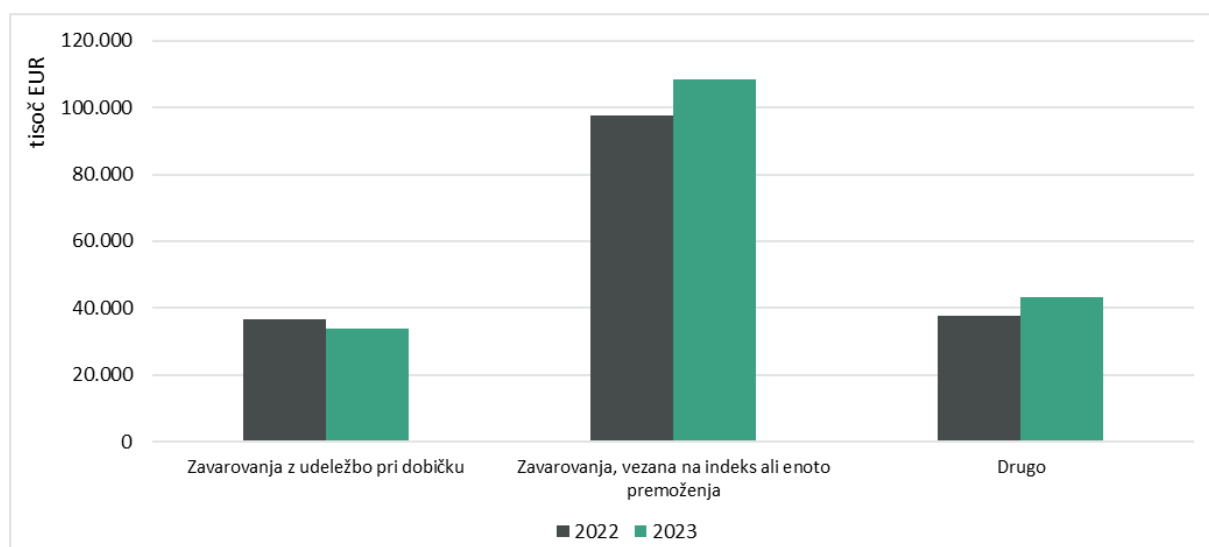
Glavna tveganja življenjskih zavarovanj so:

- biometrična tveganja, ki se delijo na:
 - ◆ tveganje umrljivosti,
 - ◆ tveganje dolgoživosti,
 - ◆ tveganje invalidnosti in obolevnosti,
- tveganja stroškov servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj,
- tveganje revizije,
- tveganje predčasne prekinitve pogodb življenjskih zavarovanj, ki vključuje prekinitve zaradi odkupov, kapitalizacij in prekinitev zavarovanj zaradi neplačila,
- tveganje katastrofe življenjskih zavarovanj.

Izpostavljenost tveganju

Skupina je zmerno izpostavljena tveganju življenjskih zavarovanj. Največjo izpostavljenost tveganjem življenjskih zavarovanj ima skupina v EU. Enako kot v letu 2022, največji delež konsolidiranih kosmatih obračunanih premij življenjskih zavarovanj v letu 2023 predstavljajo zavarovanja vezana na indeks ali enoto premoženja, ki so se glede na leto 2022 povečala zaradi večjega obsega novega posla.

Konsolidirane kosmate obračunane premije za premijo skupine po pomembnih vrstah poslovanja

Ključne izpostavljenosti tveganjem so izpostavljenost tveganju predčasne prekinitve pogodb, tveganju stroškov servisiranja pogodb in tveganju umrljivosti. Druga tveganja so manjša in jih zato ne obravnavamo podrobneje.

Tveganje predčasne prekinitve pogodb je tveganje, da bodo življenjska zavarovanja predčasno v večji ali manjši meri od pričakovane prekinjena zaradi odkupa, kapitalizacije zavarovanja ali neplačila zavarovalne premije. Višina tveganja je odvisna od uporabe ustreznih statističnih podatkov, zaznavanja prekinitev iz različnih vzrokov v posameznem zavarovalnem letu in ekonomskega položaja, ki prav tako vpliva na ravnanje zavarovalcev. Na višino tveganja vpliva tudi ponudba konkurenčnih zavarovalnih produktov na trgu ter svetovanje posrednikov zavarovanj in finančnih svetovalcev.

Tveganje umrljivosti je tveganje, da bo dejanska umrljivost zavarovanih oseb večja od tiste, uporabljene pri določitvi premijskih cenikov v skladu s tablicami umrljivosti. Odvisno je od uporabe ustreznih statističnih podatkov in zaznavanja zavarovanih oseb, za katere je tveganje umrljivosti povečano zaradi zdravstvenega stanja ali življenjskega sloga.

Tveganje stroškov servisiranja pogodb je tveganje, da bodo dejanski stroški servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj preseгли stroške, predvidene pri določitvi premijskih cenikov. Tveganje je odvisno od uporabe ustreznih statističnih podatkov in povečevanja dejanskih stroškov servisiranja pogodb.

Merjenje tveganja

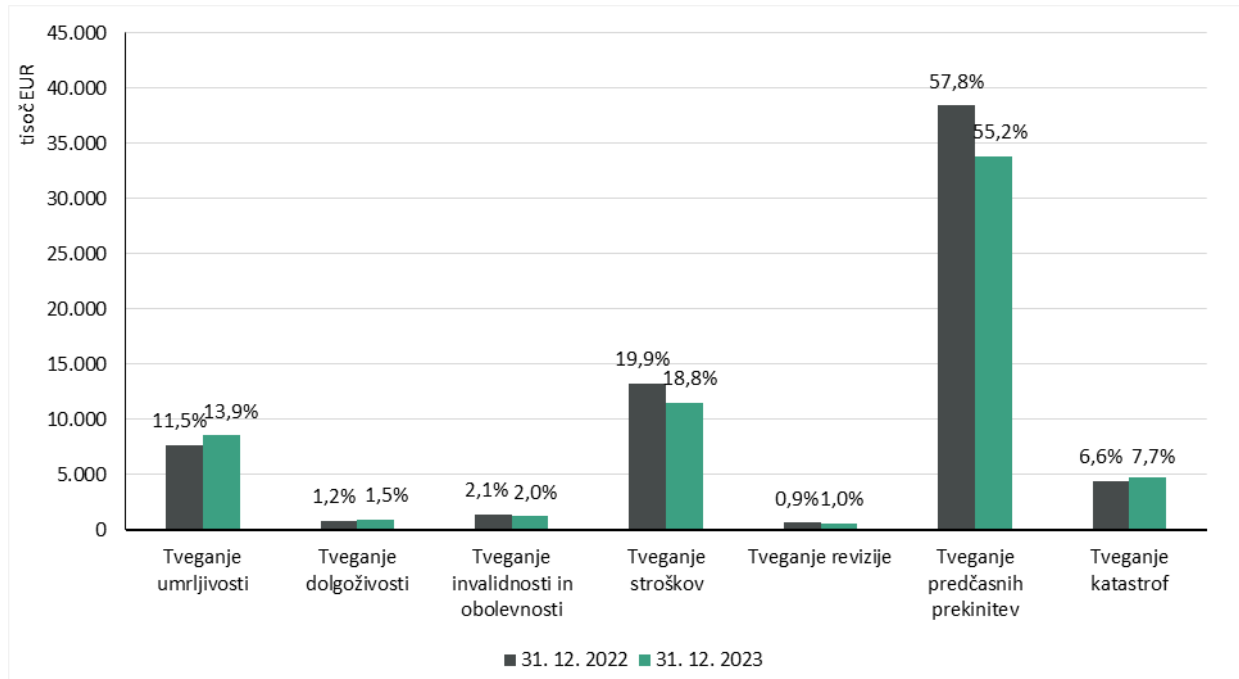
Skupina za kvantitativno oceno tveganj življenjskih zavarovanj uporablja standardno formulo. Na dan 31. 12. 2023 je zahtevani solventnostni kapital v skladu s standardno formulo za tveganja življenjskih zavarovanj znašal 44,6 milijona EUR (31. 12. 2022: 49,7 milijona EUR), kar predstavlja 9,5 % (31. 12. 2022: 11,3 %) vsote SCR vseh modulov tveganj¹⁹. Na spremembo kapitalske zahteve glede na prejšnje leto je imela največji vpliv sprememba v metodologiji pri izračunu najboljše ocene zavarovalno-tehničnih rezervacij naložbenih življenjskih zavarovanj, kjer se v primeru nezadostnega zavarovalnega tveganja ne upoštevajo prihodnje premije in se zavarovalne pogodbe obravnava podobno kot kapitalizirane pogodbe.

Največji delež v nediverzificiranem tveganju življenjskih zavarovanj skupine ima tveganje predčasnih prekinitvev pogodb, v okviru katerega je največje tveganje masovne prekinitve zavarovalnih polic. To tveganje se je v primerjavi s preteklim obdobjem znižalo zaradi že prej omenjene spremembe v metodologiji glede upoštevanja bodočih premij pri naložbenih življenjskih zavarovanjih. Pomembno tveganje je tudi tveganje stroškov, ki se je nekoliko znižalo glede na preteklo obdobje, kar je posledica spremembe stroškovnih predpostavk in spremembe upoštevanja bodočih premij naložbenih zavarovanj, ter tveganje umrljivosti, ki pa se je nekoliko povišalo zaradi sprememb predpostavk o smrtnosti in spremembe krivulje netveganih obrestnih mer. Preostala tveganja življenjskih zavarovanj skupine so razmeroma majhna.

Primerjava tveganj je razvidna iz naslednjega prikaza višine in deležev posameznega nediverzificiranega tveganja po podmodulih tveganja življenjskih zavarovanj.

¹⁹ Upoštevana je vsota SCR vseh modulov tveganj vključno z operativnim tveganjem.

Nediverzificirano tveganje življenjskih zavarovanj po podmodulih tveganja²⁰

Ocenjujemo, da se lastni profil tveganj življenjskih zavarovanj ne razlikuje bistveno od predpostavk standardne formule, zato jih tudi v ORSI obravnavamo enako, kot jih obravnava standardna formula.

Koncentracija tveganja

Na ravni skupine ni večje koncentracije tveganja življenjskih zavarovanj, saj je portfelj zelo razpršen tako glede na starost zavarovanih oseb kot tudi glede na preostalo zavarovalno dobo, izpostavljenost (zavarovalnih vsot in rizičnih zavarovalnih vsot) in frekvenco plačil premije. Portfelj se razlikuje tudi po deležu prekinjenih polic v posameznem obdobju, stroških ter umrljivosti in obolevnosti po produktih.

Upravljanje tveganja

Skupina obvladuje **tveganje predčasnih prekinitev** pogodb predvsem s četrletnim spremljanjem števila in deleža prekinjenih zavarovanj, omejevanjem odkupov, kjer je za to potrebna odobritev družbe, in sistematičnim preprečevanjem preurejanja zavarovanj s strani posrednikov.

Postopki za obvladovanje **tveganja umrljivosti** so dosledna uporaba protokolov za sprejem v zavarovanje, v katerih je natančno določeno odstopanje od običajnega tveganja umrljivosti, redno spremljanje izpostavljenosti in ustreznosti uporabljenih tablic umrljivosti ter ustrezna pozavarovalna zaščita.

Tveganje stroškov servisiranja pogodb skupina obvladuje z rednim spremljanjem teh stroškov pri življenjskih zavarovanjih, opazovanjem makroekonomskega položaja (na primer inflacije) in ustreznim načrtovanjem teh stroškov v prihodnjih letih.

Tveganja življenjskih zavarovanj skupina obvladuje tudi z rednim spremljanjem informacij o sestavi življenjskega portfelja, izpostavljenosti, načinu plačevanja zavarovalnih premij, deležu prekinjenih polic v posameznem obdobju in stroških ter z izvedbo analiz ustreznosti modeliranja pričakovane umrljivosti,

²⁰ Delež posameznega podmodula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja.

obolevnosti in stopnje prekinitev pogodb. Informacije omogočajo pravočasno ukrepanje ob neugodnih gibanjih teh kazalnikov.

Izvedli smo tudi posamezne analize občutljivosti tveganja življenjskih zavarovanj, kjer smo povečali pričakovane stopnje smrtnosti za 15 %, stroške (razen provizij) za 10 % in stopnjo inflacije za 1 o. t. ter stopnjo odstopov od pogodb za 50 %. Vpliv na primerne lastne vire sredstev in solventnostni količnik je prikazan v spodnji preglednici, SCR se ni preračunal.

Vpliv analiz občutljivosti na primerne lastne vire sredstev, SCR in solventnostni količnik skupine

(v tisoč EUR)	Primerni lastni viri sredstev skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	SCR skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	Solventno stni količnik skupine	Razlika glede na osnovno vrednost
Osnovne vrednosti na dan 31. 12. 2023	645.309		337.171		191 %	
Dvig pričakovanih stopenj smrtnosti za 15 %	638.397	-6.912	337.171	0	189 %	-2 o. t.
Dvig stroškov (razen provizij) za 10 % in stopnje inflacije za 1 o. t.	635.977	-9.332	337.171	0	189 %	-3 o. t.
Dvig stopenj odstopov od pogodb za 50 %	617.886	-27.422	337.171	0	183 %	-8 o. t.

C.1.3 Tveganje zdravstvenih zavarovanj

Tveganja zdravstvenih zavarovanj se delijo na:

- tveganja zdravstvenih zavarovanj, ki se izvajajo na podobnih osnovah kot premoženjsko zavarovanje (NSLT-zdravstvena zavarovanja);
- tveganja zdravstvenih zavarovanj, ki se izvajajo na podobnih osnovah kot življenjsko zavarovanje (SLT-zdravstvena zavarovanja).

Skupina je izpostavljena obema vrstama tveganj zdravstvenih zavarovanj. Glavnina izpostavljenosti se nanaša na nezgodna zavarovanja, ki so vključena v NSLT-zdravstvenih zavarovanjih, izpostavljenost tveganjem SLT-zdravstvenih zavarovanj pa je majhna.

Tveganja, ki jim je skupina izpostavljena na podlagi NSLT-zdravstvenih zavarovanj, so po svoji naravi zelo podobna tveganjem premoženjskih zavarovanj, ki so podrobneje obravnavana v razdelku [C.1.1 Tveganje premoženjskih zavarovanj](#) tega poročila, zato jih skupina obvladuje s podobnimi tehnikami, tj. premišljenim sprejemanjem rizikov v zavarovanje, nadzorom njihove koncentracije pri produktih nezgodnih in zdravstvenih zavarovanj ter z ustrezno pozavarovalno zaščito.

Tveganja, ki jim je skupina izpostavljena na podlagi SLT-zdravstvenih zavarovanj, so po svoji naravi zelo podobna tveganjem življenjskih zavarovanj, zato jih skupina obvladuje s podobnimi tehnikami kot tveganja življenjskih zavarovanj. Ta so podrobneje obravnavana v razdelku [C.1.2 Tveganja življenjskih zavarovanj](#) tega poročila.

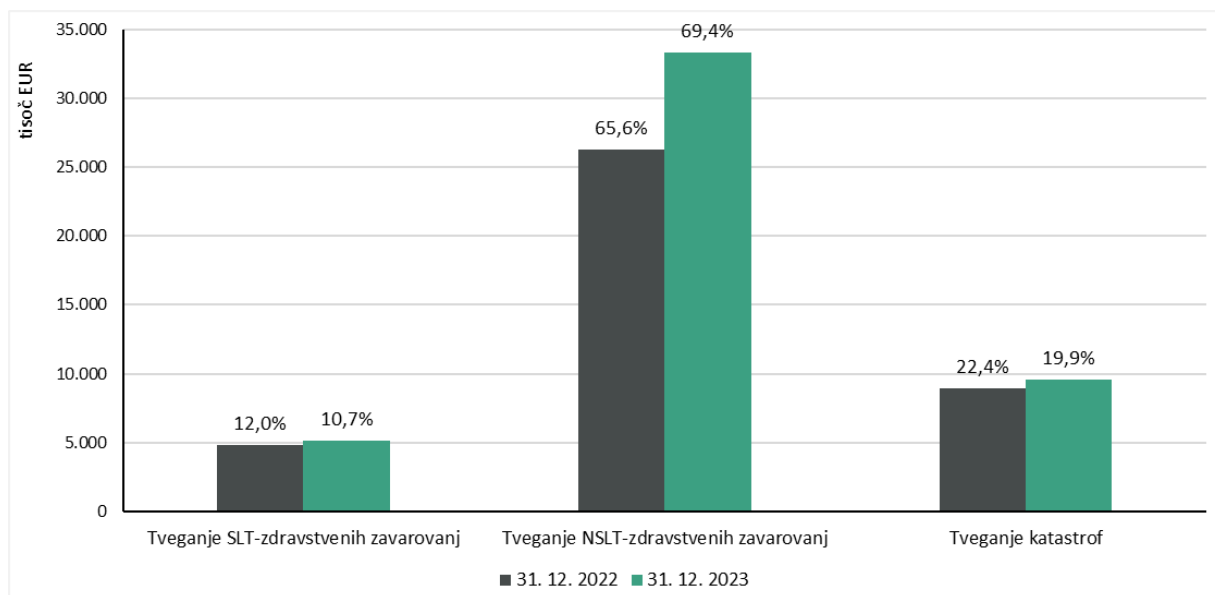
Skupina za kvantitativno oceno tveganj zdravstvenih zavarovanj uporablja standardno formulo. Na dan 31. 12. 2023 je zahtevani solventnostni kapital v skladu s standardno formulo za tveganja zdravstvenih zavarovanj znašal 39,8 milijona EUR (31. 12. 2022: 32,5 milijona EUR), kar predstavlja 8,5 % (31. 12. 2022: 7,4 %) vsote SCR vseh modulov tveganj²¹. Višina tveganja zdravstvenih zavarovanj v skladu s standardno formulo na dan 31. 12. 2023 je tako nekoliko višja kot v preteklem letu.

Tveganje SLT-zdravstvenih zavarovanj v letu 2023 ostaja na podobni ravni kot v predhodnem obdobju. Tveganje NSLT-zdravstvenih zavarovanj in tveganje katastrof zdravstvenih zavarovanj pa sta se nekoliko povečala, kar je deloma posledica rasti portfelja nezgodnih zavarovanj, deloma pa posledica spremembe pogodbene meje pri enem izmed nezgodnih produktov.

Primerjava tveganj je razvidna iz naslednjega prikaza višine in deležev posameznega nediverzificiranega tveganja po podmodulih tveganja zdravstvenih zavarovanj.

²¹ Upoštevana je vsota SCR vseh modulov tveganj vključno z operativnim tveganjem.

Nediverzificirano tveganje zdravstvenih zavarovanj po podmodulih tveganja²²

Podobno kakor za premoženjska zavarovanja velja, da standardna formula ne ovrednoti najbolje tega tveganja, zato smo v ORSI za oceno tveganja premij in rezervacij NSLT-zdravstvenih zavarovanj uporabili USP-je.

²² Delež posameznega podmodula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja.

C.2 Tržno tveganje

Tržno tveganje je nevarnost izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju, ki lahko neposredno ali posredno nastane zaradi nihanj v stopnji in nepredvidljivosti tržnih cen sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov.

V sklop tržnih tveganj spadajo naslednja tveganja:

- **Tveganje obrestne mere** je tveganje, da bo sprememba tržnih obrestnih mer neugodno vplivala na vrednost obrestno občutljivih sredstev in obveznosti. Med obrestno občutljive naložbe spadajo obveznice, depoziti, posojila, obvezniški in mešani vzajemni skladi ter dolžniški alternativni skladi. Pri obveznostih so obrestno občutljive predvsem zavarovalno-tehnične rezervacije. V izračunu kapitalske zahteve za tveganje obrestne mere se pri sredstvih upošteva vrednost obrestno občutljivih sredstev, pri obveznostih pa najboljša ocena zavarovalno-tehničnih rezervacij in rezervacije za zaposlenca.
- **Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev** je tveganje, da bi se ob padcu cen znižala vrednost lastniških vrednostnih papirjev. Temu tveganju so izpostavljene naložbe v delnice, delniške in mešane vzajemne sklade ter lastniške alternativne sklade. Pri obveznostih so temu tveganju izpostavljene obveznosti, ki izhajajo iz življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovalci prevzemajo naložbeno tveganje. Pri naložbenih zavarovanjih, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje skupina usklajuje sredstva in obveznosti tovrstnih zavarovanj v skladu z MSRP. Zaradi načina vrednotenja obveznosti tovrstnih zavarovanj v skladu s Solventnostjo II predpisani šok različno vpliva na višino sredstev in obveznosti in se v izračunu tveganja lastniških vrednostnih papirjev posledično kaže kot neuskklajenost sredstev in obveznosti, ta pa se odrazi v dodatni kapitalski zahtevi. Na tveganje dodatno vpliva tudi raven simetrične prilagoditve, ki temelji na preteklem gibanju specifičnega delniškega indeksa.
- **Tveganje nepremičnin** je tveganje zmanjšanja vrednosti nepremičnin zaradi sprememb v ravni ali nestanovitnosti njihovih cen. Temu tveganju so izpostavljene nepremičnine, namenjene lastni uporabi, naložbene nepremičnine, nepremičninski skladi in pravice do uporabe sredstev v najemu.
- **Valutno tveganje** je tveganje, da se bo zaradi sprememb valutnih tečajev zmanjšala vrednost sredstev ali povečala vrednost obveznosti v tujih valutah.
- **Tveganje kreditnih pribitkov** je tveganje občutljivosti sredstev na spremembe vrednosti ali nestanovitnost kreditnih pribitkov nad netvegano obrestno mero. Temu tveganju so izpostavljene obveznice, depoziti, posojila, obvezniški in mešani vzajemni skladi ter dolžniški alternativni skladi.
- **Tveganje tržne koncentracije** je tveganje pomanjkljive razpršenosti portfelja sredstev ali večje izpostavljenosti tveganju neplačila do enega izdajatelja vrednostnih papirjev ali skupine povezanih izdajateljev.

C.2.1 Izpostavljenost tveganju

Skupina ima na datum poročanja spodaj navedeno sestavo naložb, ki vplivajo na višino tržnih tveganj.

Sestava naložb, zajetih v tržna tveganja (vrednotenih v skladu s Solventnostjo II)²³

v tisoč EUR	31. 12. 2023	Sestava 31. 12. 2023	31. 12. 2022	Sestava 31. 12. 2022
Naložbeni razred				
Obveznice	1.280.713	62,1 %	1.168.935	63,5 %
<i>Državne obveznice</i>	819.116	39,7 %	743.655	40,4 %
<i>Podjetniške obveznice</i>	461.597	22,4 %	425.279	23,1 %
Investicijski skladi	86.364	4,2 %	90.952	4,9 %
Depoziti	27.362	1,3 %	26.898	1,5 %
Delniške naložbe	21.754	1,1 %	23.110	1,3 %
<i>Kotirajoče delnice</i>	17.994	0,9 %	21.281	1,2 %
<i>Nekotirajoče delnice</i>	3.761	0,2 %	1.828	0,1 %
Nepremičnine	100.969	4,9 %	98.284	5,3 %
<i>Nepremičnine za lastno rabo</i>	71.597	3,5 %	71.861	3,9 %
<i>Druge nepremičnine</i>	29.371	1,4 %	26.423	1,4 %
Posojila in hipoteke	2.006	0,1 %	2.420	0,1 %
Naložbe zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	544.804	26,4 %	431.400	23,4 %
Skupaj	2.063.973	100 %	1.841.998	100 %

Vrednost naložb, ki jih skupina upošteva pri izračunu tržnih tveganj, je na dan 31. 12. 2023 znašala 2.064,0 milijona EUR (31. 12. 2022: 1.842,0 milijona EUR).

Povečale so se naložbe v državne in podjetniške obveznice, na kar je vplivalo investiranje prostega denarnega toka in izboljšano vrednotenje teh naložb.

Poleg portfeljskih naložb so v izračun vključene tudi naložbe zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje in pripadajoče obveznosti iz teh pogodb, ki so se v letu 2023 znatno povečale zaradi rasti obsega posla in ugodnih trendov na kapitalskih trgih.

Sestava naložb, v kateri prevladujejo finančni instrumenti s stalnim donosom, je posledica usmeritev skupine, ki si pri upravljanju finančnih naložb prizadeva predvsem za usklajevanje narave naložb z obveznostmi, ki jih te pokrivajo, ter diverzifikacijo naložb.

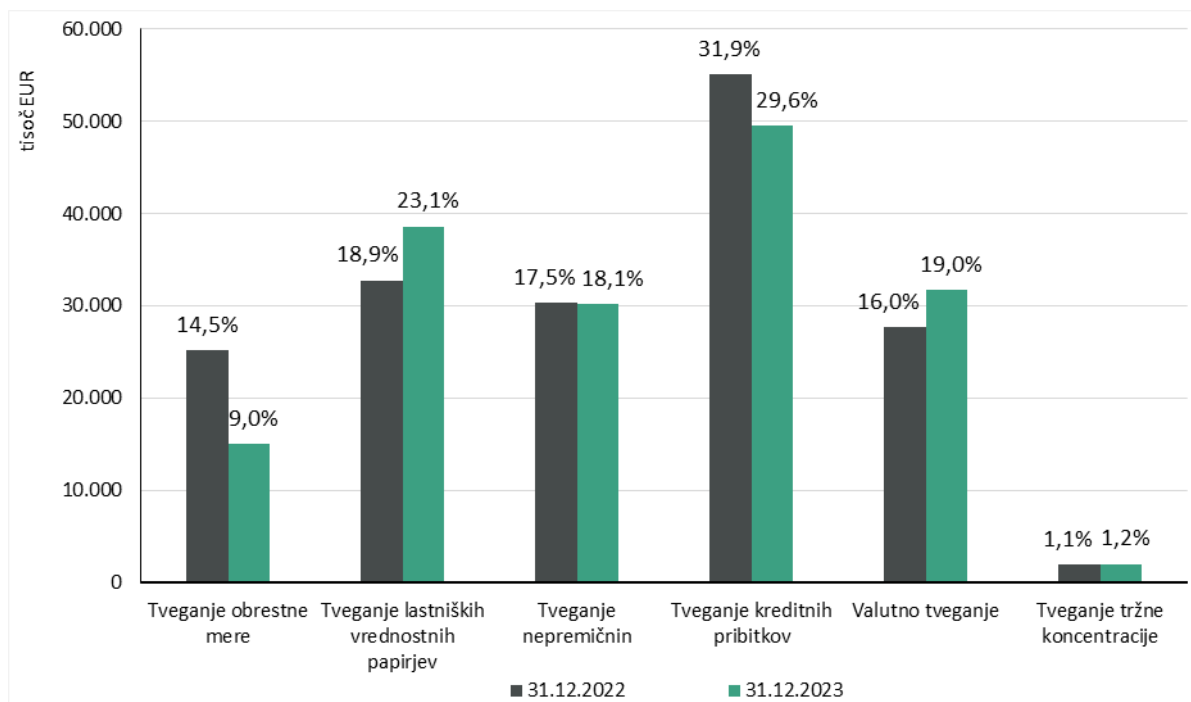
C.2.2 Merjenje tveganja

Skupina za kvantitativno oceno tržnih tveganj uporablja standardno formulo in izračun lastne ocene solventnostnih potreb za tržna tveganja. Za naložbe v investicijske sklade skupina pri izračunu tržnih tveganj uporablja pristop vpogleda.

Na naslednjem grafu je prikazano tržno tveganje skupine v skladu s standardno formulo po podmodulih tveganja. Prikazan delež posameznega podmodula je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tržnega tveganja.

²³ Pregled osnovnega naložbenega portfelja (pristop vpogleda ni upoštevan).

Nediverzificirano tržno tveganje po podmodulih tveganja²⁴

Na dan 31. 12. 2023 je zahtevani solventnostni kapital v skladu s standardno formulo za tržna tveganja znašal 119,5 milijona EUR (31. 12. 2022: 119,6 milijona EUR), kar predstavlja 25,5 % (31. 12. 2022: 27,1 %) vsote SCR vseh modulov tveganj²⁵. Delež tveganja se je nekoliko znižal, višina tveganja pa ostaja na enaki ravni kot lani.

Tveganje obrestne mere je razmeroma majhno in predstavlja 9,0 % (31. 12. 2022: 14,5 %) nediverzificirane kapitalske zahteve za tržno tveganje. Tveganje se je v letu 2023 znižalo, kar je posledica nižje krivulje netveganih obrestnih mer.

Tveganje cene lastniških vrednostnih papirjev z 23,1-odstotnim deležem (31. 12. 2022: 18,9 %) v nediverzificirani kapitalski zahtevi za tržno tveganje predstavlja drugo največje tržno tveganje. Tveganje cene lastniških vrednostnih papirjev se je v letu 2023 zvišalo zaradi povečanja vrednosti portfelja naložb, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, višje simetrične prilagoditve ter višjega vrednotenja vzajemnih skladov na finančnih trgih.

Tveganje nepremičnin se nanaša predvsem na nepremičnine, ki jih ima skupina v lasti za opravljanje dejavnosti, delno pa tudi na naložbe v naložbene nepremičnine in nepremičninske sklade. Delež naložbenih nepremičnin je v sestavi naložbenega portfelja omejen z limitnim sistemom posamezne odvisne družbe in je v celotnem portfelju skupine razmeroma majhen. Tveganje v letu 2023 ostaja na podobnem nivoju kot v letu 2022.

Tveganje kreditnih pribitkov je največje tveganje med tržnimi tveganji in predstavlja 29,6 % (31. 12. 2022: 31,9 %) nediverzificirane kapitalske zahteve za tržno tveganje. Razlog za višino tveganja je izpostavljenost skupine dolžniškim vrednostnim papirjem in depozitom. V letu 2023 se je tveganje znižalo predvsem zaradi povečanja deleža naložb z boljšo bonitetno oceno. Družbe v skupini imajo za obvladovanje kreditnega tveganja postavljen limitni sistem, ki določa maksimalne izpostavljenosti do posameznega izdajatelja, regije, panoge in bonitetnega razreda, s katerimi se preprečuje prevzemanje tveganj, ki presega pripravljenost za prevzem tveganj posamezne družbe.

²⁴ Delež posameznega podmodula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja.

²⁵ Upoštevana je vsota SCR vseh modulov tveganj vključno z operativnim tveganjem.

Valutno tveganje predstavlja 19,0 % (31. 12. 2022: 16,0 %) nediverzificirane kapitalske zahteve za tržno tveganje in so mu izpostavljena tako sredstva kot obveznosti. Izpostavljenost valutnemu tveganju skupine izhaja predvsem iz pozavarovalnih poslov Save Re, družb v skupini zunaj EU in finančnih naložb (neposrednih naložb in naložb investicijskih skladov). Ne glede na visoko usklajenost sredstev in obveznosti v skladu z MSRP, skupina kaže delno valutno neuskklajenost v skladu s Solventnostjo II, predvsem zaradi razlik med vrednotenjem (po)zavarovalnih sredstev in obveznosti v skladu z MSRP in najboljše ocene rezervacij v skladu s Solventnostjo II ter zaradi kapitala družb v skupini, ki ni v evrih. Tveganje se je v letu 2023 nekoliko povišalo.

Tveganje tržne koncentracije skupine je na dan 31. 12. 2023 predstavljalo 1,2 % (31. 12. 2022: 1,1 %) nediverzificirane kapitalske zahteve za tržno tveganje. Tveganje tržne koncentracije izhaja iz izpostavljenosti kosovskim državnim obveznicam, ki v skladu s Solventnostjo II presežejo prag izpostavljenosti.

Pri ocenjevanju tveganj, povezanih z naložbenim portfeljem, na ravni skupine redno spremljamo tudi druge mere tveganj oziroma uspešnosti naložbenega portfelja:

- trajanje,
- knjigovodski donos ter donosnost,
- strukturo portfelja.

Pri upravljanju sredstev in obveznosti skupina in posamezna družba v skupini znotraj EU za svoj portfelj sredstev in obveznosti četrtno izračunava in spremlja:

- mere tveganj: modificirano trajanje, konveksnost in ključno stopnjo trajanja,
- napoved denarnih tokov,
- tržni donos ter donosnost,
- nihajnost donosov,
- spremembo poštene vrednosti in
- valutno sestavo sredstev in obveznosti.

Skupina za spremljanje in ocenjevanje tržnih tveganj poleg standardne formule uporablja tudi lastno oceno solventnostnih potreb. V lastni oceni solventnostnih potreb so obravnavane le finančne naložbe brez naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje. Te se v lastni oceni solventnostnih potreb upoštevajo enako kot v standardni formuli. V lastni oceni solventnostnih potreb med finančnimi tveganji ocenjujemo tveganje cene lastniških vrednostnih papirjev, obrestno tveganje in kreditno tveganje finančnih naložb. Za vrednotenje lastniških vrednostnih papirjev uporabljamo model CAPM (angl. Capital Asset Pricing Model), pri katerem za vsak lastniški vrednostni papir posebej določimo delniški indeks, ki predstavlja tržni donos v modelu (za osnovo uporabljamo ustrezne scenarije ekonomskega generatorja). V lastni oceni solventnostnih potreb upoštevamo vse tržne lastniške vrednostne papirje, ki so dovolj likvidni, da smo lahko na zgodovinskih podatkih z ustrežno zanesljivostjo ocenili parametre modela. Za ostale naložbe upoštevamo šok, ki ga predpisuje standardna formula. Tveganje obrestne mere v lastni oceni solventnostnih potreb ocenimo za vse obrestno občutljive naložbe in obveznosti, pri čemer valute z manjšim deležem v portfelju pretvorimo v tisto izmed modeliranih valut, s katero je imela v zadnjem petletnem obdobju najstabilnejši menjalni tečaj²⁶. V lastni oceni solventnostnih potreb ocenjujemo tudi kreditno tveganje finančnih naložb, v katerem sta zajeta tudi tveganje tržne koncentracije in tveganje kreditnih pribitkov. Pri tveganju kreditnih pribitkov je v standardni formuli v skladu s 180. členom Delegirane uredbe za nekatere državne obveznice predviden šok 0 %. Glede na gibanje trga v preteklosti tudi te obveznice nosijo nekaj tveganja in ga zato, skupaj z drugimi dolžniškimi vrednostnimi papirji, ocenjujemo tudi v lastni oceni solventnostnih potreb.

²⁶ Modelirane valute so evro, ameriški dolar, kitajski juan, indijska rupija, južnokorejski won ter ruski rubelj.

V lastni oceni solventnostnih potreb je kapitalska zahteva za tržna in kreditna tveganja višja kot v standardni formuli, na kar najbolj vplivata tveganje kreditnih pribitkov na državnih obveznicah znotraj EU, ki jih standardna formula obravnava kot netvegane, v lastni oceni solventnostnih potreb pa ocenimo tveganje tudi za te naložbe, ter preračun obrestnega tveganja, kjer ekonomski scenariji predvidevajo večjo variabilnost obrestnih mer od upoštevanne variabilnosti v standardni formuli.

C.2.3 Koncentracija tveganja

Največjo regijsko koncentracijo skupina izkazuje do držav članic EU. Največjo koncentracijo do posameznega izdajatelja pa skupina izkazuje do Republike Slovenije. Skupina se tveganja omenjenih koncentracij zaveda in jih dejavno obvladuje z zniževanjem najvišje dovoljene izpostavljenosti v notranjem limitnem sistemu.

C.2.4 Upravljanje tveganja

Tržno tveganje se spremlja na ravni posamezne družbe v skupini in tudi na ravni skupine kot celote.

Ker je višina tržnih tveganj v skupini pomembna, je slednja z namenom sistematičnega obvladovanja tega tveganja, sprejela politiko upravljanja sredstev in obveznosti ter politiko upravljanja naložbenega tveganja. Politiki opredeljujeta:

- osnovne naložbene usmeritve,
- mere za spremljanje uspešnosti upravljanja naložb,
- mere za spremljanje naložbenih tveganj,
- odgovorne osebe v naložbenem procesu.

Okvir za upravljanje tržnih tveganj skupine je primerno prenesen in se uporablja tudi pri upravljanju tržnih tveganj posamezne družbe v skupini.

V skupini pri upravljanju in spremljanju tržnih tveganj upoštevamo:

- pripravljenost za prevzem tveganj, določeno v strategiji prevzemanja tveganj,
- operativne limite za finančne naložbe,
- mere uspešnosti in tveganosti naložb ter obveznosti.

V skupini tveganja, ki izhajajo iz portfelja finančnih naložb, obvladujemo s tekočim spremljanjem in analiziranjem finančnih podatkov izdajateljev, spremljanjem tržnih cen finančnih instrumentov ter rednim izvajanjem analiz upravljanja sredstev in obveznosti.

Neusklajenost sredstev in obveznosti družbe v skupini upravljajo predvsem z usklajevanjem. Če je mogoče in stroškovno učinkovito, neusklajenost zmanjšujejo z usklajevanjem sredstev z denarnimi tokovi obveznosti. Pri upravljanju sredstev in obveznosti družbe v skupini ne uporabljajo izvedenih finančnih instrumentov.

Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev v skupini obvladujemo z razpršitvijo tega dela naložbenega portfelja na različne kapitalske trge ter z limitnim sistemom, ki omejuje previsoko izpostavljenost delniškemu portfelju.

Upravljanje valutne neusklajenosti poteka na ravni posamezne družbe v skupini z valutnim pokrivanjem na podlagi obveznosti v skladu z MSRP. Sistem spremljanja in obvladovanja valutnega tveganja je natančneje predstavljen v letnem poročilu skupine v razdelku 16.7.4.1.5 *Valutno tveganje*.

V izogib preveliki koncentraciji v posamezen tip naložb, preveliki koncentraciji pri posameznem pogodbenem partnerju oziroma sektorju in drugim morebitnim oblikam koncentracije imajo družbe v skupini v skladu z lokalnimi zakoni o zavarovalništvu in notranjimi predpisi svoj naložbeni portfelj razpršen glede na možnosti, ki jih ponuja posamezen kapitalski trg in dovoljuje zakonski okvir. Da bi se

izognili preveliki koncentraciji tveganja na ravni skupine, imamo dodatno postavljene limite do posameznega izdajatelja, panoge, regije ter bonitetne ocene. Tako preprečujemo velike koncentracije naložbenega portfelja skupine in omejujemo višino tveganja. Prikaz portfelja skupine po naštetih parametrih in bonitetna slika naložbenega portfelja skupine sta razvidna iz letnega poročila skupine v razdelku 16.7.4.3 *Kreditno tveganje*.

V skupini smo v okviru tržnih tveganj izvedli več analiz občutljivosti za različne parametre, ki vplivajo na višino zahtevanega solventnostnega kapitala za tržno tveganje in višino primernih lastnih virov sredstev skupine ter posledično njen solventnostni položaj. V naslednji preglednici so prikazani rezultati posameznih analiz občutljivosti.

Vpliv analiz občutljivosti na primerne lastne vire sredstev, SCR in solventnostni količnik skupine

v tisoč EUR	Primerni lastni viri sredstev skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	SCR skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	Solventnostni količnik skupine	Razlika glede na osnovno vrednost
Osnovne vrednosti na dan 31. 12. 2023	645.309		337.171		191 %	
Zvišanje obrestnih mer za 100 bazičnih točk	637.955	-7.353	337.199	28	189 %	-2 o. t.
Znižanje obrestnih mer za 100 bazičnih točk	649.985	4.676	338.690	1.520	192 %	1 o. t.
Padec vrednosti lastniških vrednostnih papirjev za 20 %	630.983	-14.326	329.054	-8.116	192 %	1 o. t.
Znižanje vrednosti nepremičnin za 15 %	630.552	-14.757	335.062	-2.109	188 %	-3 o. t.
Povišanje kreditnih pribitkov za 100 bazičnih točk	610.083	-35.226	335.763	-1.408	182 %	-9 o. t.

Prva analiza občutljivosti je **zvišanje oziroma znižanje obrestnih mer**. Analizo smo izvedli tako, da smo osnovno krivuljo netvegane obrestne mere za vse ročnosti povečali oziroma zmanjšali za 100 bazičnih točk. Nato smo izvedli nov izračun primernih lastnih virov sredstev in SCR za vsa obrestno občutljiva sredstva in obveznosti. Primerni lastni viri sredstev skupine se ob povišanju obrestnih mer za 100 bazičnih točk nekoliko znižajo, SCR skupine pa se malenkost poviša, solventnostni količnik skupine se posledično nekoliko zniža. V analizi občutljivosti znižanja obrestnih mer za 100 bazičnih točk se primerni lastni viri sredstev skupine nekoliko povečajo, prav tako pa se nekoliko poveča SCR skupine. Solventnostni količnik skupine se nekoliko poviša.

Druga je analiza občutljivosti **padca vrednosti lastniških vrednostnih papirjev** skupine, ki smo jo izvedli tako, da smo na dan poročanja znižali vrednost lastniških vrednostnih papirjev za 20 %, ovrednotili pa smo tudi vpliv te spremembe na najboljšo oceno rezervacij, ki je odvisna od višine naložb. Izračunali smo vpliv analize občutljivosti na primerne lastne vire sredstev skupine ter na višino SCR skupine. Primerni lastni viri sredstev skupine so se znižali za več kot znaša meja pomembnosti skupine, vendar se je znižal tudi SCR skupine, zato je bil vpliv na solventnostni količnik skupine majhen.

Tretja je analiza občutljivosti **padca cen nepremičnin**, ki smo jo izvedli tako, da smo vrednosti nepremičnin znižali za 15 %. Osnova za izračun je stanje nepremičnin na datum poročanja. Analiza občutljivosti vpliva predvsem na znižanje primernih lastnih virov sredstev skupine, ki se znižajo za več kot znaša meja pomembnosti skupine. Hkrati se znižata tudi kapitalski zahtevi podmodulov tveganja nepremičnin in valutnega tveganja. Ker se skupaj s primernimi lastnimi viri zniža tudi SCR skupine, je vpliv analize občutljivosti na solventnostni količnik skupine majhen.

Četrta je analiza občutljivosti **povišanja kreditnih pribitkov**. Analizo smo izvedli tako, da smo kreditne pribitke povečali za 100 bazičnih točk, nato pa smo izvedli nov izračun primernih lastnih virov sredstev in zahtevanega solventnostnega kapitala. Primerni lastni viri sredstev skupine se znižajo za več kot znaša meja pomembnosti skupine, vendar se zniža tudi SCR skupine, zato je vpliv na solventnostni količnik skupine srednji.

Analiza scenarijev v ORSI

Skupina je v ORSI analizirala vpliv povečanih makroekonomskih tveganj na svoje poslovanje in solventnost s finančnim scenarijem.

Finančni scenarij predvideva scenarij bančne krize. Scenarij predpostavlja povišanje obrestnih mer na daljšem delu krivulje netveganih obrestnih mer, povečanje kreditnih pribitkov dolžniških vrednostnih papirjev ter padec vrednosti ostalih naložbenih razredov. Na podlagi scenarija so bili preračunani učinki na načrtovani portfelj naložb ter načrtovane zavarovalne obveznosti na dan 31. 12. 2024. Tak scenarij bi imel velik vpliv na primerne lastne vire sredstev skupine (vpliv znatno presega mejo pomembnosti skupine). Zaradi znižanja vrednosti naložb, bi se hkrati znižala tudi kapitalska zahteva za tržno tveganje in posledično tudi SCR skupine. Solventnostni količnik skupine bi se v primeru realizacije inflacijskega scenarija precej znižal, vendar njena solventnost zaradi visokega izhodiščnega solventnostnega količnika tudi v tem scenariju ne bi bila ogrožena. Solventnostni količnik bi ostal v območju optimalne kapitaliziranosti v skladu s strategijo prevzemanja tveganj²⁷ in precej nad regulatorno višino 100 %.

Skupina je v okviru ORSE vključila tudi podnebni scenarij v povezavi z vplivom tveganj prehoda na naložbeni portfelj, ki je opisan v podrazdelku [C.6.3 Trajnostna tveganja in tveganja podnebnih sprememb](#).

Načelo preudarne osebe

Pri naložbenih odločitvah skupina upošteva vsa tveganja, povezana z naložbami in ne le tveganj, ki so upoštevana v izračunu kapitalskih zahtev. Strateška alokacija naložb je v procesu optimizacije opredeljena na osnovi pripravljenosti za prevzem tveganj in omejitev, ki izhajajo iz lokalnih zakonodaj.

Osebe, odgovorne za sprejemanje naložbenih odločitev, prevzemajo in upravljajo naložbeno tveganje v skladu s smernicami, opredeljenimi v politiki upravljanja naložbenega tveganja, ki je zasnovana na podlagi načela preudarnega vlagatelja.

Vsa sredstva se nalagajo tako, da je zagotovljena varnost, kakovost, likvidnost in donosnost portfelja kot celote. Poleg tega se zagotavlja taka lokalizacija teh sredstev, da je zagotovljena njihova razpoložljivost.

Sredstva za kritje zavarovalno-tehničnih rezervacij se nalagajo na način, ki ustreza naravi in trajanju zavarovalnih obveznosti. Ta sredstva se nalagajo v najboljšem interesu vseh imetnikov polic in upravičencev.

Družbe v skupini imajo vzpostavljen limitni sistem, ki temelji na veljavni zakonodaji in pripravljenosti za prevzem tveganj posamezne družbe. Družbe v skupini imajo določene limite izpostavljenosti do posameznih naložbenih razredov ter komercialnih izdajateljev. Izpostavljenost do posameznih komercialnih in državnih izdajateljev se spremlja tako na ravni posamezne družbe kot na ravni skupine.

V primeru konflikta interesov družba v skupini zagotovi, da se naložba izvede v najboljšem interesu zavarovalcev in upravičencev.

²⁷ V skladu s strategijo prevzemanja tveganj za obdobje 2023–2027 je opredeljen razpon solventnostnega količnika v razredu optimalne kapitaliziranosti od 170 % do 210 %.

C.3 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju skupine zaradi nihanj v kreditnem položaju izdajateljev, nasprotnih strank in morebitnih dolžnikov, ki jim je skupina izpostavljena.

C.3.1 Izpostavljenost tveganju

Kreditno tveganje je sestavljeno iz:

- tveganja neplačila nasprotne stranke,
- tveganja kreditnih pribitkov in
- tveganja tržne koncentracije.

Tveganje kreditnih pribitkov in tveganje koncentracije sta, skladno z razvrščanjem in merjenjem tveganj po standardni formuli, obravnavani in prikazani v razdelku [C.2 Tržno tveganje](#). V nadaljevanju tega razdelka pa navajamo podrobnosti, povezane s tveganjem neplačila nasprotne stranke.

Tveganje neplačila nasprotne stranke vključuje izgube zaradi nepričakovanega neplačila ali poslabšanja kreditnega položaja nasprotnih strank in dolžnikov v prihodnjih dvanajstih mesecih. Tveganje zajema pogodbe za zmanjševanje tveganja, predvsem pozavarovalne pogodbe, terjatve iz poslovanja, pa tudi druge kreditne izpostavljenosti, ki jih ne zajema podmodul tveganja kreditnih pribitkov znotraj tržnih tveganj v standardni formuli (denar in denarni ustrezniki ter depoziti pri cedentih). Kreditno tveganje terjatev iz poslovanja izhaja iz zamud pri poplačilu terjatev, ki se v skupini pojavljajo pri terjatvah iz neposrednih zavarovalnih in aktivnih pozavarovalnih poslov, ter regresnih terjatev. V izognitev zamudam pri plačilih družbe v skupini natančno spremljajo zavarovalce in cedente ter dejavno izterjujejo zapadle in neplačane terjatve. Zato je izpostavljenost skupine tveganju neplačila nasprotne stranke majhna.

C.3.2 Merjenje tveganja

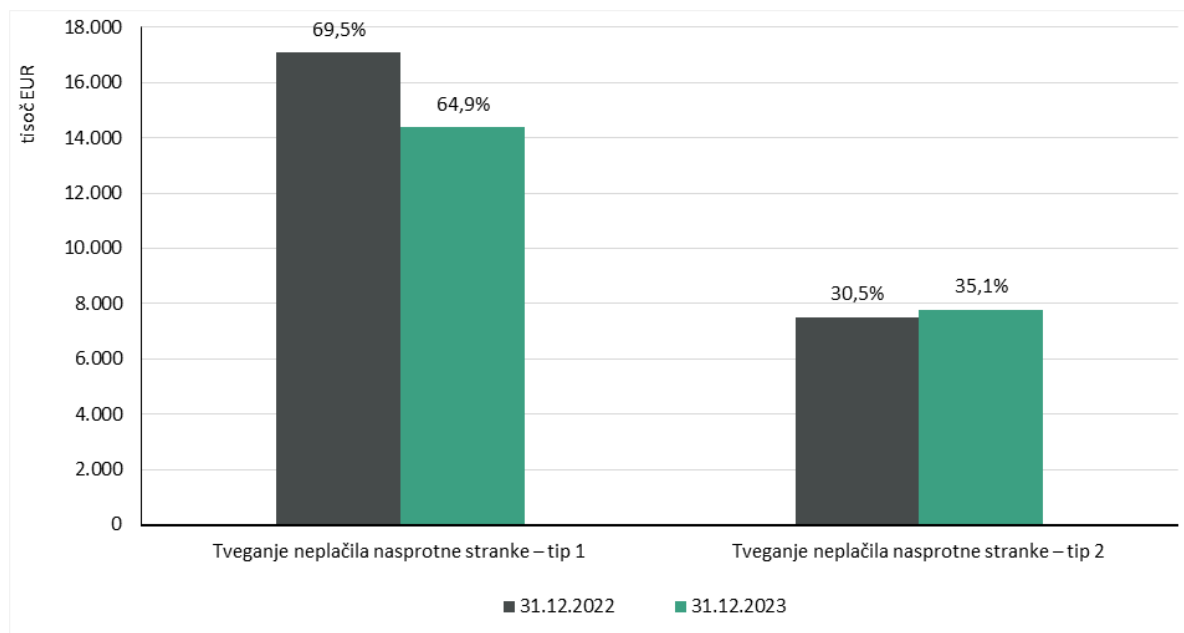
Skupina za kvantitativno oceno kreditnega tveganja uporablja standardno formulo. Kot je bilo že omenjeno, sta tveganji kreditnih pribitkov in tržne koncentracije vključeni v modulu tržnega tveganja, tveganje neplačila nasprotne stranke pa v ločenem modulu tveganja neplačila nasprotne stranke. V nadaljevanju so prikazani rezultati za tveganje neplačila nasprotne stranke, medtem ko so tržna tveganja obravnavana v razdelku [C.2 Tržno tveganje](#).

Kapitalska zahteva skupine v skladu s standardno formulo za tveganje neplačila nasprotne stranke na dan 31. 12. 2023 znaša 20,8 milijona EUR (31. 12. 2022: 23,2 milijona EUR), kar je 4,5 % (31. 12. 2022: 5,3 %) vsote SCR vseh modulov tveganj²⁸. Tveganje se je na 31. 12. 2023 glede na 31. 12. 2022 nekoliko zmanjšalo.

V naslednjem grafu je prikazana sestava modula tveganja neplačila nasprotne stranke v skladu s standardno formulo po podmodulih tveganja.

²⁸ Upoštevana je vsota SCR vseh modulov tveganj vključno z operativnim tveganjem.

Nediverzificirano tveganje neplačila nasprotne stranke po podmodulih tveganja²⁹

Tveganje tipa 1 vključuje izpostavljenosti v povezavi s pozavarovalnimi in sozavarovalnimi pogodbami, denar in denarne ustreznike ter depozite pri cedentih. V letu 2023 se je stanje denarja in denarnih ustreznikov znižalo, zato se je znižalo tudi tveganje tipa 1, čeprav se je izpostavljenost v povezavi s pozavarovalnimi in sozavarovalnimi pogodbami in depoziti pri cedentih nekoliko povečala.

V tveganju tipa 2 so upoštevane vse terjatve SII-bilance stanja, ki niso zajete v tveganju tipa 1, iz njih so izločene le terjatve za davek od dohodkov pravnih oseb in odložene terjatve za davek. Tveganje se je v letu 2023 nekoliko povečalo zaradi nekoliko višje vrednosti terjatev v SII-bilanci stanja.

Poleg izračuna zahtevanega solventnostnega kapitala v skladu s standardno formulo skupina v ORSI pripravi izračun lastne ocene solventnostnih potreb za kreditno tveganje finančnih naložb. V tem izračunu pri vseh naložbah v dolžniške instrumente upoštevamo tveganje kreditnih pribitkov, tveganje migracij in tveganje neplačila. Ker so omenjena tveganja med seboj tesno povezana, so v ORSI obravnavana v skupnem modelu. Več o lastni oceni solventnostnih potreb za vrednotenje tržnih in kreditnih tveganj je navedeno v razdelku [C.2.2 Merjenje tveganj](#). Za del tveganja neplačila nasprotne stranke v povezavi s pozavarovatelji in sozavarovatelji ter depoziti pri cedentih menimo, da standardna formula ustrezno ovrednoti tveganje, zato izračuna lastne ocene solventnostnih potreb na tem delu ne izvajamo, denar in denarne ustreznike pa obravnavamo kot netvegane naložbe.

C.3.3 Koncentracija tveganja

Pri tveganju neplačila nasprotne stranke skupine ni večjih koncentracij tveganja.

C.3.4 Upravljanje tveganja

V izogib zamudam pri plačilih družbe v skupini natančno spremljajo zavarovalce in cedente ter dejavno izterjujejo zapadle in neplačane terjatve.

Tveganje, povezano s sredstvi iz po(so)zavarovalnih pogodb, družbe v skupini obvladujejo z omejevanjem izpostavljenosti do posameznega po(so)zavarovalnega partnerja in sklepanjem pogodb s

²⁹ Delež posameznega podmodula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja.

partnerji z visoko bonitetno oceno. Družbe v skupini imajo glavnino pozavarovalnega posla, sklenjenega neposredno z obvladujočo družbo. Izjema so pozavarovalne pogodbe odvisnih družb s ponudniki asistenčnih storitev in pozavarovanja z lokalnim pozavarovateljem, kadar to zahtevajo lokalni predpisi. V tem primeru lokalni pozavarovatelji prenesejo tveganje na Savo Re, tako da je dejanska izpostavljenost tveganju neplačila nasprotnih strank iz naslova sredstev iz pozavarovalnih pogodb majhna.

Kreditno tveganje, ki izhaja iz denarnih sredstev skupina obvladuje z razpršitvijo na več bank, pri čemer ima vsaka posamezna družba v skupini za ta tip naložb vzpostavljene limite najvišje izpostavljenosti do posameznega izdajatelja.

V skupini četrtletno spremljamo in poročamo o izpostavljenosti kreditnemu tveganju, kar omogoča pravočasno ukrepanje. Spremljamo tudi bonitetne ocene partnerjev in morebitne kazalnike poslabšanja teh ocen. S tem namenom je v skupini vzpostavljen tudi proces preverjanja zunanjih bonitetnih ocen s strani bonitetne komisije, ki deluje v okviru odbora za upravljanje tveganj.

Skupina je v okviru preverjanja ustreznosti uporabljenih bonitetnih ocen v izračunu kapitalске ustreznosti izvedla tudi analizo občutljivosti poslabšanja bonitetne ocene pozavarovateljev, retrocesionarjev in cedentov, kjer ima skupina izpostavljenosti v obliki depozitov pri cedentih. Predpostavili smo, da se vsem partnerjem zniža bonitetna ocena za eno stopnjo kreditne kvalitete in na podlagi tega izračunali vpliv na SCR in solventnostni količnik skupine. Osnova za izračun je stanje bonitetnih ocen in izpostavljenosti na datum poročanja. Analiza občutljivosti vpliva na povišanje kapitalске zahteve za podmodul tveganja neplačila nasprotne stranke, kar vpliva tudi na višino manjšinskih deležev in posledično na višino primernih lastnih virov sredstev skupine. V naslednji preglednici so prikazani rezultati izvedene analize občutljivosti.

Vpliv analiz občutljivosti na primerne lastne vire sredstev, SCR in solventnostni količnik skupine

v tisoč EUR	Primerni lastni viri sredstev skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	SCR skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	Solventnostni količnik skupine	Razlika glede na osnovno vrednost
Osnovne vrednosti na dan 31. 12. 2023	645.309		337.171		191 %	
Znižanje bonitetne ocene pozavarovateljev	645.311	2	339.494	2.323	190 %	-1 o. t.

Analiza občutljivosti znižanja bonitetne ocene za eno stopnjo kreditne kakovosti rahlo poveča primerne lastne vire sredstev skupine ter hkrati poveča SCR skupine, kar vpliva na zmanjšanje solventnostnega količnika skupine. Zmanjšanje je zelo majhno.

C.4 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje, da skupina v nekem trenutku ni sposobna poravnati svojih obveznosti oziroma je zaradi pomanjkanja likvidnih sredstev primorana prodajati manj likvidna sredstva z diskontom oziroma mora najemati nova posojila. Likvidnostno tveganje je tveganje, ki izhaja iz kratkoročnih denarnih tokov, in ne tveganje, ki izhaja iz dolgoročne neuskklajenosti sredstev in obveznosti.

C.4.1 Izpostavljenost tveganju

Skupina ima precejšnje denarne obveznosti (ki izhajajo predvsem iz obveznosti do zavarovalcev), zato mora denarne tokove ustrezno upravljati in tako zagotavljati primerno raven likvidnosti. Družbe v skupini skrbno načrtujejo in spremljajo uresničitev denarnih tokov (denarne prilive in odlive). Prav tako redno spremljajo sestavo terjatev po zapadlosti in upoštevajo vpliv poplačila terjatev na tekočo likvidnost.

C.4.2 Merjenje tveganja

Likvidnostno tveganje spada med tveganja, ki so težko merljiva in niso ovrednotena v standardni formuli. Zato skupina likvidnostnega tveganja ne upravlja z dodatnim kapitalom, temveč je poudarek na rednem spremljanju in obvladovanju tveganja.

Za določitev izpostavljenosti likvidnostnemu tveganju družbe v skupini v skladu s svojimi zmožnostmi izvajajo, analizirajo in spremljajo naslednje mere tveganja:

- denar na bančnih računih,
- delež visoko likvidnih finančnih naložb v skupnem znesku finančnih naložb (družbe, ki poslujejo zunaj EU, spremljajo primerljiv količnik),
- likvidnostno rezervo,
- razliko med načrtovanimi odlivi in prilivi za naslednje četrletje ter njen delež v vrednosti likvidnostne rezerve,
- vse druge zakonsko predpisane mere.

C.4.3 Koncentracija tveganja

Skupina ni izpostavljena koncentraciji likvidnostnih tveganj, lahko pa zaradi narave poslov v nekaterih primerih nastanejo izredne likvidnostne potrebe.

C.4.4 Upravljanje tveganja

Skupina v svoji strategiji prevzemanja tveganj opredeljuje likvidnostno tveganje kot eno od ključnih tveganj. Za obvladovanje likvidnostnega tveganja imamo vzpostavljeno tudi politiko upravljanja likvidnostnega tveganja, ki opredeljuje upravljanje likvidnosti, mere likvidnostnega tveganja in postopke v izrednih likvidnostnih potrebah. Zaradi narave likvidnostnega tveganja ga skupina ne upravlja z dodatnim kapitalom, temveč z ustrezno strategijo zagotavljanja zadostne likvidnosti.

Ocenjena likvidnostna potreba posamezne družbe v skupini je sestavljena iz ocene potrebe po normalni tekoči likvidnosti (izvira iz poslovanja in zapadlosti naložb v portfelju) in likvidnostne rezerve (ocenjene na podlagi scenarijev).

Družbe v skupini izvajajo oceno normalne tekoče likvidnosti do enega leta na podlagi analize predvidenih denarnih tokov v mesečnih in tedenskih načrtih, ki upoštevajo predvideno dinamiko zapadlosti naložb ter druge prilive in odlive iz poslovanja, in sicer tako, da se uporabijo historični podatki, zajeti v preteklih mesečnih in tedenskih likvidnostnih načrtih, ter pričakovanja glede poslovanja v prihodnje.

Likvidnostnim potrebam se zadosti z alokacijo sredstev v instrumente denarnega trga v odstotku, skladnem z ocenjeno normalno tekočo potrebo po likvidnosti. Zavarovalne družbe v skupini s sedežem v EU zagotavljajo sredstva za pokrivanje ocenjene likvidnostne rezerve tako, da imajo vsaj 20 % portfeljskih naložb investiranih v visoko likvidnih sredstvih (kategorija L1A po ECB metodologiji, naložbe v ameriške državne obveznice, državni in naddržavni izdajatelji z bonitetnima ocenama AAA in AA+ ter denar in denarni ustrezniki in skladi denarnega trga za upravljanje KNPVP³⁰). Druge družbe v skupini kratkoročna sredstva za zagotavljanje likvidnosti uravnavajo z gotovino na bančnih računih in s kratkoročnimi depoziti. Zavarovalne družbe v skupini s sedežem v EU imajo na dan 31. 12. 2023 delež naložbenega portfelja, ki je investiran v visoko likvidna sredstva, višji od v strategiji določenih 20 %: Zavarovalnica Sava 53 %, Vita 34,4 % in Sava Re 52 %. Izredno potrebo po likvidnosti družbam s sedežem zunaj Slovenije zagotavlja obvladujoča družba.

Posamezna družba v skupini redno spremlja tudi sestavo terjatev po zapadlosti in ocenjuje njihov vpliv na tekočo likvidnost.

C.4.5 Pričakovan dobiček, vključen v prihodnje premije

Pričakovani dobiček, vključen v prihodnje premije (EPIFP), skupina v skladu z drugim odstavkom 260. člena Delegirane uredbe izračuna kot razliko med zavarovalno-tehničnimi rezervacijami brez dodatka za tveganje, izračunanimi v skladu s Solventnostjo II, in izračunom zavarovalno-tehničnih rezervacij brez dodatka za tveganje z upoštevanjem predpostavke, da premije v povezavi z obstoječimi zavarovalnimi in pozavarovalnimi pogodbami, za katere se pričakuje, da bodo prejete v prihodnosti, iz različnih vzrokov niso prejete ne glede na pravne ali pogodbene pravice imetnika police, da prekine polico, med katerimi pa ni tega, da se je zgodil zavarovani dogodek. Pri slednjem izračunu se predvideva 100-odstotna prekinitev polic, pri življenjskih zavarovanjih pa se vse police obravnavajo kot kapitalizirane.

V preglednici je prikazan EPIFP premoženjskih in življenjskih zavarovanj skupine. V primerjavi z 31. 12. 2022 se je EPIFP zmanjšal zaradi zmanjšanja na življenjskih zavarovanjih.

EPIFP premoženjskih in življenjskih zavarovanj

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Premoženje	39.334	25.021
Življenje	49.046	84.894
Skupaj	88.380	109.915

Glede na lani se je EPIFP na premoženjskih vrstah poslovanja pomembno povišal predvsem zaradi spremembe pogodbene meje pri enem izmed nezagodnih produktov.

Glede na lani se je EPIFP na življenjskih vrstah poslovanja znižal zaradi posodobitve operativnih predpostavk in spremembe pri metodologiji uporabe pogodbenih mej za naložbena življenjska zavarovanja.

³⁰ Kolektivni naložbeni podjem, ki vlaga v prenosljive vrednostne papirje.

C.5 Operativno tveganje

Operativno tveganje je tveganje izgube zaradi neprimerne ali neuspešne izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi, delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov.

C.5.1 Izpostavljenost tveganju

Operativna tveganja ne spadajo med največja tveganja skupine. Kljub temu je med njimi kar nekaj tveganj, ki so pomembna za skupino. Spodaj so navedena ključna operativna tveganja Zavarovalne skupine Sava v letu 2023, razvrščena glede na višino ocene iz registra tveganj (od največje ocene proti nižji navzdol):

- tveganje kršitve varstva osebnih podatkov v družbah znotraj EU (povečano zaradi uveljavitve novega Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2)),
- tveganje namernega ali nenamernega odtekanja zaupnih podatkov,
- tveganje izgube podatkov zaradi okrnjenega ali nedelujočega informacijskega sistema (nekoliko povečano),
- tveganje kibernetkega napada,
- tveganja, povezana s poročanjem odvisnih družb obvladujoči družbi,
- tveganje neustreznega zunanjega izvajanja IT-storitev (interne ali komercialne oblačne storitve),
- tveganje napak pri konsolidiranih izračunih za skupino (povečano zaradi uveljavitve novega računovodskega standarda MSRP 17).

C.5.2 Merjenje tveganja

Na ravni skupine se vsaj enkrat letno izvede izračun kapitalske zahteve za operativna tveganja v skladu s standardno formulo. Tak izračun ima le omejeno uporabno vrednost, saj standardna formula ne temelji na dejanski izpostavljenosti skupine operativnim tveganjem, temveč na približku, izračunanem predvsem na podlagi konsolidiranih premij, rezervacij in stroškov.

Kapitalska zahteva za operativna tveganja v skladu s standardno formulo na dan 31. 12. 2023 znaša 24,4 milijona EUR (31. 12. 2022: 22,7 milijona EUR), kar predstavlja 5,2 % (31. 12. 2022: 5,1 %) vsote SCR vseh modulov tveganj³¹.

Družbe v skupini in skupina za ocenjevanje operativnih tveganj uporabljajo predvsem kvalitativno ocenjevanje verjetnosti nastanka in finančnega vpliva v okviru registra tveganj. Družbe spremljajo tudi kazalnike operativnih tveganj. Z rednim ocenjevanjem tveganj si posamezna družba in skupina ustvarita dejansko sliko o svoji izpostavljenosti tovrstnim tveganjem. Poleg registrov tveganj posameznih družb se na ravni skupine vzdržuje register tveganj skupine, v katerem se ocenjujejo tveganja, ki se pojavijo na ravni skupine. Tveganja se ocenjujejo po enakem postopku kakor na ravni posameznih družb.

C.5.3 Koncentracija tveganja

Skupina ni izpostavljena pomembni koncentraciji operativnih tveganj, so pa določena tveganja zaradi razvojnih projektov, ki so v teku, povečana (na primer IT tveganja).

³¹ Upoštevana je vsota SCR vseh modulov tveganj vključno z operativnim tveganjem.

C.5.4 Upravljanje tveganja

Za učinkovito upravljanje operativnih tveganj imajo družbe v skupini vzpostavljene procese prepoznavanja, merjenja, spremljanja, upravljanja in poročanja o tovrstnih tveganjih. Proces upravljanja operativnih tveganj so vzpostavljeni tudi na ravni skupine. Podrobnejšo opredelitev odgovornosti in procesov upravljanja operativnih tveganj določata politika upravljanja operativnih tveganj in pravilnik o upravljanju tveganj skupine.

Ključno vlogo pri obvladovanju operativnih tveganj ima sistem notranjih kontrol, ki zagotavlja ustrezne kontrolne aktivnosti in notranje kontrole, integrirane v poslovne procese in aktivnosti posamezne družbe v skupini, s katerimi se omejuje in nadzoruje tveganja. Za ustrezno izvajanje notranjih kontrol so odgovorne posamezne organizacijske enote, kjer se notranje kontrole izvajajo.

Glavni ukrepi obvladovanja operativnih tveganj, ki se izvajajo na ravni skupine in posamezne družbe v skupini so predvsem:

- vzdrževanje učinkovitega sistema vodenja poslovnih procesov in ustreznosti ter učinkovitosti delovanja sistema notranjih kontrol,
- ozaveščanje in izobraževanje vseh zaposlenih o njihovi pomembnosti pri izvajanju sistema notranjih kontrol in obvladovanju operativnih tveganj,
- vzdrževanje evidence in spremljanje neželenih dogodkov,
- izvajanje varnostnih politik v zvezi z informacijsko varnostjo,
- razvoj IT na področju zmanjševanja kibernetских tveganj,
- načrt neprekinjenega poslovanja za vse kritične procese (tako zmanjšujemo tveganje nepripravljenosti na incidente in zunanje dogodke, posledično pa prekinitve poslovanja),
- informacijsko podprti postopki in kontrole za najpomembnejša področja poslovanja v posamezni družbi v skupini,
- spremljanje kazalnikov operativnih tveganj na ravni skupine za vse družbe v skupini (kazalniki so določeni v strategiji prevzemanja tveganj in se uporabljajo tudi za posredno merjenje tveganja ugleda),
- ohranjanje dobre poslovne kulture in vlaganje v zaposlene,
- ozaveščanje zaposlenih, vključenih v postopke obdelav osebnih podatkov za učinkovito obvladovanje tveganj glede varstva osebnih podatkov,
- stalno izobraževanje in ozaveščanje zaposlenih.

Vse pomembnejše notranje kontrole so povezane s tveganji in vključene v registre tveganj posameznih družb oziroma skupine. Družbe spremljajo pomanjkljivosti in novo uvedene izboljšave na področju notranjih kontrol.

Ocene operativnih tveganj skupina in posamezne družbe v skupini redno poročajo v poročilih o tveganjih. Poročila o tveganjih obravnavajo odbor za upravljanje tveganj (če ta v družbi obstaja), uprava družbe, komisija za tveganja (v kolikor ta v družbi obstaja) in nadzorni svet. Funkcija upravljanja tveganj in odbor za upravljanje tveganj lahko upravi podata priporočila za nadaljnje ukrepanje in izboljšave upravljanja operativnih tveganj.

Zaradi večjega pomena **kibernetских tveganj** je njihovo upravljanje prav tako ključno, saj lahko uresničitev tveganj vodi v popolno prekinitve poslovanja in visoko finančno škodo, hkrati pa vpliva tudi na ugled družbe. Skupina redno nadgrajuje aktivnosti za preprečevanje in upravljanje teh tveganj, kot na primer integracija sistema za večnivojsko avtentikacijo uporabnikov, definiranje načrta odzivanja na kibernetски incident in vzpostavitev sistema za zaščito podatkovnih baz. Varnostne grožnje in incidenti se redno spremljajo v okviru storitev varnostno operativnega centra (angl. Security Operation Center). V letu 2023 je Zavarovalna skupina Sava dejavno pristopila k načrtovanju aktivnosti za doseganje

skladnosti z novo regulativo DORA³² za vse družbe v skupini. Zakonodaja, ki začne veljati 17. 1. 2025, določa nove zahteve glede varnosti omrežnih in informacijskih sistemov finančnih subjektov. Aktivnosti bo na ravni skupine vodila formalno ustanovljena projektna skupina.

³² Akt o digitalni operativni odpornosti (angl. Digital Operational Resilience Act).

C.6 Druga pomembna tveganja

Med druga pomembna tveganja skupine uvrščamo strateška tveganja in tveganja iz finančnih pogodb.

C.6.1 Strateško tveganje

Strateško tveganje je tveganje nepričakovanega znižanja vrednosti skupine oziroma družbe v skupini zaradi škodljivega učinka odločitev vodstva, sprememb poslovnega in pravnega okolja ter tržnega razvoja. Negativen vpliv teh dogodkov ima lahko posledice na prihodke ali kapitalsko ustreznost.

Izpostavljenost tveganju

Skupina je izpostavljena različnim notranjim in zunanjim strateškim tveganjem. Med ključna strateška tveganja Zavarovalne skupine Sava v letu 2023, razvrščena glede na višino ocene iz registra tveganj (od najvišje ocene proti nižji), spadajo:

- tveganje poslabšanja makroekonomskih razmer oziroma sprememb na kapitalskih trgih in posledično vpliv na zmanjšanje dobičkonosnosti skupine oziroma nedoseganje donosov naložbenega portfelja,
- tveganje zaostajanja skupine za trendi digitalizacije in inovacij, posledično pa zaostajanje za trgom,
- tveganje zaostrovanja konkurence na trgih, na katerih je skupina prisotna,
- tveganje, povezano s spremembami pravnih regulatornih praks in posledično z vplivom na poslovanje skupine,
- tveganje, da IT-podpora ni vsebinsko, finančno ustrezna oziroma nima ustrezno določenih prioritete za doseganje strateških ciljev skupine.

Makroekonomske razmere so bile v letu 2023 sicer nekoliko ugodnejše, geopolitične razmere pa so bile še vedno negotove (stopnjevanje napetosti Rusija-NATO, začetek vojaškega konflikta med Izraelom in Hamasom), kar predstavlja visoko tveganje za nastanek humanitarne krize ter prekinitve trgovanja in pretoka surovin. V letu 2023 se je opazilo povečano zadolževanje držav in znižanje bonitetnih ocen ter rast števila kibernetičnih napadov. Pričakuje se, da bodo razmere negotove tudi v prihodnje.

V letu 2023 je bil na ravni skupine zaključen projekt prehoda na nove računovodske standarde (MSRP 17 in MSRP 9) in sprejeta strategija informacijske varnosti za vzpostavitev visoke kibernetične odpornosti Zavarovalne skupine Sava.

Skupina med strateškimi tveganji spremlja tudi vpliv tveganj na ugled družbe, regulatorna tveganja in projektna tveganja. Z vidika vpliva na doseganje ciljev poslovne strategije pa so zelo pomembna tudi trajnostna tveganja in nastajajoča tveganja.

Merjenje tveganja

Strateška tveganja so po svoji naravi zelo raznolika, težko jih je kvantitativno ovrednotiti, prav tako so močno odvisna od različnih (tudi zunanjih) dejavnikov. Strateška tveganja niso vključena v izračun zahtevanega solventnostnega kapitala v skladu s standardno formulo.

Strateška tveganja so zato na ravni posamezne družbe v skupini in tudi na ravni skupine ocenjena kvalitativno v registru tveganj, pri čemer se ocenjujejo verjetnost uresničitve posameznega tveganja in potencialni finančni vpliv takega dogodka. Poleg tega se poskuša ključna strateška tveganja ovrednotiti z uporabo kvalitativne analize različnih scenarijev. Na podlagi kombinacije obeh vrst analiz skupina dobi sliko o stanju in spremembah izpostavljenosti tej vrsti tveganj.

Koncentracija tveganja

Skupina v letu 2023 ni bila izpostavljena pomembni koncentraciji strateških tveganj, so pa določena tveganja povečana (obravnavano pri izpostavljenosti strateškim tveganjem).

Upravljanje tveganja

Družbe v skupini in skupina za preprečitev uresničitve posameznega strateškega tveganja izvajajo predvsem preventivne dejavnosti.

Pri prepoznavanju in upravljanju strateških tveganj poleg posameznih organizacijskih enot v družbah skupine dejavno sodelujejo tudi organi vodenja, ustanovljeni odbori za upravljanje tveganj in ključne funkcije v sistemu upravljanja tveganj. Dodatno pri prepoznavanju strateških tveganj skupine sodeluje odbor za upravljanje tveganj skupine. Strateška tveganja se v skupini upravlja s sprotnim spremljanjem uresničitve kratkoročnih in dolgoročnih ciljev družb v skupini in skupine, s spremljanjem pripravljajočih se regulatornih sprememb in dogajanj na trgu ter ustreznim in pravočasnim odzivanjem skupine, ko je to potrebno.

Na ravni skupine so bili v letu 2023 sprejeti potrebni ukrepi za omejevanje učinkov negotovega geopolitičnega in makroekonomskega okolja, v prihodnje pa se bo prav tako spremljal položaj skupine in ustrezno ukrepalo. Kolikor je mogoče se bo omejevalo regulatorna tveganja ter spremljalo konkurenco na trgih, kjer je skupina prisotna in ostale dejavnike, ki vplivajo na poslovanje posamezne družbe. Na ravni skupine so bili sprejeti tudi ukrepi za upravljanje strateških tveganj na področju IT podpore (nadgradnja procesov in načina upravljanja IT projektov, delovanje IT usmerjevalnega odbora skupine, Odbora za informacijsko varnost in IT arhitekturnega odbora).

V skupini je prisotno zavedanje, da je ugled pomemben za izpolnjevanje poslovnih ciljev in uresničitve strateških načrtov na dolgi rok. Zato je **tveganje ugleda** v strategiji prevzemanja tveganj opredeljeno kot eno ključnih. Posamezna družba v skupini si mora stalno prizadevati, da kar najbolj omeji možnost dejanj, ki bi lahko pomembno vplivala na njen ugled ali ugled skupine. Poleg tega družbe v skupini uvajajo postopke, ki zmanjšujejo tveganje ugleda, na primer postopke za ugotavljanje sposobnosti in primernosti zaposlenih na ključnih delovnih mestih, sistematično delovanje funkcije spremljanja skladnosti poslovanja, načrtovanje neprekinjenega poslovanja, testiranje stresnih dogodkov in scenarijev ter načrtovanje ukrepov in odziva ob morebitni uresnitvi tveganja. Tveganja v zvezi z ugledom se v skupini obvladuje s stalno skrbjo za izboljšanje storitev, pravočasnim in točnim poročanjem nadzornim ustanovam ter dobro načrtovanim obveščanjem javnosti. Z namenom izboljšanja spremljanja in obvladovanja teh tveganj se je v letu 2023 na ravni vseh družb v skupini začelo spremljati še strateške kazalnike, s katerimi se posredno meri tudi tveganje ugleda. Najpomembnejši dejavnik zagotavljanja dobrega ugleda in uspešnega poslovanja je ustrezna kakovost storitev, zato je skrb za dvig kakovosti storitev in zadovoljstva strank stalna in izjemno pomembna naloga vseh zaposlenih.

Regulatorno tveganje skupina upravlja in zmanjšuje z rednim spremljanjem predvidenih sprememb zakonodaje v vseh državah, v katerih imajo sedež oziroma poslujejo družbe v skupini, ter merjenjem morebitnih učinkov teh sprememb na poslovanje skupine na krajši in daljši rok. Vse zavarovalne družbe v skupini imajo vzpostavljeno tudi funkcijo spremljanja skladnosti poslovanja, ki spremlja in ocenjuje primernost in učinkovitost rednih postopkov in ukrepov, sprejetih za odpravljanje morebitnih pomanjkljivosti glede skladnosti poslovanja s predpisi in drugimi zavezami. Skupina se pripravlja na skladnost z novo regulativo DORA za vse družbe v skupini. Tveganja v povezavi z implementacijo bodo pomembna tudi v prihodnje.

Med strateška tveganja se uvrščajo tudi **projektna tveganja**. Skupina tveganja na vsakem od ključnih projektov sistematično spremlja, analizira in obvladuje z namenom pravočasnega sprejema potrebnih ukrepov. Tveganja ključnih projektov skupine se vodijo in ocenjujejo s strani udeležencev projektne skupine in drugih deležnikov tudi v registru tveganj.

C.6.2 Nastajajoča tveganja

Za zagotovitev uspešnega poslovanja na dolgi rok je za Zavarovalno skupino Sava zelo pomembno napovedovanje in prepoznavanje novih tveganj. Ker je pojav tovrstnih tveganj težko natančno predvideti, skupina pridobiva informacije iz zunanjih virov in poskuša opredeliti, kaj bi lahko pomembno vplivalo na poslovanje v naslednjih obdobjih.

V letu 2023 je bilo za vse družbe v skupini izvedeno anketno ocenjevanje nastajajočih tveganj in na podlagi pridobljenih odgovorov družb v skupini pripravljena utežena ocena tveganj na ravni skupine. Najvišje ocenjena tveganja do leta 2027 so fizična podnebna tveganja (ekstremne vremenske razmere), makroekonomska tveganja in tveganje večjega kibernetkega napada. Po letu 2027 pa sta bili poleg tveganja podnebnih sprememb, kot pglavitni izpostavljeni še tveganje večjega kibernetkega napada in tveganje v povezavi z umetno inteligenco (A.I.).

Ključna nastajajoča tveganja je skupina naslovila v strateškem načrtu za obdobje 2023–2027. Skupina tveganja preučuje z vidika potencialnih vplivov na njeno poslovanje ter analizira možne odzive in ukrepe. Identificiranje novih tveganj in preučevanje njihovih vplivov na poslovanje je ena ključnih aktivnosti sistematičnega upravljanja tveganj, skupina pa bo poudarek temu dajala tudi v prihodnje.

C.6.3 Trajnostna tveganja in tveganja podnebnih sprememb

V skupini se vse več pozornosti namenja tveganjem, povezanimi s trajnostjo. V strateškem obdobju 2023–2027 daje skupina velik pomen trajnostnemu razvoju, zato je bila v sodelovanju z vsemi družbami v skupini pripravljena in sprejeta strategija trajnostnega razvoja, ki je podlaga za razvoj skupine na področju trajnostnega poslovanja in določa tudi razkrivanje nefinančnih informacij glede okoljskih, socialnih in kadrovske zadeve, spoštovanja človekovih pravic in zadeve v povezavi z bojem proti korupciji in podkupovanju. Skupina pri tem upošteva smernice standardov GRI (angl. Global Initiative Reporting), ki obravnavajo trajnostni razvoj celovito iz vseh pogledov poslovanja družb v skupini in njihovih vplivov – ekonomske uspešnosti, vplivov na okolje in družbo v najširšem smislu.

Družbe v skupini so izpostavljene tveganju prehoda na bolj trajnostno poslovanje. Skupina prilagaja svoje poslovanje, kar vključuje ponudbo bolj trajnostno naravnanih produktov in sledenje novim potrebam strank. V skupini veljajo Smernice Zavarovalne skupine Sava za odgovoren prevzem okoljskih, družbenih in upravljavskih tveganj na področju premoženjskih zavarovanj, ki jih družbe v skupini upoštevajo pri sklepanju zavarovanj. Na ravni skupine je vzpostavljena tudi Trajnostna naložbena politika Zavarovalne skupine Sava, ki med drugim opredeljuje dejavnosti, v katere skupina ne bo vlagala (panoge, opredeljene kot netrajnostne). S tem skupina na strani naložb upravlja tudi tveganja, povezana s prehodom na trajnostno poslovanje. V skupini so bile uvedene tudi spremembe na podlagi zahtev delegirane uredbe Solventnosti II in IDD³³, ki predvidevajo integriranje trajnostnih tveganj v sistem upravljanja tveganj.

Tveganja podnebnih sprememb

Na ravni skupine se v sklopu tveganja podnebnih sprememb spremljajo tako fizična tveganja kot tveganja prehoda.

Fizična tveganja se pri poslovnem modelu zavarovalnic najbolj kažejo v povečanem tveganju naravnih katastrof in škodah zaradi vremenskih dogodkov. Leto 2023 je bilo v povezavi z naravnimi nesrečami za Zavarovalno skupino Sava bolj turbulentno kot leto poprej, saj so med drugim Slovenijo prizadele zgodovinsko gledano najboljše poplave doslej. Sava Re je v letu 2023 beležila 5 dogodkov, katerih škode za delež Save Re so presegle 1 milijon EUR. Zavarovalnico Savo je v povezavi z naravnimi

³³ Direktiva o distribuciji zavarovalnih produktov (angl. Insurance Distribution Directive).

nesrečami doletelo prav tako 5 škodnih dogodkov, ki so preseгли 1 milijon EUR, tj. dve škodi več kot v letu 2022. Sava neživotno osiguranje v Srbiji je beležila dva takšna škodna dogodka. Preostale odvisne družbe v letu 2023 niso zaznale posebnosti pri škodnem dogajanju zaradi naravnih nesreč.

Skupina je pomembno izpostavljena tudi tveganjem, povezanim s preходом na brezogljicho družbo in sicer predvsem zaradi visoke vrednosti naložbenih portfeljev družb v skupini. Prehod lahko negativno vpliva na vrednost naložb, skupina pa tveganja upravlja na podlagi Trajnostne naložbene politike Zavarovalne skupine Sava in s spremljanjem dogajanj na trgu.

Ključna podnebna tveganja, umeščena v register tveganj skupine, so:

- tveganje povečanja števila in/ali jakosti izrednih vremenskih dogodkov in naravnih nesreč zaradi podnebnih sprememb,
- tveganje manjše razpoložljivosti in nedosegljive cene pozavarovanja/retrocesije zaradi povečane pogostosti, vzročne povezanosti in moči naravnih nesreč,
- tveganje izpada prihodkov/premije in slabše razpršenosti portfelja zaradi omejitev pri sklepanju (po)zavarovanj,
- tveganje neustrezne strategije in/ali pravil pri sklepanju premoženjskih zavarovanj, ki ne upoštevajo posledic podnebnih sprememb v zadostni meri.

Skupina je v ORSI vključila ocene materialnosti izpostavljenosti tveganjem podnebnih sprememb za naložbeni portfelj skupine in zavarovalni portfelj Zavarovalnice Sava. V okviru ORSE je skupina vključila tudi tri scenarije podnebnih sprememb, v katerih sta bila kvantitativno ovrednotena učinek tveganj prehoda na naložbeni portfelj skupine in učinek fizičnih tveganj na zavarovalni portfelj skupine v izbranih RCP scenarijih in časovnih horizontih.

Za naložbeni portfelj skupine je bila ocenjena izpostavljenost tveganjem prehoda in fizičnim tveganjem. V skladu z oceno izpostavljenosti naložbeni portfelj skupine ni materialno izpostavljen fizičnim tveganjem. Za tveganja prehoda so bili v skladu z metodologijo določeni prizadeti sektorji in iz tega izpeljani učinki na vrednost naložb v posameznih sektorjih. Izpostavljenost portfelja skupine do najbolj tveganih gospodarskih sektorjev je bila ocenjena kot nizka, kljub nizki izpostavljenosti pa so učinki na vrednotenje portfelja dolžniških naložb zaradi velikega obsega premoženja lahko materialni. Za zavarovalni portfelj premoženjskih zavarovanj smo se pri oceni izpostavljenosti v ORSI osredotočili na portfelj Zavarovalnice Sava v Sloveniji, kjer ima skupina največjo koncentracijo zavarovalnega tveganja. Za portfelj je bila na presečni datum ocenjena izpostavljenost nevarnosti poplave. Sloj 86 območij OPVP³⁴ smo uparili s podatki o kritjih z zavarovalnih polic ožjega premoženja in avtomobilskega kaska. Analiza je pokazala, da je skupina znotraj Slovenije pomembno izpostavljena poplavni škodi v primeru realizirane poplavne nevarnosti. Najbolj izpostavljena območja so porečje Ljubljaničice z Gradaščico, porečje Savinje in porečje Mariborsko – Ptujске Drave.

Skupina je v okviru ORSE analizirala vpliv fizičnih tveganj na zavarovalni portfelj z dvema podnebnima CAT scenarijema, s kratkoročnim CAT scenarijem ter z dolgoročnim podnebnim scenarijem RCP 8,5³⁵. V kratkoročnem CAT scenariju je skupina analizirala vpliv povečane frekvence naravnih katastrof in predpostavila, da se v Sloveniji tekom leta zgodijo trije katastrofalni dogodki, prav tako pa se v istem letu zgodi še evropska nevihta, ki prizadene nekatere zahodne in severne države Evrope. V dolgoročnem podnebnem scenariju RCP 8,5 pa je skupina analizirala vpliv dolgoročnega povišanja frekvence in jakosti naravnih katastrof in predpostavila, da se v Sloveniji tekom enega leta zgodi pet katastrofalnih dogodkov s povečano jakostjo. Simulacija obeh scenarijev je bila za skupino izvedena na planskih podatkih za leto 2024, kjer je bil izračunan vpliv na primerne lastne vire sredstev ter SCR skupine na dan 31. 12. 2024. Oba scenarija bi imela zelo velik vpliv na primerne lastne vire sredstev skupine (vpliv

³⁴ Območja pomembnega vpliva poplav v skladu z oceno poplavne ogroženosti RS 2019.

³⁵ RCP 8,5 je scenarij visokih emisij, ki ustreza prihodnosti brez sprememb politike za zmanjšanje emisij in za katerega je značilno naraščanje emisij toplogrednih plinov, kar povzroča visoke koncentracije toplogrednih plinov v ozračju. Na splošno je usklajen s scenarijem sedanje politike oziroma scenarijem, ki temelji na običajnem poslovanju.

znatno presega mejo pomembnosti skupine). V primeru realizacije posameznega scenarija se vrednost primernih lastnih virov zniža zaradi izplačila škod oziroma oblikovanja SII-rezervacij premoženjskih zavarovanj, dodatno se nekoliko poveča SCR skupine. Solventnostni količnik skupine bi v obeh scenarijih padel, vendar bi ostal v razredu optimalne kapitaliziranosti iz strategije prevzemanja tveganj³⁶. V prihodnje si bo skupina prizadevala za ustrezno razpršenost (po)zavarovalnega portfelja, skrbela za ustrezno retrocesijsko zaščito, omejevala svojo geografsko izpostavljenost ter vzpodbujala preventivne ukrepe (predvsem na domačem portfelju). Poleg tega potekajo aktivnosti za globlje razumevanje podnebnih vplivov in tehnološke izboljšave škodnega procesa.

Skupina je v okviru ORSE analizirala vpliv tveganja prehoda na naložbenem portfelju v srednjeročnem obdobju s podnebnim scenarijem RCP 4,5³⁷, kjer je predpostavila, da se zaradi dviga cen emisijskih kuponov znižajo vrednosti naložb (dvig zahtevane tržne donosnosti državnih obveznic, dvig kreditnih pribitkov obveznic podjetij, ki poslujejo v občutljivih sektorjih, sprememba vrednosti delniških naložb in naložbenih nepremičnin). Simulacija scenarija je bila izvedena na planskih podatkih za skupino za leto 2024, kjer je bil izračunan vpliv na primerne lastne vire sredstev ter SCR skupine na dan 31. 12. 2024. V primeru realizacije scenarija bi padec primernih lastnih virov sredstev skupine znatno presegal mejo pomembnosti skupine, po drugi strani pa bi se znižal tudi SCR skupine. Solventnostni količnik skupine pa bi tudi v primeru realizacije scenarija ostal v razredu optimalne kapitaliziranosti iz strategije prevzemanja tveganj. Skupina bo v prihodnje izvajala različne ukrepe za zmanjševanje učinkov tovrstnega scenarija (upoštevanje trajnostnih politik, izvedba analize scenarijev v ORSI, spremljanje pokazateljev tveganj, analize zunanjih partnerjev itd.).

Druga trajnostna tveganja

Na ravni skupine se poleg podnebnih tveganj spremlja še druga trajnostna tveganja. Ta so periodično ocenjena tudi v registru tveganj. Navedena ključna tveganja skupine, povezana s trajnostjo, v letu 2023 so razvrščena glede na višino ocene iz registra tveganj (od največje ocene proti nižji):

- tveganje spremembe zakonodaje v povezavi s trajnostjo in posledično vpliv na poslovanje,
- tveganje, povezano z ugledom skupine (vključuje tudi tveganje obtožbe lažnega zelenega oglaševanja),
- tveganje oportunitetnih izgub družb v skupini, zaradi upoštevanja omejitev trajnostnih politik in druge zakonodaje,
- tveganje višjih stroškov zaradi prilagoditve politike ali poslovanja, ki je okolju prijazno (skladno s SFDR, CSRD in drugo zakonodajo),
- tveganje neustreznega ali nepravočasnega izvajanja in poročanja na podlagi zakonov in drugih predpisov na področju trajnosti.

Ocenjeno je, da bodo na ravni skupine nekatera zgoraj navedena tveganja v strateškem obdobju povečana, predvsem zaradi večjega obsega in zahtevnosti nove zakonodaje s področja trajnosti. Poleg zgoraj navedenih tveganj se na ravni skupine spremlja tveganja socialne in/ali finančne neenakosti med spoloma v zavarovalni skupini, tveganje neskladnosti ali neustreznosti internih predpisov in politik glede načel o odgovornemu naložbenju (PRI), tveganje neobstoječega ali neustreznega protokola žvižgaštva in tveganje sprememb zakonodaje, povezane s trajnostjo, ki vpliva na poslovanje družb v skupini in na sklepanje pozavarovalnih poslov. V letu 2023 so bila na ravni skupine v redno ocenjevanje vključena še tri nova tveganja na področju trajnosti, tveganje neizpolnitve strateških ciljev, tveganje neprepoznavanja novih priložnosti glede trajnostnega razvoja in tveganje nepravočasnega

³⁶ Optimalna višina solventnostnega količnika skupine je za obdobje 2023–2027 med 170 % in 210 %.

³⁷ RCP 4,5 je scenarij s srednjimi emisijami, ki je skladen s prihodnostjo z razmeroma ambicioznim zmanjšanjem emisij in rahlim povečanjem emisij toplogrednih plinov, preden začnejo upadati okoli leta 2040. Kljub tako razmeroma ambicioznim ukrepom za zmanjšanje emisij RCP 4,5 ne dosega cilja 2 °C/1,5 °C, dogovorjenega v Pariškem sporazumu. Na splošno je usklajen s profilom emisij toplogrednih plinov, ki bi nastal z izvajanjem nacionalnih razvojnih ciljev iz leta 2015 (do leta 2030), čemur bi hitro sledil vrh emisij in nato zmanjšanje svetovnih emisij za 50 % do leta 2080.

prepoznavanja sprememb v okolju (pri deležnikih) zaradi prilagajanja novi zakonodaji in novim strategijam. Posamezne družbe spremljajo tudi preostala tveganja, ki so relevantna glede na značilnosti poslovanja družbe.

V naslednjih letih si bo skupina še naprej prizadevala prispevati k trajnostnemu razvoju, spremljanju in analiziranju tveganj v povezavi s trajnostjo in družbeno odgovornostjo, prav tako pa bo veliko pozornosti namenjene učinkoviti implementaciji zakonodaje s področja trajnosti. Več v povezavi s trajnostnim razvojem je navedeno v letnem poročilu skupine v razdelku 13 *Trajnostno poročilo*.

C.6.4 Tveganja iz finančnih pogodb

Skupina med finančne pogodbe uvršča sredstva iz pogodb finančnih rent, ki se po računovodskih standardih uvrščajo med finančne pogodbe, in sredstva skladov življenjskega cikla, ki se nanašajo na dodatno pokojninsko zavarovanje družbe Sava pokojninska v času varčevanja. Tveganj za tovrstne pogodbe posledično ne obravnavamo znotraj zavarovalnih oziroma tržnih tveganj ampak ločeno. Prav tako se Sava pokojninska v izračunu kapitalske ustreznosti konsolidira skladno s pravili za druge finančne sektorje in se ne obravnava v modulih standardne formule. Sredstva iz finančnih pogodb so na dan 31. 12. 2023 znašala 180,6 milijona EUR (31. 12. 2022: 172,9 milijona EUR). Kapitalske zahteve so za Savo pokojninsko, izračunane v skladu s sektorskimi predpisi, na dan 31. 12. 2023 znašale 7,0 milijona EUR (31. 12. 2022: 6,7 milijona EUR).

V povezavi s sredstvi in obveznostmi finančnih pogodb je skupina izpostavljena predvsem tveganju nedoseganja zajamčene donosnosti kritnega sklada, ki zagotavlja zajamčeno donosnost – sklada MZS. Zavarovanci (člani) dodatnega pokojninskega zavarovanja prevzemajo naložbeno tveganje v celoti v skladih MDS in MUS, naložbeno tveganje nad zajamčenimi sredstvi pa tudi v kritnem skladu MZS. Zajamčeni donos v MZS znaša 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje z dospelostjo nad enim letom.

Tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti je obvladovano predvsem z ustreznim upravljanjem sredstev in obveznosti zavarovancev, ustrezno naložbeno strategijo, zadostno višino kapitala družbe in oblikovanjem rezervacij. Izpostavljenost tveganjem, ki izvirajo iz zajamčene donosnosti, se v skupini testira z izvedbo analiz občutljivosti in scenarijev v okviru lastne ocene tveganj in solventnosti. Ocenjujemo, da se je tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti v 2023 zaradi ugodnih razmer na kapitalskih trgih v primerjavi z preteklim letom nekoliko zmanjšalo.

Družba Sava penzisko društvo je zgolj upravljalca premoženja, skladi pa nimajo zajamčenega donosa, zato družba ni izpostavljena tveganju iz finančnih pogodb zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti.

C.7 Druge informacije

Skupina v povezavi s profilom tveganj nima drugih pomembnih informacij.

D. Vrednotenje za namene solventnosti

Izhodišče za bilanco stanja v skladu s Solventnostjo II (v nadaljevanju SII-bilanca stanja), kjer so sredstva in obveznosti vrednotena v skladu z načeli vrednotenja iz členov 174 do 190 ZZavar-1, je konsolidiran izkaz finančnega poslovanja, kot je pripravljen za poročanje skupine skladno z zahtevami mednarodnih standardov računovodskega poročanja, ki jih je sprejela EU in je v tem dokumentu opredeljen kot bilanca stanja v skladu z MSRP. V letu 2023 so začeli veljati novi računovodski standardi za vrednotenje finančnih naložb in (po)zavarovalnih pogodb (MSRP 9 in MSRP 17). Skupina je zato za leto 2023 upoštevala novo vrednotenje v skladu z MSRP kot izhodišče za pripravo SII-bilance stanja. V dokumentu za obveznosti in sredstva iz zavarovalnih pogodb v skladu z MSRP 17 uporabljamo izraz kosmate MSRP rezervacije, za obveznosti in sredstva iz pozavarovalnih pogodb pa izraz pozavarovalni del MSRP rezervacij.

Pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine v skladu z MSRP se v skupini uporablja popolna konsolidacija za vse njene družbe, razen za pridruženo družbo DCB, ki je v konsolidacijo vključena po kapitalski metodi. Za pripravo vrednotenja SII-bilance stanja pa se v skladu s točko 1 (a) 335. člena Delegirane uredbe konsolidirajo vse (po)zavarovalnice v skupini in vse družbe za pomožne storitve, pokojninska družba Sava pokojninska in družba Sava Infond se obravnavata v skladu s točko 1 (e) 335. člena Delegirane uredbe, za Savo penzisko društvo, Vito S Holding in pridruženo družbo DCB pa se uporablja točka 1 (f) 335. člena.

V skladu s 174. členom ZZavar-1 se sredstva za ugotavljanje solventnosti skupine vrednotijo z zneskom, po katerem bi se sredstvo izmenjalo med dobro obveščanima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu. Obveznosti pa se vrednotijo z zneskom, po katerem bi se lahko prenesle ali poravnale med dobro obveščanima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu. Vrednost obveznosti se ne prilagaja kreditni sposobnosti skupine.

Vrednotenje sredstev in obveznosti se izvaja skladno z določili MSRP, ki jih je sprejela EU, v kolikor so metode vrednotenja v skladu z načeli Solventnosti II, razen v primeru, kjer Delegirana uredba in podzakonski akti določajo drugačen način vrednotenja. Pri večini primerov drugih sredstev in obveznosti (razen pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah; ZTR) MSRP zagotavljajo vrednotenje, ki je v skladu z načeli Solventnosti II.

Glede na bilanco stanja v skladu z MSRP so izvedene prerazporeditve in prevrednotenja postavk za namene SII-bilance stanja. V tem razdelku je opisana izvedba tovrstnih prerazporeditev in prevrednotenij za tiste postavke, pri katerih se vrednost v skladu s Solventnostjo II razlikuje od vrednosti v skladu z MSRP. Podrobnosti o MSRP vrednotenju so zapisane v letnem poročilu skupine v razdelku 16.4 *Pomembnejše računovodske usmeritve*.

Osnove, metode in glavne predpostavke, uporabljene na ravni skupine pri vrednotenju sredstev skupine, ZTR in drugih obveznosti za namene solventnosti, se praviloma ne razlikujejo od tistih, ki jih uporabljajo družbe v skupini pri vrednotenju svojih sredstev, ZTR in drugih obveznosti za namene Solventnosti II.

Skupina nima pomembnih potencialnih obveznosti, ki bi jih morala upoštevati kot pogojne obveznosti v SII-bilanci stanja, izkazuje pa potencialne obveznosti, ki izhajajo iz danih zavez za vplačila v alternativne sklade.

Skupina je v skladu z 267. členom Delegirane uredbe vzpostavila postopek nadzora za zagotovitev, da so ocene vrednotenja sredstev in obveznosti zanesljive in ustrezne za zagotovitev skladnosti z drugim odstavkom 174. člena ZZavar-1 ter postopek za redno preverjanje, da so tržne cene in vhodni podatki zanesljivi.

V primeru, da se za posamezno postavko uporabi alternativni model vrednotenja (v skladu z 263. členom Delegirane uredbe), se zagotovi:

- neodvisen zunanji pregled vrednotenja,
- redno preverjanje informacij, podatkov in predpostavk, ki se uporabljajo pri pristopu k vrednotenju, rezultatov in primernosti pristopa k vrednotenju.

V naslednji preglednici je prikazana bilanca stanja skupine na dan 31. 12. 2023. Prikazane so vrednosti sredstev in obveznosti v skladu z MSRP (pred prilagoditvijo za družbe Sava pokojninska, Sava penzisko društvo in Sava Infond ter po prilagoditvi), pa tudi sredstva in obveznosti v skladu z načeli vrednotenja iz členov 174 do 190 ZZavar-1 ob upoštevanju prevrednotenja in prerazporeditev postavk sredstev in obveznosti (SII-bilanca stanja).

Bilanca stanja v skladu z MSRP in v skladu s Solventnostjo II na dan 31. 12. 2023³⁸

v tisoč EUR		MSRP vrednost	Prilagoditev v skladu s členom 335 Delegirane Uredbe	MSRP vrednost po prilagoditvi	Prevednotenje	Prerazporeditev	SII-vrednost
Sredstva							
1.	Dobro ime (D.1.1)	32.433	-16.667	15.766	-15.766	0	0
2.	Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj (D.1.2)	0	0	0	0	0	0
3.	Neopredmetena sredstva (D.1.3)	32.716	-12.090	20.626	-20.626	0	0
4.	Odložene terjatve za davek (D.1.4)	6.584	752	7.336	8.669	0	16.005
5.	Opredmetena sredstva, namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema) (D.1.5)	67.852	-462	67.390	4.207	0	71.597
6.	Opredmetena sredstva, ki niso namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema) (D.1.6)	25.299	0	25.299	4.073	0	29.371
7.	Naložbe v odvisne in pridružene družbe (D.1.6)	23.835	56.144	79.979	-34.469	0	45.510
8.	Delnice (D.1.6)	21.754	0	21.754	0	0	21.754
9.	Obveznice (D.1.6)	1.276.811	-48.015	1.228.796	-1.072	52.990	1.280.713
10.	Naložbeni skladi (D.1.6)	89.793	-3.428	86.364	0	0	86.364
11.	Depoziti razen denarnih ustreznikov (D.1.6)	25.616	-1.262	24.355	463	2.545	27.362
12.	Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (D.1.6)	597.804	0	597.804	-10	-52.990	544.804
13.	Posojila in hipotekarni krediti (D.1.8)	755	1.031	1.785	221	0	2.006
14.	Znesek ZTR prenesen pozavarovateljem (D.1.9)	105.840	0	105.840	-12.985	-27.054	65.801
15.	Depoziti pri cedentih (D.1.10)	0	0	0	0	13.212	13.212
16.	Terjatve iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov (D.1.11)	3.382	-58	3.324	-41	38.753	42.036
17.	Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja (D.1.12)	0	0	0	0	30.213	30.213
18.	Druge terjatve (D.1.13)	11.334	-1.143	10.191	0	0	10.191
19.	Lastne delnice (D.1.14)	24.939	0	24.939	23.276	0	48.215
20.	Denar in denarni ustrezniki (D.1.15)	50.560	-3.887	46.673	0	-2.545	44.129
21.	Druga sredstva (D.1.16)	184.930	-181.391	3.538	-2.810	121	849
Skupaj sredstva		2.582.236	-210.477	2.371.759	-46.870	55.245	2.380.134
Obveznosti							
22.	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije premoženjska zavarovanj (D.2.1)	652.658	0	652.658	-45.515	33.359	640.503
23.	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije življenjskih zavarovanj (brez zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje) (D.2.1)	401.844	-24.598	377.247	25.006	-668	401.584
24.	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - za zavarovanja, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje (D.2.1)	586.913	0	586.913	-90.805	0	496.107
25.	Druge rezervacije razen ZTR (D.3.1)	8.074	-463	7.612	0	0	7.612
26.	Odložene obveznosti za davek (D.1.4)	3.437	-1.785	1.652	26.579	0	28.231
27.	Finančne obveznosti, razen finančnih obveznosti do finančnih institucij (D.3.6)	190.020	-180.490	9.529	0	0	9.529
28.	Obveznosti iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov (D.3.2)	9.769	0	9.769	-536	19.206	28.439
29.	Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja (D.3.3)	0	0	0	0	3.280	3.280
30.	Ostale obveznosti iz poslovanja (D.3.4)	31.046	-746	30.300	1.859	68	32.227
31.	Podrejene obveznosti (D.3.5)	74.988	0	74.988	-16.285	0	58.703
32.	Druge obveznosti (D.3.7)	12.885	-1.227	11.658	0	0	11.658
Skupaj obveznosti		1.971.633	-209.308	1.762.325	-99.697	55.245	1.717.873
Presežek sredstev nad obveznostmi		610.603	-1.168	609.434	52.827	0	662.260

Skupina med zunajbilančnimi postavkami na dan 31. 12. 2023 izkazuje 38 milijonov EUR (31. 12. 2022: 38 milijonov EUR) potencialne terjatve v višini nominalne vrednosti izbranih podrejenih instrumentov, za katere nadaljuje aktivnosti za zaščito svojih interesov. Poleg tega so med zunajbilančnimi postavkami

³⁸ Zapis v oklepaju označuje razdelek tega poročila, kjer je podrobneje opisan način vrednotenja (in je hkrati povezava do tega dela poročila).

na dan 31. 12. 2023 izkazane tudi pogojne obveznosti iz naslova danih zavez za vplačila v alternativne sklade in sicer v višini 4,6 milijona EUR (31. 12. 2022: 7,7 milijona EUR).

D.1 Sredstva

V nadaljevanju so predstavljene posamezne kategorije sredstev skupaj z opisom načina vrednotenja pomembnejših kategorij, v kolikor se vrednotenje razlikuje od MSRP vrednotenja.

D.1.1 Dobro ime

Dobro ime je v SII-bilanci stanja skupine ovrednoteno z ničelno vrednostjo.

D.1.2 Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj

Časovno razmejevanje stroškov pridobivanja zavarovanj se v skladu z določili MSRP 17 upošteva pri vrednotenju obveznosti iz zavarovalnih pogodb, zato skupina v bilanci stanja v skladu z MSRP ločeno ne izkazuje odloženih stroškov pridobivanja zavarovanj.

Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj so v SII-bilanci stanja skupine ovrednoteni z ničelno vrednostjo.

D.1.3 Neopredmetena sredstva

Skupina ni ugotovila nobenih neopredmetenih sredstev, ki bi se lahko prodala ločeno, in ne more dokazati, da obstaja tržna vrednost za enaka ali podobna sredstva. Vrednost neopredmetenih sredstev je v SII-bilanci stanja skupine ovrednotena z ničelno vrednostjo.

D.1.4 Odložene terjatve in obveznosti za davek

Skupina v bilanci stanja v skladu z MSRP obračunava odložene terjatve in obveznosti za davek skladno z MRS 12 »Davki iz dobička«.

Podlaga za opredelitev obveznosti in terjatev za odloženi davek je prepoznavanje začasnih razlik. To so razlike med davčno vrednostjo posameznega sredstva ali obveznosti in knjigovodsko vrednostjo posameznega sredstva ali obveznosti. Začasne razlike so lahko obdavčljivečasne razlike oziroma zneski, ki se prištejejo k obdavčljivemu dobičku v prihodnjih obdobjih, ali pa zneski, ki se odštejejo od obdavčljivega dobička v prihodnjih obdobjih. Odloženi davki se tako pripoznajo kot terjatve ali obveznosti za odloženi davek, kot posledica obračunavanja sedanjih in prihodnjih davčnih posledic.

V SII-bilanci stanja se odložene terjatve in obveznosti za davek oblikujejo iz vrednosti terjatev in obveznosti za odloženi davek v bilanci stanja v skladu z MSRP in iz dodatno obračunanih terjatev in obveznosti za odloženi davek iz prevrednotenj v SII-bilanci stanja ter se prikazujejo ločeno (bruto princip).

V SII-bilanci stanja se terjatve in obveznosti za odloženi davek obračunavajo od vseh prevrednotenj razen od:

- prevrednotenja postavke udeležb v odvisnih in pridruženih družbah, če imajo te udeležbe naravo strateških naložb in so zato razlike pri prevrednotenju obravnavane kot stalne ter tako niso osnova za obračun odloženih davkov;
- prevrednotenja postavke lastnih delnic, ki kotirajo na borzi, ker ta ne predstavlja obdavčljivečasne razlike;

- prevrednotenja postavke podrejenih obveznosti, ker ta ne predstavlja obdavčljive začasne razlike.

Odloženi davki iz naslova prevrednotenij v SII-bilanci stanja se obračunavajo po davčni stopnji, ki velja v Republiki Sloveniji, kjer je sedež obvladujoče družbe, ki pripravlja konsolidirane računovodske izkaze. Za leto 2023 je bila upoštevana davčna stopnja 22 % (2022: 19 %).

Skupina je iz naslova prevrednotenja skladno z načeli Solventnosti II oblikovala dodatno neto obveznost (razlika sredstev in obveznosti) za odloženi davek v višini 12,2 milijona EUR (2022: 36,8 milijona EUR). V naslednji preglednici je prikazan podrobnejši pregled po posameznih postavkah.

Odložene terjatve in obveznosti za davek

v tisoč EUR	31. 12. 2023		
	MRSP vrednost	Prevrednotenje	SII vrednost
Odložene terjatve za davek	7.336	8.669	16.005
Finančne naložbe	15.494	239	15.733
Kosmate ZTR	-9.545	0	-9.545
Pozavarovalni del ZTR	212	2.857	3.069
Ostalo	1.175	5.574	6.749
Odložene obveznosti za davek	1.652	26.579	28.231
Finančne naložbe	-139	1.047	907
Kosmate ZTR	661	24.489	25.150
Pozavarovalni del ZTR	-30	0	-30
Ostalo	1.161	1.043	2.204

Največji učinek odloženih terjatev za davek je na finančnih naložbah, ki izhaja že iz MSRP bilance stanja in je posledica negativnega prevrednotenja naložb. Dodatno v SII-bilanci stanja izhaja večji učinek odloženih terjatev za davek še iz prevrednotenja neopredmetenih sredstev.

Največji učinek na višino odloženih obveznosti za davek izhaja iz naslova prevrednotenja kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij.

D.1.5 Opredmetena osnovna sredstva, namenjena lastni uporabi

Skupina od neodvisnih zunanjih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin za pomembne nepremičnine praviloma vsaka tri leta pridobi oceno poštene vrednosti nepremičnin, namenjenih lastni uporabi. Cenitev je bila opravljena v letu 2022.

Oprema za neposredno opravljanje zavarovalne dejavnosti predstavlja nepomemben znesek in ga skupina v SII-bilanci stanja izkazuje v enaki višini kakor v bilanci stanja v skladu z MSRP. Prav tako se pravice do uporabe sredstev v najemu v SII-bilanci stanja vrednotijo enako kakor v bilanci stanja v skladu z MSRP.

D.1.6 Naložbe

Opredmetena sredstva, ki niso namenjena lastni uporabi

Metodologija je skladna z metodologijo, ki se uporablja za opredmetena osnovna sredstva, namenjena lastni uporabi, ki je podrobno opisana v podrazdelku [D.1.5 Opredmetena osnovna sredstva, namenjena lastni uporabi](#). Lastniške počitniške kapacitete predstavljajo nepomemben del sredstev, zato zanje ne pridobivamo zunanje neodvisne presoje poštene vrednosti.

Naložbe v odvisne in pridružene družbe

Za pokojninske družbe in družbe za upravljanje znotraj EU (Sava pokojninska družba in Sava Infond) glede na določilo točke 1 (e) 335. člena Delegirane uredbe ni izvedena popolna konsolidacija podatkov.

Tako v prilagojeni bilanci stanja v skladu z MSRP ti družbi ostaneta med naložbami v odvisne družbe in pridružene družbe, vrednotene po knjigovodski vrednosti. V SII-bilanci stanja ju izkazujemo v višini sorazmernega deleža njunih lastnih virov sredstev, to je v višini razpoložljivega kapitala, izračunanega v skladu s sektorskimi predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji za pokojninske družbe oziroma družbe za upravljanje.

Za pokojninske družbe v skupini zunaj EU (Sava penzisko društvo) ter ostale odvisne družbe, ki niso zavarovalnice ali družbe za pomožne storitve (Vita S Holding) glede na določilo točke 1 (f) 335. člena Delegirane uredbe ni izvedena popolna konsolidacija podatkov. V prilagojeni bilanci stanja v skladu z MSRP so te družbe izkazane med naložbami v odvisne in pridružene družbe, vrednotene po knjigovodski vrednosti. V SII-bilanci stanja pa so v skladu s 13(5) členom Delegirane uredbe vrednotene z uporabo kapitalske metode MSRP, pri čemer nabavno vrednost, ki je osnova za izračun po kapitalski metodi, zmanjšamo za dobro ime, ki je bilo del nabavne vrednosti. Vrednost dobrega imena in drugih neopredmetenih sredstev, ki bi bila v skladu z metodologijo vrednotenja sredstev ovrednotena z ničelno vrednostjo, odštejemo od dobljene vrednosti družbe.

Skupina deleže v pridruženih družbah (DCB), v skladu z določilom točke 1 (f) 335. člena Delegirane uredbe, v SII-bilanci stanja vrednoti z uporabo kapitalske metode po MSRP v skladu s 13(5) členom Delegirane uredbe.

Delnice

Delnice, ki kotirajo

Delnice, ki kotirajo, so tako v bilanci stanja v skladu z MSRP kot v SII-bilanci stanja vrednotene po tržni vrednosti na podlagi zadnje objavljene tržne cene.

Delnice, ki ne kotirajo

Netržne delnice so tako v bilanci stanja v skladu z MSRP kot v SII-bilanci stanja vrednotene po tržni vrednosti, pri čemer se tržna cena izračuna s pomočjo modela. V primeru, da naložbe niso modelsko vrednotene, se zaradi nematerialnosti predpostavi, da je nabavna vrednost zadosten približek tržni vrednosti.

Obveznice

Vse obveznice se v SII-bilanci stanja vrednotijo po tržni vrednosti. Obveznice, ki so sicer v bilanci stanja v skladu z MSRP vrednotene po odplačni vrednosti, se v SII-bilanci stanja prevrednotijo na tržno vrednost ob upoštevanju tržne cene na datum poročanja.

V to postavko skupina prerazporedi obveznice iz registrov naložb, ki pokrivajo obveznosti do zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, skupina pa daje garancijo (garantirani VEP). V primeru, da se te obveznice vrednotijo po odplačni vrednosti, se za potrebe priprave SII-bilance stanja izvede prevrednotenje na tržno vrednost ob upoštevanju tržne cene na datum poročanja.

Investicijski skladi

Skupina naložbe v vzajemne sklade in ETF-je vrednoti na podlagi zadnjega objavljenega tečaja tako v MSRP kot SII-bilanci stanja.

Skupina tudi naložbe v alternativne sklade (nepremičninski in infrastrukturni skladi, skladi zasebnega dolga, skladi zasebnega kapitala ipd.) tako v MSRP kot SII-bilanci stanja vrednoti tržno na podlagi vrednosti prejete s strani upravljalcev skladov.

V to postavko skupina prerazporedi naložbene sklade iz registrov naložb, ki pokrivajo obveznosti do zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, skupina pa daje garancijo (garantirani VEP).

Depoziti, ki niso denarni ustrezniki

Skupina razvršča depozite, ki niso denarni ustrezniki v skupino naložb vrednotenih po odplačni vrednosti. Za potrebo sestave SII-bilance stanja se predpostavi, da je odplačna vrednost v skladu z MSRP dovolj dober približek tržne vrednosti.

V primerjavi s prikazano vrednostjo v MSRP bilanci stanja se vrednost depozitov v SII-bilanci prikaže brez vpliva pričakovanih kreditnih izgub (ECL), kar je prikazano kot prevrednotenje.

Depoziti z originalno zapadlostjo do treh mesecev se v SII-bilanci stanja prerazporedijo iz postavke denarja in denarnih ustreznikov v postavko depozitov, ki niso denarni ustrezniki.

D.1.7 Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Finančne naložbe, za pokrivanje obveznosti zavarovanj, za katera zavarovanci v celoti prevzemajo naložbena tveganja in skupina za njih ne jamči donosnosti, se v SII-bilanci stanja prikažejo v kategoriji »Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje«.

Finančne naložbe, ki pokrivajo obveznosti zavarovanj, za katera zavarovanci prevzemajo naložbena tveganja, skupina pa jamči določeno višino donosnosti (garantirani VEP), se v SII-bilanci stanja prerazporedijo med ostale finančne naložbe, ki pokrivajo obveznosti življenjskih zavarovanj.

Naložbe, ki se v SII-bilanci stanja vključujejo med naložbe za pokrivanje obveznosti zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, so v bilanci stanja v skladu z MSRP vrednotene po tržni vrednosti, kar pomeni, da prevrednotenje v SII-bilanci stanja ni potrebno.

Naložbe v korist zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, ki se v SII-bilanci stanja prerazporedijo med ostale finančne naložbe, se prevrednotijo na tržno vrednost v primeru obveznic, vrednotenih po odplačni vrednosti.

D.1.8 Posojila in hipotekarni krediti

Skupina razvršča posojila v skupino naložb vrednotenih po odplačni vrednosti. Za potrebo sestave SII-bilance stanja se predpostavi, da je odplačna vrednost dovolj dober približek tržne vrednosti.

V primerjavi s prikazano vrednostjo v MSRP bilanci stanja se vrednost posojil v SII-bilanci prikaže brez vpliva pričakovanih kreditnih izgub (ECL), kar je prikazano kot prevrednotenje.

D.1.9 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem

Skupina v bilanci stanja v skladu z MSRP znotraj zneska ZTR prenesenega pozavarovateljem izkazuje neto vrednost pozavarovalnih pogodb, ki so sredstva in pozavarovalnih pogodb, ki so obveznosti. Sredstva in obveznosti iz pozavarovalnih pogodb družba oblikuje v skladu z MSRP 17.

V nadaljnjem besedilu uporabljamo oznako SII rezervacije za ZTR, izračunane v skladu z zakonodajo Solventnosti II, in MSRP rezervacije za obveznosti in sredstva iz (po)zavarovalnih pogodb, izračunane v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP 17). Glavna načela, uporabljena v izračunih MSRP rezervacij, so opisana v računovodskem delu letnega poročila skupine v razdelku 16.4.21 *Zavarovalne pogodbe*.

Znesek ZTR, prenesenih pozavarovateljem, vrednotijo aktuarji družb v skupini. Metodologija upošteva usmeritve iz politike upravljanja zavarovalnih tveganj skupine.

V SII-bilanci stanja skupina iz postavke znesek ZTR, prenesen pozavarovateljem, prerazporedi zapadle terjatve za provizijo in terjatve za škode za oddano po/sozavarovanje v postavko terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja, ter zapadle obveznosti za premijo za oddano pozavarovanje in sozavarovanje v postavko obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja. Upoštevajo se tudi posebnosti družb v skupini.

Pri izračunu ZTR, prenesenih pozavarovateljem, družbe v skupini izhajajo iz denarnih tokov, ki nastopajo pri izračunu kosmatih ZTR, in z uporabo predpostavk, ki so usklajene z uporabljenimi predpostavkami pri izračunu kosmatih ZTR.

Upoštevanje časovne vrednosti denarja je enako kakor pri kosmatih najboljših ocenah rezervacij. Prilagoditev za pričakovana neplačila nasprotne stranke se izvede na podlagi delitve zneska ZTR, prenesenega pozavarovateljem, po bonitetnih ocenah nasprotnih strank in s temi bonitetnimi ocenami povezanimi verjetnostmi neplačila.

D.1.10 Depoziti pri cedentih

Skladno z nekaterimi pozavarovalnimi pogodbami del pozavarovalne premije cedenti zadržijo kot garancijo za izplačilo bodočih škod in jih plačajo praviloma po preteku enega leta. Denarni tokovi, vezani na te depozite, se v skladu z določili MSRP 17 vključujejo v vrednotenje obveznosti iz zavarovalnih pogodb, zato skupina v bilanci stanja v skladu z MSRP ločeno ne izkazuje depozitov pri cedentih.

V SII-bilanci stanja skupina v to postavko prerazporedi znesek depozitov pri cedentih iz kosmatih MSRP rezervacij.

D.1.11 Terjatve iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov

Skupina v postavko terjatev iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov uvršča terjatve do zavarovalnih posrednikov in druge terjatve iz zavarovalnih poslov. V skladu z MSRP, skupina v MSRP bilanci stanja ločeno ne izkazuje terjatev do zavarovancev iz naslova sklenjenih zavarovanj in terjatev iz naslova sprejetega po/sozavarovanja, saj se denarni tokovi, vezani na te terjatve, vključujejo v vrednotenje obveznosti in sredstev iz zavarovalnih pogodb, v skladu z določili MSRP 17.

V SII-bilanci stanja skupina v postavko terjatev iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov iz kosmatih MSRP rezervacij prerazporedi zapadle terjatve do zavarovancev za že pripoznane police po MSRP 17 standardu, nezapadle terjatve do zavarovancev za že pripoznane police po MSRP 17, ki se nanašajo na neaktivne police in zapadle terjatve za premijo prejetega po/sozavarovanja. Upoštevajo se tudi posebnosti družb v skupini.

V SII-bilanci stanja v tej postavki skupina dodatno upošteva še zapadle terjatve do zavarovancev za nepripoznane police po MSRP 17 standardu in nezapadle terjatve do zavarovancev za nepripoznane police po MSRP 17, ki se nanašajo na neaktivne police. Postavki v MSRP bilanci stanja nista vključeni in sta zato v SII prikazani kot prevrednotenje.

Dodatno prevrednotenje na tržno vrednost terjatev iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov se ne izvaja, saj zaradi kratkoročnosti postavk knjigovodska vrednost predstavlja zadovoljiv približek tržne vrednosti.

D.1.12 Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja

Denarni tokovi vezani na terjatve iz naslova oddanih po/sozavarovanj se v skladu z določili MSRP 17 vključujejo v vrednotenje obveznosti iz pozavarovalnih pogodb, zato skupina v bilanci stanja v skladu z MSRP ločeno ne izkazuje terjatev iz pozavarovanja in sozavarovanja.

V SII-bilanci stanja skupina iz pozavarovalnega dela MSRP rezervacij prerazporedi v postavko terjatev iz pozavarovanja in sozavarovanja zapadle terjatve za provizijo iz oddanega po/sozavarovanja ter terjatve za škode za oddano po/sozavarovanje. Upoštevajo se tudi posebnosti družb v skupini.

D.1.13 Druge terjatve

V postavki druge terjatve izkazujemo kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij, kratkoročne terjatve do kupcev, kratkoročne terjatve do zaposlenih, kratkoročne terjatve iz oddaje prostorov, opreme in druge kratkoročne terjatve.

Vrednotenje v SII-bilanci stanja je enako kakor za bilanco stanja v skladu z MSRP.

D.1.14 Lastne delnice

Lastne delnice kotirajo na organiziranem trgu, zato se za namene SII-bilance stanja prevrednotijo na zaključno ceno na borzi na dan vrednotenja SII-bilance stanja.

D.1.15 Denar in denarni ustrezniki

Vrednotenje denarja in denarnih ustreznikov je v SII-bilanci stanja enako kakor v bilanci stanja v skladu z MSRP.

Depoziti z originalno zapadlostjo do treh mesecev se v SII-bilanci stanja obravnavajo enako kot depoziti z daljšo zapadlostjo, zato se jih prerazporedi v postavko depozitov, ki niso denarni ustrezniki.

D.1.16 Druga sredstva, ki niso izkazana drugje

Druga sredstva sestavljajo kratkoročne časovne razmejitve (kratkoročno odloženi stroški in kratkoročno nezaračunani prihodki). Med kratkoročno odloženimi stroški se izkazujejo vnaprej plačani stroški zavarovanj, licenc, zakupnin in podobno.

Pri vrednotenju drugih sredstev se za potrebe SII-bilance stanja zasleduje vidik denarnega toka. Postavke, pri katerih je denarni tok že bil izveden, se prevrednotijo na ničelno vrednost, ostale postavke pa se v SII-bilanci stanja pripoznajo v enaki višini kakor v bilanci stanja v skladu z MSRP.

D.2 Zavarovalno-tehnične rezervacije

Skupina v bilanci stanja v skladu z MSRP znotraj ZTR izkazuje neto vrednost zavarovalnih pogodb, ki so sredstva, in zavarovalnih pogodb, ki so obveznosti. Sredstva in obveznosti iz zavarovalnih pogodb družba oblikuje v skladu z MSRP 17.

Vrednotenje kosmatih ZTR in pozavarovalnega dela izvajajo aktuarji družb skupine. Vrednotenje pozavarovalnega dela SII rezervacij (najboljše ocene rezervacij za oddane posle) je opisano pri vrednotenju sredstev v razdelku [D.1.9 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem](#). Metodologija upošteva usmeritve iz politike upravljanja zavarovalnih tveganj skupine in je skladna z uveljavljenimi aktuarskimi metodami.

V SII-bilanci stanja skupina iz postavke ZTR prerazporedi zapadle terjatve za premijo za direktno zavarovanje, sprejeto po/sozavarovanje ter z njimi povezane obveznosti za provizije in stroške, prav tako iz postavke prerazporedi nezapadle terjatve za premijo za že potekle police direktnih zavarovanj ter z njimi povezane obveznosti za stroške in obveznosti za davek od zavarovalnih poslov. Skupina iz postavke ZTR prerazporedi tudi obveznosti za škode sprejetega pozavarovanja izven skupine ter za depozite pri cedentih. Upoštevajo se tudi posebnosti družb v skupini.

Skupina pri izračunu SII rezervacij ne uporablja uskladišne prilagoditve iz 182. člena ZZavar-1 (oziroma člena 77 b Direktive 2009/138/ES), prilagoditve za nestanovitnost iz 184. člena ZZavar-1 (oziroma člena 77 d Direktive 2009/138/ES), prehodne prilagoditve zadevne strukture netveganih obrestnih mer iz 639. člena ZZavar-1 (oziroma člena 308 c Direktive 2009/138/ES) in prehodnega odbitka iz 640. člena ZZavar-1 (oziroma člena 308 d Direktive 2009/138/ES).

Skupina oblikuje naslednje kategorije SII rezervacij:

- najboljša ocena škodnih rezervacij direktnih zavarovanj,
- najboljša ocena premijskih rezervacij direktnih zavarovanj,
- najboljša ocena rezervacij za rente, ki izhajajo iz direktnih premoženjskih zavarovanj (rezervacija za premoženjske rente),
- najboljša ocena rezervacij za življenjska zavarovanja,
- najboljša ocena rezervacij sprejetega pozavarovanja,
- dodatek za tveganje.

SII rezervacije so enake vsoti najboljše ocene rezervacij in dodatka za tveganje. Zgoraj omenjene kategorije rezervacij so podrobneje opisane v nadaljevanju razdelka.

Najboljša ocena škodnih rezervacij direktnih zavarovanj

Škodne rezervacije se nanašajo na škodne dogodke, ki so se že zgodili, škode in drugi z njimi povezani denarni tokovi pa še niso bili izplačani, ne glede na to, ali je bila škoda že prijavljena ali ne. V izračunu najboljše ocene družbe v skupini upoštevajo uteženo povprečje vseh možnih scenarijev in časovno vrednost denarnih tokov, kar pomeni, da so vsi denarni tokovi diskontirani s krivuljami netveganih obrestnih mer. V izračun so vključeni tudi vsi stroški, ki se nanašajo na obdobje od datuma nastanka škodnega dogodka do datuma obračuna škode, ter tudi vsi pričakovani bodoči regresji, ki izhajajo iz teh škod.

Rezervacije za škode, ki so se že zgodile, vendar še niso bile rešene, so oblikovane na podlagi statističnih podatkov iz preteklih let ter izračunava skupaj za škode, ki so že bile prijavljene, in za škode, ki še niso bile prijavljene.

Posamezna družba v skupini pri izračunu najboljše ocene kosmatih škodnih rezervacij pri vsaki homogeni skupini tveganj uporabi vsaj dve od spodaj naštetih metod:

- metoda veriženja (metoda Chain-Ladder), pri kateri glede na pretekli razvoj rešenih in prijavljenih škod ocenimo nadaljnji razvoj škodnih izplačil za škode, ki so se že zgodile;
- naivna metoda, pri kateri za posamezen segment zavarovanj predvidimo končni ultimatívni škodni količnik ne glede na hitrost prijave in izplačila škod;
- Bornhuetter–Fergusonova metoda je kombinacija naivne metode in metode veriženja, pri kateri za posamezen segment zavarovanj predvidimo določen škodni količnik v odvisnosti od tega, kdaj je škoda prijavljena in/ali rešena;
- metoda povprečne IBNR škode, pri kateri na podlagi zgodovinskih podatkov določimo višino škodne rezervacije za škode, ki so že nastale, a še niso bile prijavljene (angl. Incurred But Not Reported-IBNR), kot zmnožek med pričakovanim številom IBNR škod in povprečno višino IBNR škode, h končni vrednosti najboljše ocene škodnih rezervacij pa prištejemo še rezervacije za prijavljene škode (angl. Reported But Not Settled –RBNS) na dan vrednotenja.

Zaradi narave škod in sezonskih vplivov družbe v skupini v nekaterih primerih ločeno od preostalega dela najboljše ocene škodnih rezervacij oblikujejo najboljšo oceno rezervacij za rente, najboljšo oceno rezervacij za škode iz naslova večjih naravnih nesreč ter najboljšo oceno rezervacij za druge izredne dogodke, za oceno katerih se uporabijo ustrezne aktuarske metode.

Tako dobljeni rezultati so na koncu povečani za bodočo pričakovano presežno inflacijo in cenilne stroške ter zmanjšani za pričakovane regrese, dobljenemu znesku pa se prištejejo tudi obveznosti do oškodovancev za škode, ki so že bile rešene, a še niso bile izplačane, najboljša ocena uveljavljenih regresnih terjatev, zasluženi del rezervacije za izplačila bonusov ter zasluženi del profitne provizije pri FOS poslih.

Najpomembnejše predpostavke pri izračunu najboljše ocene škodnih rezervacij (krajše BE CP) so določene na naslednji način:

- pričakovani ultimatívni škodni količnik predstavlja pričakovan končni delež vseh rešenih škod, ki so se zgodile v določenem obdobju, v premiji, zasluženi v tem obdobju;
- pričakovana bodoča presežna inflacija, ki je upoštevana kot eksplicitno povečanje škodnih denarnih tokov (v odvisnosti od njihove pričakovane zapadlosti), se določi na podlagi trenutnega makroekonomskega stanja in pričakovanj v prihodnosti;
- faktorji škodnega razvoja: za zavarovalne vrste s tako imenovanim dolgim repom (angl. long tail) je višina rezervacij za neprijavljene škode zelo odvisna od izbire faktorjev škodnega razvoja in od izbrane oblike repa, ki predstavlja faktorje za leta, za katera družbe še nimajo dejanskih škodnih izkušenj. Razvojni faktorji so izbrani na podlagi zgodovinskih razvojnih faktorjev in korigirani za pričakovane spremembe v prihodnosti, repni razvojni faktor pa je določen s pomočjo logaritemske regresije, kjer je izbrana krivulja, ki se izbranim razvojnim faktorjem za že razvita škodna leta najboljše prilaga. V skladu z aktuarsko presojo se ti faktorji lahko korigirajo;
- povprečna IBNR škoda pri uporabi metode povprečne IBNR škode je določena na podlagi preteklih IBNR škod v odvisnosti od razvojnega leta in dodatno prilagojena glede na trende gibanja;
- pričakovan delež cenilnih stroškov v bodočih škodnih izplačilih je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja višine cenilnih stroškov;
- pričakovan delež regresov v bodočih škodnih izplačilih je določen na podlagi zgodovinskih podatkov o izplačanih regresih in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja;
- odstotki slabitev regresnih terjatev so določeni na podlagi zgodovinske analize poplačljivosti regresnih terjatev.

Za zadnje leto dogodka (leto 2023) je skupni povprečni pričakovani ultimatívni škodni količnik precej višji, kot je bil v izračunu na dan 31. 12. 2022 za leto dogodka 2022, na kar je vplival predvsem velik obseg poletnih ujm in poplav v Sloveniji, Srbiji in na Hrvaškem.

Najboljša ocena premijskih rezervacij direktnih zavarovanj

Premijska rezervacija se nanaša na škodne dogodke, ki nastopijo po datumu vrednotenja, torej med preostalim obdobjem veljavnosti zavarovalnega kritja polic. Izračunava se za tiste pogodbe, ki so aktivne na dan izračuna, in je sestavljena iz vseh pričakovanih prihodnjih denarnih tokov znotraj meja zavarovalnih pogodb (v nadaljevanju pogodbene meje). Družbe v skupini v izračunu najboljše ocene upoštevajo uteženo povprečje vseh možnih scenarijev in časovno vrednost denarnih tokov, kar pomeni, da so vsi denarni tokovi ustrezno diskontirani s krivuljami netveganih obrestnih mer.

V izračunu premijske rezervacije družbe v skupini upoštevajo naslednje pričakovane denarne tokove, ki so ustrezno razdeljeni po posameznih letih in diskontirani z uporabo krivulje netveganih obrestnih mer:

- vse bodoče škode, ki se bodo zgodile v prihodnosti,
- vse cenilne stroške v povezavi z reševanjem škod iz prejšnje točke,
- vse bodoče regrese, ki izhajajo iz škod, opisanih v prvi točki,
- vse bodoče stroške, povezane s servisiranjem obstoječih pogodb,
- vse bodoče prilive premij z naslova nezapadlih terjatev do zavarovancev,
- provizijo in stroške požarne takse, ki izvirajo iz premij, opisanih v prejšnji točki,
- pričakovano vrednost bodočih popravkov premij,
- bodočo obračunano premijo znotraj pogodbenih mej,
- stroške v povezavi s premijami iz prejšnjih dveh točk,
- nezasluzen del rezervacije za izplačila bonusov,
- nezasluzen del bodoče pričakovane profitne provizije FOS poslov,
- pričakovane denarne tokove (prilive in odlive) z naslova davka od zavarovalnih poslov.

Najpomembnejše predpostavke pri izračunu najboljše ocene premijske rezervacije (krajše BE PP) so določene na naslednji način:

- pričakovani škodni količnik predstavlja pričakovani končni delež vseh škod, ki se bodo zgodile v določenem obdobju, v zasluženih premiji tega obdobja; pri določanju pričakovanih škodnih količnikov se upoštevajo ultimatívni škodni količniki po posameznih letih dogodka iz izračuna najboljše ocene škodnih rezervacij, spremembe v povprečni premiji v zadnjem letu in pričakovanja glede škodnega dogajanja v prihodnosti;
- pričakovan delež cenilnih stroškov v bodočih izplačilih škod je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja višine cenilnih stroškov;
- pričakovan delež regresov v bodočih izplačilih škod je določen na podlagi zgodovinskih podatkov o izplačanih regresih in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja deleža regresov v škodah;
- pričakovan delež bodočih popravkov premij (iz naslova prekinitvev pogodb, popravkov popustov, spremembe kritij ipd.) oziroma višina naknadno obračunane premije je določena na podlagi podatkov preteklega leta in po potrebi korigirana v skladu z bodočimi pričakovanji;
- pričakovan delež provizij v bodočih premijskih denarnih tokovih je določen na podlagi provizijskih stopenj;
- pričakovan delež ostalih stroškov pridobivanja v bodočih premijskih denarnih tokovih je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja višine teh stroškov;
- pričakovan delež administrativnih stroškov v bodočih premijskih denarnih tokovih je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja višine teh stroškov;
- pričakovan delež požarne in zdravstvene takse je v skladu z zakonodajo definiran glede na posamezno interno zavarovalno vrsto;
- pričakovan razvoj škod po letih je določen na podlagi zgodovinskega načina izplačevanja škod;

- pričakovani razvoj regresov po letih je določen na podlagi zgodovinskega načina izplačevanja regresov.

Skupni pričakovani ultimatívni škodni količnik, uporabljen v izračunu najboljše ocene premijskih rezervacij, je na dan 31. 12. 2023 nekoliko višji, kot je bil skupni pričakovani ultimatívni škodni količnik, uporabljen v izračunu najboljše ocene premijskih rezervacij na dan 31. 12. 2022, kar je predvsem posledica večjega pričakovanega obsega ujm in negotovosti glede škodne inflacije.

Najboljša ocena rezervacij za rente, ki izhajajo iz direktnih premoženjskih zavarovanj

Najboljša ocena rezervacij za rente, ki izhajajo iz premoženjskih zavarovanj (v nadaljevanju najboljša ocena rezervacij za premoženjske rente), se zaradi posebnega načina izplačevanja škod izračunava ločeno od najboljše ocene škodnih rezervacij premoženjskih zavarovanj, in sicer se posebej določa za:

- prijavljene rente iz premoženjskih zavarovanj (bodisi v izplačevanju ali še ne): najboljša ocena za takšne rente se poroča v življenjski vrsti poslovanja rent, ki izhajajo iz pogodb o premoženjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj;
- rente iz premoženjskih zavarovanj, ki še niso bile prijavljene: najboljša ocena rezervacij za tovrstne rente se poroča pri premoženjskih vrstah poslovanja v okviru najboljše ocene škodnih rezervacij.

Najpomembnejše predpostavke pri izračunu najboljše ocene rezervacij za premoženjske rente, ki so že prijavljene (ne glede na to, ali so že v izplačevanju ali še ne), so določene na naslednji način:

- pričakovani delež cenilnih stroškov v prihodnjih škodnih izplačilih je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja višine cenilnih stroškov;
- pričakovana inflacija v prihodnosti se določi na podlagi trenutnega makroekonomskega stanja in pričakovanj v prihodnosti;
- umrljivost je določena glede na izbrane tablice umrljivosti.

Najpomembnejše predpostavke pri izračunu najboljše ocene rezervacij za premoženjske rente, ki še niso prijavljene, so določene na naslednji način:

- pričakovano število teh rent je določeno na podlagi škodnih dogodkov v preteklih letih in pričakovanj v prihodnosti,
- povprečna višina sedanje vrednosti vseh prihodnjih obveznosti rente v trenutku njenega nastanka je določena kot povprečna vrednost vseh pričakovanih obveznosti za rente, ki so že v izplačevanju, in po potrebi korigirana z aktuarsko presojo glede na trend gibanja.

V zadnjem letu do večjih sprememb v zgornjih predpostavkah ni prišlo.

Najboljša ocena rezervacij za direktna življenjska zavarovanja

Izračun najboljše ocene rezervacij za življenjska zavarovanja je narejen na ravni zavarovalne pogodbe, pri čemer so predpostavke izračuna enotne za posamezno homogeno skupino produktov življenjskih zavarovanj. Ta v grobem delimo na mešana, riziko, vseživljenjska in rentna klasična življenjska zavarovanja, naložbena življenjska zavarovanja (z garancijo ali brez nje, z omejeno dobo ali vseživljenjska) in zdravstvena zavarovanja, podobna življenjskim zavarovanjem. Izračun je narejen na podlagi najboljših ocen prihodnjih pogodbenih denarnih tokov, v katerih se upoštevajo najboljše ocene vseh pogodbenih denarnih tokov in povezanih denarnih tokov, kot so cenilni stroški, stroški administracije in finančni prihodki od naložb sredstev, ki pokrivajo obveznosti zavarovalnih pogodb. Ločeno se izračuna tudi najboljša ocena škodnih rezervacij za življenjska zavarovanja.

Predpisi SII določajo, da se v primerih, ko so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- družba ne more prisiliti zavarovalca k plačilu premije (premija ni izterljiva),
- zavarovalna pogodba ne vsebuje zaznavne finančne garancije,

- zavarovalna pogodba ne vsebuje zaznavnega zavarovalnega kritja (v dovolj velikem obsegu), pri določanju najboljše ocene rezervacij ne upoštevajo prihodnje premije. Skupina je v letu 2023 ponovno preučila portfelj zavarovalnih pogodb in ugotovila, da zgornjim pogojem zadoščajo določene homogene skupine pogodb naložbenih življenjskih zavarovanj. Posledično se je vrednotenje v teh primerih prilagodilo in se v vrednotenju ne upoštevajo prihodnje premije ter njihovega posrednega vpliva na zavarovalne obveznosti (odškodnine in stroški).

Dodatno se je v letu 2023 prenehalo ločeno oblikovati tehnične rezervacije, izračunane v celoti (angl. »technical provision as a whole«), in se tako celotna vrednost SII rezervacij (brez dodatka za tveganje) prikazuje pod postavko najboljša ocena rezervacij. Ta sprememba ne vpliva niti na višino lastnih virov niti na način določanja kapitalskih zahtev.

Pričakovani pogodbeni denarni tokovi so:

- prihodki iz premij,
- izplačila za škode (smrt, hujše bolezni, doživetje, odkup),
- stroški (provizije zastopnikov, drugi sklenitveni stroški, cenilni stroški, administrativni stroški),
- drugi prihodki (provizija iz upravljanja naložb).

Pri obravnavi posamezne pogodbe se upoštevajo:

- letna premija, frekvenca plačevanja, pogodbene zavarovalne vsote, podatki o starosti in spolu zavarovanca ter datumih začetka in konca trajanja zavarovanja,
- tehnične osnove produktov: tehnična obrestna mera, tablice umrljivosti in obolevnosti, pogodbeni stroški, pravila določanja odkupnih vrednosti, ipd.,
- predpostavke: pričakovane stopnje smrtnosti in obolevnosti, stopnje odstopov, prihodnja donosnost, pričakovani stroški, prihodnja inflacija.

Za denarne tokove, obravnavane do poteka police, se izračuna njihova sedanja vrednost z uporabo krivulje netveganih obrestnih mer. Posebej se oceni sedanja vrednost opcij in garancij, vgrajenih v produkte življenjskih zavarovanj. Pri tem se uporabi stohastične ekonomske scenarije ali aproksimativno metodo. Prihodnje dinamično obnašanje zavarovalcev ni modelirano, prihodnji posegi posloводства pa so modelirani zgolj pri izračunu sedanje vrednosti opcij in garancij, kjer se predvideva določena realizacija presežkov iz prevrednotenja v primeru scenarijev, v katerih predvideni prihodki iz naložb pred realizacijo presežkov ne dosegajo potrebnih prihodkov iz naložb zaradi garantirane obrestne mere pri klasičnih življenjskih zavarovanjih.

Najboljša ocena rezervacij za zajamčena izplačila ob rojstvu otrok se izračuna na podlagi predvidenega števila in predvidene višine izplačil za že sklenjena zavarovanja. Postopek izračuna tovrstnih rezervacij je narejen na podlagi razmerja med skupnim zneskom plačanih nagrad v obdobju in letnim ekvivalentom premije ob koncu obdobja. Sedanja vrednost denarnih tokov se izračuna z uporabo netvegane obrestne mere.

Najboljša ocena škodnih rezervacij za življenjska zavarovanja se izračuna z uporabo metode povprečne škode, pri čemer se posebej oceni rezervacija za nastale prijavljene škode in posebej rezervacija za nastale, a še neprijavljene škode. Najboljša ocena rezervacij za nastale prijavljene škode je enaka rezervaciji po popisu. Najboljša ocena rezervacij za nastale, vendar še neprijavljene škode, se izračuna kot produkt ultimativnega števila IBNR škod (ocena iz trikotnika prijavljenih škod) in povprečne višine IBNR škode. Pri tem opazujemo samo škode zaradi smrti ali hujše bolezni. Povprečna višina IBNR škode se določi kot povprečna riziko zavarovalna vsota za posamezno homogeno skupino zavarovanj. Sedanja vrednost denarnih tokov se izračuna z uporabo krivulje netveganih obrestnih mer.

V letu 2023 so se ponovno ovrednotile vse uporabljene predpostavke, pri čemer je prišlo do manjših sprememb. Na nekaterih segmentih so se stroški na enoto zavarovanja spremenili zaradi obsega portfelja, nekoliko so se spremenile tudi predvidene stopnje prekinitev pogodb in predvidena

umrljivost. Na vrednotenje je vplivala tudi sprememba krivulje netveganih obrestnih mer; znižanje je vodilo v povečanje najboljše ocene.

Najboljša ocena rezervacij sprejetega pozavarovanja

Izračuni se izvajajo na ravni vrst poslovanja v skladu s Prilogo 1 k Delegirani uredbi, in sicer ločeno za posle pozavarovanja v skupini in posle zunaj skupine (za stanje na ravni skupine se po izločitvi transakcij v skupini upoštevajo le slednji). Zaradi zanemarljivega obsega in narave obveznosti sprejetih življenjskih pozavarovanj (zunaj skupine) je metodologija za vrednotenje teh obveznosti enaka kakor za premoženjska in NSLT-zdravstvena zavarovanja, zato so obveznosti sprejetih življenjskih pozavarovanj razporejene k NSLT-zdravstvenim zavarovanjem.

Najboljša ocena rezervacij je sestavljena iz najboljše ocene premijskih rezervacij in najboljše ocene škodnih rezervacij. Osnova za izračune je razporeditev poslov po pogodbениh letih, izračunava pa se le za že sklenjene pozavarovalne pogodbe.

Izračun najboljše ocene rezervacij je razdeljen na:

- izračun tehnične kosmate rezervacije, ki vključuje najboljšo oceno rezervacije za škode (že nastale in tudi bodoče) ter od njih odvisnih plačil (provizije cedentom, odvisne od rezultata, in pogodbeno dogovorjene premije za ponovno vzpostavitev kritja po dogodku), in sicer pred upoštevanjem časovne vrednosti denarja,
- delitev tehnične kosmate rezervacije na tehnično premijsko rezervacijo (za bodoče škode) in tehnično škodno rezervacijo (za že nastale, a še ne obračunane škode),
- upoštevanje bodočih internih stroškov, povezanih z veljavnimi pogodbami,
- upoštevanje bodočih denarnih tokov iz premij in provizij, vključno z že obračunanimi, a še ne zapadlimi in neplačanimi premijami in provizijami,
- priprava denarnih tokov, upoštevanje bodoče presežne inflacije, valutne strukture denarnih tokov in diskontiranje.

Pri tehnični kosmati rezervaciji se uporablja metoda veriženja na trikotnikih kumulativnih obračunanih škod z Bornhuetter–Fergusonovovo (BF) prilagoditvijo. Če so ti trikotniki preveč razpršeni, se ultimatívne škode ocenijo na podlagi pričakovanih ultimatívnih škodnih količnikov (naivna metoda). Za razvoj izplačil oziroma generiranje denarnih tokov se uporabi vzorec iz trikotniškega razvoja.

Pri izračunu najboljše ocene rezervacij za portfelj sprejetega pozavarovanja znotraj skupine se upoštevajo denarni tokovi iz izračuna pozavarovalnega dela najboljše ocene rezervacij odvisnih družb skupine, ki se nanašajo na sklenjene posle z obvladujočo družbo, in se ta del tehnične kosmate rezervacije za potrebe solo izračuna obvladujoče družbe ne preračunava ponovno.

Bodoči cenilni in administrativni stroški, povezani s sklenjenimi pogodbami, se določijo preko pričakovanih deležev teh stroškov v prihodnjih premijah oziroma škodah.

Osnova za delitev tako dobljenih denarnih tokov po valutah je valutna struktura vsote škodnih rezervacij za prijavljene škode in prenosnih premij, zmanjšanih za razmejene provizije. Bodoči denarni tokovi, razdeljeni po tem ključu, se diskontirajo z uporabo ustreznih krivulj netveganih obrestnih mer.

Najbolj pomembni predpostavki pri izračunu sta izbira ustrezne metode za posamezno vrsto poslovanja ter uporabljeni ultimatívni količniki, predvsem za zadnje pogodbeno leto, kjer je zaradi neznanih škod in še neizteklega kritja največ negotovosti. Za sprejeta pozavarovanja zunaj skupine je zaradi večjega obsega katastrofalnih dogodkov delež pričakovanih ultimatívnih škod in provizij v pričakovanih ultimatívnih premijah zadnjega pogodbenega leta nekoliko višji kot leto poprej, kar pa zaradi dobrega pozavarovalnega programa ni znatno vplivalo na rezultate tega poslovnega odseka skupine.

Dodatek za tveganje

Dodatek za tveganje skupaj z najboljšo oceno rezervacij zagotavlja, da je vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij enakovredna znesku, ki bi ga za prevzem in izpolnitev obveznosti do zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb zahtevale druge zavarovalnice, ki bi prevzele te obveznosti. Dodatek za tveganje se izračuna z določitvijo stroškov zagotavljanja zneska primernih lastnih virov sredstev v višini zahtevanega solventnostnega kapitala, ki je potreben za podporo zavarovalnih obveznosti med njihovo veljavnostjo oziroma do njihovega izteka. Mera, uporabljena pri določitvi stroškov zagotavljanja prej omenjenega zneska primernih lastnih virov sredstev, je pribitek nad ustrezno netvegano obrestno mero, ki bi ga zavarovalnica upoštevala, da bi zagotovila te primerne lastne vire sredstev, in je enaka 6 %.

Skupina v skladu s 340. členom Delegirane uredbe določi dodatek za tveganje kot vsoto dodatkov za tveganje posameznih (po)zavarovalnic v skupini.

Pri izračunu omenjenega zahtevanega solventnostnega kapitala vsaka družba v skupini upošteva vsa tveganja, pred katerimi se ne more zaščititi. Ta tveganja so:

- tveganje premoženjskih zavarovanj,
- tveganje življenjskih zavarovanj,
- tveganje zdravstvenih zavarovanj,
- tveganje neplačila nasprotne stranke, ki se nanaša na (po)zavarovalne izpostavljenosti,
- tržno tveganje, če se mu ne moremo izogniti z ustrezno izbiro sredstev, razen obrestnega tveganja,
- operativno tveganje.

V skladu z 58. členom Delegirane uredbe družbe v skupini uporabljajo poenostavljeno metodo za projekcijo prihodnjih zneskov zahtevanega solventnostnega kapitala, in sicer se upošteva raven (2) hierarhije iz 77. člena Sklepa o podrobnejših navodilih za vrednotenje zavarovalno-tehničnih rezervacij: Za določanje celotnega zahtevanega solventnostnega kapitala za vsako prihodnje leto se uporabi razmerje najboljše ocene za navedeno prihodnje leto in najboljše ocene zavarovalno-tehničnih rezervacij na datum vrednotenja. Če se za posamezno družbo izkaže, da je ta metoda neprimerna, se uporabi raven (3) hierarhije iz 77. člena navedenega sklepa.

Dodatek za tveganje se pri kompozitnih zavarovalnicah izračunava ločeno za posle premoženjskih in življenjskih zavarovanj, na posamezne vrste poslovanja pa je razporejen v razmerju izračunanih kapitalskih zahtev za vsako posamezno vrsto poslovanja (v skladu s 3. odstavkom 37. člena Delegirane uredbe). Pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala za vsako posamezno vrsto poslovanja družbe predpostavijo, da imajo sklenjena zavarovanja samo v segmentu, za katerega računajo kapitalsko zahtevo, poleg tega slednjo za vsak segment izračunajo samo za te module tveganj:

- tveganje življenjskih zavarovanj,
- tveganje zdravstvenih zavarovanj,
- tveganje premoženjskih zavarovanj,
- operativno tveganje.

D.2.1 Vrednosti zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu s Solventnostjo II

V naslednjih preglednicah so prikazane vrednosti kosmate najboljše ocene rezervacij, pozavarovalnega dela najboljše ocene rezervacij in dodatka za tveganje na dan 31. 12. 2023 in na dan 31. 12. 2022 po posameznih vrstah poslovanja. Prikaz je ločen na najboljšo oceno škodne rezervacije, najboljšo oceno premijske rezervacije, najboljšo oceno rezervacij za življenjske vrste poslovanja in dodatek za tveganje.

V spodnjih pregledih je za leto 2023 pozavarovalni del najboljše ocene rezervacij neproporcionalnih pozavarovanj za posle skupine zaradi primerljivosti s kosmatim delom prerezporejen v osnovne

(proporcionalne) vrste poslovanja, kjer je tudi kosmati del najboljše ocene rezervacij, na katerega se ta pozavarovalni del nanaša.

Najboljša ocena škodne rezervacije (BE CP)

v tisoč EUR	Kosmata BE CP		Pozavarovalna BE CP	
	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje za stroške zdravljenja	2.494	1.986	389	488
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	26.220	23.359	467	466
Nezgodno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje zaposlenih	0	0	0	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	137.439	117.518	6.839	620
Druga zavarovanja in proporcionalno pozavarovanje motornih vozil	44.282	29.293	11.260	1.198
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje	10.978	13.350	902	1.660
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	112.806	106.013	28.601	12.435
Splošno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje odgovornosti	54.215	47.811	2.432	1.482
Kreditno in kavcijsko zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje	419	1.253	7	2
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje stroškov postopka	36	35	88	14
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje pomoči	3.238	2.543	21	6
Različne finančne izgube	5.775	5.065	3.056	727
Neproporcionalno zdravstveno pozavarovanje	571	558	1	1
Neproporcionalno pozavarovanje odgovornosti	12.208	10.688	941	6.047
Neproporcionalno pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	9.463	11.012	24	25
Neproporcionalno premoženjsko pozavarovanje	82.767	80.891	14.788	13.571
Skupaj	502.913	451.374	69.816	38.743

V letu 2023 se je najboljša ocena škodnih rezervacij precej povečala, kar je deloma posledica rasti obsega portfelja in škodne inflacije, deloma posledica vključitve rezervacije za t.i. ENID dogodke, deloma pa posledica poletnih ujm in poplave na območju Slovenije. Slednje je glavni vzrok tudi za visok porast pozavarovalnega dela škodne rezervacije, saj je velik del teh škod prenesen na retrocesionarje.

Najboljša ocena premijske rezervacije (BE PP)

v tisoč EUR	Kosmata BE PP		Pozavarovalna BE PP	
	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje za stroške zdravljenja	1.529	1.250	8	35
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	-19.301	-10.802	-12	13
Nezgodno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje zaposlenih	0	0	0	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	44.986	38.842	-1.445	-500
Druga zavarovanja in proporcionalno pozavarovanje motornih vozil	54.023	41.310	-57	907
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje	-766	535	-192	36
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	11.759	9.019	-789	1.110
Splošno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje odgovornosti	275	-1.227	-14	64
Kreditno in kavcijsko zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje	785	730	-47	-37
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje stroškov postopka	-22	-180	15	-46
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje pomoči	9.644	6.105	0	-8
Različne finančne izgube	155	100	-54	-19
Neproporcionalno zdravstveno pozavarovanje	-152	-50	0	0
Neproporcionalno pozavarovanje odgovornosti	-360	-414	0	-78
Neproporcionalno pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	-162	-278	-669	-421
Neproporcionalno premoženjsko pozavarovanje	-19.348	-16.026	-5.644	-2.855
Skupaj	83.043	68.914	-8.900	-1.797

Tudi najboljša ocena premijske rezervacije se je v letu 2023 v primerjavi s predhodnim letom povečala. Glavnina povečanja se nanaša na avtomobilske vrste poslovanja, kjer se zaradi rasti portfelja in dvigovanja povprečnih premij povečuje osnova rezervacije. Večji porast premijske rezervacije je viden tudi pri segmentu ožjega premoženja, kar je deloma prav tako posledica rasti portfelja in dvigovanja povprečnih premij, deloma pa tudi posledica poslabševanja pričakovanih škodnih količnikov zaradi vse pogostejših ujm.

Najboljša ocena rezervacij življenjskih vrst poslovanja

v tisoč EUR	Kosmata BE		ZTR izračunane v celoti	
	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Zdravstveno zavarovanje	-10.292	-10.489	0	0
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	270.961	274.674	0	0
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	486.870	323.166	0	68.758
Druga življenjska zavarovanja	96.441	99.915	0	0
Rente, ki izhajajo iz pogodb o premoženjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	0	0	0	0
Rente, ki izhajajo iz pogodb o premoženjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	30.410	29.377	0	0
Skupaj	874.390	716.644	0	68.758

Povečanje najboljše ocene rezervacij življenjskih zavarovanj je posledica gibanja portfelja, na spremembo pa vplivajo posodobitve predpostavk, uporabljenih pri vrednotenju, in znižanje krivulje

netveganih obrestnih mer. Zavarovalno tehnične rezervacije, izračunane v celoti, se ne prikazujejo več ločeno in so vključene v najboljšo oceno obveznosti. Za police naložbenih življenjskih zavarovanj, ki imajo nizko zavarovalno tveganje na nivoju homogene skupine tveganj in za katere se sklepa, da ni prisotnega zadostnega zavarovalnega tveganja, ki bi upravičilo upoštevanje bodočih premij, je bila izvedena metodološka sprememba. Po novem se v vrednotenju ne upoštevajo prihodnje premije ter njihovega posrednega vpliva na zavarovalne obveznosti (odškodnine in stroški), police pa se obravnava podobno kot kapitalizirana zavarovanja. Ocena vpliva metodološke spremembe je znižanje najboljše ocene rezervacij za 3,0 milijona EUR.

Na zmanjšanje rezervacij v vrsti poslovanja Zavarovanje z udeležbo pri dobičku in druga zavarovanja je najbolj vplivalo gibanje portfelja zaradi doživetij in novega dobičkonosnega posla, spremembe predpostavk pa so rezervacije nekoliko povečevale. Na povečanje najboljše ocene rezervacij v vrsti poslovanja zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja, je najbolj vplival razvoj portfelja, gibanje vrednosti premoženja in metodološka sprememba, sprememba krivulje netveganih obrestnih mer in predpostavk pa nekoliko zmanjšujejo rezervacije.

Dodatek za tveganje

v tisoč EUR	Dodatek za tveganje	
	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Vrsta poslovanja		
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje za stroške zdravljenja	454	321
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	8.720	9.716
Nezgodno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje zaposlenih	0	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	8.186	6.721
Druga zavarovanja in proporcionalno pozavarovanje motornih vozil	8.116	5.985
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje	1.251	1.385
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	10.302	8.656
Splošno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje odgovornosti	3.569	3.071
Kreditno in kavcijsko zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje	464	470
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje stroškov postopka	7	5
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje pomoči	971	754
Različne finančne izgube	472	332
Neproporcionalno zdravstveno pozavarovanje	60	68
Neproporcionalno pozavarovanje odgovornosti	792	933
Neproporcionalno pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	1.372	1.611
Neproporcionalno premoženjsko pozavarovanje	9.812	9.607
Skupaj premoženjska zavarovanja	54.547	49.635
Zdravstveno zavarovanje	2.029	2.467
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	4.903	7.267
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	9.237	10.475
Druga življenjska zavarovanja	6.976	8.403
Rente, ki izhajajo iz pogodb o premoženjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	0	0
Rente, ki izhajajo iz pogodb o premoženjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	157	116
Življenjska pozavarovanja	0	70
Skupaj življenjska zavarovanja	23.301	28.798
Skupaj	77.848	78.433

Dodatek za tveganje premoženjskih zavarovanj se je v primerjavi z 31. 12. 2022 povečal, kar je predvsem posledica povečanja najboljše ocene rezervacij in porasta kapitalskih zahtev, na drugi strani

pa je zaradi že prej omenjene spremembe obravnave prihodnjih pričakovanih premij naložbenih življenjskih zavarovanj in posledično znižanja kapitalskih zahtev za ta segment zavarovanj prišlo do znižanja dodatka za tveganje življenjskih zavarovanj.

D.2.2 Primerjava MSRP in SII rezervacij

Glavne razlike pri vrednotenju rezervacij v skladu s Solventnostjo II in MSRP rezervacij so:

- za diskontiranje se uporabi drugačna krivulja obrestnih mer, saj se pri SII uporabi krivulja netveganih obrestnih mer, pri MSRP pa se na to krivuljo doda tudi dodatek za likvidnostno premijo;
- prilagoditev za nefinančno tveganje je specifična MSRP standarda, v SII je ekvivalent temu dodatek za tveganje;
- v MSRP se v izračun zajamejo vse terjatve in obveznosti, medtem ko se v SII upoštevajo zgolj nezapadle terjatve in obveznosti, pri segmentu pozavarovanja pa v SII v rezervacijah niso zajete niti obveznosti oziroma terjatve za škode, niti depoziti pri cedentih;
- pri SII izračunih je ves prihodnji dobiček že sklenjenih pogodb pripoznan v primernih lastnih virih sredstev, v MSRP pa se le-ta razmejuje preko stanja rezervacij (pogodbena storitvena marža v primeru splošnega modela oziroma kot del prenosnih premij v primeru pristopa razporejanja premij);
- v MSRP se upoštevajo vsi pripisljivi stroški in stroški pridobivanja, pri SII pa vsi stroški, ki se nanašajo na obstoječ portfelj;
- datum pripoznanja (datum, od katerega naprej se za določeno polico izračunava rezervacija) je po MSRP in SII drugačen – v SII se v izračun zajamejo vse sklenjene police do dneva vrednotenja, pri MSRP pa se polica zajame v izračun ob minimalnem datumu med datumom začetka kritja, datumom zapadlosti prve premije in datumom sklenitve, če gre za nedobičkonosno pogodbo;
- pogodbena meja dodatnih zavarovanj k življenjskim zavarovanjem je v SII izračunu drugačna od tiste, upoštevane pri MSRP vrednotenju, saj se pri MSRP sledi pogodbeni meji osnovnega zavarovanja, pri SII pa se pogodbena meja dodatnih zavarovanj določi neodvisno v skladu z zakonskimi zahtevami;
- tudi pogodbena meja naložbenih življenjskih zavarovanj je zaradi zakonskih zahtev v SII izračunu krajša od tiste, upoštevane pri MSRP vrednotenju;
- preostala razlika v večji meri izvira iz različnega nivoja segmentacije za posle aktivnega pozavarovanja. MSRP rezervacije se namreč vrednotijo na nivoju posamezne pozavarovalne pogodbe z upoštevanjem pričakovanega škodnega količnika po posamezni pogodbi, medtem ko se SII rezervacije vrednotijo na nivoju SII vrst poslovanja z uporabo kombinacije trikotniških metod z BF korekcijo in naivne metode.

D.2.3 Opis ravni negotovosti

Raven negotovosti SII rezervacij smo testirali z občutljivostjo rezervacij na ključne parametre izračuna. Analizo smo izvedli za portfelje vseh družb v skupini, in sicer ločeno za najboljšo oceno premijskih in škodnih rezervacij direktnega zavarovanja, najboljšo oceno rezervacij sprejetega pozavarovanja ter najboljšo oceno rezervacij življenjskega zavarovanja. V naslednjih preglednicah so navedeni testirani scenariji in njihov vpliv na višino testiranih rezervacij.

Testiranje občutljivosti premijskih rezervacij direktnega zavarovanja

Scenarij	Vpliv šoka v %	
	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Dvig pričakovanih škodnih količnikov za 10%	13,7 %	10,4 %
Dvig stroškov (razen provizij) za 10 %	3,6 %	2,9 %
Znižanje deleža regresov za 10 %	0,4 %	0,3 %

Testiranje občutljivosti škodnih rezervacij direktnega zavarovanja

Scenarij	Vpliv šoka v %	
	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Dvig ultimativnih škodnih količnikov za zadnje leto dogodka za 10 %	11,6 %	10,8 %
Dvig cenilnih stroškov za 10 %	0,5 %	0,5 %
Znižanje deleža regresov za 10 %	0,1 %	0,1 %

Testiranje občutljivosti rezervacij sprejetih pozavarovanj

Scenarij	Vpliv šoka v %	
	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Dvig pričakovanih škodnih količnikov zadnjega pogodbenega leta za 10 %	10,7 %	8,9 %
Padec nezapadlih postavk (premij, zmanjšanih za provizije) za 10 %	1,6 %	2,2 %
Dvig stroškov (razen provizij) za 50 %	0,6 %	0,4 %

Testiranje občutljivosti rezervacij življenjskih zavarovanj

Scenarij	Vpliv šoka v %	
	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Dvig pričakovanih stopenj umrljivosti za 15 %	1,0 %	0,9 %
Dvig stroškov (razen provizij) za 10 % in stopnje inflacije za 1 %	1,3 %	1,6 %
Dvig stopenj odstopov od pogodb za 50 %	2,3 %	2,2 %

Omenimo še, da izračuni parametrov USP za tveganje rezervacij v večini premoženjskih vrst poslovanja dajejo nižje rezultate od parametrov, ki so uporabljeni v standardni formuli, iz česar lahko sklepamo, da nestanovitnost pričakovanih odhodkov in prihodkov, ki nastopajo v izračunu najboljše ocene rezervacij, ni visoka.

Na podlagi opravljenih analiz ocenjujemo, da je stopnja negotovosti pri izračunu rezervacij nizka.

D.3 Druge obveznosti

V nadaljevanju je podana vsebinska obrazložitev vrednotenja posamezne postavke drugih obveznosti.

D.3.1 Druge rezervacije razen ZTR

Med drugimi rezervacijami skupina izkazuje neto sedanjo vrednost za ugodnosti zaposlenih, ki vključujejo odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade.

Vrednost drugih rezervacij je v SII-bilanci stanja enaka kot v bilanci stanja v skladu z MSRP.

D.3.2 Obveznosti iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov

Skupina v postavko obveznosti iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov uvršča druge obveznosti iz zavarovalnih poslov, med katere pa za potrebe priprave SII-bilance stanja ne uvršča obveznosti za plačilo požarne takse, obveznosti do škodnega sklada in obveznosti do nadzornega organa (AZN).

Denarni tokovi, vezani na obveznosti do zavarovancev iz sklenjenih zavarovanj in obveznosti iz naslova prejetih po/sozavarovanj, se v skladu z določili MSRP 17 vključujejo v vrednotenje obveznosti iz zavarovalnih pogodb, zato jih skupina v bilanci stanja v skladu z MSRP ne izkazuje ločeno.

V SII-bilanci stanja skupina iz kosmatih SII rezervacij v postavko obveznosti iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov prerazporedi zapadle obveznosti za provizijo prejetega po/sozavarovanja ter obveznosti za škode sprejetega pozavarovanja zunaj skupine. Upoštevajo se tudi posebnosti družb v skupini.

Pri vrednotenju po tržni vrednosti se z 0 vrednoti stanje obveznosti za že prejeta plačila po nepripoznanih policah (t.i. predplačila), saj je bil denarni tok že izveden.

Prevrednotenje preostalih obveznosti iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov se ne izvaja, saj zaradi kratkoročnosti postavk knjigovodska vrednost predstavlja zadovoljiv približek tržne vrednosti.

D.3.3 Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja

Denarni tokovi vezani na obveznosti iz naslova oddanih po/sozavarovanj se v skladu z določili MSRP 17 vključujejo v vrednotenje obveznosti iz pozavarovalnih pogodb, zato skupina v bilanci stanja v skladu z MSRP ločeno ne izkazuje obveznosti iz naslova oddanih po/sozavarovanj.

V SII-bilanci stanja skupina iz pozavarovalnega dela ZTR v postavko obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja prerazporedi zapadle obveznosti za premijo iz oddanega po/sozavarovanja. Upoštevajo se tudi posebnosti družb v skupini.

Prevrednotenje na tržno vrednost obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja se ne izvaja, saj zaradi kratkoročnosti postavk knjigovodska vrednost predstavlja zadovoljiv približek tržne vrednosti.

D.3.4 Ostale obveznosti iz poslovanja

Med ostalimi obveznostmi iz poslovanja so vključene obveznosti za plačilo požarne takse, obveznosti do škodnega sklada in obveznosti do nadzornega organa, kratkoročne obveznosti do zaposlenih iz obračunanih plač in povračil stroškov, obveznosti za davke, obveznosti do dobaviteljev za obratovalne stroške in preostale obveznosti.

V SII-bilanci se v postavko ostalih obveznosti iz poslovanja iz postavke kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij prerazporedijo stroški na zapadle terjatve do zavarovancev za že pripoznane police po MSRP 17, ki se vrednotijo po splošnem modelu (BBA), stroški na nezapadle terjatve do zavarovancev za že pripoznane police po MSRP 17, ki se vrednotijo po splošnem modelu (BBA) in se nanašajo na neaktivne police in obveznosti za davek od zavarovalnih poslov za že pripoznane police po MSRP 17, ki se nanašajo na neaktivne police. Upoštevajo se tudi posebnosti družb v skupini.

V SII-bilanci stanja v tej postavki skupina dodatno upošteva še stroške na zapadle terjatve do zavarovancev za nepripoznane police po MSRP 17 standardu in že pripoznane police po MSRP 17 standardu, ki se vrednotijo po pristopu razporejanja premij (PAA), stroške na nezapadle terjatve do zavarovancev za nepripoznane police po MSRP 17, ki se nanašajo na neaktivne police in obveznosti za davek od zavarovalnih poslov za nepripoznane police po MSRP 17, ki se nanašajo na neaktivne police. Postavke v MSRP bilanci stanja niso vključene in so zato v SII bilanci stanja prikazane kot prevrednotenje.

Dodatno prevrednotenje na tržno vrednost ostalih postavk ostalih obveznosti iz poslovanja se ne izvaja, saj zaradi kratkoročnosti postavk knjigovodska vrednost predstavlja zadovoljiv približek tržne vrednosti.

D.3.5 Podrejene obveznosti

Med podrejene obveznosti je vključena izdana obveznica obvladujoče družbe. Obveznica je uvrščena v trgovanje na organizirani trg Luksemburške borze.

Podrejena obveznica je v skladu z MSRP vrednotena po odplačni vrednosti, zato se za namene SII-bilance stanja prevrednoti na pošteno vrednost ob upoštevanju zaključne objavljene cene na Bloombergu na dan vrednotenja SII-bilance stanja.

D.3.6 Druge finančne obveznosti razen finančnih obveznosti do finančnih institucij

V postavko druge finančne obveznosti, razen finančnih obveznosti do finančnih institucij skupina vključuje obveznosti iz najemov, vrednotenih po MSRP 16 in druge finančne obveznosti.

Vrednotenje v SII-bilanci stanja ne odstopa od vrednotenja v bilanci stanja v skladu z MSRP.

D.3.7 Druge obveznosti, ki niso izkazane drugje

Med drugimi obveznostmi skupina izkazuje vnaprej vračunane stroške, obveznosti za nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji, in druge pasivne časovne razmejitev.

Vrednotenje v SII-bilanci stanja ne odstopa od vrednotenja v bilanci stanja v skladu z MSRP.

D.4 Alternativne metode vrednotenja

Pošteno vrednost finančnih naložb, za katere skupina ne razpolaga z javno objavljeno tržno ceno, merimo z uporabo alternativnih metod vrednotenja. Alternativne metode predstavljajo vrednotenje po vrednosti v bilanci stanja v skladu z MSRP, vrednotenje odvisnih in pridruženih družb, ki se v skladu s Solventnostjo II ne konsolidirajo ter vrednotenje nepremičnin, pridobljeno od neodvisnih zunanjih ocenjevalcev vrednosti.

Odvisne in pridružene družbe, ki se v skladu s Solventnostjo II ne konsolidirajo, so pokojninske družbe in družbe za upravljanje znotraj EU (Sava pokojninska in Sava Infond), pokojninske družbe v skupini zunaj EU (Sava penzisko društvo), ostale odvisne družbe, ki niso zavarovalnice ali družbe za pomožne storitve (Vita S Holding) ter pridružena družba (DCB). Pokojninske družbe in družbe za upravljanje znotraj EU skupina v SII-bilanci stanja izkazuje v višini sorazmernega deleža razpoložljivega kapitala, izračunanega v skladu s sektorskimi predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji za pokojninske družbe in družbe za upravljanje. Pokojninske družbe v skupini zunaj EU, ostale odvisne družbe, ki niso zavarovalnice ali družbe za pomožne storitve in deleže v pridruženih družbah skupina v SII-bilanci stanja vrednoti z uporabo kapitalske metode po MSRP v skladu s 13(5) členom Delegirane uredbe, kjer nabavno vrednost, ki je osnova za izračun po kapitalski metodi, zmanjšamo za dobro ime, ki je bilo del nabavne vrednosti. Vrednost dobrega imena in drugih neopredmetenih sredstev, ki bi bila v skladu z metodologijo vrednotenja sredstev ovrednotena z ničelno vrednostjo, se odšteje od dobljene vrednosti družb.

Skupina obdobjno (vsaka tri leta) od neodvisnega zunanjega ocenjevalca vrednosti nepremičnin pridobi oceno poštene vrednosti nepremičnin, namenjenih lastni uporabi in naložbenih nepremičnin. Tako je pridobljena poštena vrednost najbolj reprezentativna ocena zneska, za katerega bi se med dobro obveščanima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu lahko izmenjale ocenjene nepremičnine. V letu 2022 je bila s strani zunanjega pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin pridobljena cenitev, na podlagi katere je bila posodobljena ocenjena poštena vrednost nepremičnin, namenjenih za lastno uporabo in naložbenih nepremičnin. Ocenjena poštena vrednost nepremičnin ne odstopa pomembno od predhodno ocenjene.

D.5 Druge informacije

Skupina v povezavi z vrednotenjem nima drugih pomembnih informacij.

E. Upravljanje kapitala

Skupina opredeljuje upravljanje kapitala v politiki upravljanja kapitala Zavarovalne skupine Sava in družbe Sava Re, d.d. Ta opredeljuje cilje in ključne dejavnosti, povezane z upravljanjem kapitala. Upravljanje kapitala je neločljivo povezano s strategijo prevzemanja tveganj, ki določa pripravljenost za prevzem tveganj.

Cilji upravljanja kapitala v skupini so:

- solventnost v razponu optimalne kapitaliziranosti na daljši rok v skladu z določili v strategiji prevzemanja tveganj;
- ustrezna mera prožnosti financiranja;
- sprejemljiva stopnja nestanovitnosti razpoložljivega kapitala in solventnostnega količnika;
- usmerjanje poslovnih odsekov, ki vežejo kapital, k doseganju ustrezne dobičkovnosti;
- usmerjanje poslovanja k doseganju ustreznega donosa na kapital oziroma ustreznega dividendnega donosa za delničarje.

Z ustreznim upravljanjem kapitala želi skupina zagotoviti, da ima posamezna družba v njej vedno na voljo zadostno višino virov za pokrivanje svojih obveznosti in izpolnjevanje zakonskih zahtev glede kapitala. Pri tem mora biti sestava lastnih virov sredstev, ki zagotavljajo kapitalsko ustreznost, skladna z zakonodajo ter zagotavljati optimalno razmerje med dolžniškim in lastniškim virom financiranja. Višina lastnih virov sredstev posamezne družbe v skupini in skupine mora biti vedno zadostna za pokrivanje zakonsko zahtevanega solventnostnega kapitala ter tudi za doseganje ciljne bonitetne ocene in drugih ciljev posamezne družbe oziroma skupine.

Pomemben vhodni element pri upravljanju kapitala in poslovnem načrtovanju je strategija prevzemanja tveganj skupine in v njej določena pripravljenost za prevzem tveganj. Strategija prevzemanja tveganj za skupino opredeljuje ravni kapitalske ustreznosti, ki so navedene v razdelku [E.2 Zahtevani solventnostni kapital in zahtevani minimalni kapital](#). Na podlagi ravni kapitalske ustreznosti skupine so nato določene ravni oziroma spodnja višina kapitalske ustreznosti posamezne družbe v skupini.

Strategija prevzemanja tveganj skupine je v povezavi s kapitalsko ustreznostjo določena tako, da zadošča regulatornim zahtevam in zahtevam bonitetnih agencij, hkrati pa skupina razpolaga z zadostnim presežkom kapitala, da lahko pokrije morebitne dodatne kapitalske potrebe odvisnih družb, če se pri kateri izmed njih uresniči večji scenarij. S tem namenom je določen varnostni presežek primernih lastnih virov sredstev nad zakonsko zahtevanimi.

Vse odvisne družbe v skupini morajo v skladu s strategijo prevzemanja tveganj skupine stalno zagotavljati zadostno raven kapitala za zagotavljanje solventnosti v skladu z lokalno zakonodajo. Poleg tega morajo odvisne družbe v skupini, za katere velja kapitalski režim Solventnost II, imeti dovolj kapitala, da pokrijejo manjša do srednja nihanja lastnih virov sredstev in zahtevanega solventnostnega kapitala, ki so lahko posledica metodologije standardne formule ali uresničitve manjših do srednjih stresov oziroma scenarijev.

Posamezne družbe v skupini in skupina vsako leto pripravijo finančni načrt za naslednje triletno obdobje. Finančni načrt skupine in posamezne družbe v njej mora biti usklajen s strategijo prevzemanja tveganj, kar pomeni, da mora zagotavljati kapitalsko ustreznost skupine oziroma posamezne družbe v skupini na sprejemljivi ravni.

V prvi fazi vsakoletnega preverjanja potenciala za optimizacijo kapitala oziroma za dodatno dodelitev kapitala se pregledajo rezultati zadnjega izračuna višine in sestave primernih lastnih virov sredstev ter SCR. Na podlagi izhodišč se nato pripravita finančni načrt za prihodnje triletno obdobje in načrt upravljanja kapitala, vključno z dejavnostmi, potrebnimi za doseganje ciljev dodelitve kapitala.

Osnova za izračun primernih lastnih virov sredstev, SCR in posledično solventnostnega količnika družbe oziroma skupine so triletna projekcije finančnih parametrov. Z izračunom se preveri skladnost s pripravljenostjo za prevzem tveganj in po potrebi izvedejo prilagoditve poslovnega načrta. V načrtovano uporabo kapitala so ustrezno vključene tudi postavke njegove potrošnje, kot so redne dividende, lastne delnice in projekti, za katere je potreben dodatni kapital.

Pri dodelitvi kapitala na poslovne dejavnosti je treba zagotoviti ustrezno donosnost lastniškega kapitala. Tako se znotraj kapitala, namenjenega pokrivanju tveganj, ob upoštevanju poslovnega vidika, iščejo možnosti za največje vrednosti razmerja med donosom segmenta, ki veže kapital, in dodeljenim kapitalom (učinkovito razmerje med donosom in tveganjem).

E.1 Lastna sredstva

Skupina ima na dan 31. 12. 2023 presežek sredstev nad obveznostmi v višini 662,3 milijona EUR (31. 12. 2022: 573,3 milijona EUR).

Osnovni lastni viri sredstev oziroma presežek sredstev nad obveznostmi skupine se v nadaljevanju zmanjšajo za:

- lastne delnice v višini 48,2 milijona EUR (31. 12. 2022: 38,6 milijona EUR);
- predvidljive dividende v višini 27,1 milijona EUR (31. 12. 2022: 24,8 milijona EUR); njihova višina je določena s predlogom uprave in nadzornega sveta obvladujoče družbe na skupščini delničarjev;
- nerazpoložljive manjšinske deleže na ravni skupine v višini 318 tisoč EUR (31. 12. 2022: 206 tisoč EUR);
- odbitke za udeležbo v drugih finančnih subjektih, vključno z nereguliranimi subjekti, ki izvajajo finančne dejavnosti v višini 13,0 milijona EUR (31. 12. 2022: 12,6 milijona EUR), kar je enako višini lastnih virov sredstev družb Sava pokojninska in Sava Infond;
- druge postavke skladno z določili ZZavar-1.

Presežek sredstev nad obveznostmi se poveča za podrejene obveznosti v višini 58,7 milijona EUR (31. 12. 2022: 56,3 milijona EUR), saj te predstavljajo del osnovnih lastnih virov sredstev skupine.

Osnovni lastni viri sredstev skupine se dodatno zmanjšajo za celotno vrednost posamezne udeležbe v drugih finančnih in kreditnih institucijah (razen v zavarovalnici), ki presega 10 % postavk lastnih virov sredstev skupine (vplačanega osnovnega kapitala skupaj s kapitalskimi rezervami). Poleg tega se zmanjšajo tudi za del vrednosti vseh udeležb v finančnih in kreditnih institucijah (razen tistih, ki že same presegajo 10 % in so zato izločene), ki presega 10 % postavk lastnih virov sredstev skupine. Skupina na dan 31. 12. 2023 enako kot na dan 31. 12. 2022 nima tovrstnih izločitev iz lastnih virov sredstev.

Na ta način dobimo osnovne lastne vire sredstev po odbitkih. Razpoložljivi lastni viri sredstev skupine so osnovni lastni viri sredstev po odbitkih, povečani za lastne vire drugih finančnih subjektov (Save pokojninske in Save Infond), za katere v skladu z ZZavar-1 ne veljajo kapitalske zahteve v skladu s Solventnostjo II.

Primerne lastne vire sredstev za pokrivanje SCR skupine dobimo na podlagi razpoložljivih lastnih virov sredstev skupine z dodatnim upoštevanjem zakonskih omejitev, ki upoštevajo tudi kakovost razpoložljivih lastnih virov sredstev, kar je podrobneje navedeno v nadaljevanju. Skupina, enako kot na dan 31. 12. 2022, na dan 31. 12. 2023 ni imela prilagoditev za druge postavke v skladu z ZZavar-1.

Pomožni lastni viri sredstev so postavke, ki ne spadajo med osnovne lastne vire sredstev in jih družba oziroma skupina lahko vpokliče za pokritje svojih izgub. Mednje spadajo nevplačani osnovni kapital ali ustanovni kapital, ki ni bil vpoklican, akreditivi in jamstva ter katere koli druge pravne zaveze, ki jih je skupina prejela. Skupina, enako kot na dan 31. 12. 2022, na dan 31. 12. 2023 ne izkazuje pomožnih lastnih virov sredstev.

V naslednji preglednici je prikazana sestava lastnih virov sredstev skupine.

Sestava lastnih virov sredstev skupine

v tisoč EUR	31. 12. 2023
Navadne delnice (skupaj z lastnimi delnicami)	71.856
Nerazpoložljiv vpoklican, a nevplačan navadni lastniški kapital na ravni skupine	0
Vplačani presežek kapitala v zvezi z navadnimi delnicami	42.702
Ustanovni kapital, prispevki članov ali enakovredna postavka osnovnih lastnih virov sredstev družb za vzajemno zavarovanje ali družb, ki delujejo po načelu vzajemnosti	0
Sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje	0
Nerazpoložljiva sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje na ravni skupine	0
Presežek sredstev	0
Nerazpoložljiva presežna sredstva na ravni skupine	0
Prednostne delnice	0
Nerazpoložljive prednostne delnice na ravni skupine	0
Vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami	0
Nerazpoložljivi vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami na ravni skupine	0
Uskladitvene rezerve (= (1)-(2)-(3)-(4)-(5)-(6))	471.776
<i>(1) Presežek sredstev nad obveznostmi</i>	662.260
<i>(2) Lastne delnice (v posesti neposredno in posredno)</i>	48.215
<i>(3) Prilagoditev za omejene postavke lastnih sredstev v zvezi s portfelji uskladitvenih prilagoditev in omejenimi skladi</i>	0
<i>(4) Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve</i>	27.121
<i>(5) Druge postavke osnovnih lastnih sredstev</i>	115.148
<i>(6) Druga nerazpoložljiva lastna sredstva</i>	0
Podrejene obveznosti	58.703
Nerazpoložljive podrejene obveznosti na ravni skupine	0
Znesek neto odloženih terjatev za davek	0
Znesek neto odloženih terjatev za davek, ki ni razpoložljiv na ravni skupine	0
Manjšinski deleži (če niso sporočeni v okviru specifične postavke lastnih sredstev)	589
Nerazpoložljivi manjšinski deleži na ravni skupine	-318
Odbitki za udeležbe v drugih finančnih subjektih, vključno z nereguliranimi subjekti, ki izvajajo finančne dejavnosti	-13.028
Skupni osnovni lastni viri sredstev po odbitkih	632.281
Skupni lastni viri sredstev v drugih finančnih sektorjih	13.028
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine	645.309

Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine so se v letu 2023 povišali za 79,3 milijona EUR, kar je predvsem posledica dobrih poslovnih rezultatov in ugodnejšega vrednotenja naložb.

V naslednji preglednici so prikazane izvedene prilagoditve kapitala, izkazanega v skladu z MSRP, pri vrednotenju bilance stanja v skladu s Solventnostjo II.

Prilagoditve kapitala v skladu z MSRP pri vrednotenju SII-bilance stanja

v tisoč EUR	31. 12. 2023
Kapital v skladu z MSRP³⁹	584.495
Razlika pri vrednotenju sredstev	-70.146
Razlika pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij	111.314
Razlika pri vrednotenju drugih obveznosti	-11.618
Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	-27.121
Prilagoditev za manjšinske deleže	-318
Odbitki za udeležbe v drugih finančnih subjektih	-13.028
Podrejene obveznosti, ki so del osnovnih lastnih virov sredstev	58.703
Skupni osnovni lastni viri sredstev po odbitkih	632.281
Skupni lastni viri sredstev v drugih finančnih sektorjih	13.028
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine	645.309

Kot je razvidno iz preglednice na dan 31. 12. 2023, glavnina razlik izvira iz razlike pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu z zahtevami zakonodaje Solventnost II v (po)zavarovalnicah znotraj in zunaj Evropske unije. Podrobni opis uporabljene metodologije je naveden v razdelku [D.2 Zavarovalno-tehnične rezervacije](#).

Zahtevani minimalni kapital skupine (v nadaljevanju MCR skupine) in SCR skupine Zavarovalna skupina Sava pokriva s primernimi lastnimi viri sredstev. Pri tem morajo biti lastni viri sredstev ustrezne kakovosti. S tem namenom zakonodaja Solventnost II razvršča lastne vire sredstev v tri kakovostne razrede. Ti se med seboj razlikujejo glede na trajanje in zmožnost absorbiranja tveganja.

V prvi razred se vključujejo lastni viri sredstev, ki večinoma zadoščajo pogojem iz prve in druge točke prvega odstavka 196. člena ZZavar-1, kar pomeni, da je postavka v vsakem trenutku na voljo za pokrivanje izgub (stalna razpoložljivost) in da je ob morebitnem prenehanju skupine na voljo imetniku šele po tem, ko so izpolnjene oziroma poplačane vse druge obveznosti skupine. Pri tem se upošteva, ali ima postavka lastnih virov sredstev rok zapadlosti, ali je potrjena odsotnost spodbud za plačilo in ali je postavka prosta obremenitev.

V prvi razred lastnih virov sredstev skupina vključuje:

- vplačane navadne delnice,
- vplačane kapitalske rezerve,
- uskladitvene rezerve, ki so določene kot presežek sredstev nad obveznostmi, zmanjšane za vplačane navadne delnice in kapitalske rezerve ter vrednost lastnih delnic in predvidljivih dividend.

Skupina v prvem kakovostnem razredu primernih lastnih virov sredstev ne izkazuje postavk primernih lastnih virov sredstev, ki bi imele omejeno trajanje, postavke pa nimajo statusa podrejenosti in zanje ni mogoče zahtevati predčasnega poplačila.

V drugi razred se vključujejo lastni viri sredstev, ki večinoma vsebujejo značilnosti druge točke prvega odstavka 196. člena ZZavar-1, kar pomeni, da so ob morebitnem prenehanju delovanja skupine na voljo imetniku šele po tem, ko so izpolnjene oziroma poplačane vse druge obveznosti skupine. Pri tem se upošteva, ali ima postavka lastnih virov sredstev rok zapadlosti, ali je potrjena odsotnost spodbud za plačilo in ali je postavka prosta obremenitev. V drugi razred lastnih virov sredstev skupina vključuje podrejene obveznosti oziroma podrejeni dolg, ki zapade po obdobju 20 let po izdaji in ima možnost predčasnega odpoklica po obdobju 10 let. Podrejene obveznosti imajo status podrejenosti.

V tretjem razredu so postavke lastnih virov sredstev, ki se ne razvrstijo v prvi in drugi razred. Med njimi so tudi akreditivi in jamstva, ki jih ima neodvisni skrbnik v skrbništvu za zavarovalne upnike in ki jih

³⁹ Kapital v skladu z MSRP je prilagojen za izločitev družb Sava Pokojninska družba, Save penzisko društvo in Sava Infond.

skupini zagotovijo kreditne institucije. V tretji razred se razporedijo še lastni viri sredstev iz neto terjatev za odloženi davek. Skupina nima lastnih virov sredstev v tretjem kakovostnem razredu. Zakonske omejitve pokrivanja SCR skupine in MCR skupine so zapisane v naslednji preglednici.

Zakonske omejitve lastnih virov sredstev, namenjenih pokrivanju SCR skupine in MCR skupine

	Razred 1	Razred 2	Razred 3
Pokrivanje SCR skupine	najmanj 50 % SCR	ni dodatnih omejitev ⁴⁰	največ 15 % SCR
Pokrivanje MCR skupine	najmanj 80 % MCR	največ 20 % MCR	ni primeren za pokrivanje

V naslednjih dveh preglednicah so prikazani zneski primernih lastnih virov sredstev skupine za pokrivanje SCR skupine oziroma MCR skupine na dan 31. 12. 2023 primerjalno z 31. 12. 2022. Ti so razvrščeni v zakonsko predpisane razrede.

Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine

v tisoč EUR	Skupaj	Razred 1	Razred 2	Razred 3
na dan 31. 12. 2023	645.309	586.606	58.703	0
na dan 31. 12. 2022	566.020	509.730	56.290	0

Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje MCR skupine

v tisoč EUR	Skupaj	Razred 1	Razred 2	Razred 3
na dan 31. 12. 2023	604.664	573.578	31.086	-
na dan 31. 12. 2022	525.592	497.089	28.503	-

Skupina ima na dan 31. 12. 2023 glavino primernih lastnih virov sredstev za pokrivanje SCR skupine oziroma MCR skupine uvrščene v prvi razred in med postavkami primernih lastnih virov sredstev nima pomožnih lastnih virov sredstev⁴¹. V drugi razred skupina razvršča podrejene obveznosti oziroma podrejeni dolg, ki ga je Sava Re izdala v letu 2019. Med primernimi lastnimi viri sredstev skupine za kritje MCR skupine glede na zakonske omejitve lahko upoštevamo podrejene obveznosti, kamor se uvršča podrejeni dolg, le v višini 20 % višine MCR skupine. V okviru izkazanih primernih lastnih virov sredstev skupina ne izkazuje postavk, za katere bi veljale prehodne ureditve zakonodaje.

Obvladujoča družba je ocenila razpoložljivost primernih lastnih virov sredstev povezanih podjetij na ravni skupine, kot to predvideva prva točka 330. člena Delegirane uredbe, in ni ugotovila, da bi za postavke lastnih virov sredstev veljale pravne ali regulativne ovire, ki bi omejevale sposobnosti teh postavk za kritje vseh vrst izgub v skupini oziroma omejevale možnosti prenosa sredstev na drugo družbo v skupini. Prav tako ni ugotovila, da bi obstajala časovna omejitev dajanja lastnih virov sredstev na razpolago za kritje SCR skupine. Odvisne in pridružene družbe v skupini prav tako nimajo postavk lastnih virov sredstev iz tretje točke 330. člena Delegirane uredbe. Edina postavka nerazpoložljivih lastnih virov sredstev skupine so tako manjšinski deleži v odvisnih družbah – zavarovalnicah, ki presegajo prispevek odvisne družbe k SCR, izračunanemu na podlagi konsolidiranih podatkov zavarovalniških družb v skupini, in sicer na dan 31. 12. 2023 v višini 318 tisoč EUR (31. 12. 2022: 206 tisoč EUR).

⁴⁰ Razred 2 in razred 3 lahko skupaj znašata največ 50 % SCR.

⁴¹ V nadaljevanju dokumenta se izraz primerni lastni viri sredstev skupine nanaša na primerne lastne vire sredstev skupine, namenjene za pokrivanje SCR, razen če ni navedeno drugače.

E.2 Zahtevani solventnostni kapital in zahtevani minimalni kapital

E.2.1 Zahtevani solventnostni kapital skupine (SCR skupine)

Skupina SCR skupine in MCR skupine izračunava v skladu s standardno formulo Solventnosti II. Za izračun solventnosti uporabljamo metodo računovodske konsolidacije (prva metoda v skladu s 377. členom ZZavar-1).

SCR, izračunan na podlagi konsolidiranih podatkov zavarovalnih družb v skupini (v nadaljevanju konsolidirani SCR na ravni skupine), se izračuna tako, da se zahtevanemu osnovnemu solventnostnemu kapitalu prištejejo prilagoditve zaradi absorpcijske zmožnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij in odloženih davkov ter kapitalna zahteva za operativno tveganje. V skladu s 336. členom Delegirane uredbe se SCR skupine izračuna kot vsota konsolidiranega SCR na ravni skupine, kapitalskih zahtev za druge finančne sektorje, izračunane v skladu z ustreznimi sektorskimi predpisi, ter kapitalskih zahtev za preostala podjetja v skupini.

V naslednji preglednici so prikazani posamezni moduli tveganj ter ostali gradniki SCR skupine, primerni lastni viri sredstev skupine in solventnostni količnik skupine.

Zahtevani solventnostni kapital skupine (SCR skupine)

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
(7) SCR skupine (= 4 + 5 + 6)	337.171	310.079
(6) Kapitalne zahteve za druge finančne sektorje	7.919	7.648
(5) Kapitalne zahteve za preostala podjetja	7.146	6.390
(4) SCR, izračunan na podlagi konsolidiranih podatkov družb, ki se v skladu s Solventnostjo II konsolidirajo⁴² (= 1 + 2 + 3)	322.106	296.041
(3) Prilagoditev zaradi absorpcijske zmožnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij in odloženih davkov	-5.481	-9.159
(2) Operativno tveganje	24.414	22.702
(1) Zahtevani osnovni solventnostni kapital	303.173	282.499
Vpliv diverzifikacije tveganj	-140.508	-135.748
Vsota posameznih tveganj	443.681	418.246
Tržno tveganje	119.568	119.530
Tveganje neplačila nasprotne stranke	20.844	23.242
Tveganje življenjskih zavarovanj	44.598	49.739
Tveganje zdravstvenih zavarovanj	39.803	32.500
Tveganje premoženjskih zavarovanj	218.869	193.235
(A) Primerni lastni viri sredstev (brez drugih finančnih sektorjev)	632.281	553.379
(B) Primerni lastni viri sredstev v drugih finančnih sektorjih	13.028	12.641
(C) Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine	645.309	566.020
Solventnostni količnik skupine (= C / 7)	191 %	183 %

Največji delež SCR skupine na dan 31. 12. 2023 tako kot na dan 31. 12. 2022 izvira iz tveganja premoženjskih zavarovanj, ki se je glede na 31. 12. 2022 povečalo predvsem zaradi rasti portfelja in premijskih stopenj, povečanja rezervacij za škode ter spremembe pozavarovalnega programa za posel znotraj skupine. Drugo največje tveganje skupine predstavlja tržno tveganje, ki je v letu 2023 ostalo na enaki ravni kot v letu 2022. Podrobnosti sprememb posameznega modula so navedene v razdelku [C Profil tveganj skupine](#).

Skupina ne uporablja poenostavitve iz členov 88–112 Delegirane uredbe. Prav tako za izračun SCR skupina ne uporablja parametrov, specifičnih za posamezno podjetje.

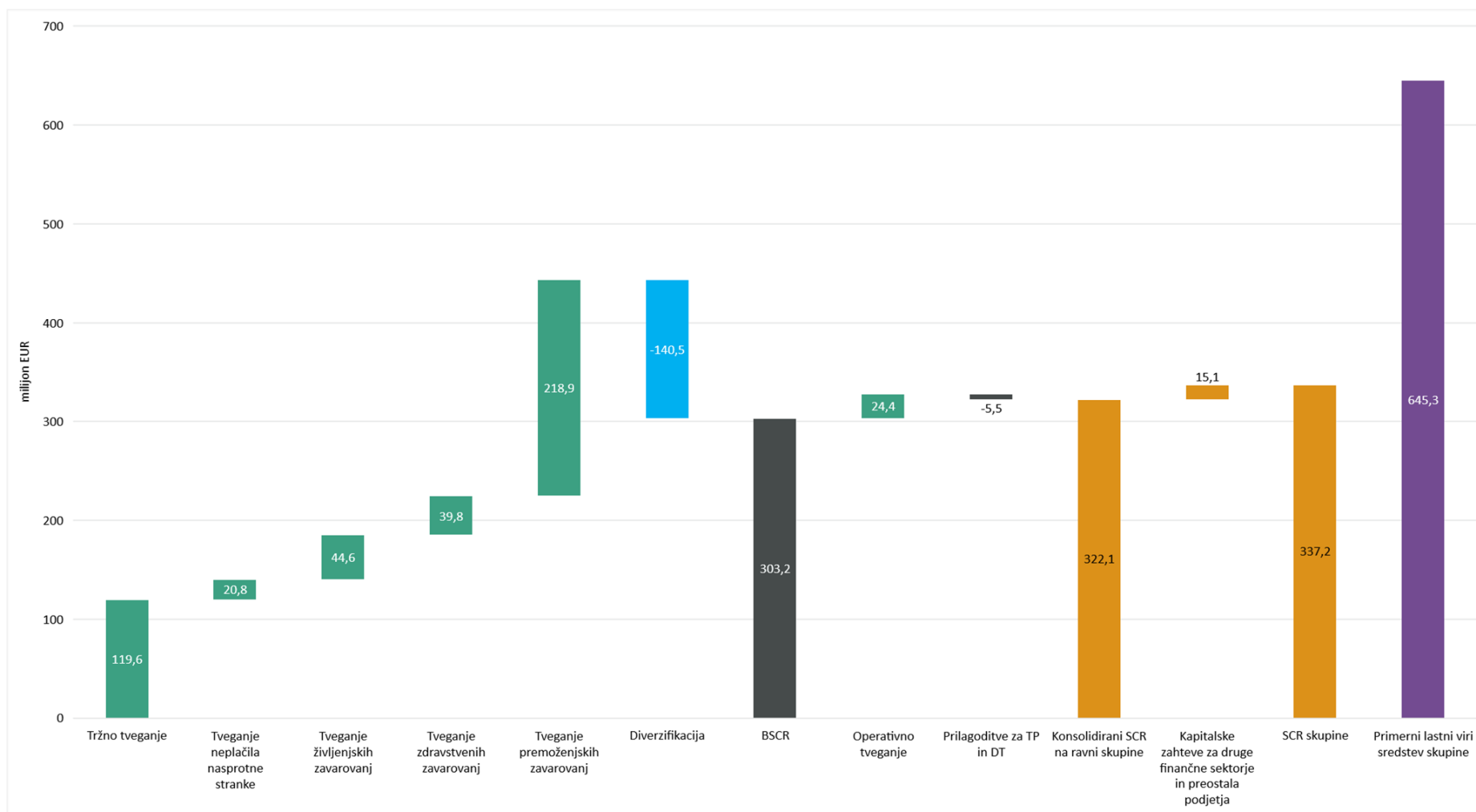
⁴² V skladu s Solventnostjo II se konsolidirajo zavarovalne družbe in družbe za pomožne storitve.

Skupina je na dan 31. 12. 2023 upoštevala prilagoditev SCR za odložene davke v višini 5,0 milijona EUR (31. 12. 2022: 7,6 milijona EUR). Prilagoditev zaradi absorpcijske zmožnosti odloženih davkov izračunavamo v skladu z Delegirano uredbo in 23. členom Sklepa o pogojih in načinu pokrivanja izgub z zmanjševanjem zavarovalno-tehničnih rezervacij in odloženih davkov. Prilagoditve so na ravni posamezne družbe v skupini oblikovane v višini najvišje možne prilagoditve za absorpcijske zmožnosti odloženih davkov, ki jo lahko upoštevamo brez dokazovanja, to je do višine neto obveznosti za odložene davke v SII-bilanci stanja.

Skupina pri izračunu modula tveganja katastrof sprejme nekatere potrebne predpostavke o scenarijih, na podlagi katerih nato izračunamo vpliv pozavarovalnega programa.

Na naslednjem grafu so prikazani posamezni moduli tveganja standardne formule, SCR skupine in primerni lastni viri sredstev skupine na dan 31. 12. 2023.

Zahtevani solventnostni kapital po modulih tveganj na dan 31. 12. 2023

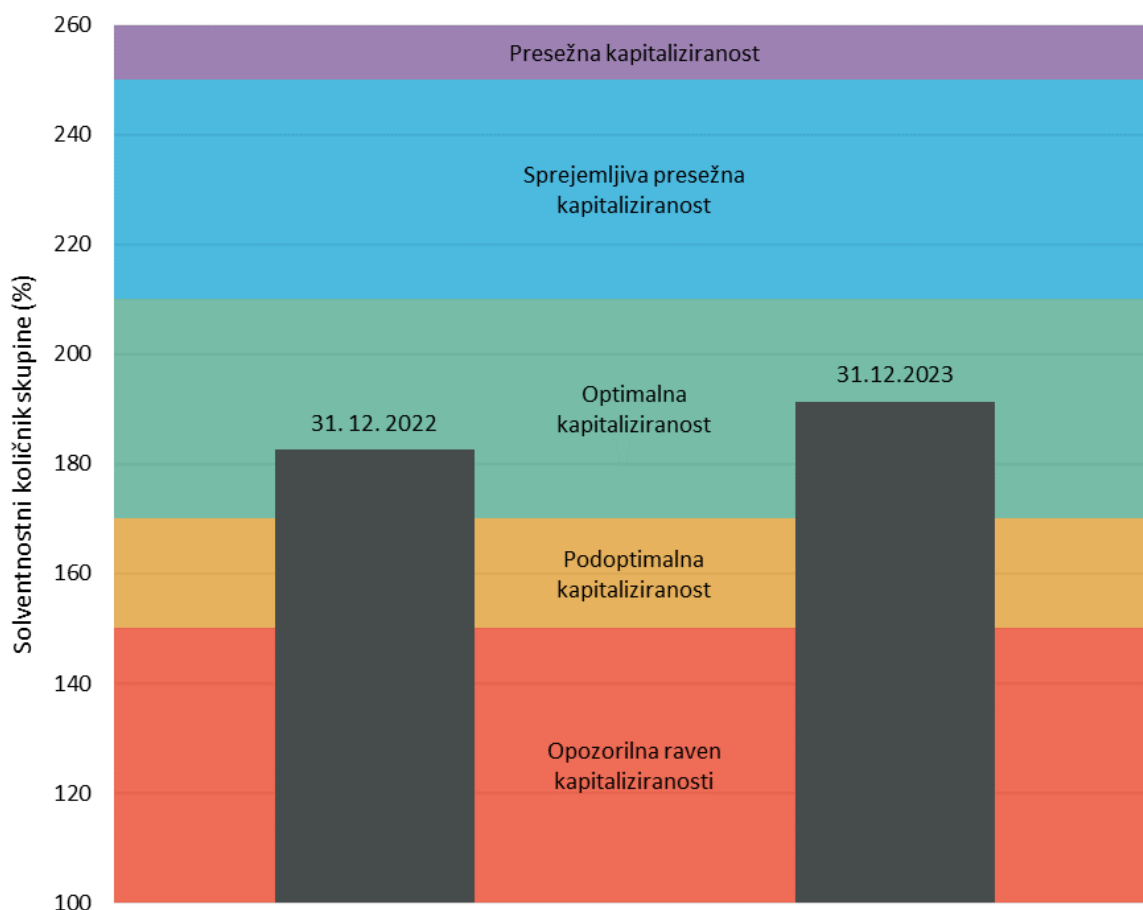

Kot lahko vidimo iz grafa, je stanje primernih lastnih virov sredstev skupine znatno višje od SCR skupine, kar potrjuje tudi visok solventnostni količnik skupine, ki je na dan 31. 12. 2023 znašal 191 % (31. 12. 2022: 183 %).

V strategiji prevzemanja tveganj Zavarovalne skupine Sava je eno od glavnih meril pripravljenosti za prevzem tveganj višina solventnostnega količnika. V skladu s politiko upravljanja kapitala skupina na daljši rok zasleduje kapitaliziranost, določeno v strategiji prevzemanja tveganj. Poleg tega zaradi zagotavljanja zelene bonitetne ocene v skladu s strategijo prevzemanja tveganj vzdržuje raven kapitala, ki ni nižja od kapitala, potrebnega za bonitetno oceno v območju A. Hkrati mora razpolagati z zadostno višino primernih lastnih virov sredstev, da lahko pokrije morebitne kapitalske potrebe odvisnih družb, če se v kateri izmed njih uresniči večji scenarij. S tem namenom je določen varnostni presežek primernih lastnih virov sredstev nad zakonsko zahtevanimi. Sprejemljiva meja solventnostnega količnika v skladu s strategijo prevzemanja tveganj za obdobje 2023–2027 je 150 %, optimalna kapitaliziranost pa je določena v višini solventnostnega količnika med 170 % in 210 %. Iz tega izhaja, da je na dan 31. 12. 2023 skupina tudi glede na notranja merila dobro kapitalizirana.

V decembru 2023 so bile potrjene tudi finančne projekcije in izračun primernih lastnih virov sredstev skupine, SCR skupine in solventnostnega količnika skupine za naslednje triletno obdobje. Višina solventnostnega količnika skupine je v naslednjem triletnem obdobju načrtovana na ravni, ki je skladna s strategijo prevzemanja tveganj.

Skladnost solventnostnega količnika skupine s strategijo prevzemanja tveganj

E.2.2 Zahtevani minimalni solventnostni kapital (MCR)

Zavarovalna skupina Sava izračunava MCR skupine kot vsoto MCR obvladujoče družbe in MCR odvisnih družb, ki so zavarovalnice, pri čemer za zavarovalnice s sedežem zunaj EU upošteva lokalne kapitalne zahteve.

Vhodni podatki za izračun MCR skupine

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Sava Re	56.482	53.457
Zavarovalnica Sava	66.840	58.746
Vita	10.534	10.218
Sava neživotno osiguranje (SRB)	4.771	3.947
Sava živотно osiguranje (SRB)	3.194	3.201
Sava osiguruvanje (MKD)	3.316	2.995
Sava osiguranje (MNE)	3.074	3.000
Illyria	4.022	3.751
Illyria Life	3.200	3.200
MCR skupine	155.432	142.515

MCR količnik skupine

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Minimalni zahtevani kapital (MCR) skupine	155.432	142.515
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje MCR skupine	604.664	525.592
<i>Od tega prvi razred</i>	<i>573.578</i>	<i>497.089</i>
<i>Od tega drugi razred</i>	<i>31.086</i>	<i>28.503</i>
<i>Od tega tretji razred</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
MCR količnik skupine	389 %	369 %

Primerni lastni viri sredstev skupine za pokrivanje MCR v višini 604,6 milijona EUR (31. 12. 2022: 525,6 milijona EUR) znatno presegajo MCR skupine v višini 155,4 milijona EUR (31. 12. 2022: 142,5 milijona EUR).

E.3 Uporaba podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, temelječega na trajanju, pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala

Pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala skupina ne uporablja podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, temelječega na trajanju.

E.4 Razlika med standardno formulo in kakršnim koli uporabljenim notranjim modelom

Razlik med standardno formulo in notranjim modelom ni, saj za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala družbe v skupini in skupine ne uporabljamo notranjega modela.

E.5 Neskladnost z zahtevanim minimalnim kapitalom in neskladnost z zahtevanim solventnostnim kapitalom

Skupina je na dan 31. 12. 2023 skladna z zakonodajo, saj izkazuje visok solventnostni količnik, ki je znatno višji od zahtevanih 100 %. Prav tako ima skupina na dan 31. 12. 2023 visok presežek primernih lastnih virov sredstev nad zahtevanim minimalnim kapitalom.

Iz opravljenih projekcij zahtevanega solventnostnega kapitala in primernih lastnih virov sredstev ter na podlagi tveganj, ki jih je mogoče predvideti v času priprave tega dokumenta, ocenjujemo, da bo solventnosti količnik skupine v obdobju triletnih projekcij višji od 100 %, kot zahteva zakonodajni okvir. Zato skupina ne pričakuje dodatnih dejanj oziroma ukrepov v smislu izpolnjevanja kapitalskih zahtev.

E.6 Druge informacije

Skupina v zvezi z upravljanjem kapitala nima drugih pomembnih informacij.

Priloga A – Slovar izbranih strokovnih izrazov in načinov izračuna

Slovenski izraz	Angleški izraz	Pomen
Analiza občutljivosti	Sensitivity analysis	Analiza občutljivosti se nanaša na spremembo posameznega parametra, ki vpliva na vrednost sredstev, obveznosti in/ali lastnih virov sredstev družbe oziroma skupine, ter na ugotavljanje učinka teh sprememb na njihovo vrednost.
CAPM	Capital asset pricing model	Model, ki opisuje odnos med tveganjem in pričakovanim donosom sredstev.
ENID dogodki	Events not in data	Bodoči dogodki, za katere se oblikuje dodatna škodna rezervacija.
EPIFP	Expected profit included in future premiums	Prihodnji pričakovani dobički vključeni v prihodnje premije.
Fizična tveganja podnebnih sprememb	Physical risks of climate change	Tveganja, ki se pojavijo zaradi fizičnih učinkov podnebnih sprememb. Vključujejo pereča fizična tveganja, ki se pojavijo zaradi vremenskih dogodkov in negativno vplivajo na poslovanje in kronična fizična tveganja, ki se pojavijo zaradi dolgoročnih podnebnih sprememb in negativno vplivajo na poslovanje družbe.
FOS	Freedom of service	Posli, ki so sklenjeni na podlagi načela svobode opravljanja storitev.
FVTPL	Financial instruments at fair value through profit or loss	Finančni instrumenti, izmerjeni po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.
Kakovostni razredi kapitala	Tiers of capital	Postavke lastnih virov sredstev se na podlagi meril (npr. trajanje, ali gre za osnovni ali pomožni lastni vir sredstev) razvrstijo v tri razrede.
Lastna ocena tveganj in solventnosti – ORSA	Own risk and solvency assessment – ORSA	Lastna ocena tveganj, povezanih s poslovnim in strateškim načrtom družbe oziroma skupine, ter ocena ustreznosti lastnih virov sredstev za pokrivanje tveganj.
Meje dovoljenega tveganja	Risk tolerance limits	Meje za posamezne kategorije tveganj, vključene v profil tveganj družbe oziroma skupine, in meje za mere tveganj, ki se spremljajo pri vsakodnevnem upravljanju tveganj. Določijo se enkrat letno in v skladu s pripravljenostjo za prevzem tveganj, določeno v strategiji prevzemanja tveganj, temeljiti pa morajo na analizah občutljivosti, stresnih testih in scenarijih ali strokovni presoji.
Modificirano trajanje	Modified duration	Modificirano trajanje meri občutljivost portfelja na vzporedne premike na krivulji obrestnih mer. Sprememba obrestnih mer za +/-1 % ima na portfelj aproksimativno vpliv +/-MD %.
MSRP	IFRS	Mednarodni standardi računovodskega poročanja. V Evropski uniji poenotena zbirka predpisov, ki ureja računovodsko evidentiranje poslovanja.
MSRP rezervacije	IFRS provisions	Obveznosti in sredstva iz zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb, izračunane v skladu z MSRP.
Načrt neprekinjenega delovanja	Business continuity procedures	Dokument, ki vključuje postopke zagotavljanja neprekinjenega delovanja ključnih delovnih procesov in sistemov. Krizni načrt je sestavni del načrta neprekinjenega poslovanja ter določa tehnične in organizacijske ukrepe za ponovno vzpostavitev delovanja in zmanjšanja posledic hudih motenj poslovanja.
Največja verjetna škoda – PML	Probable maximum loss – PML	To je maksimalni znesek škode, ki po oceni zavarovalnice lahko nastane na zavarovanem riziku v enem škodnem dogodku. Običajno je izražen v odstotku od zavarovalne vsote, v skrajnem primeru je enak celotni zavarovalni vsoti (PML predstavlja v tem primeru 100 odstotkov zavarovalne vsote).
Operativni limiti	Operational limits	Na podlagi izraženih mej dovoljenega tveganja se postavijo operativne omejitve za posamezna področja: na primer meje pri sklepanju zavarovanj ali naložbene meje, ki jih zaposleni prve obrambne linije uporabljajo pri vsakodnevnem upravljanju tveganj in omogočajo, da družba oziroma skupina ostane znotraj pripravljenosti za prevzem tveganj.

Slovenski izraz	Angleški izraz	Pomen
Osnovni zahtevani solventnostni kapital – BSCR	Basic solvency capital requirement – BSCR	Osnovni zahtevani solventnostni kapital po standardni formuli je znesek, ki temelji na zakonsko predpisanem izračunu teh tveganj: tveganje premoženjskih zavarovanj, tveganje življenjskih zavarovanj, tveganje zdravstvenih zavarovanj, tržno tveganje in tveganje neplačila nasprotne stranke.
Parametri, specifični za posamezno podjetje – USP	Undertaking-specific parameters – USP	V okviru standardne formule lahko (po)zavarovalnice standardne odklone za tveganje premije in rezervacije premoženjskih in NSLT zdravstvenih zavarovanj nadomestijo s parametri, specifičnimi za (po)zavarovalnico, v skladu s členom 218 Delegirane uredbe (EU) 2015/35.
Poročilo o solventnosti in finančnem položaju – PSFP	Solvency and financial condition report – SFCR	Zavarovalnice in pozavarovalnice najmanj enkrat letno javno objavijo poročilo o solventnosti in finančnem položaju. Poročilo vsebuje opis poslovanja družbe, sistema upravljanja, profila tveganj, vrednotenja za namene Solventnosti II, strukture in kakovosti lastnih virov ter znesek zahtevanega in minimalnega solventnostnega kapitala družbe.
Prilagoditev zaradi absorpcijske zmožnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij in odloženih davkov – TP in DT	Adjustment for loss-absorbing capacity of technical provisions and deferred taxes – TP and DT adjustment	Struktura kapitalske zahteve po standardni formuli vključuje tudi prilagoditev zaradi absorpcijske zmožnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij in odloženih davkov. Prilagoditev odraža morebitno kompenzacijo nepričakovanih izgub z zmanjšanjem tehničnih provizij ali odloženih davkov oziroma kombinacije obeh. Prilagoditev upošteva učinek zmanjšanja tveganj zaradi prihodnjih diskrecijskih upravičenj (po)zavarovalnih pogodb, saj lahko (po)zavarovalne družbe upoštevajo, da se zmanjšanje teh upravičenj lahko uporabi za pokrivanje možnih nepričakovanih izgub.
Primerni lastni viri sredstev	Eligible own funds	Lastni viri sredstev, primerni za pokrivanje zahtevanega solventnostnega kapitala.
Pripravljenost za prevzem tveganj	Risk appetite	Stopnja tveganja, ki jo je družba oziroma skupina pripravljena prevzeti v skladu s svojimi strateškimi cilji.
Profil tveganj	Risk profile	Vsa tveganja, ki jim je družba oziroma skupina izpostavljena, in količinska opredelitev te izpostavljenosti za vse kategorije tveganj.
RCP scenarij	Representative Concentration Pathways	Različni poteki vsebnosti in izpustov toplogrednih plinov. RCP scenariji so definirani s strani Medvladnega odbora za podnebne spremembe (IPCC). Definicija scenarijev je na voljo na povezavi https://ar5-syr.ipcc.ch/topic_futurechanges.php .
Register tveganj	Risk Register	Seznam vseh prepoznanih tveganj, ki ga družba oziroma skupina vodi in redno posodablja.
Scenarij	Scenario	Scenarij se nanaša na ugotavljanje učinka hkratne spremembe več parametrov, na primer istočasne spremembe v različnih skupinah tveganj, ki vplivajo na zavarovalne posle, vrednosti finančnih naložb in spremembo obrestnih mer.
Sedanja vrednost	Present value	Vrednost prihodnjih denarnih tokov, preračunana na današnji dan. Pri tem uporabimo diskontiranje.
Sistem upravljanja tveganj	Risk management system	Sistem upravljanja tveganj je skupek vseh ukrepov, ki jih sprejme družba oziroma skupina za upravljanje (tj. prepoznavanje, spremljanje, merjenje, upravljanje, poročanje) pomembnih tveganj, izhajajočih iz njene dejavnosti in zunanjega okolja, zato da čimbolj izboljša izpolnjevanje strateških ciljev in čimbolj omeji možnost izgube lastnih virov sredstev.
Solventnostni količnik	Solvency ratio	Količnik primernih lastnih virov sredstev in zahtevanega solventnostnega kapitala, ki predstavlja kapitalsko ustreznost družbe oziroma skupine skladno z načeli Solventnosti II. Količnik, ki presega 100 odstotkov, kaže, da ima družba oziroma skupina dovolj virov za kritje zahtevanega solventnostnega kapitala.
Standardna formula	Standard formula	Niz izračunov, ki so določeni s predpisi Solventnost II in se uporabljajo za določitev zahtevanega solventnostnega kapitala.
Stresni test	Stress test	Stresni test se nanaša na spremembo posameznega ali več parametrov zaradi možnega prihodnjega finančnega dogodka, kar vpliva na vrednost sredstev, obveznosti in/ali lastnih virov sredstev družbe oziroma skupine, ter na ugotavljanje učinka teh sprememb na njihovo vrednost.

Slovenski izraz	Angleški izraz	Pomen
Tržna vrednost	Market value	Vrednost, po kateri se sredstva oziroma obveznosti vrednotijo z zneskom, po katerem bi se sredstvo izmenjalo oziroma obveznosti prenesle/poravnale med dobro obveščena strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu. Zneski temeljijo na cenah aktivnih in likvidnih trgov, ki so podjetju na voljo in se običajno uporabljajo.
Tveganja prehoda podnebnih sprememb	Transition risk of climate change	Tveganja prehoda so tveganja, ki se pojavijo pri prehodu na nizkoogljično in na klimatske spremembe odporno gospodarstvo. Tovrstna tveganja vključujejo tveganja novih pravil, zahtev in usmeritev, pravna tveganja, tveganja tehnologije, tržna tveganja in tveganja ugleda.
Vrednost enote premoženja – VEP	Unit value	Vrednost enote premoženja ali vrednost točke nam pove, koliko je vredna posamezna enota premoženja podsklada krovnega sklada, in se redno objavlja.
Zahtevani minimalni kapital – MCR	Minimum capital requirement – MCR	Zahtevani minimalni kapital je enak znesku lastnih virov sredstev, pod katerim bi bili zavarovalci, zavarovanci ali drugi upravičenci zavarovalnih pogodb izpostavljeni nesprejemljivi stopnji tveganja, če se zavarovalnici dovoli nadaljnje poslovanje.
Zahtevani solventnostni kapital – SCR	Solvency capital requirement – SCR	Zahtevani solventnostni kapital je znesek, ki temelji na zakonsko predpisanem izračunu vseh merljivih tveganj, vključujoč tveganje premoženjskih zavarovanj, tveganje življenjskih zavarovanj, tveganje zdravstvenih zavarovanj, tržno tveganje, tveganje neplačila nasprotnne stranke in operativno tveganje.
Zavarovalno-tehnične rezervacije – ZTR	Technical provisions	Rezervacije izračunane v skladu z zakonodajo Solventnost 2 (najboljša ocena rezervacij).

Priloga B – Kvantitativni obrazci

S.32.01.22 Podjetja v okviru skupine

S.02.01.02 Bilanca stanja

S.05.01.02 Premije, škode in odhodki po vrstah poslovanja

S.05.02.04 Premije, škode in odhodki po državah

S.23.01.22 Lastna sredstva

S.25.01.22 Zahtevani solventnostni kapital – za podjetja, ki uporabljajo standardno formulo

Vsi zneski v kvantitativnih obrazcih so v tisoč EUR.

S.32.01.22 Podjetja v okviru skupine

Država	Identifikacijska koda podjetja	Zakonito ime podjetja	Vrsta podjetja	Pravna oblika	Kategorija (vzajemno/ ne-vzajemno)	Nadzorni organ	Merila vpliva						Vključenost v okvir nadzora skupine		Izračun solventnosti na ravni skupine
							% deleža v kapitalu	% ki se uporablja za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov	% glasovalnih pravic	Druga merila	Raven vpliva	Sorazmerni delež, ki se uporablja za izračun solventnosti na ravni skupine	DA/NE	Datum odločitve, če se uporablja člen 214	Uporabljena metoda in, pri metodi 1, obravnava podjetja
C0010	C0020	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
SI	SC/5822416000	SAVA INFOND d.o.o.	8	d.o.o.	2	Agencija za trg vrednostnih papirjev	100,0 %	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: sektorski predpisi
SI	SC/5946948000	TBS TEAM 24 d.o.o.	10	d.o.o.	2		87,5 %	100,0%	87,5%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
MK	SC/5989434	SAVA PENZISKO DRUSTVO AD Skopje	9	d.d.	2	Agencijata za supervizija na kapitalno finansirano penzisko osigurovanje MAPAS	100,0 %	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: prilagojena kapitalna metoda
SI	SC/5690366000	Diagnostični center Bled d.o.o.	10	d.o.o.	2		40,1 %	50,0%	50,0%		pomemben	50,0%	DA		M1: prilagojena kapitalna metoda
XK	SC/810483769	Illyria s.h.a., Prishtine	2	d.d.	2	Centralna banka Kosova	100,0 %	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
MK	SC/4778529	Sava osiguranje a.d., Skopje	2	d.d.	2	Agencija za supervizija na osiguranje na Republika Makedonija	93,9 %	100,0%	93,9%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
ME	SC/02303388	Sava osiguranje a.d., Podgorica	2	d.d.	2	Agencija za nadzor osiguranja Crna Gora	100,0 %	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija

Država	Identifikacijska koda podjetja	Zakonito ime podjetja	Vrsta podjetja	Pravna oblika	Kategorija (vzajemno/ ne-vzajemno)	Nadzorni organ	Merila vpliva						Vključenost v okvir nadzora skupine		Izračun solventnosti na ravni skupine
							% deleža v kapitalu	% ki se uporablja za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov	% glasovalnih pravic	Druga merila	Raven vpliva	Sorazmerni delež, ki se uporablja za izračun solventnosti na ravni skupine	DA/NE	Datum odločitve, če se uporablja člen 214	
C0010	C0020	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
XK	SC/810793837	Illyria Life s.h.a., Pristina	1	d.d.	2	Centralna banka Kosova	100,0 %	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
RS	SC/20482443	Sava životno osiguranje a.d., Beograd	1	d.d.	2	Narodna banka Srbije	100,0 %	100,0 %	100,0 %		prevladujoč	100,0 %	DA		M1: polna konsolidacija
RS	SC/17407813	SAVA NEŽIVOTNO OSIGURANJE A.D.O. BEOGRAD	2	d.d.	2	Narodna banka Srbije	100,0 %	100,0 %	100,0 %		prevladujoč	100,0 %	DA		M1: polna konsolidacija
SI	LEI/48510000GX4W2DFYV52	ZAVAROVALNICA SAVA, zavarovalna družba, d.d.	4	d.d.	2	Agencija za zavarovalni nadzor	100,0 %	100,0 %	100,0 %		prevladujoč	100,0 %	DA		M1: polna konsolidacija
SI	LEI/213800K2LJ7JKL6CU689	Sava pokojninska družba, d.d.	9	d.d.	2	Agencija za zavarovalni nadzor	100,0 %	100,0 %	100,0 %		prevladujoč	100,0 %	DA		M1: sektorski predpisi
ME	SC/02806380	Sava Car d.o.o., Podgorica	10	d.o.o.	2	Ministarstvo unutrašnjih poslova	100,0 %	100,0 %	100,0 %		prevladujoč	100,0 %	DA		M1: polna konsolidacija
SI	SC/2154170000	ZS Svetovanje, storitve zavarovalnega zastopanja, d.o.o.	10	d.o.o.	2	Agencija za zavarovalni nadzor	100,0 %	100,0 %	100,0 %		prevladujoč	100,0 %	DA		M1: polna konsolidacija
ME	SC/02699893	DRUŠTVO ZA ZASTUPANJE U OSIGURANJU "SAVA AGENT" D.O.O. - Podgorica	10	d.o.o.	2	Agencija za nadzor osiguranja Crna Gora	100,0 %	100,0 %	100,0 %		prevladujoč	100,0 %	DA		M1: polna konsolidacija
MK	SC/7005350	Sava Station dooel Skopje	10	d.o.o.	2	Ministerstvo za vnatrešni raboti na Republika Makedonija	93,9 %	100,0 %	93,9 %		prevladujoč	100,0 %	DA		M1: polna konsolidacija
SI	LEI/485100004V OFFO18DD84	Življenjska zavarovalnica Vita d.d. Ljubljana	1	d.d.	2	Agencija za zavarovalni nadzor	100,0 %	100,0 %	100,0 %		prevladujoč	100,0 %	DA		M1: polna konsolidacija

Država	Identifikacijska koda podjetja	Zakonito ime podjetja	Vrsta podjetja	Pravna oblika	Kategorija (vzajemno/nevzajemno)	Nadzorni organ	Merila vpliva						Vključenost v okvir nadzora skupine	Izračun solventnosti na ravni skupine	
							% deleža v kapitalu	% ki se uporablja za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov	% glasovalnih pravic	Druga merila	Raven vpliva	Sorazmerni delež, ki se uporablja za izračun solventnosti na ravni skupine			DA/NE
C0010	C0020	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
SI	LEI/549300P6F1BDSFSW5T72	Pozavarovalnica Sava d.d., Ljubljana	3	d.d.	2	Agencija za zavarovalni nadzor					prevladujoč	100,0 %	DA		M1: polna konsolidacija
SI	SC/6149065000	ASISTIM, klicni center, storitvene dejavnosti in vrednotenje, d.o.o.	10	d.o.o.	2	Agencija za zavarovalni nadzor	100,0 %	100,0 %	100,0 %		prevladujoč	100,0 %	DA		M1: polna konsolidacija
RS	SC/21822302	PRIVREDNO DRUŠTVO ZA TEHNIŠKI PREGLED I REGISTRACIJO SAVA CAR DOO BEOGRAD	10	d.o.o.	2	Ministarstvo unutrašnjih poslova RS	100,0 %	100,0 %	100,0 %		prevladujoč	100,0 %	DA		M1: polna konsolidacija
RS	SC/17077295	PREDUZEČE ZA PROJEKTOVANJE I INŽENJERING INFORMACIONIH SISTEMA APPLICATION SOFTWARE PARTNER DOO, BEOGRAD - PALILULA	10	d.o.o.	2		100,0 %	100,0 %	100,0 %		prevladujoč	100,0 %	DA		M1: polna konsolidacija
MK	SC/7690088	Društvo za trgovija i usluga VITA S HOLDING DOO S kopje	99	d.o.o.	2		80,0 %	100,0 %	80,0 %		prevladujoč	100,0 %	DA		M1: prilagojena kapitalna metoda

Legenda

Celica	Uporabljena kratica	Dolgo ime
C0050	1	zavarovalnica za življenjska zavarovanja
	2	zavarovalnica za neživljenjska zavarovanja
	3	pozavarovalnica
	4	kompozitna zavarovalnica
	8	kreditna institucija, investicijsko podjetje ali finančna institucija
	9	institucija za poklicno pokojninsko zavarovanje
	10	družba za pomožne storitve, kot je opredeljena v členu 1(53) Delegirane uredbe (EU) 2015/35
	99	drugo
C0060	d.o.o.	družba z omejeno odgovornostjo
	d.d.	delniška družba
C0070	2	nevzajemno podjetje
C0260	M1	metoda 1

S.02.01.02 Bilanca stanja

Sredstva		Vrednost po
		Solventnosti II
		C0010
Dobro ime	R0010	XXXXXX
Odloženi stroški pridobitve	R0020	XXXXXX
Neopredmetena sredstva	R0030	0
Odložene terjatve za davek	R0040	16.005
Presežek iz naslova pokojninskih shem	R0050	0
Opredmetena osnovna sredstva v posesti za lastno uporabo	R0060	71.597
Naložbe (razen sredstev v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja)	R0070	1.491.075
Nepremičnine (razen za lastno uporabo)	R0080	29.371
Deleži v povezanih podjetjih, vključno z udeležbami	R0090	45.510
Lastniški vrednostni papirji	R0100	21.754
Lastniški vrednostni papirji, ki kotirajo na borzi	R0110	17.994
Lastniški vrednostni papirji, ki ne kotirajo na borzi	R0120	3.761
Obveznice	R0130	1.280.713
Državne obveznice	R0140	819.116
Podjetniške obveznice	R0150	461.597
Strukturirani vrednostni papirji	R0160	0
Vrednostni papirji, zavarovani s premoženjem	R0170	0
Kolektivni naložbeni podjemi	R0180	86.364
Izvedeni finančni instrumenti	R0190	0
Depoziti, ki niso denarni ustrezniki	R0200	27.362
Druge naložbe	R0210	0
Sredstva v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja	R0220	544.804
Kreditni in hipoteke	R0230	2.006
Posojila, vezana na police	R0240	167
Kreditni in hipoteke posameznikom	R0250	0
Drugi kreditni in hipoteke	R0260	1.838
Izterljivi zneski iz pozavarovanj iz naslova:	R0270	65.801
neživljenjskih zavarovanj in zdravstvenih zavarovanj, podobnih neživljenjskim	R0280	60.916
neživljenjskih zavarovanj brez zdravstvenih zavarovanj	R0290	60.063
zdravstvenih zavarovanj, podobnih neživljenjskim	R0300	852
življenjskih zavarovanj in zdravstvenih zavarovanj, podobnih življenjskim, razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	R0310	4.892
zdravstvenih zavarovanj, podobnih življenjskim	R0320	0
življenjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	R0330	4.892
življenjskih zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	R0340	-6
Depoziti pri cedentih	R0350	13.212
Terjatve iz naslova zavarovanj in terjatve do posrednikov	R0360	42.036
Terjatve iz naslova pozavarovanj	R0370	30.213
Terjatve (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	R0380	10.191
Lastne delnice (v posesti neposredno)	R0390	48.215
Zneski, dolgovani podjetju v zvezi s postavkami lastnih sredstev ali ustanovnim kapitalom, ki je bil vpoklican in še ni vplačan	R0400	0
Denar in denarni ustrezniki	R0410	44.129
Vsa druga sredstva, ki niso prikazana drugje	R0420	849
Sredstva skupaj	R0500	2.380.134

Obveznosti		Vrednost po
		Solventnosti II
		C0010
Zavarovalno-tehnične rezervacije – neživiljenjska zavarovanja	R0510	640.503
Zavarovalno-tehnične rezervacije – neživiljenjska zavarovanja (brez zdravstvenih zavarovanj)	R0520	619.908
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0530	0
Najboljša ocena	R0540	574.595
Marža za tveganje	R0550	45.313
Zavarovalno-tehnične rezervacije – zdravstvena zavarovanja (podobna neživiljenjskim)	R0560	20.594
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0570	0
Najboljša ocena	R0580	11.361
Marža za tveganje	R0590	9.234
Zavarovalno-tehnične rezervacije – življenjska zavarovanja (razen zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja)	R0600	401.584
Zavarovalno-tehnične rezervacije – zdravstvena zavarovanja (podobna življenjskim)	R0610	-8.263
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0620	0
Najboljša ocena	R0630	-10.292
Marža za tveganje	R0640	2.029
Zavarovalno-tehnične rezervacije – življenjska zavarovanja (razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja)	R0650	409.848
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0660	0
Najboljša ocena	R0670	397.812
Marža za tveganje	R0680	12.035
Zavarovalno-tehnične rezervacije – zavarovanja, vezana na indeks ali enoto premoženja	R0690	496.107
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0700	0
Najboljša ocena	R0710	486.870
Marža za tveganje	R0720	9.237
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	R0730	
Pogojne obveznosti	R0740	0
Rezervacije, razen zavarovalno-tehničnih rezervacij	R0750	7.612
Obveznosti iz naslova pokojninskih shem	R0760	0
Depoziti pozavarovateljev	R0770	0
Odložene obveznosti za davek	R0780	28.231
Izvedeni finančni instrumenti	R0790	0
Zneski, dolgovani kreditnim institucijam	R0800	0
Finančne obveznosti, razen zneskov, dolgovanih kreditnim institucijam	R0810	9.529
Obveznosti iz naslova zavarovanja in obveznosti do posrednikov	R0820	28.439
Obveznosti iz naslova pozavarovanja	R0830	3.280
Obveznosti (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	R0840	32.227
Podrejene obveznosti	R0850	58.703
Podrejene obveznosti, ki niso del osnovnih lastnih sredstev	R0860	0
Podrejene obveznosti, ki so del osnovnih lastnih sredstev	R0870	58.703
Vse druge obveznosti, ki niso prikazane drugje	R0880	11.658
Obveznosti skupaj	R0900	1.717.873
Presežek sredstev nad obveznostmi	R1000	662.260

S.05.01.02 Premije, škode in odhodki po vrstah poslovanja

Prvi del preglednice:

Vrsta poslovanja za: zavarovalne in pozavarovalne obveznosti iz neživiljskega zavarovanja (neposredni posli in sprejeto proporcionalno pozavarovanje)													
	Zavarovanje za stroške zdravljenja	Zavarovanje izpada dohodka	Nezgodno zavarovanje zaposlenih	Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	Druge zavarovanja motornih vozil	Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	Požarno in drugo škodno zavarovanje	Splošno zavarovanje odgovornosti	Kreditno in kavcijsko zavarovanje	Zavarovanje stroškov postopka	Zavarovanje pomoči	Različne finančne izgube	
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	
Obračunane premije													
bruto – neposredni posli	R0110	17.578	39.680	0	165.805	189.124	5.491	98.527	22.422	2.087	727	31.449	4.104
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0120	17	1.210	0	48	1.839	8.525	45.215	1.727	103	9	0	188
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0130												
delež pozavarovateljev	R0140	1.219	372	0	6.463	6.557	1.554	27.851	2.781	334	625	0	1.446
neto	R0200	16.377	40.518	0	159.390	184.406	12.462	115.891	21.368	1.856	111	31.448	2.846
Prihodki od premije													
bruto – neposredni posli	R0210	15.937	37.763	0	151.168	169.811	5.368	91.498	21.262	1.904	717	28.992	3.659
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0220	7	766	0	0	2.195	5.583	51.083	739	163	29	0	201
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0230												
delež pozavarovateljev	R0240	1.074	349	0	6.563	2.758	815	31.388	2.545	311	620	8	621
neto	R0300	14.870	38.180	0	144.605	169.248	10.136	111.194	19.456	1.755	126	28.985	3.239
Odhodki za škode													
bruto – neposredni posli	R0310	9.705	14.910	0	97.261	137.962	1.167	93.674	7.926	-914	8	19.193	8.638
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0320	39	469	0	128	1.141	5.111	36.578	1.528	104	3	0	86
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0330												
delež pozavarovateljev	R0340	301	359	0	4.606	2.605	472	15.129	474	35	75	5	3.340
neto	R0400	9.442	15.020	0	92.783	136.498	5.806	115.123	8.980	-845	-64	19.188	5.383
Odhodki	R0550	4.775	10.459	0	47.281	37.095	3.728	47.695	5.487	523	-37	9.244	1.355
Stanje – drugi zavarovalno-tehnični odhodki/prihodki	R1210												
Skupaj zavarovalno-tehnični odhodki	R1300												

Drugi del preglednice:

	Vrsta poslovanja za: sprejeto neporocionalno pozavarovanje				Skupaj C0200	
	Zdravstveno	Pozavarovanje odgovornosti	Pomorsko, letalsko in transportno	Premoženjsko		
	C0130	C0140	C0150	C0160		
Obračunane premije						
bruto – neposredni posli	R0110				576.995	
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0120				58.881	
bruto – sprejeto neporocionalno pozavarovanje	R0130	652	2.330	3.312	53.483	59.777
delež pozavarovateljev	R0140	0	91	1.726	8.352	59.370
neto	R0200	652	2.239	1.586	45.131	636.282
Prihodki od premije						
bruto – neposredni posli	R0210				528.080	
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0220				60.766	
bruto – sprejeto neporocionalno pozavarovanje	R0230	337	2.061	3.055	44.695	50.148
delež pozavarovateljev	R0240	0	0	616	5.808	53.476
neto	R0300	337	2.061	2.439	38.888	585.518
Odhodki za škode						
bruto – neposredni posli	R0310				389.530	
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0320				45.185	
bruto – sprejeto neporocionalno pozavarovanje	R0330	0	-2.191	1.864	31.611	31.283
delež pozavarovateljev	R0340	0	5.895	209	61.562	95.066
neto	R0400	0	-8.087	1.655	-29.951	370.932
Odhodki	R0550	0	335	428	6.728	175.098
Stanje – drugi zavarovalno-tehnični odhodki/prihodki	R1210				29.630	
Skupaj zavarovalno-tehnični odhodki	R1300				204.727	

	Vrsta poslovanja za: obveznosti iz življenjskih zavarovanj						Obveznosti iz življenjskih pozavarovanj		Skupaj	
	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	Druga življenjska zavarovanja	Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	Zdravstveno pozavarovanje	Življenjsko pozavarovanje		
	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300	
Obračunane premije										
bruto	R1410	2.608	33.695	108.245	40.530	0	0	0	0	185.078
delež pozavarovateljev	R1420	0	96	14	500	0	0	0	0	611
neto	R1500	2.608	33.599	108.230	40.030	0	0	0	0	184.467
Pridodki od premije										
bruto	R1510	2.583	33.762	108.247	40.268	0	0	0	0	184.861
delež pozavarovateljev	R1520	0	82	4	660	0	0	0	0	745
neto	R1600	2.583	33.681	108.244	39.609	0	0	0	0	184.117
Odhodki za škode										
bruto	R1610	0	41.280	57.014	27.009	0	0	0	148	125.451
delež pozavarovateljev	R1620	0	113	0	121	0	0	0	47	281
neto	R1700	0	41.167	57.014	26.888	0	0	0	101	125.170
Odhodki	R1900	0	5.880	11.657	11.263	0	0	0	104	28.904
Stanje – drugi zavarovalno-tehnični odhodki/prihodki	R2510									3.350
Skupaj zavarovalno-tehnični odhodki	R2600									32.255
Skupni znesek odkupov	R2700	0	241.512	517.422	2.723	0	0	0	0	761.656

S.05.02.04 Premije, škode in odhodki po državah

Prvi del preglednice:

	Matična država	Najpomembnejših 5 držav (po znesku bruto obračunanih premij) – obveznosti iz neživljenjskih zavarovanj					Najpomembnejših 5 in matična država, skupaj	
R0010	C0080	Hrvaška C0090	Kosovo C0090	Severna Makedonija C0090	Črna Gora C0090	Srbija C0090	C0140	
	C0080	C0090	C0090	C0090	C0090	C0090	C0140	
Obračunane premije								
bruto – neposredni posli	R0110	456.046	17.141	17.633	20.398	20.665	39.987	571.869
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0120	2.582	923	4	0	0	1.964	5.473
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje delež pozavarovateljev	R0130	51	388	0	37	0	644	1.119
	R0140	32.071	410	575	1.052	1.627	12.475	48.210
neto	R0200	426.608	18.041	17.061	19.382	19.039	30.120	530.251
Prihodki od premije								
bruto – neposredni posli	R0210	415.948	16.809	17.181	19.132	18.656	35.324	523.050
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0220	2.929	945	4	0	0	1.985	5.863
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje delež pozavarovateljev	R0230	48	359	0	34	0	608	1.049
	R0240	31.473	404	575	1.006	1.488	11.628	46.575
neto	R0300	387.452	17.709	16.610	18.160	17.168	26.289	483.387
Odhodki za škode								
bruto – neposredni posli	R0310	321.049	14.965	11.268	10.161	9.350	22.737	389.530
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0320	1.314	181	2	17	-9	1.390	2.895
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje delež pozavarovateljev	R0330	1.005	126	1	12	-6	962	2.100
	R0340	72.211	-148	74	120	2.062	10.587	84.907
neto	R0400	251.158	15.420	11.197	10.069	7.273	14.502	309.619
Odhodki	R0550	114.123	7.450	5.259	8.026	5.934	11.740	152.531
Stanje – drugi zavarovalno-tehnični odhodki/prihodki	R1210	24.806	523	315	542	990	2.453	29.630
Skupaj zavarovalno-tehnični odhodki	R1300	138.929	7.973	5.574	8.568	6.924	14.193	182.161

Drugi del preglednice:

		Matična država	Najpomembnejših 5 držav (po znesku bruto obračunanih premij) – obveznosti iz življenjskih zavarovanj			Najpomembnejših 5 in matična država, skupaj
	R0010	C0220	Hrvaška C0230	Kosovo C0230	Srbija C0230	C0280
Obračunane premije						
bruto	R1410	172.253	2.244	4.067	6.515	185.078
delež pozavarovateljev	R1420	464	0	0	146	611
neto	R1500	171.788	2.244	4.067	6.368	184.467
Prihodki od premije						
bruto	R1510	172.221	2.086	4.082	6.472	184.861
delež pozavarovateljev	R1520	634	0	0	111	745
neto	R1600	171.587	2.086	4.082	6.362	184.117
Odhodki za škode						
bruto	R1610	119.850	1.797	920	2.883	125.451
delež pozavarovateljev	R1620	281	0	0	0	281
neto	R1700	119.569	1.797	920	2.883	125.170
Odhodki	R1900	25.235	620	1.131	1.919	28.904
Stanje – drugi zavarovalno-tehnični odhodki/prihodki	R2510	2.803	163	150	234	3.350
Skupaj zavarovalno-tehnični odhodki	R2600	28.038	783	1.281	2.153	32.255

S.23.01.22 Lastna sredstva

		Skupaj	Stopnja 1 - neomejene postavke	Stopnja 1 - omejene postavke	Stopnja 2	Stopnja 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Osnovna lastna sredstva pred odbitkom za udeležbe v drugih subjektih finančnega sektorja						
Navadne delnice (skupaj z lastnimi delnicami)	R0010	71.856	71.856		0	
Nerazpoložljiv vpoklican, a nevplačan navadni lastniški kapital na ravni skupine	R0020	0	0		0	
Vplačani presežek kapitala v zvezi z navadnimi delnicami	R0030	42.702	42.702		0	
Ustanovni kapital, prispevki članov ali enakovredna postavka osnovnih lastnih sredstev družb za vzajemno zavarovanje ali družb, ki delujejo po načelu vzajemnosti	R0040	0	0		0	
Sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje	R0050	0		0	0	0
Nerazpoložljiva sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje na ravni skupine	R0060	0		0	0	0
Presežek sredstev	R0070	0	0			
Nerazpoložljiva presežna sredstva na ravni skupine	R0080	0	0			
Prednostne delnice	R0090	0		0	0	0
Nerazpoložljive prednostne delnice na ravni skupine	R0100	0		0	0	0
Vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami	R0110	0		0	0	0
Nerazpoložljivi vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami na ravni skupine	R0120	0		0	0	0
Uskladitvene rezerve	R0130	471.776	471.776			
Podrejene obveznosti	R0140	58.703		0	58.703	0
Nerazpoložljive podrejene obveznosti na ravni skupine	R0150	0		0	0	0
Znesek neto odloženih terjatev za davke	R0160	0				0
Znesek neto odloženih terjatev za davke, ki ni razpoložljiv na ravni skupine	R0170	0				0
Druge postavke, ki jih je nadzorni organ odobril kot osnovna lastna sredstva in ki niso navedene zgoraj	R0180	0	0	0	0	0
Nerazpoložljiva lastna sredstva, povezana s postavkami drugih lastnih sredstev, ki jih je odobril nadzorni organ	R0190	0	0	0	0	0
Manjšinski deleži (če niso sporočeni v okviru specifične postavke lastnih sredstev)	R0200	589	589	0	0	0
Nerazpoložljivi manjšinski deleži na ravni skupine	R0210	318	318	0	0	0
Lastna sredstva iz računovodskih izkazov, ki ne bi smela biti predstavljena v okviru uskladitvenih rezerv in ne izpolnjujejo meril za razvrstitev kot lastna sredstva v skladu s Solventnostjo II						
Lastna sredstva iz računovodskih izkazov, ki ne bi smela biti predstavljena v okviru uskladitvenih rezerv in ne izpolnjujejo meril za razvrstitev kot lastna sredstva v skladu s Solventnostjo II	R0220	0				
Odbitki						
Odbitki za udeležbe v drugih finančnih subjektih, vključno z nereguliranimi subjekti, ki izvajajo finančne dejavnosti	R0230	13.028	13.028	0	0	
Od tega odbiti v skladu s členom 228 Direktive 2009/138/ES	R0240	0	0	0	0	
Odbitki za udeležbe, kadar informacije niso razpoložljive (člen 229)	R0250	0	0	0	0	0
Odbitki za udeležbe, vključene z uporabo metode odbitkov in združevanja, kadar se uporabi kombinacija metod	R0260	0	0	0	0	0

		Skupaj	Stopnja 1 - neomejene postavke	Stopnja 1 - omejene postavke	Stopnja 2	Stopnja 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Nerazpoložljive postavke lastnih sredstev skupaj	R0270	318	318	0	0	0
Odbitki skupaj	R0280	13.346	13.346	0	0	0
Skupna osnovna lastna sredstva po odbitkih	R0290	632.281	573.578	0	58.703	0
Pomožna lastna sredstva						
Nevplačane in nevpoklicane navadne delnice, ki se jih lahko vpokliče na zahtevo	R0300					
Nevplačan in nevpoklican ustanovni kapital, prispevki članov ali enakovredna postavka osnovnih lastnih sredstev družb za vzajemno zavarovanje ali družb, ki delujejo po načelu vzajemnosti, ki se jih lahko vpokliče na zahtevo	R0310					
Nevplačane in nevpoklicane prednostne delnice, ki se jih lahko vpokliče na zahtevo	R0320					
Pravno zavezujoča zaveza vpisa in plačila podrejenih obveznosti na zahtevo	R0330					
Akreditivi in jamstva v skladu s členom 96(2) Direktive 2009/138/ES	R0340					
Akreditivi in jamstva, razen tistih v skladu s členom 96(2) Direktive 2009/138/ES	R0350					
Pozivi članom za dodatne prispevke v skladu s prvim pododstavkom člena 96(3) Direktive 2009/138/ES	R0360					
Pozivi članom za dodatne prispevke, razen tistih v skladu s prvim pododstavkom člena 96(3) Direktive 2009/138/ES	R0370					
Nerazpoložljiva pomožna lastna sredstva na ravni skupine	R0380					
Druga pomožna lastna sredstva	R0390					
Skupaj pomožna lastna sredstva	R0400	0			0	0
Lastna sredstva v drugih finančnih sektorjih						
Kreditne institucije, investicijska podjetja, finančne institucije, upravitelji alternativnih investicijskih skladov, družbe za upravljanje KNPVP	R0410	4.741	4.741	0	0	
Institucije za poklicno pokojninsko zavarovanje	R0420	8.288	8.288	0	0	0
Neregulirani subjekti, ki izvajajo finančne dejavnosti	R0430	0	0	0	0	
Skupna lastna sredstva v drugih finančnih sektorjih	R0440	13.028	13.028	0	0	0
Lastna sredstva ob uporabi metode odbitkov in združevanja (D&A), same ali v kombinaciji z metodo 1						
Lastna sredstva, združena ob uporabi metode D&A in kombinacije metod	R0450					
Lastna sredstva, združena ob uporabi metode D&A in kombinacije metod, brez transakcij znotraj skupine	R0460					
Skupna razpoložljiva lastna sredstva za izpolnjevanje konsolidiranega zahtevanega solventnostnega kapitala (SCR) na ravni skupine (brez lastnih sredstev iz drugih subjektov finančnega sektorja in iz subjektov, vključenih prek metode D&A)	R0520	632.281	573.578	0	58.703	0
Skupna razpoložljiva lastna sredstva za izpolnjevanje minimalnega konsolidiranega SCR na ravni skupine	R0530	632.281	573.578	0	58.703	
Skupna primerna lastna sredstva za izpolnjevanje konsolidiranega SCR na ravni skupine (brez lastnih sredstev iz drugih subjektov finančnega sektorja in iz subjektov, vključenih prek metode D&A)	R0560	632.281	573.578	0	58.703	0
Skupna primerna lastna sredstva za izpolnjevanje minimalnega konsolidiranega SCR na ravni skupine	R0570	604.664	573.578	0	31.086	
Minimalni konsolidirani SCR na ravni skupine	R0610	155.432				
Razmerje med primernimi lastnimi sredstvi in minimalnim konsolidiranim SCR na ravni skupine	R0650	389 %				
Skupna primerna lastna sredstva za izpolnjevanje SCR na ravni skupine (vključno z lastnimi sredstvi iz drugih subjektov finančnega sektorja in iz podjetij, vključenih prek metode D&A)	R0660	645.309	586.606	0	58.703	0

		Skupaj	Stopnja 1 - neomejene postavke	Stopnja 1 - omejene postavke	Stopnja 2	Stopnja 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Zahtevani solventnostni kapital na ravni skupine	R0680	337.171				
Razmerje med primernimi lastnimi sredstvi in SCR na ravni skupine, vključno z drugimi subjekti finančnega sektorja in subjekti, vključenimi prek metode D&A	R0690	191 %				

		C0060
Uskladitvene rezerve		
Presežek sredstev nad obveznostmi	R0700	662.260
Lastne delnice (v posesti neposredno in posredno)	R0710	48.215
Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	R0720	27.121
Druge postavke osnovnih lastnih sredstev	R0730	115.148
Prilagoditev za omejene postavke lastnih sredstev v zvezi s portfelji uskladitvenih prilagoditev in omejenimi skladi	R0740	0
Druge nerazpoložljiva lastna sredstva	R0750	
Uskladitvene rezerve pred odbitkom za udeležbe v drugih subjektih finančnega sektorja	R0760	471.776
Pričakovani dobički		
Pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP) – življenjska zavarovanja	R0770	49.046
Pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP) – neživljenjska zavarovanja	R0780	39.334
Skupni pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP)	R0790	88.380

S.25.01.22 Zahtevani solventnostni kapital – za podjetja, ki uporabljajo standardno formulo

		Bruto zahtevani solventnostni kapital	Za podjetje specifični parametri	Poenostavitve
		C0110	C0090	C0120
Tržno tveganje	R0010	119.568		
Tveganje neplačila nasprotne stranke	R0020	20.844		
Tveganje iz pogodb življenjskega zavarovanja	R0030	44.598	brez	-
Tveganje zdravstvenega zavarovanja	R0040	39.803	brez	-
Tveganje iz pogodb neživiljskega zavarovanja	R0050	218.869	brez	-
Razpršenost	R0060	-140.508		
Tveganje neopredmetenih sredstev	R0070	0		
Osnovni zahtevani solventnostni kapital	R0100	303.173		

Izračun zahtevanega solventnostnega kapitala		C0100
Operativno tveganje	R0130	24.414
Absorpcijske kapacitete zavarovalno-tehničnih rezervacij	R0140	-431
Absorpcijske kapacitete odloženih davkov	R0150	-5.050
Kapitalske zahteve za posle, ki se izvajajo v skladu s členom 4 Direktive 2003/41/ES	R0160	
Zahtevani solventnostni kapital brez kapitalskega pribitka	R0200	322.106
Že določen kapitalski pribitek	R0210	
Od tega že določeni kapitalski pribitki – člen 37(1), vrsta a	R0211	
Od tega že določeni kapitalski pribitki – člen 37(1), vrsta b	R0212	
Od tega že določeni kapitalski pribitki – člen 37(1), vrsta c	R0213	
Od tega že določeni kapitalski pribitki – člen 37(1), vrsta d	R0214	
Zahtevani solventnostni kapital	R0220	337.171
Druge informacije o SCR		
Kapitalske zahteve za podmodul tveganja lastniških vrednostnih papirjev, ki temelji na trajanju	R0400	
Skupni znesek teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za preostali del	R0410	
Skupni znesek teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za omejene sklade	R0420	
Skupni znesek teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za portfelje uskladičenih prilagoditev	R0430	
Učinki razpršenosti zaradi združevanja teoretičnega SCR omejenih skladov za potrebe člena 304	R0440	
Minimalni konsolidirani zahtevani solventnostni kapital skupine	R0470	155.432
Informacije o drugih subjektih		
Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje (nezavarovalniške kapitalske zahteve)	R0500	7.919
Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje (nezavarovalniške kapitalske zahteve) – kreditne institucije, investicijska podjetja in finančne institucije, upravitelje alternativnih investicijskih skladov, družbe za upravljanje KNPVP	R0510	921
Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje (nezavarovalniške kapitalske zahteve) – institucije za poklicno pokojninsko zavarovanje	R0520	6.998
Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje (nezavarovalniške kapitalske zahteve) – kapitalske zahteve za neregulirane subjekte, ki izvajajo finančne dejavnosti	R0530	0
Kapitalske zahteve za neobvladovane udeležbe	R0540	0
Kapitalske zahteve za preostala podjetja	R0550	7.146
Kapitalske zahteve za kolektivne naložbene podjeme ali naložbe v obliki skladov	R0555	
Skupni SCR		
SCR za podjetja, vključena prek metode D&A	R0560	0
Zahtevani solventnostni kapital	R0570	337.171

■ POROČILO O SOLVENTNOSTI IN FINANČNEM POLOŽAJU 2023